BERNAL
DE
MENSVR

É 870. 13422/B

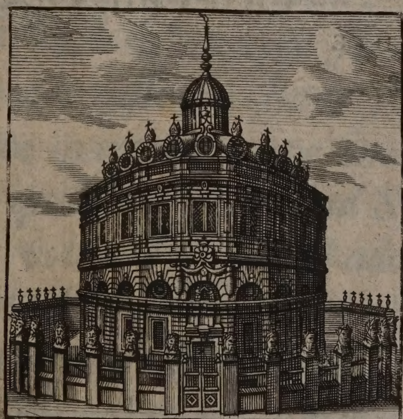
DL

27. 35. 1,50

42550

EDVARDI BERNARDI
DE
MENSURIS
ET
PONDERIBUS
ANTIQUIS
LIBRI TRES.

Editio altera, purior & duplo locupletior.

OXONIÆ.
E THEATRO SELDONIO Anno DOMINI
CIↃIↃCLXXXVIII.

Imprimatur,

GILB. IRONSIDE
Vice-Can. OXON.

DEC. DIE
XX. 1687.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

EDVARDUS BERNARDUS EDVARDO POCOCKIO

S.

CUnctarum in natura rerum viciſſitudines, Reverende vir, & mutationem, ſi non aliæ, hæc ſane ratio abunde demonſtrat: Inter tot corpora ſive animantia ſive omni vita vacua, quibus grande illud Syſtema repleri voluit Optimus & adornari, ne unum adhuc inveniri certæ & conſtantis ſemper magnitudinis, aut gravitatis certæ; unde cæterorum omnium Pondera ſimul & Menſuras oportet æſtimari. Hæc enim duo

ſeſe invicem probant & patefaciunt: quod diu ante induſtriam clariſſimi Villalpandi, Fannius & Hero & alii Veterum docuerunt. Quapropter majores noſtri, ut varietatem mundi ſiſterent, aut ſane modo aliquo temperarent, granis frumenti (nihil etenim magis hominibus notum aut neceſſarium) intervalla rerum quarumcunque, capacitates ponderaque emetiri latis legibus ſtatuebant. Imperite tamen factum & injuria gravi juſtitiæ, quod ii a rebus minimis exempla maximarum ſumſerint. Unde grandeſcere equidem potuit error ab exiguis adeo originibus; menſura vera & æqua porrigi uſque ac perſeverare non potuit. Sive enim rem fori, ſive mores vitamque noſtram bene

æſti-

æſtimare ac metiri volumus, e grandibus capienda ſunt exempla, e cœlo canon. Concedimus ergo Arabibus nulla invidia pilos ſuos camelinos, ſubtiliorem menſurandi normam quam utilem. Domos equidem ſexangules, quas per Urbes ſuas uniformes ac ſimillimas inter ſe conſtruere ſolent apes, cives boni bonæque, laborioſi & architecturæ periti, ceu menſuram Catholicam & ſuper cætera naturæ certiorem, haud immerito commendat vir illuſtris charuſque mihi N. Thevenotus. Neque minus ad hanc determinationem fecerint plantarum arborumque aliquot baccæ, & nuclei nuceſve; ſi id curarent botanici. Quinimo pendulo ſapientiſſimi Galilei, ſicut illud horologio jamdudum

aptavit ingenium nobile Hugenii, ad tempora diſtantiaſque comprobandas ac definiendas nihil accuratius, perfectius nihil excogitari unquam potuit: ſi modo Regum & Imperatorum edicta bene inventis auctoritatem, quam merentur, roburq; adderent. Hæc profecto ars nepotes noſtros omnes valde quam juvabit: antiquam tamen ſtathmicam neque emendabit neque deteget. Veteres idcirco menſuras ponderaque modus reſtituendi unicus reſtat: ſi diligentius ſcrutari velint viatores numiſmata, marmora, aut ædificia, quæ nec ætas longa, nec diſcordia civilis, nec barbarorum ſævitia corrumpere vel atterere adhuc potuit, inter ſeſe & cum modulis noſtris ſedulo conferenda. Talia equidem monumen-

numen-

numenta credimus, templum Minervæ longe celeberrimum in Acropoli Athenarum, ædemque veterem Theſei, & ſtadium magnum Herculis: Aut in urbe Roma Agrippæ Pantheon, columnas Trajani & Antonini, theatra, balnea, portas, aquæ ductus: necnon alia innumera antiqui operis, quæ Europa immenſaque Aſiæ adhuc curioſis oſtentant. Quandoquidem vero ab antiquis nummis Hebræorum, Græcorum, Romanorum, Pœnorum, Arabum, Britannorum & Gothorum, pro menſuris & ponderibus tot celebrium gentium reſtituendis conciliandiſque argumentum petitur pernobile, certum & copioſum; curam hanc non injucundam viris claris, in gazis maximorum regum verſatiſſimis

ſatiſſimis, quorumque gloriam jamdudum ditavit monetæ & emblematum veterum peritia, ſtudio quam licet ſerio committo: præſertim illuſtriſſimo domino Ezechieli Spanhemio, facundiſſimo Harduino, ſollertiæ Fidevalentis, & manui eleganti boni Morelli. Interea tamen quæcunque priſci commatis in hac non incelebri bonarum artium ſede vidi ipſe & expendi; ſive illa ſervant adhuc archiva Reverendiſſimi Laudi, ſive ſcrinium Frecianum, cimelia Aſmolÿ, apotheca pecuniæ Romanæ in Æde Chriſti, ſive denique muſæum perrarum D. Walkeri, ea omnia affatim mihi confirmant, monetæ præfectos ubique nationum pondera patria argento accurate, auro accuratiſſime expreſſiſſe.

preſſiſſe. Quoniam vero tam pretioſum opus ſuper expectationem noſtram ſpemque fœnebrem in libellum jam crevit pro epiſtola, quam de Letheco Oſeæ vatis nuper ad te ſcribere volentem volui: ne forte bis excedam modum, accipe protinus, Vir venerabilis multumque dilecte, menſurarum ponderumque veterum hæc ſummaria; eaque Commentario tuo pio, docto ac perpetuo in difficillimam omnium prophetiam, ſi videbitur, adjunge. Solent enim tela illa juſtitiæ nundinariæ, ut noſti, in locis ſacris recondi. Poſthæc vehementer tibi gratulor vigorem illum octogenarium, quem ea gratia τὸ ἄριστον ſuper literatos cæteros omnes reverentiæ tuæ conceſſiſſe arbitror, ut tot librorum fama diu abunde

fruaris, quos per hos quinquaginta annos plureſque edidiſti: necnon in Opere δωδεκαπροφήτῳ pariter pergens, B. Hieronymum vivendo quam commentando imiteris, viſu ac ingenio ſenium contra ſemper vegetis. Vale adeo, Pater pie, Oxoniæ noſtræ honos & veneratio, meque tuis orationibus apud Deum juva.

Ad SELDONIUM
a. d. XIV. Kal. Julias.
A. D. CIↃIↃCLXXXV.

LECTO-

LECTORIBUS
bene ſua metiri, bene aliena.

SI forte in abaco tam vario aberraverim, ſive figuras aliquot Indicas neque ſciens neque volens perverterim,id quantum aut tædium peperit computandi, aut indoles fecit humana, quæ vel rem juſtitiæ juſte pertractare neſcit.Famam certe meam,qui ſum vilior nihilo ac inanior,commentario ita compendioſo non illibenter prætermiſi, quo ad utilitatem publicam promtius accederem. Difficile enim non eſt, pulchrum hoc argumentum magnis voluminibus explicare:

niſi in omni arte & diſſertatione
certa ego & explorata adfecta-
rem;non adeo errorum recenti-
um antiquorumve elenchos,non
peregrina quærerem ἐπεισόδια. Aio
inſuper, haud fore cujuſvis de
hoc brevi opere ſcite judicare.
Quinetiam habent viri ſapien-
tes commentationum ſuarum
ſedem, quoties res pretii con-
templari libet ſollertius & ex-
pendere. Diotam autem Mi-
nervæ, Liberi patris cantha-
rum ciſtamque, aliaque mul-
ta aut fori nullius aut incerti
fundi vaſa,ab opere meo Dipno-
ſophiſtis me ultro tradidiſſe mi-
nus quiſquam mirabitur, quan-
do gentium Orientalium men-
ſuras pleraſque omnes, præter
ſacras,

ſacras, hac Synopſi pariter excluſas videt. Arabicas equidem, ſiquis noſtrorum hominum ſcire forte deſideret, prolixo ſatis opere docet ſcriptor celeberrimus *Macriſius*: Syriacas vero paſſim ſuo lexico expendit *Bahlulida*: Item a Perſarum philologis repetendæ ſunt menſuræ Perſicæ, & a Samenudio Grammatico Ægyptiacæ. Iſthæc igitur omnia a calculo curaque mea, quantum ab uſu remota eſſe volui. Attamen rogandi magis ſunt amici noſtri, quorum in Lutetia Pariſiorum veluti bonarum artium polo ingens refulget gloria, ut egregiam illam Romanorum vaſium ponderumq; ſupellectilem, quam ingenio ac

ſtudio ſumptuq;magnis collegerat dudum vir ampliſſimus *Nicolaus Peireſcius*, ad hunc commentarium ſuo otio velint componere, quo epilogiſmi noſtri, momentis tam vetuſtis comprobati, poſteram omnem cenſuram pulchrius perferant. Ædis autem Divinæ, quæ Solymis olim ſtetit, dimenſionem Joſippicam quam Talmudicam examinare denuo & cum recentibus modulis conferre: Item Mare aheneum ſapientiſſimi principis aliaque vaſa ſacra accuratius certiuſque metiri, quam velint homines athei: aut magni patris Noachi navim pernobilem animantiumque fœcundiſſimam recte æſtimare:

Aut

Aut donaria principum Hebraicorum in eremo media, divitiaſve morientis Davidis, vel alium cenſum ſacrum in pecuniam patriam ratione æqua tranſferre: Aut etiam Aſſyriorum, Græcorum, Ægyptiorum & Romanorum templa præcipua, theatra, urbes, muros, pyramidas, moles, machinas, triumphos & monumenta ad notas componere menſuras: Aut rationes denique gromaticas canoneſque frumentarios diverſiſſimarum gentium ſecum invicem jungere & inſtaurare; & ſimilia plurima jucundi operis vobis, Lectores boni, omnino relinquo: ego auſterum jam & difficile confeci. Poſthæc vero pari commodi-

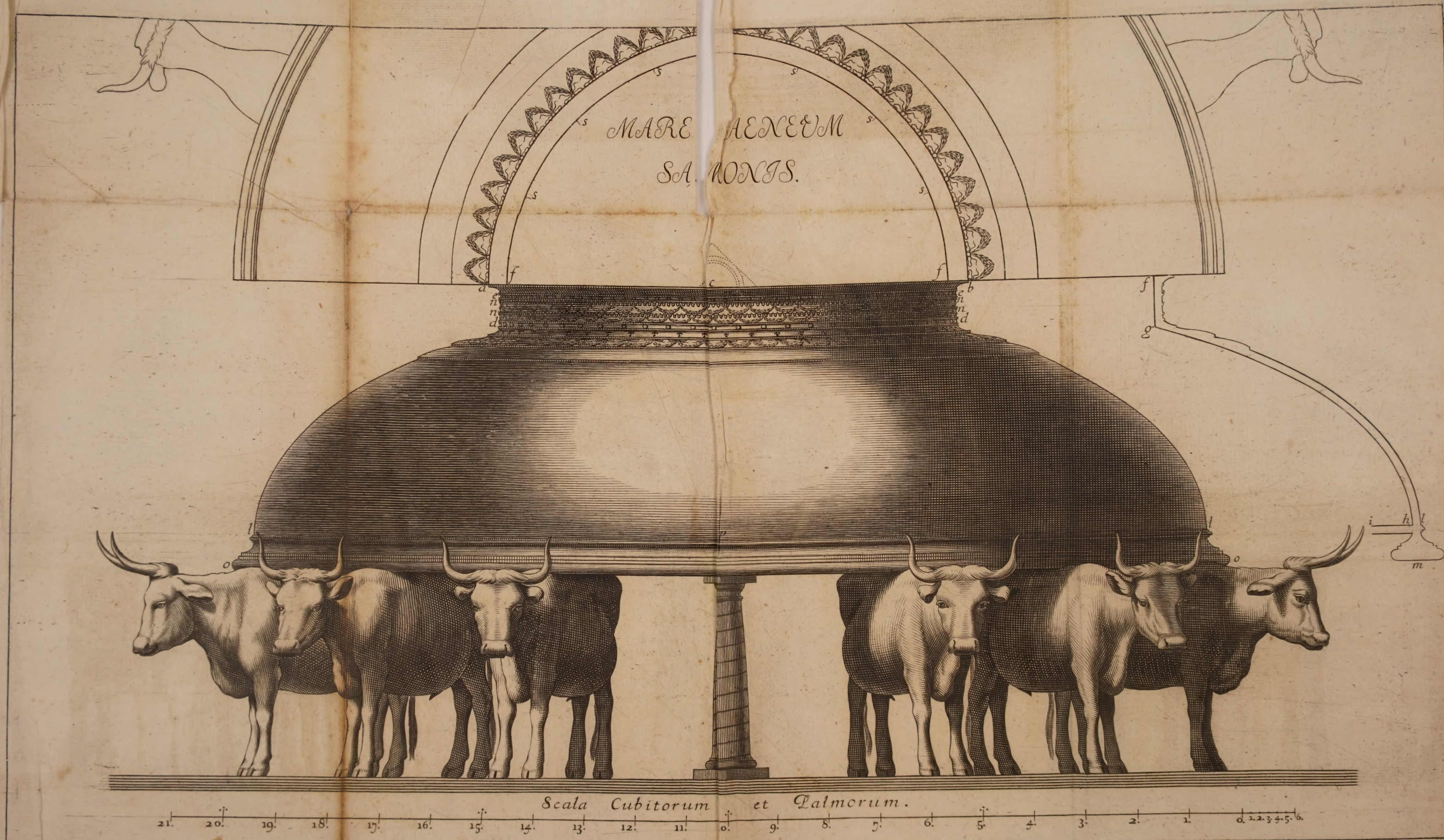
tate

tate veſtrum, ſi velit Pater ſæculorum, Chronologiam meam edam per compendia. Quippe enim, ut hiſtoriæ veteres ſuis quæque temporibus æque & explanate componantur, opus eſt ipſum temporis non pauci multæque ſane diligentiæ. Interim vos valete.

Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. *Os Divinum.*

EDVARDI

MARE AENEUM
SA OMONIS.
Scala Cubitorum et Palmorum.
21. 20. 19. 18. 17. 16. 15. 14. 13. 12. 11. 10. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1. 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6.

EDVARDI BERNARDI DE MENSVRIS ET PONDERIBUS

LIBER PRIMUS

Qui concavas antiquorum menſuras expendit.

1. CHeme Græcorum capit mellis ſcripulos 15. vini 10. olei 9. pars quarta cyathi, $\frac{2}{4}$ ſextulæ. *Gal. Dioſc. Ægin.* χ. *Nicandri.* Chema aſpera, ſtagia duo, ceratia 6, drachmæ 3, cochlearia etiam 3. *MS. Gr. in Vaticano.* Chema parva, duæ drachmæ. *Idem MS.* Ægyptiis eadem τσρὴ, المغرفة *Megrapha* Arabibus, capiens boni vini drachmas Veſpaſianicas 3, 75. aut de *Troy* 3, 255. Addes huc axioma Phariſaicum, Cadaver minus oliva neutiquam polluit. *Maſictæ Berac. & Joma.*

2 Co-

2. Cochleare parvum. κυάθιον μικρόν. $\frac{1}{2}$ drachmæ, $\frac{3}{2}$ ſcripuli, 3 oboli, $\frac{3}{2}$ denarii, 18 ſiliquæ, 69 grana hordei $=46 \times \frac{3}{2}$. *MSS.* ד & ג & *Joan.* Cochleare mediocre, drachmale ſive τρίγραμμον. *Dioſc.* Cochleare Atticum, quaſi ſeſquidrachmale. *MSS. Joan.* & ג. Cochleare maximum ſeu veterinarium, duarum drachmarum. *Soranus.* ملعقة الاوقية, Ligula, Cochlear parvum, mithcalum quantum, aut ſeſquimithcalum ſuo pondere. *Og.* Imputabis adeo Cochleari communi, ſive $\frac{1}{10}$ Cyathi, è *Galeno, Dioſc.* & *MSS. Vatic.* drachmam unam ſtathmicam aut triticeam Veſpaſiani: ſed Cochleari hippiatrico binas drachmas Veſpaſianicas, quanto oleo madet pars $\frac{1}{72}$ Sextarii Italici. *MS. Gr. Vat.* & *Soranus.*

3. Cartobus Talmudicorum. קרטוב. $\frac{1}{8}$ Seminitæ, $\frac{1}{64}$ Logi ἑκατονταδράχμου, pluſquam ſeſquidrachmale pondus aquæ. *Tanchumus, Godolias, Maimonides.* Cartobus igitur non plus ſitit drachma de *Troy* 1, 585. aut drachma Rabinica 1, 648. aut Veſpaſianica 1, 825. aquam aut vinum probum. Hunc autem peræquat Tan-

Tanchumus ſui ævi mithcalo plus duobus ceratiis.

4. Concha, 3. Cochlearia, $\frac{3}{2}$ drachmæ, & $\frac{1}{6,66}$ Cyathi. MSS *Hatton.* & ı. Concha vulgatior recipit drachmas duas Veſpaſianicas, aut de Troy 1, 74.

5. Tetraſarius. τετράδραχμον. 4 drachmarum pondus, *communiter*. $\frac{7}{3}$ drachmæ, ſive oboli 14, *Avic. Serap. & Soranus*. Sed ſtagia i. e. hexagia 7, ſive ſcripuli 29. *Gal. & ϰ. Nic.* Quatuor autem drachmis Veſpaſianicis reſpondent bene drachmæ de Troy 3, 4718. aut Atticæ frequentiores 3, 157. aut Hexagia medicorum veterum $2\frac{1}{3}$.

6. Myſtrum parvum. βαρβός. *Teraud.* Sabbat. c. 8. 6. Dimidium Cyathi. *Gal.* & ϰ *Nic.* Mna parva ϰ *Nic.* Recipit illud olei ſcripulos 18. vini 20. ſcripuloſque Rom. mellis 27. Aufert autem myſtrum parvum, aut dimidius Cyathus Italicus, aquæ drachmas de Troy 5, 7865. olei 4, 208. mellis 7, 812. & tritici 4, 34864. Atticum vero myſtrum admittit mellis ſcripulos 30. *Cleop. Gal. Dioſc. Ægin.* &

MS. Vatic. ملعقة العسل Mellis *Mela-ca*, myſtrum melleum, ſive Cochlear magnum, 4 mithcala ſeu tot aurei Arabum pondo. *Og.* & *Onom. Copt.* Imo vero *melaca* aliquoties tenet Arabum drachmas الدراهم ſive argenteos quatuor cum ſemiſſe, è theſauris crede apum. *Og.*

7. *Calipha*, pyxis, & *Netila*, Gutturnium, ſolidum pollicare. *Auctor Turim*, & *Godolias.* الناطل *Natelus*, vini Scyphus Arabicus, quantæ duæ unciæ, 16 drachmæ, aut 12. mithcala; *Og.* & *Append. Beitar.* Λεκύσκιον ἀτλικὸν ςρογγύλον Oribaſii, aliorum ὀλύσκιον, מחתה μαχεθὰ, non μαδεχὼθ, 7 cochlearia. *MS. Gr. Vat.*

8. Cyathus. ⅙ Cotylæ ſive heminæ, 4 chemæ, 2 myſtra parva. $\frac{1}{12}$ ſextarii, *Cleop. Gal. Dioſc. MS.* 1. *MSS. Hatton. Ægin. Marcellus* è *Græco. Epiphanius. Fannius.* ℅. *Nic.* ⅔ Acetabuli ſive Oxybaphi, *Dioſc. Gal. Ægin.* 10 Cochlearia drachmalia, *Gal. Dioſc. Cleop. Fann.* Cyathus Italicus detinet nobile vinum drachmas 13 ⅓ unciamve 1 ⅔: oleum, drachmas 12 aut ſeſquiunciam, ſcripulave 36 = 12 X 3: ac mellis

mellis uncias 2 $\frac{1}{4}$ ſive drachmas 18. tritici vero drachmas 10, quas & ſtathmicas nuncupant, ſive unciam 1 $\frac{1}{4}$. At vero Cyathus Atticus, ut vaſa Græca ſolent, excedit aliquo Romanum, olei drachmas accipiens 13 $\frac{1}{3}$, vini melioris 15. aut avidi vulgi 16. melliſque 20, & tritici drachmas 11. Veſpaſianicas ubique ſubintelliges. ℞. *Dioſc. Nic. Cleop. Galen, Plinius, Fannius, Marcellus, MS. Gr. Vatic. MSS.* , & 2 & *Joan.* & *Og.* Habet ergo *Cyathus* urbis Romæ meri unciam de Troy 1, 4466. Romanam & Avoird. 1, 585. Veſp. 1, 667. aut drachmas Veſp. 13, 334. Rom. & Avoird. 12, 68. de Troy 11, 573. Rabinicas 12. Atticas communiores 10, 52. & unciam medicorum Græcorum 1, 315. Pintæ vinariæ Anglorum 0,96503. tritici vero unciam de Troy 1, 08716. Veſpaſ. 1, 25. Rom. & Avoirdupois 1, 1888. Rabinicam 1, 1307. drachmas communes Athenienſium 7, 906. aut unciæ medicorum Græcorum 0, 98825. Pintæve frumentariæ Anglorum 0, 0805. Oleum idem pertulit unciam

 de

de Troy. 1, 302. Rom. 1, 4265. Veſp. 1, 5. drachmaſque Atticas e mediocribus 9, 47. & mellea dona drachmas Atticas 14, 203. uncias de Troy 1, 953. Rom. 2, 14. Veſp. 2, 25. Penſat adeo Cyathus Italicus (e farre volunt) contra obolos 60. lupinos 90. ceratia 180. chalcoſque 480. *Cleop.* vel oppoſitus ſiliquis 345. hordeive granis 1380 = 345 X 4 *MS.*:. Patuit autem *Cyathus Athenarum* tanquam aquæ vinove ſuo unciam de Troy 1, 6274. Rom. & Avoirdupois 1, 7833. Veſp. 1, 875. aut drachmas Veſpaſ. 15. communiores Palladis 11, 83573. aut unciam medicorum Græcorum 1, 4797. Rabinicamve 1, 6925. aut Pintam vinariam Anglorum 1, 091. Dein Cyathum ſuum replet nurus Attica bona Cerere unciam de Troy 1, 2055. Rom. & Avoirdupois 1, 334. Veſpaſ. 1, 3883. Rabinicam 1, 2537. drachmas Veſpaſ. 11, 11. drachmas communiores Palladis 8, 767. aut unciam medicorum Græcorum 1, 096. Pintæve frumentariæ Anglorum 0, 89396: aut pingui Minerva drachmas Atticas

10,

10, 6. unciam Veſpaſ. 1, 667. aut de Troy 1, 4466. mellis denique Cecropii drachmas mediocres Athenarum 15, 7817. uncias Veſpaſ. 2, 5. aut de Troy 2, 17. aut medicorum Græcorum 1, 3151. Cyathus (olearius me interprete) $\frac{1}{10}$ mnæ Atticæ, 1 $\frac{1}{2}$ Acetabuli, drachmæ 10. *Marcellus e Plinio & Græcis.* 2 unciæ mulomedicæ. *Cleop.* $\frac{1}{8}$ Sextarii. *Marcellus idem.*

9. Acetabulum. Vas cubicum χ. *Nic.* ὀξύϐαφον, βάφιον, ἐμϐάφιον, κύμϐος, ὀξὶς, ἄειον, χ *Nic.* $\frac{2}{3}$ Cyathi, $\frac{1}{4}$ heminæ, $\frac{1}{8}$ ſextarii, ſive Octarius, $\frac{72}{4}$ = 18 drachmarum pondus ex oleo *MS.* ɔ. & *Fannius.* Aquæ 2 $\frac{1}{3}$ unciæ, ſive unciæ binæ plus binis Stagiis ſive plus Sextulis duabus. χ. *Nic.* Οξύϐαφον recipit lymphæ 18 mithcala: verum olei 18 drachmas Atticas الدرخمي: ex Sympo 2 $\frac{1}{2}$ uncias, quæ efficiunt drachmas 20. Quinimo الصغيرة السكرجة *Socharga* aut *Cymba minor* continet 3 uncias: major & abſolute dicta المطلقة السكرجة, Stateras 6 $\frac{1}{4}$. *Og.* Largimur autem Acetabulo, Sextarii octanti ſive ſeſqui-Cyatho, in foro equidem Romano, vinum generoſum aut aquam

quam uncias de Troy 2, 1699. Rom. & Avoird. 2, 3775. Veſpaſ. 2, 51. Rabinicas 2, 2567. Pintam vinariam Angliæ 1, 44754. ſed per officinas Græcas uncias de Troy 2, 4411. Rom. & Avoird. 2, 67496, Veſpaſ. 2, 8125. & Pintam vinariam Angliæ 1, 6365. drachmas communes Athenarum 27, 7536. aut uncias medicorum Græcorum 2, 2192 unciaſve Rabinicas 2, 53875: Triticum vero eidem cymbæ infundimus inter Italos quaſi unciam de Troy 1, 63074. Rom. & Avoird. 1, 7832. Veſpaſ. 1, 875. Rab. 1, 69605. unciam medicorum Græcor. 1, 482375. drachmas communes Athenienſium 11, 86. Pintæ frumentariæ Anglorum 0, 12075: At vero in urbe Palladis frugem optimam potius recipit illa unciam de Troy 1, 80825. Rom. & Avoird. uncias 2. Veſpaſ. 2, 08245. Rabinic. 1, 88055. drachmas Atticas e communibus 13, 1505. unciam medicorum Græcorum 1, 644. Pintæ frumentariæ Anglorum 0, 134094. Præterea Acetabulum Romanum implet oleum unciam de Troy 1,

953.

953. Rom. 2, 13975. Veſpaſ. 2, 25. Rabin. 2,0311. drachmas communes Athenarum 14, 205. aut unciam medicorum Græcorum 1, 775625. Acetabulum vero Atticum capit humoris ejuſdem uncias de Troy, 2, 1699. Rabin. 2, 2567. Rom. & Avoird. 2, 3775. Veſpaſ. 2,5105. drachmas Atticas communes 15, 9. unciamve medicorum veterum 1, 9875. Tenet denique Oxybaphum de favo Romæ compreſſo uncias de Troy 2, 9295. Veſpaſ. 3, 375. ſed Oxybaphum Atticum capit mellis ſui uncias de Troy 3, 255. Rom. & Avoirdupois 3, 567. Veſpaſ. 3, 75. unciam medicorum Græcorum 1, 97265. aut drachmas vulgares Athenarum 15, 8. Ὀξύβαφον, τεταρτημόριον, ¼ Cotylæ, ⅛ Sextarii, Cyathus 1 ½, olei drachmæ quantæ 18. *MSS. Gr. in Vaticano.* Aquæ drachmæ 20 = 80/4, Scripula 60, unciæ 2 ½: mellis drachmæ 27.: ſed Octarius Atticus mellis colligit 30 drachmas. *MS.* ξυβλίον, ὀξυβάφιον, ποτήριον μύστρων τριῶν. *Heſych. à critica noſtra.*

10. Ovum Rabinorum, ביצה Βησὰ, quod

 eſt

eſt teſta mediocris gallinæ aquis repleta, *Orla c. 2. 5. & paſſim in Miſna*. Valet pondere ſuo duplum olivæ, ſeſquialterum caricæ, 200 grana hordei, *Godolias*. 35 argenteor, *Magid Miſne*. Pollet autem ovum mediocre Gallinæ lympha plenum $1\frac{3}{4}$, unciam Anglicanam de Troy, quod ſum expertus : tantundem etiam penſat ovum mediocre Gallinæ, non aquæ ſed ſui refertum, modo non ſit recentius. Quantum equidem poſſunt argenti triticive Anglici grana 840. Verum tamen Ovum mediocri pulchrius, ut in ſacris amant, vereque Rabinicum, portio adeo ſexta Logi aut $\frac{1}{432}$ Ephæ, colligens ſuo corpore Anglorum Hebræorumve pollices $4 = \frac{1728}{432}$ tanquam è latere 1,584. recipit aquæ uncias de Troy 2, 11334. Rabinicas 2,18646. Rom. & Avoird. 2,31537. Veſpaſ. 2,435. libram de Troy 0,176111. drachmas de Troy 16,90667. Rabinicas 17,5866. Rom. & Avoird. 18,52293. Veſpaſ. 19, 48. drachmas communes Athenarum 15, 3709. aut unciam medicorum Græcorum 1,9213625. Pintæ vinariæ

nariæ Anglorum o, 14089. Cotylæ Atticæ o, 219273. Heminæve Romanæ o, 24348. aut Sextarii Romani o, 12174. Atticive o, 1096365. Cyathum Atticum 1, 316. aut Italicum 1, 46088. aut drachma una de Troy ponduſculum minus, ferre quam ſolet ovum ipſum teſta ac alimento ſuo nativo plenum & abſolutum. Hoc idem etiam clam nobis in Oxonia nuperrime adprobavit manus accurata Domini *Standardi.* Cogit itaque in ſe Orbis gallinaceus Hebraici Anglicive pedis uncias cubicas 4, Acetabulo Italico vix ſemidrachmali diſcrimine cedens. Ovo minus neminem polluit, ſi comedatur, dogma Samæum *Trumot* c. 5. 1, 2. & *Orla* c. 2. 5.

11. *Cos*, כוס יפה, Poculum Paſchale, τὸ ποτήριον τὸ καλὸν, amplum pollicibus ſolidis $7\frac{1}{3} = 2 \times 2 \times 1\frac{5}{6}$. *Talmudum Ieroſolymitanum Secalim* c. 3. 2. & *Sabbat* c. 8. 1. cum *Jarchio & Bartenorio.* Idem pars quarta Rebiitæ ſive Quadrantis vini רביעית הרביעית, $\frac{1}{4 \times 4} = \frac{1}{16}$ Logi *R. Chias.* Seſquiovum quantum *Bartenorius, Jar-*

chius, & Talmud. Jeroſ. Recipit ergo Cyathus ille ſalutaris vini non leviſſimi drachmas de Troy 6, 34. Avoirdupois & Romanas 6, 9446. Veſpaſianicas 7, 3045. drachmas communes Athenienſium 5, 764. aut drachmas Rabinicas & Ægyptias 6, 5938. Pintæ Vinariæ Anglorum 0, 0525. & Cyathi Attici 0, 493365, & quaſi parvum myſtrum Græcorum, aut drachma media minus.

12. Ocla. עוכלא. Menſura quam pondus, ab ὁλκὴ Græcorum trajecta voce. $1\frac{1}{5}$. Ovi. $\frac{1}{5}$ Logi ſeu Robæ רובע. $\frac{1}{20} = \frac{1}{4} \times \frac{1}{5}$ Cabi, } *Godolias, Baal Aruc, & Doctores Babylonii Baba batra f. 90. loco illuſtri. Tanchumo* tamen & *Gloſſatori Talmudico ad Erubin* Ocla eſt octans Logi librilis, capitque aquæ drachmas Ægyptias prope $13 = \frac{26}{2} = \frac{104}{8}$. Accipitur præterea Ocla pro pondere aureorum, ſeſquidrachmalium equidem, דינרין $8, 75 = \frac{17,5}{2}$, qui ſunt argentei, דראהם, $13, 375 = \frac{3}{2} \times 8, 75$. Verum Seminita i. e. octans Logi, molem habet pollicum $5, 4 = \frac{43,2}{4}$, *Maimon. Tanchumus, Godolias.* Nos autem *Seminitæ* corpus

pus tribuentes trium pollicum Hebraicorum vel Anglicorum,vino meliori unciam de Troy 1,585. aut Rabinicam 1,64844. vel Veſpaſianicam 1,8261. aut drachmas communes Athenarum 11,5281.eandem ſupremam replemus.

13. Rebiita Rabinorum, רביעית, Logi quadrans, capit ſeſquiovum. *Sabbat. c.* 8. 1. *& ad illam Miſnam Jarchius, Bartenorius, Alii.* Rebiita autem conflatur ex pollicibus ſolidis 10, 8 $=2\times2\times2$, $7=\frac{43^2}{4}$. *Maimon. Jarchius, Bartenorius, Godolias.* Rebiitæ adeo infundes licet vini rubentis uncias de Troy 3, 17. Rabinicas 3, 296875, aut Veſpaſianicas 3,6523. κώθωνιον aut κωϐιὸς,poculum militare,⅓ Cotylæ, 2 Cyathi, olei drachmæ 24, unciæ 3. *MS. Vatic.* Dedit ergo vas illud caſtrenſe (à כובא *Cuba* vocabulo orientis nuncupatum) vini non tenuis uncias de Troy 3, 2548. Veſpaſianicas 3, 75. aut drachmas communes Athenienſium 23,67145: aut in exercitu Romano uncias de Troy 2, 9. & Veſpaſianicas 3, 334. è latice Bacchi. Pariterque continebat idem ſextans ſextarii

tarii Italici, ſive *myſtrum magnum Cleopatræ*, oleum uncias de Troy 2, 6033. & Veſpaſianicas 3. *Quartarius* autem, quam vocat *MS.*, ſive quadrans Sextarii Attici agnoſcitur ex toto §. 17.

14. Peres. פרס. Semilogus, *Maimon. Godolias, Tanchumus.* Vas pollicum cubicorum 21, 6. Idcirco 6, 34. unciæ de Troy, aut Rabinicæ 6, 59375. mero forti Pereſum Coronant.

15. Hemina, i. e. Semimina, ſive olei drachmæ 60 = $\frac{120}{2}$: vel ſimplicius ἡμίνη Epicharmo & cæteris Siculis ſignificabat *dimidium* poculum. His enim menſuras ſuas debent Romulidæ & accepta pondera. κοτύλη, à κότυ concavum: quantum ſane volabus junctis comprehendere poſſumus. βυβλίον. κύλιξ. Phiala *Arab.* μέβον, *Fannius. Feſtus.* ἀλάβαστρον μύρȣ, ½ ſextarii, pondo olei, *Epiph.* Semiſextarius, ἡμίξεστον aridi liquidive, *Voluſ. Epiphan. Gal. Suid.* e ϗ. *Ariſtophan.* 6 Cyathi *Fann. Dioſc. Cleop. Gal. MSS. Joan.* & 1. 4 Acetabula. *Fann. Plin. Ægin. Gal.* 3 Myſtra magna, *Gal. Cleop. Ægin.* ⅓ Chœnicis, *Poll. Cleop.* ϗ. *Nic.*

Nic. Dioſc. Tzetzes è *Dioſc.* $\frac{1}{12}$ Congii, *Gal. Ægin.* Conſtat autem Hemina ex pollicibus ſolidis 18 = 3 X 3 X 2. Hemina, ſeu Cotyla Romana, pendet olei uncias 9. (quæ ſunt unciæ 12. ex libra Metallica unciarum ſexdecim) vini uncias 10, melliſque 13$\frac{1}{2}$, *Cleop. Gal. Ægin. Tzetzes* e *Dioſc.* ϰ. *Nic.* atque tritici uncias, ἤγουν οὐγκίας σταθμικὰς 7$\frac{1}{2}$, ſive drachmas 60 = 15 X 4. *Plin. Dioſc. Marcellus, Poll. Cleop. Gal. Heras medicus.* Cotyla, ſeu Hemina Attica, recipit olei uncias 10 (quot Romana vini,) aquæ 11$\frac{1}{4}$ aut vulgo 12, unciaſque 15 mellis: Necnon tritici uncias 8, drachmas 64, granaque farris 8832, *MS* ך. item 8 uncias *Gal.* Hemina mulomedica & ruſtica tollit aquæ uncias 12, i. e. libram ſeu pondo, *Cleop. MS* ן. & *Joan.* & י. melliſque 16 uncias, aut 16$\frac{2}{3}$. *Gal.* Hemina Romana olei, Libra vocabatur in foro i. e. λίτρα μετρικὴ, corneus equidem cylindrus in 12 partes æquales ſeu uncias diſtributus: valebatque ſuo pondere uncias duntaxat 9, i. e. $\frac{3}{4}$ λίτρας σταθμικῆς, *Gal. paſſim.* القوطولي, الصدفة *Sedafa*, & السكرجة, الكبيرة

السكرجة *Socharga* aut *Concha* & *Cymba major*, quanta & Hemina Romanorum, conſumit 9 uncias, liquoris credis Palladii. *App. Beit.* Cotyla, (iterum Italica) olei, 9 unciæ Syrupi vinive 10. *Og.* Quantum autem tritici, olei, vini ac mellis in ſe contineant Hemina urbis Romæ ac Cotyla Athenarum, arma fori utriuſque notiſſima, è Sextario dupla earum menſura §. 17. amici mei accuratius intelligent. Vel Heminæ Romulidum, calici unciarum in ſolidum Romanarum 18. aut compoti Anglicarum 16$\frac{2}{15}$, protinus iniicient iſti generoſi vini uncias de Troy 8,6795. olei 7, 81. mellis 11, 72. triticive 6, 523. juxta humidorum horumce farriſque analogias vetuſtas. Iidem Cotylæ Atticæ largientur vini uncias de Troy 9, 7644. olei 8,6796. mellis 13,02. &tritici ſolas 7,233. Heminæ autem Italicæ ſupparem logum Hebraicum confingit Abrahamus medicus f. 72. *Silte*, ubi dimidium logum olei unciis 4 plus triticis 24. haud prodigus taxat.

16. Logus Hebræorum. לג, *Lev. c.* 14.

Et

Et ibidem diſertius לג השמן. *Syris* לגותא & לוגא, λωγὰ & λαγεθά. Arabibus اللج, اللجة, quod eſt قارورة *Carura*, ampulla. κοτύλη LXX. Int. parce ſatis; ni mulomedicam & maximam Cotylam ii intelligant. At vero pro Logo Sextarium æſtimatione magnifica poſuerunt Fl. Joſephus, qui vas illud in Æde Dei ſæpenumero verſaverat, & Hieronymus noſter Rabinorum Tiberienſium familiaris. Quinimo eundem forte urceolum Judaicum voce longe peregrina ξέςης expreſſit S. Marcus c. VII. Nihil enim Logo crebrius deterſerat Phariſæorum Sceuobaptiſmus & mundities nimis exquiſita. Neque ſane mens alia erat Talmudicorum, qua Rebiitis quatuor aut uni Logo implendo, *Maimonide* ad *Hilcot Erubin c.* I. 12. id tantum profitente, duas libras לִיטרין, ἤτοι β'. λίτρας μεζικὰς, plerique illi ultro tribuebant. Librarum enim omnium minima fertur olearia; abuſu magis fori Romani Libra ipſa dicta, quam à momento & indole ſua. Parique ratione doctores Solymitarii, dum lagænæ δισάτε partem $\frac{1}{9600}$.

 de-

decem Zuzis Judææ pondo æſtimant in Codice *Sebiit*, aut Selagis quinque Galilæis, Logum omnino faciunt bilibrem, Maimonidis Jarchiique ratiocinio probo. Vides ergo de vaſe iſto mille annorum conſenſum. Idem Sextarius Sepphorenus muriæ. *Feſanus*, & *Talmudum Ieroſ.* $\frac{1}{4}$ Cabi, & Quadrans aut רובע Roba ſimpliciter, $\frac{1}{12}$ Hinni, 4 Rebiitæ, 8 Seminitæ, i. e. octo Octantes ſui corporis, $\frac{1}{24}$ Sati. *Maimonides*, *Tanchumus*, *Bartenorius*, *Godolias*. 64 Cartobæ ſeu Cochlearia, *Maimon. Godolias*. 6 Ova, i. e. totidem teſtæ Gallinaceæ mediocres lympha repletæ, *Feſanus*, *Maimon. David*, *Bartenorius*, *Auctor Zobari*, *Jarchius*, *Godolias*, & *tota natio Rabinorum*. Logus adeo conſtat hominis mediocris tranſverſis pollicibus, ſeu unciis cubicis $43\frac{1}{5} = 4 \times 4 \times 2{,}7$. *Maimonides*, *Tanchumus*, *Joſeph. ben Acanin*, *David diſcipulus Maimonidæ*. Continet autem argenteos *Ceſaphim*, ſive drachmas Ægyptias (quarum ſingulæ penſant hordei grana 61) vini quidem $104 = 26 \times 4$ (quæ ſunt unciæ Alexandrinæ 13,) & aquæ

aquæ drachmas 108, & tritici non triti drachmas 84, pollinis vero triticei 76, *Maimonides haud inexpertus, Tanchumus, David.* Hic tamen *Davides* rotundi computi cauſa tribuit 6 ovis ſeu logo integro aquæ drachmas Ægyptias 100, ſemilogo 50, rebiitæ 25, ovoque unico drachmas 16, 66 pro drachmis 18 re juſta. Logus olei pendet uncias 9 plus granis triticeis 48. *Abraham medicus.* Logus vero Hebræorum me judice coaleſcit unciis ſolidis pedis Hebr. Anglicive non minus quam $\frac{1728}{72}$ = 24, qui eſt cubus longarum unciarum pedis ejuſdem 2, 8845. vel Romani pedis pollicibus corporeis 24 $\frac{25}{72}$ e latere 2, 8982. Recipitque idem in ſe aquæ vinive generoſi uncias de Troy 12, 68. libram de Troy 1, 05666. drachmas de Troy 101, 44. drachmas Rabinicas 105, 5. uncias tales 13, 1875 libram 1, 099. libram Romanam 1, 1577. Avoirdudois 0, 86832. uncias Romanas & Avoirdupois 13, 8922. drachmas tales 111, 1376. libram Veſpaſianicam 1, 21742. uncias tales 14, 6091. drachmas tales 116, 873.

drachmas Atticas communes 92, 225. Sextarium Atticum, 0, 65782. Romanumque 0, 73044. aut Pintam vinariam Angliæ 0, 84533. aut Cotylam Atticam vini melioris 1, 31564. Heminamve Romanam humoris ſimilis 1, 46088. aut Cyathos Italicos 8, 76528, Atticoſve 7, 893,84. Logus autem Hebraicus conſumit olei uncias de Troy 11, 412. in proportione veteri liquorum fori. Hæ faciunt uncias Romanas & Avoirdupois 12, 5. Veſpaſianicas 13, 148. aut Rabinicas 11, 8685. Mellis autem uncias de Troy 17, 118. expendit idem vaſculum: Romanas & Avoird. 18, 7561. Veſpaſianicas 19, 723. & Rabinicas 17, 80272. Roba vero, quam vocat δευτέρωσις *Celaim c.* 2. 1. & *Sebiit c.* 4. 10. & *Edaiot. c.* 1. 7. ſive Quadrans Cabi, Logus adeo aridus Hebræorum repletur tritici non triti libræ unius de Troy 0, 79165. unciis talibus 9, 5. drachmiſve 76. & drachmis Rabinorum 79, 2. unciis eorum 9, 9. & ipſorum libræ 0, 825. aut libræ Avoird. 0, 6567. Romanæve 0, 8681. unciis Rom. & Avoird.

voird. 10, 417. drachmis talibus 83, 34. & drachmis communibus Athenarum 69, 091. Hemina Romana 1,4565. aut Cotyla Attica 1, 31344. aut Pintæ frumentariæ Anglorum 0,70445. Sextarii Romani 0, 72825. Attici 0, 65672. Farinæ autem triticeæ unciis de Troy 6, 34. unciis Rom. & Avoirdupois 6, 946. aut Rabinicis 6, 5936. ſecundum obſervata recentia. At ex conſtituto Rabinorum, Logus polline tritici tumens peræquabit uncias de Troy 8, 91404. Rabinicaſve 9, 28. aut drachmas Rabinicas & Ægyptias 74, 24. drachmas de Troy 71, 3123. Conſtant hæc Tab. 1 & 2. § 49. *de Ponderibus.* Nec omittendum, Pintam vinariam Angliæ adprobatione noſtra complecti boni ac meri vini aquæve uncias de Troy 15. Pintamque frumentariam ejuſdem florentiſſimæ inſulæ farris ſtare uncias de Troy 13, 5. percapacem.

17. Sextarius. ξέϛης ex Latino, ܩܣܛ Ciſt e Græco. Cadus. ψύλλιον. Inion Ægyptiorum, *Cleop.* menſura rei humidæ atque ſiccæ. *Gal.* 1/6 Congii, unde

 nomen

nomen Sextarii. 2 Heminæ, ſive 2 Cotylæ. *Cleop. Dioſc.* χ. *Nic. Fann. Gal. Epiphan. MS.* ג. *Plin.* 12 Cyathi, *Gal. MS.* ג. 8. Acetabula ſive Octarii. *MS.* ג. & י. 6. Myſtra majora, 24 myſtra minora, *Cleop.* Sextarius Italicus, ſeu Romanus & Urbicus, capit olei uncias 18. vini 20. melliſque Romanas uncias 27. Atticas 30. *Gal. Cleop. Ægin. Dioſc.* χ. *Nic. MSS* י. & ט. *Oribaſius ex Adamantio.* Tritici vero, ἤτοι ϛαθμικὰς uncias 15. ſive drachmas 120. ſcripulave 360. *Cleop. Dioſc.* & è *divite Bibliotheca Iſaaci Voſſii V. Cl. Heliodorus.* Continet vero Sextarius Atticus olei uncias 20 (quot Romanus aquæ recipit,) 22 ½ aquæ, & mellis uncias 30 = ⅘ ponderis olearii = 2⅓ libris, *Dioſc, MSS. Joan. & Hatton.* & ג. & ד. Sextarius magnus recipit olei uncias 30 = 15 X 2; Parvus, uncias olei 20 = 10 X 2. Datur & Sextarius bilibris, ſive unciarum 24. *MS* ג. קסטא, قسط *Ceſt*, Sextarius Atticus (voluit olei) 20 unciæ: mellis unciæ 30: Sextarius vero Italicus (iterum olei) unciæ 18. *Bar Bahlul è Serapione aliiſque.* Sextarius

Italicus

Italicus valet apud Syros ſeſquilibram, ſane è Pallade pingui. *Og.* Sextarius Romanus capit (de galea Bacchi) rotulum ſeu libram $1\frac{2}{3}$ *Serapio.* Sextarius vero Atticus oleum haurit, quanta eſt Libra Piperina $1\frac{2}{3}$. Verſant & Sextarii اقسط 2, 3, aut 4 librarum. *Og.* Sextarius autem Romanus, ξέςης ἰταλικὸς, ſolidis pollicibus Romanis $\frac{216}{6}=36$, quaſi è latere 3, 3015. vel æque compactus unciis 32, 86. pedis Anglici, ut decuit $\frac{1}{6}$ Congii aut $\frac{1}{48}$ Amphoræ Romanæ, imbibit aquam libram de Troy 1, 4466. uncias tales 17, 359: drachmaſve 138, 872. libram Avoird. 1, 1889. libram Romanam 1, 585. uncias Rom. & Avoirdupois 19, 02. drachmas tales 152, 16. drachmas communes Athenarum 126, 243. drachmas Veſpaſianicas 160. uncias tales 20. libramve 1, 667. libram Rabinicam 1, 504464. uncias tales 18. 0534. drachmaſve Rabinicas aut Ægyptias 144;4273. Pintam vinariam Angliæ 1,15804. Sextarii Attici 0, 82745. Verum è tritico poculum idem exigit Pintæ frumentariæ Anglorum 0,

9664;

9664. Sextarii Attici 0, 90103. libram de Troy 1, 08716. uncias 13, 046. drachmas 104, 36. libræ Avoird. 0, 8916. libram Romanam 1, 1888. uncias Rom. & Avoirdupois 14, 2656. drachmas tales 114, 1248. drachmas Atticas mediocres 94, 8727. drachmas Veſpaſianicas 120, uncias 15. libram 1, 25. libram Rabinicam 1, 13065. uncias 13, 568. drachmas Rabinicas aut Ægyptias 108, 54. Dein Sextarius Romanus olei ſecundum analogias veteres, quas ob mille annos & tot reſcripta medicorum, ultro nos ſequimur & imitamur hac diſſertatione, fert pondo libram de Troy, 1, 302. uncias 15, 62. drachmas 125. libram Romanam 1,4265. Avoird. 1, 069875. Rabinicam 1, 3548: Veſpaſianicam 1, 5. uncias adeo Rom. & Avoird. 17, 118. Veſpaſ. 18. drachmas Veſpaſ. 144. drachmas communes Athenarum 113,623. Mellis denique Sextarius Italicus valet haud inique contra libram de Troy 1. 953. uncias 23, 44. drachmaſve 187, 475. libram Avoird. 1, 6049. libras Romanas 2, 1393. uncias

Rom.

Rom. & Avoird. 25, 672. drachmaſve tales 205. libras Veſpaſianicas 2,25, aut uncias 27, aut drachmas tales 216. drachmas vero communes Athenienſium 170, 44. Sic de vaſe Romano. Sextarius autem Atticus, διχότυλον vas, obtinuit apud fora vetera aquæ vinive probi libram de Troy 1, 6274. uncias 19,5288. drachmas 156, 23. libram Avoirdupois 1, 3373. libram Romanam 1, 7833. uncias Romanas & Avoird. 21, 399. drachmas tales 171, 19. libram Veſpaſ. 1, 875. uncias 22, 5. drachmaſque ejuſmodi 180. drachmas vero Atticas vulgatiores 142, 0287. adeoque uncias medicorum Græcorum 17, 7536. $= \frac{142,0287}{8}$. drachmas Rabinorum 162, 48. uncias eorum 20, 31. libramve 1, 6925. Et Pintam vinariam Anglorum 1, 3092. Sextarium Romanum 1, 1312. Eundem porro Sextarium Athenienſes replebant tritico ſuo libram de Troy 1, 2055. uncias 14, 466. ac drachmas 115, 728. libram Avoirdupois unicam, aut nimis ſubtiliter comminuendo rationes nundinarias 1, 0006. libram Romanam

D 1,

1, 3334. uncias Rom. & Avoird. 16, 008. & conſimiles drachmas 128, 064. libram Veſpaſ. 1, 3885. uncias tales 16, 667. drachmasque 133,34. drachmas vulgares Athenienſium 105, 2072. libram Rabinicam 1, 2537. uncias ejus generis 15, 044. & drachmas 120, 355. aut Pintam frumentariam Angliæ accurate ſatis 1, 0715556. Sextariumve Romanum 1, 10885. Sextario autem Attico concedebant Zygoſtatæ antiqui olei libram de Troy 1, 4466. Avoird. 0, 889. Romanam 1, 585. & Veſpaſ. 1, 667. aut uncias Veſpaſ. 20. drachmas tales 160. drachmas vero Atticas è communibus 124, 74. uncias medicorum Græcorum 15, 592. Rom. & Avoird. 19, 02. drachmaſve iſtiuſmodi 152, 16. drachmas de Troy 138, 87. Mellis denique Attici libras de Troy 2, 17. Rom. 2, 3775. Veſpaſ. 2, 5. Avoird. 1, 7833. drachmaſve mediocres Athenarum 189, 382. uncias adeo medicorum Græcorum 24. de Troy 26. Rom. & Avoird. 28, 53. Veſpaſianicas 30. ξέϛης, κόνδυ Epiphanii noſtri, quod eſt קורא Judæ-

Judæorum, Arabumque قدح *poculum*, 12 Cyathi, 2 Cotylæ. *Heliodorus, & MSS. Gr. in Vaticano*: 8 Octarii, 4 Quartarii. *MS.* 1. *Ceſt*, כוז aut كوز *Cauz*, poculum ſeſquilibrile *I. Alides Cyrus.* Sextarius Alexandrinus capit olei libras duas. *S. Epiphanius.* Intelligit forte Præſul Salaminius binas libras metricas, aut uncias Veſpaſianicas 18.

18. Pondion פונדיון, juſtius διπόνδιον, duo logi. *Miſna Bababatra, Bartenorius, & alii.* Dupondium ideo Judaicum, vas δίλογον, retinet vino valido aquave, quantæ unciæ de Troy 24, 36. libræ de Troy 2, 1133. Avoird. 1, 737. Romanæ 2, 3154. Rabinicæ 2, 198. Veſpaſianicæ 2,43484. Aut quanta libra de Troy 1, 5833. vel libra Rabinica 1, 65. è cumulo tritici.

19. Chœnix Attica. μέδον. χαπέτης, *Polyænus.* Menſura aridaque liquidaque, *Dioſc.* ϗ. *Ariſtophan.* 3 Cotylæ, ſive 1½ Sextarius Atticus, *Poll. Dioſc. Tzetzes.* ⅛ Hemihecti. *Heſ. Photius ex Ariſtoph.* $\frac{1}{48}$ Medimni, *Iidem.* Capit uncias tritici ſeu Ponderales 22½, quæ ſunt drachmæ 180, *Dioſc.*

=60 X 3. vini uncias 30. *Dioſc.* & ab illo *Tzetzes.* Choenicem autem Atticam, μέζον τεικότυλον, demenſum diurnum militis Perſici, Græci & Romani, ſaturant tritici unciæ de Troy 21, 699. drachmæ 173, 592. aut talis libra 1,80825. libra Avoird. 1, 5. Romanæ 2. unciæ Romanæ & Avoirdupois 24. felici plane calculo, aut drachmæ tales 192. Veſpaſianicæ libræ 2,0833. unciæ, 25. drachmæ 200. libra Rabinica 1, 88055. unciæ tales 22, 5666. drachmæque tales 180, ſicut etiam edixit Scholiaſtes vetus ad materiem *Dioſcoridis*: quod me obſervaſſe neutiquam poenitet. Drachmæ vero communes Athenarum 158. aut unciæ medicorum Græcorum 19, 75. Pinta frumentaria Anglorum 1, 20624. Sextarius Romanus 1, 7633. Heminæ Romanæ 3, 5266. Medici autem Græci, pars imperii Romani, Choenici *Atticæ* (potius dicerent *Italicæ*,) infundebant tres duntaxat heminas Romanas farris, quæ faciunt ea fruge uncias Veſpaſianicas (has illi ſemper amant) 22, 5. aut de Troy 19, 57. non plures. Tenebat

bat autem aquis Choenix Attica, aut ve-
teri Baccho, libras de Troy 2, 1411. &
Avoird. libras 2, aut nimia cura 2, 006.
Romanas 2, 675. Veſpaſianicas 2, 8625.
quæ faciunt uncias 34, 35. Rabinicas li-
bras 2, 538. uncias 30, 45. vel uncias
30, ut eas rotundat *Scholion Dioſcoridis*.
Drachmas denique crebriores Athenien-
ſium 213, 043: & uncias medicorum
Græcorum 26, 6304. Pintam vero vina-
riam Anglorum 1, 638. Sextarium Ro-
manum 1, 6968. aut Heminas Romanas
3, 3936. Rurſum autem ad abuſum vete-
rum medicorum attendes. Unde vini
Italici ſeſqui-ſextarius etiam Italicus At-
ticæ Choenici (nuncupant enim iſti) indi-
tus modo non æquo: quantæ ſunt unciæ
Veſpaſianicæ 30, aut de Troy 26, 0385.
Ponderabat autem Choenix Attica oleo
liquens uncias Veſpaſ. 30. libras tales 2,
5. de Troy 2, 17: Romanas 2, 3775. un-
cias de Troy 26, 04. Romanas & Avoir-
dupois 28, 53. uncias medicorum Græ-
corum 23, 388: aut drachmas Atticas
communes 187, 11. Veſpaſianicas 240.

 Pintam

Rom. & Avoird. 228. de Troy 208, 3. Pintam vinariam Angliæ 1, 736. aut Sextarium Romanum 1, 5. juxta rationes humidorum, quas fora antiqua crepabant. Choenicem denique Atticam apum la oribus onerabant antiqui libras de Troy 3, 255. Avoird. 2, 675. Rom. 3, 56625 Veſpaſ. 3, 75. uncias Veſpaſianicas 45. drachmas tales 360. drachmas vulgatiores Minervæ 288. aut uncias medicorum Græcorum 36. ſive libras eorundem 3: quod diligenter adnotabis. Sed & illud mente obſervabis: *Choenicas* 24, quibus conjunctis referta frugum ſtat Amphora Romana, I. *Polluce*, *Heſychio*, *Fannio*, *Photio* aliiſque veteribus æſtimantibus, tenuiſſe ſingulas Sextarios geminos Romanorum, non Athenienſium totidem: aut notis diſertioribus conſumſiſſe eaſdem farris libras de Troy 2, 17. $=\frac{52,08}{24}$: vel Veſpaſianicas libras 2, 5. $=\frac{60}{24}$, Romanas 2, 3776. Avoird. 1, 7832. item Sextarium Atticum 1, 7832. Aut munerum Cerealium drachmas Atticas communes pondo 189, 76. Pintam frumentarium Anglorum

rum 1,933. Choenicem veram Athenarum 1, 1888. Continuit inſuper Choenix illa eadem, ſive triens Congii Romani, aquæ libras de Troy 2, 8932. Romanas 3, 17. Veſpaſ. 3, 334. drachmas communes Athenienſium 252, 5. Pintas vinarias Angliæ 2, 316. Sextarium Atticum 1, 6549. Olei vero libras de Troy 2, 604. Romanas 2. 833. Veſpaſianicas libras 3. drachmas Atticas magis jactatas 227, 246. unciaſve medicorum Græcorum 28, 4075. Mellis denique tulit vas idem, ſcriptoribus Romanis quam Græcis notum ac ſuave, libras de Troy 3,9. Rom. 4,27. Veſpaſ. 4, 5. drachmas Atticas vulgaris uſus 340, 88. aut uncias medicorum veterum 42, 5. uncias Veſpaſ. 54. Quinimo *Modium* Arabicum المد, hoc eſt τὸ μέζον, cum Choenice illa juſte compono duum Sextariorum Italicorum capaci. Farris autem libras Babylonias ſive Iracias binas, Madianæam vero aut Hegagiam 1$\frac{1}{3}$, *Modio* ſuo ultro concedunt Arabum philologi, *Camuſi conditor*, *Geuharius*, *Phiumius*, *Bagdadius*, *Onom. Copt.* & *Lexicographi*

alii

alii Orientales. Quanta eſt fide eadem portio $\frac{1}{24}$ Væbæ, & $\frac{1}{4}$ Sati الصاع Saracenorum. Choenix Attica, 3 Cotylæ, pondere olei (non 27, ſed) 30 unciæ. *MS. Gr. Vat.*

20. Οἶφι, Chœnix 2 ſextariorum, ſeu $\frac{1}{3}$ Congii & exiguo plus, *Epiphan.* & *χ. Nic.* Vas Ægyptium, & quidem trilibre, *iſtis æſtimatoribus.* Imputabis autem Oephi vel Choenici Ægyptiæ aquæ uncias de Troy 35, 7184. Romanas 38, 04. Veſpaſianicas 40. vel tritici uncias Veſpaſ. 30. Romanus 28, 53. & de Troy 26. ſicut capite præcedente demonſtravimus ſub finem. Tanta etenim pondera requirit Sextarius duplex Romanorum. Pariter دورق *Dauracum*, Scyphus vini *duos* Sextarios potens libraſve tres. *App. Beit.* & *Og.* & *Abenſinas.* Quanta autem ponderat faba Ægyptia, Theriacæ Mithridaticæ doſis *Celſo, Andromacho, Damocrate, Galeno* & aliis veteribus adprobantibus. Ea κύαθη & κιβώειον à nonnullis nuncupatur. *Galen.*

21. Maris Græcorum. καπίθη Perſarum Chal-

Chaldæorumque, *Xenoph.* Semicongius. ἡμικόγγιον, ἡμίχουν, ἡμιδωδέκατον. 3 Sextarii. 6 Cotylæ, 2 Chœnices Atticæ, ſeu διχοίνικον. 1/24 Medimni Attici. 1/2 Hemihecti. *Heſ.* & *Pollux ex Ariſtotele*, &c. *Ariſtophan. Xenoph.* Ferens olei libras 4½, vini 5. mellis 7½. *Dioſc.* Par ferme Mari κύλιξ aut كلجة *Chilaga* Arabum verſat, & كيله *Chila* Perſarum, 1/3 Maccuci aut σάμνου Arabici, farinæ libras aut rotulos 3¾ omnino devorans. *A. Camuſi* & *critici alii ea gente.* Quanquam Maris B. Epiphanii, aut ejus جرة *Gerra* decem accipit Sextarios. *Onom. Copt.* Græcorum igitur Numidarumque ἡμίχουν ſive *Marin* explere facile aquæ libris de Troy 4, 8822. Avoirdupois 4. Romanis 5,35. Veſpaſianicis 5,735. drachmis Atticis vulgaribus 426. aut unciis medicorum Græcorum 54, 5. Habet idem διχοίνικον bonæ frugis libras de Troy 3, 6165. libras Avoirdupois 3, quot Sextarii Attici in eodem reperiuntur. Libras Romanas 4. Veſpaſ. 4, 1666. drachmas Atticas mediocres 316. Pintas frumentarias Angliæ 2, 41248. Sextarios Romanos 2, 5266.

Oleique libras de Troy 4, 34. Veſpaſ. 5. Aut mellis libras de Troy 6, 51. Veſpaſ. 7,5. Sinvero cum ſcholiaſte *Dioſcoridis* Mari huic tribueris duntaxat tres Sextarios Italicos, paulo moderatius capiet, ceu libras de Troy 4,34. Rom. 4,755. Veſpaſianicas 5. aut uncias tales 60. ex fonte puro; quantæ poſſunt Pintæ vinariæ Anglorum ſuſtinendo 3,47412. aut Sextarii Attici 2,48235. Sed ab horreo Cerealia deportat idem ſemicongius libras de Troy 3,2615. Rom. 3,5666, Veſpaſianicas 3,75.aut unciasVeſpaſ.45. Pintas frumentarias Angliæ 2,8992.Sextarios Atticos 2,7031.Item olei libras de Troy 3,906. Veſpaſ. 4,5. Melliſque libras de Troy 5, 86.Veſpaſianicas 6,75. ἔστι δὲ ὁ μαρὶς ἓξ κοτύλαι. *Cor Philoſophorum Ariſtoteles* viii. *de animalibus*. Longe aliter de eodem vaſe ad Cyri menſam Polyænus. μαρὶς ἐστι δέκα χοεῖς ἀττικοί: malo equidem ſcripſiſſet ſcriba διχοίνικον ἀττικόν. Vel ibi agit de magno Mari magni *Epiphanii:* veluti nos demum §. 36. Suſpicor autem Marin a Perſis, quibus مر *mar* μέζον eximie

mie ſignificat, ad Ponticos adductum, in Græciam poſtea deveniſſe.

22. Chœnix Italica Syraque. 4. Sextarii. $\frac{2}{3}$ Congii. *Fann.* & *MS* ג. penſans ex oleo libras $6=4\times1\frac{1}{2}$. χ. *Nic.* Καμψάκης ἐλία, ςάμνος ἰταλικὸς ἢ ἀλεξανδρινὸς, δ'. ξέςαι. *Epiphanius. Gerra* גֵּרָה, hydria minor, 4 Sextarii *Og.* Item Urna Mannæ prodigioſæ & incorruptæ, necnon καμψάκης ſive Lecythus perpetuus Eliæ vatis, alterutri 4 Sextariorum avidi. *Onom. Copt.* tanquam ab Epiphanio Cyprio. Videte vos §. 23. ſupellectilis noſtræ. Cenſebitis autem modum juſtum Chœnicis Italicæ Syriacæve, aquarum fortiſve meri libras de Troy 5, 7864. Rom. 6, 34. Veſpaſ. 6,667. Tritici libras de Troy 4, 34864. Rom. 4,755. Veſpaſ. 5. Vel ab oliva pingui libras de Troy 5, 208. Rom. 5, 706. Veſpaſ. 6. aut munerum cereorum libras de Troy 7, 812. Rom. 8, 5572. Veſpaſianicas 9.

23. Cabus Hebraicus. קַב ſemel legitur in S. Bibliis, in Miſna ſæpius. κάβος & κάβα *Epiphan.* καμψάκης. $\frac{1}{4}$ modii Romani, aut $\frac{1}{5}$ aut $\frac{1}{6}$. Variat enim *Epiphanius.* 4 Sex-

tarii. *Joſephus*, & *Epiph.* Imputo equidem Hebræorum Cabo, pollicibus 96=$\frac{1728}{18}$ Hebræorum Anglorumve amplo vaſculo, de fonte cadove generoſo libras de Troy 4, 2268. uncias tales 50, 7218. libras Avoirdupois 3, 4733. uncias Avoird. & Romanas 55, 57. libras Romanas 4, 63. Rabinicas 4, 396. uncias tales 52, 756. drachmas Rabinicas aut Ægyptias 422. drachmas Avoird. & Romanas 444, 58. de Troy 405, 77. aut drachmas Atticas communes 368, 9. libras vero Veſpaſianicas 4, 8373. uncias 58, 048. drachmaſve tales 464, 4. Pintas vinarias Angliæ 3, 38134. Sextarios Romanos 2, 922. Atticoſve 2, 5972. Quantum lymphæ continent 24 Ova magna, Ova ſane gallinarum Palæſtinæ & Ægypti: Hinnique triens quantum maxime poteſt opinione noſtra. Verum ab experimentis Moſis Maimonidæ aliorumque quorundam Rabinorum, Cabus aquam recipit 432. drachmas Ægyptias, uncias tales 54=13, 5 in 4: quæ faciunt 51, 923 uncias de Troy, 56, 97 Romanas & Avoirdupois,

&

& 60, 31 Veſpaſianicas. Inde forte dixit Fl. Joſephus Cabum ſuum complecti 4 Sextarios, nimirum uncias triticeas aut σταθμικὰς $15 \times 4 = 60$. Vel ſane profuſior fuiti illeſacerdos in commenſurationibus ſacris, quam amant Scholæ Deuterotarum, aut pedis Hebraici ratio vera convincit. Tribuit adeo idem triplici Cabo ſive Hinno ter quatuor Sextarios Atticos. Porro autemCabus juſtus Judæorum excipit noſtra ab ædilitate & conſtitutione farris integri uncias de Troy 38, libras tales 3, 1667. drachmas tales 304. drachmas Romanas & Avoird 333, 334. uncias tales 41, 667. libras Romanas 3, 4723. Veſpaſianicas 3, 65234. Rabinicas 3, 3. uncias Rabinicas 39, 6. aut drachmas tales 316, 8. Pintas frumentarias Angliæ 2, 8178. Sextarios Romanos 2, 913. aut Atticos 2, 62687, aut tot libras Avoirdupois è farre. Verum hinc pergo ad Rabinica. Cabus 4 Logi ſive Robaim, 16 Rebiitæ ſeu Quadrantes Logi, $\frac{1}{3}$ Hinni, $\frac{1}{6}$ Sati, $\frac{1}{6} \times \frac{1}{3}$ Ephæ, $\frac{1}{18} \times 10 = 180$ Cori, & 24 Ova. *Feſanus, Maimonides, Bartenorius, David.*

vid. S. Jarchius, D. Cimchius, Tanchumus, & Miſna Pea c. 8. 6. Continet autem penitus Cabus cubicos pollices 172,8: recipitque aquæ drachmas Ægyptias 416 $=4 \times 4 \times 26$, quæ ſunt unciæ 52, aut libræ $4\frac{1}{3}$, aut grana hordei 25376. *Tanchumus Maimonides* & *Davides*. Quantum 81, Caricæ. *Talmudum Babyl. titulo Erubin.* Jacobo autem Capello Judæo Cracoviano illuſtratori τ̃ δευτερώσεων notatur Cabi corpus pollicum 4×4: in 10, $8=172, 8$, pondus vero ὀκτάλιβον ſive zuzorum 800, computo nimis liberali.

24. Semihinnus חצי ההין, εἱνὸς ἥμισυ *Num. c.* 28. 14. tenet drachmas aquæ Ægyptias 600: item implet ſpatii pollices cubicos 259, 2. *David.* Ex Hinno toto §. 30. modum diſces ac menſuram dimidii.

25. Congius. Græcis prius χοῦς. $\frac{1}{8}$ Amphoræ ſeu Ceramii. 6 Sextarii ſeu ξέςαι. 12 Heminæ aut Cotylæ. *Cato, Feſtus, Fann. Dioſc. Cleop. Gal.* χ. *Nic. MS.* 1. 48 Acetabula ſeu ὀξύϐαφα, 72 Cyathi, 288 Myſtra ſeu Ligulæ. *Iidem plerique.* $1\frac{1}{2}$ Chœnix Italica. *Fann.* Congius Romanus capit olei libras

libras *Romanas*, verius *Veſpaſianicas* 9. aquæ aut vini Italici 10. melliſque libras tales 13½. *Cleop. Dioſc. Galen. P. Ægin. & de vino Congius ille Veſpaſiani imp. quem adhuc oſtentat Roma P.X· ſive Pondo decem inſcriptum.* Accipit idem tritici libras 7,5: totidemque σταθμικὰς: quæ explicant drachmas 720. uncias 90. *Dioſc.* & *Galen.* Tenet ergo Congius Romanus libras unoquoque genere, quot Hemina uncias habet. Explanate. Conſumit ille vinum aquamve urbis libras de Troy 8, 67945. Avoirdupois 7,1325. Romanas 9,51. Rabinicas 9,027. & Veſpaſianicas 10. uncias Veſpaſianicas 120. Romanas & Avoird. 114,12. aut de Troy 104,15. aut Pintas vinarias Angliæ 6,9435. Sextarioſve Atticos 5,334: Olei vero libras de Troy 7,8115. Avoird. 6,41925 Romanas 8,559. Veſpaſ. 9. uncias Veſpaſ. 108. Romanas & Avoird. 102,708. aut Pintas vinarias Angliæ 5,56. Immittes autem in Congium Romanum mellis libras de Troy 11,71725. Avoird. 9,629. Rom. 12,838. & Veſpaſ. 13,5. Vel in eundem

tritici libras de Troy 6, 50963. Avoird. 5, 3494, Romanas 7, 1325. Veſpaſ. 7, 5. & Rabinicas 6, 77: uncias Veſpaſ. 90. Romanas & Avoird. 85, 59. & de Troy 78, 1156. Pintaſve frumentarias Angliæ 5, 78634. & Sextarios Atticos 5, 4. juxta rationem veteris Zygoſtaticæ. Vide Tab. 3. §. 49. *de Ponderibus*. Congius autem Atticus exigit olei libras 10. quot vini Romanus habet: vini vero ipſius 11, 25. melliſque pondo 15. *Dioſc. & MSS. Laud.* α & ɿ. libras denique tritici ſive Stathmicas 8⅓. *Dioſ.* Cabus adeo tantum poteſt è 6. pollicibus Atticis Plinii, aut è 6, 25. pollicibus Romanis ejuſdem Philoſophi. Idcirco in Congio Attico arbitrio medicorum veterum continentur aquæ vinive Attici libræ de Troy 9, 7644. Avoird. 8, 024. Romanæ 10, 7 Veſpaſianicæ 11, 25. Rabinicæ 10, 155. drachmæ communes Athenienſium 852, 1657. Sextarii Romani 6, 75. Pintæve vinariæ Anglorum 7, 81. tritici vero libræ de Troy 7, 233. Avoird. 6, 0035. aut rotundius 6. pro tot SextariisAthenarum,

Roma-

Romanæ 7, 924. & Veſpaſ. 8, 334. Rabinicæ 7, 523. drachmæ Atticæ mediocres 631, 243. aut Pintæ frumentariæ Anglorum 6,42933. Sextariive Romani ex analogia antiqua 6, 653. Olei vero libræ de Troy 8, 6795. Avoirdupois 7, 1325. Romanæ 9, 51, Veſpaſianicæ 10. Rabinicæ 9, 027. drachmæ Atticæ communiores 757, 483. Pintæ vinariæ Anglorum 6,944. Sextariive Romani 6,67. Item mellis libræ de Troy 13, 02. Avoird. 10, 7. Romanæ 14, 265. & Veſpaſianicæ 15. Nos autem Congium Atticum ſolidis pollicibus Atticis Anglicifve 216 = $\frac{1728}{8}$ fabricari jubemus, moxque 9, 5099 libras de Troy replemus eum à fonte Liberi quam Nympharum, aut libras tales 8, 56. ab arbore Palladis, vel à favo Attico 12, 84 : vel libras ejuſmodi 7, 1325. è fruge Cereris, aut quaſi 622. drachmas Athenarum. Præterea Congius vinarius Angliæ, *Galo*, aut *Galona*, hoc eſt *Lagena* ſua origine, vaſculum forma quavis ſolidis unciis 227,144 (id volo finioq;) pedis Anglici compactum, octo Pintarum compos,

recipit aquæ libras 10. de Troy. Galoque frumentarius tam fertilis inſulæ, capax unciarum corporearum 272,55 è fabrica noſtra, comprehendit tritici libras de Troy omnino novem. Novi equidem Galones alios vini quam frumenti jam verſari in nundinis Britannicis, & §. 49. Tab. 11. de *Ponderibus* eoſdem, quam fuit neceſſarium, numeris noſtris taxavi. Hoc autem in loco, forte in aliis pleriſque, ſummarie ego feci, quod erat faciendum.

26. Gomerus. עומר. Homer. Γόμορ. δράγμα, ὁ ἀσσαρὼν, עשרון. *Joſephus & Paraphraſtæ Chaldæi.* $\frac{1}{10}$ Ephæ *ipſe Legumlator Ex. c.* 16. 36. τὸ δέκατον τῶν τειῶν μέτρων ἤτοι σάτων τειῶν. οἱ ό. & *Oncelas.* 7 Cotylæ Atticæ, *Joſephus.* 4 Sextarii, *MS*ʾ. 3 Chœnices Atticæ. *S. Hier.* $\frac{1}{10}$ Ephæ, $\frac{1}{10}$ Artabæ Ægyptiæ, 7, 2 Sextárii Italici. *Epiphan.* $\frac{1}{3}$ Sati. 7, 2 Logi. 1, 8 Cabus. 28, 8 Rebiitæ. 43, 2 Ova. *Feſanus, Maimon. Tanchum. David. Bartenorius, S. Jarchius, Godolias. Challa c. 2. 6. in opere Miſnico.* Quanta farina Sacerdotis placentam ſeu Challam debet rite ſolvere. *Iidem Judæi.* Aſſaron ſeu Gomerus, expe-

experimento Maimonidæ continet farinæ triticeæ, aut ſimilæ Ægyptiæ zuza, argenteos, aut drachmas etiam Ægyptias ſive دراهم 520. $= 6 \times 86\frac{2}{3}$. Quævis autem drachma, ſive zuzum, ſive argenteus eo ævo penſabat 61 grana hordei, quingentis putas hinc annis. Habet & Gomerus in ſolido pollices mediocres 311,114. *Maimon. Tanchum. Joſ. ben Acanin. David. Bartenorius, Jacobus Aſerida, & Godolias.* Gomerus equidem Sepphorenus admiſit tantum logos 5, Ieroſolymitanus 6; ſed Moſaicus $7\frac{1}{5}$, ut jam diximus. Creverant enim ſub Æde ſecunda menſuræ ſacræ. *Talmudum, & ab eo Maimon. Jarchius, Bartenor, & M. Coxius.* Penſat autem denarius, (qui eſt $\frac{1}{4}$ Selæ, 6 oboli,) ἐκ πολυπείρου ſeſquidrachmum ſeu ſeſquizuzum. *Scholiaſtes Iad.* Gomerus denique probatione noſtra tenet lympham libras de Troy 7, 608. Avoird. 6,252. Romanas 8,336. Veſpaſianicas 8, 76. & Rabinicas 7, 9123. Mnas Atticas communes 6,64. aut Pintas vinarias Angliæ 6, 0864. At vero tritici aſſaronem æſtimo libris de Troy 5, 706.

Romanis 6, 252, Veſpaſianicis 6, 5741. aut Pintis frumentariis Angliæ 5,072. Sextarii; Rom. 5,25 Atticis 4, 733: Hordei libris de Troy 5, 042, aut libris talibus farinæ 3, 804. Compingitur adeo portio decima Ephæ, nomine Gomerus, è latere cubico pollicum Hebraicorum 5,57. collectis ſimul unciis corporeis 172, 8. Iſta ſane omnia pluraque commonſtrabit §. 40. Aſſarone autem Hebraico paulo minor reperitur *Cadaa* القدح ſive *Scyphus Arabicus*, granorum triticeorum 32768 gurges teſte Chalecanida, $\frac{1}{16}$ Væbæ, $\frac{1}{96}$ Artabæ Ægyptiæ. *Sephadius*. Quinimo 3 Choenices Atticæ, quibuſcum expendit æque Gomerum B. *Hieromymus*, aquæ equidem comprehendunt libras de Troy 8, 95. tritici vero tales 6, 6. aut Avoirdupois 5,5. totve Sextarios Atticos. At vero 7, 2 Sextarii Italici, Aſſaronis Hebraici modus apud *S. Epiphanium*, exigit farris libras de Troy 7, 8275. Poſtremo autem traditione F. Joſephi Aſſaroni ſacro penitus conveniunt 7 Cotylæ Atticæ, ſive tritici 4, 22 libræ de Troy, aut 5, 7 libræ

tales

tales de fonte. Gomor, Sextarii quinque bilibres ſive Caſtrenſes. *MS.* ג. Menſuræ ſiccæ Judæorum, Epha ξίσατος, Sea ἑξάκαβος, τετράλογος Cabus, Logus i.e. quantam capiunt aquam ſex Ova gallinacea; necnon Ephæ pars decima, modus Challæ & Oblationum plurimarum. Pro liquidis vero uſus erat hinno, dimidio ejus, ac triente quadranteque: tum logo, ſemilogo, & logi quadrante. *Godolias poſt Talmudicos.*

27. Tarcabus, תרקב, eſt ſemiſatum, ſive ξίκαβον. *Godolias ex Baba batra c.* 5.

28. τειχοίνικον. *Pollux* paſſimtumens Cerere quaſi 5,425. libras de Troy.

29. Ημίεκτον ἀττικὸν, τετραχοίνικον, τετράμετρον, ἄλδιξ, οἶφι αἰγύπτιον. *Pollux. Etym. M. Euſtath. Photius, &c. Ariſtoph. & Heſ. & Suid.* 4 Chœnices Atticæ, $\frac{1}{12}$ Medimni, $\frac{1}{6}$=$\frac{48}{8}$ Hemimedimni, 6 Sextarii, 12 Cotylæ. *Iidem, & Erotianus in Lexidio.* المكوك *Maccucum* aut ςάμνος, 3 Chilagæ, $\frac{1}{4}$ Quadrantalis Græcanici *Og. Maccucum*, menſura arida librarum 11$\frac{1}{4}$, triumve Chilagarum كيلجة. *Lexicon Camus aliaque. Maccucum*, Go-

mor Hebræorum. *Onom. Copt.* Implebis autem congium ſiccum Græcorum, ſive Tetrachœnicon Atticum tritici libris de Troy 7,233. Romanis 7, 924. Veſpaſianicis 8, 334. Rabinicis 7, 5223. aut Pintis frumentariis Anglorum 6, 43. Vide § 25.

30. Hinnus Hebraicus. Menſura liquida quam ſicca, הין Hin εἷν & εἶν, ἶν & ἰνίον, הינא. *S. Hieron. D. Cimchius.* 2 Congii Attici, *Joſephus*, & ab illo *Apollinaris*, *Hieron.* atq; *Theodoretus*, qui addit: πιστευτέον δὲ ἐν τούτοις τῷ Ἰωσήπῳ, ἀκριβῶς τοῦ ἔθνους τὰ μέτρα ἐπισταμένῳ. Sed τὸ ἶν μέγα ξεστῶν ἐστὶ ιή, τὸ δὲ ἅγιον ξεστῶν θ. *Epiphan.* Dimidium modii Hebraici. *S. Hieron. & Rabini omnes.* $\frac{1}{6}$ Ephæ ſeu Bati. *S. Hieron. Feſanus. David. Judæorum alii.* $\frac{1}{2}$ Sati. 3 Cabi. 12 Logi. 48 Rebiitæ. 72 Ova. *Feſanus. Maimon. Tanchum. David. Jarchius. Godolias. Cimchius. & Talmudici c. 8. Becorot.* Continet autem Hinnus aquæ drachmas Ægyptias 416×3=1248. ſuaque mole occupat pollices cubicos 518,4. *Tanchum. David.* Ego ſane do Hinno aqua vinove non levi implendo, quantum

tum poſtulat Ephæ pars ſexta aut polli-
cum Hebraicorum Anglicorumve 288
compages, libras de Troy 12,68. Avoird.
10, 42. Rom. 13, 89. Veſpaſ. 14, 512. &
Rabinicas 13,187. Pintas vinarias Angliæ
10, 144. Sextarios Rom. 8, 7653. Atti-
coſve 7,7917. Tritici vero libras de Troy
9, 51. Romanas 10, 42. Veſpaſ. 10, 957.
& Rabinicas 9, 9. Pintas frumentarias
Angliæ 8, 4534. Sextarios Romanos 8,
748. aut Atticos 7, 889. & quaſi tot li-
bras Avoirdupois. Imovero Talmuda &
omnis ſchola Rabinorum, ut ſupra per-
ſtrinximus, Hinno infundunt libras ſuas
13. de lympha, quæ efficiunt libras de
Troy 12, 5. Tam bene Judæorum magi-
ſtri à poculis ſacris confirmant, quantum
proxime nos è ſolido pedis Anglici He-
braicique clam ipſis eduximus. Attamen
Joſephus hiſtoricus, pars non indocta Sa-
cerdotii Hebraici, liberalior triente vide-
tur eſſe, quam nos audemus aut Talmu-
dicorum proceſſit temeritas. Capiat e-
nim Hinnus, ſic eum *Flavius* in Templo
Dei ſæpius eſt emenſus, duos Congios
Atticos

Atticos boni vini aut aquæ bonæ, invenietur adeo Logus Hebraicus duodecima portio Hinni, Sextario Attico; Ovumque Rabinicum majori Myſtro Græcorum æquum juſtumque. Hinnorum profectò & Aſſaronum immenſam ac perpetuam copiam conſervaſſe Ædem Hieroſolymitanam teſtatur *Joſephus ille* & *Deuterotæ Menacot* c. 9. Quinimo ab Hinno arido Joſephi exiguo differt *modius Syriacus* المد الشامي. Is enim, referente *Metrazio* philologo, inanit 15 *Maccuca*, 7½ *Sata* Arabum, aut eorundem *Modios* 30: quod eſt Hecteus unus, aut Chœnices Atticæ octo. Inſuper πιλὸκ, Congius verior quam Logus, impletur Sextariis octo: ſed πιλοκεϑυὰβ *Congius Sacer* duntaxat ſex Sextarios requirit. *Onom. Copt.* ἀλάβαστρον aut *Carura*, ampulla unguenti in Codice ſacro, 9 Sextariorum librilium fragrans. *Onom. Copt. quo me nuper donavit D. Witſius, civium Amſtelodamenſium amor & præſidium.* قفيز الزيت, ςάμνος ἐλαίου, 8 Sextarii. *Cal. Copt. MS.* Campſaces Eliæ, aut καψάκης, ceu צפחת 1 Reg. c. 17. ςάμνος ἰταλικὸς

λιτκὸς ϰ̀ ἀλεξανδρινὸς, 4 Sextarii. Campſaces aquæ, 12 Sextarii. *Epiphanius.* Conſules §. 22.

31. Modius Romanus. Menſura arida, 16 Sextarii, 32 Heminæ, 128 Acetabula, 192 Cyathi, *Fann. & MS. Gr. in Vatic.* $\frac{3}{10}$ artabæ Ægyptiæ, *Fann.* Modius Romanus colligit tritici Gallici ſive levioris libras 20. ſed Italici ac gravioris libras 25. *Plinius.* Modium autem Romanum, trientem amphoræ, explent farris gravis aut Italici libræ Veſpaſianicæ 25. de Troy 21, 7. tritici vero levioris, quale Galliæ profert, libræ ſolæ 20. Veſpaſiani, aut illæ de Troy 17, 36, Avoirdupois 14, 26, Romanæ 19, 02, drachmæ Atticæ communes 1515. Galones ſicci Anglorum 1, 9289. Pintæve tales 15, 4312: aut edicto rotundo Galo duplex Peccuſve unus tritici. Modius autem Romanus hordei raro excedit 15. libras Veſpaſianicas, ut *Plinius* monet, aut libras 13, 02 de Troy.

32. Εκτεὺς ἀτλικὸς. 8 Chœnices Atticæ, 12 Sextarii, $\frac{1}{6}$ Medimni: Unde nomen. *Pollux, Phot. Etym. M. Euſtath. omnes è* ϰ. *A-*

G *riſtoph.*

riſtoph. Modius Ægyptiacus *Galeni.* Modius Ægyptius admittit 8 Chœnicas Atticas farre, quot & modius Italicus. *Anon. Gr. apud Agricolam.* Poſſidet ergo ille, quam Hecteus Athenarum, tritici libras de Troy 14,466. Avoirdupois 12. Romanas 15,848. Veſpaſianicas 16,668. Rabinicas 15,045. Pintas frumentarias Angliæ 12,86,

33. Modius Cyprius. 17 Sextarii. *Epiphanius.* Quantum triticum tolerant libræ de Troy 20,49. Romanæ 22,45. Veſpaſianicæ 23,6. & Avoird. 17. ξέστα, pro tot Sextariis Atticis frugis Cerealis.

34. Cophinus Bœotorum, tricongius, ſive 18 Sextariorum, *Heſ. Pollux.* Quod eſt frumentum libras de Troy 21,699. Romanas 23,77. Veſpaſ. 25. & Avoirdupois 18. Pintaſve ſiccas Angliæ 19,28. Verum aquæ Sextarii Rom. undeviginti poſtulant librasde Troy 26,038. Veſp. 30.

35. Sabitha Syrorum & Aporrhyma Saitarum, 22 Sextarii, 44 λίβαι, Modiuſque Ægyptiacus, *Epiphanius MSS*. *&* 1. *Procopius è Gaza. & MS Joan.* At Maris,

2 Hydriæ Ponticæ, 20 Sextarii: Item Cyprus, 2 modii Pontici, 20 Sextarii Romani vel Alexandrini. *Epiphanius.* ὁ σπόριμος μόδιος ἔχει λίτρας μ΄. σπείρει δὲ ἀγρὸν ὀργυιῶν ἐπιπέδων ς΄. *Hero.* Similiter Florentius *Geopon.* 2,30. bonum triticum æſtimat, ſi libras XL. pleno modio ſuſtineat. Πιχαπιχὶ, τοῦτέστι τὸ μέζον, ξέσαι, κβ΄. *Onom. Copt.* Modius autem Ægyptius *Epiphanii* & ſectatorum ejus, pariterque Sabitha Syrorum, tritico ſuo tumuit libras de Troy 26. 52. Romanas 29. Veſpaſ. 30, 54. aut Avoirdupois 22. pro materie tot Sextariorum Atticorum.

36. Urna Romana, νέβελ, ξέσαι κδ΄. *Fragmenta Rulæa.* ½ amphoræ Romanæ, 4 Congii, 24 Sextarii, 48 Heminæ, 288 Cyathi, *Fann. & Gr. MS. Vatic.* Urnæ itaque Romanæ, dimidiæ amphoræ, aut ſeſquimodio Romano infundere jus implendo è fonte libras de Troy 34, 7178. Romanas 38, 039. Veſpaſ. 40. Rabinicas 36, 09. Avoirdupois 28, 5297. aut Galones vinarios Angliæ 3, 472. Sed ab horreo tritici libras de Troy 26, 0385. Romanas

28, 53. Veſpaſ. 30. Rabinicas 27, 08. & Avoirdupois 21, 397. Galones ſiccos Anglorum 2, 893. Pintaſve tales 23, 145. Atque ſucco canentis olivæ libras Veſpaſianicas 36. atteſtante ϰ. *Dioſc.* quæ faciunt vere Romanas 34, 236. aut de Troy 31, 246. Mellis deniquelibras Veſpaſianicas 54. Romanar 51, 35. & de Troy 47. Verum 4 Congii Attici muneris cerei valent pondo libras totas 60. Veſpaſiani, aut de Troy 52, 08. Avoird. 42, 8. Romanas 57. Quære porro §. 41. Collathum denique Syriacum habet Sextarios 25. aut dimidiam molem Sati liquidi Hebræorum. *Magnus Epiphanius, Stathmicæ ſacræ moderator & lex.* Capax adeo aquarum 41, 675 libras Veſpaſianicas, aut de Troy 36, 165. Romanas 39,625. & Avoirdupois 29, 72. aut Galonesvinarios Angliæ 3. 6165.

37. Satum Hebraicum, ſive Modius Hebraicus. Modius Cumulatus, *Epiphan.* סאה Sea, σάτον *Joſ. Epiphan. & Hieron.* & σάτα *Suid.* i. e. סאתא. σάα *Epiphan. MS.* Metreta Sacer *Epiphan.* & μέτρον *eidem.*

Modius

Modius Sextariorum 22. Librarum 44. *Epiphan. Procopius. MSS* ב. י. & *Joan.* $\frac{1}{3}$ Ephæ, 3 $\frac{1}{3}$ Gomeri *LXX. Interpr. Jonathan, Oncelas, Maimonides, Judæorum alii.* סאתא Sata, Satum Hebraicum, Garibus, 6 Caphizi plus duobus Modiis Arabicis, 10 Maccuca. *Bar Bahlul.* Urna Romana aut ſeſquimodius Romanus. i. e. 24 Sextarii Romani (quot Sato inſunt Logi Rabinis æſtimantibus) *Joſeph. Hieron. MSS.* י. & ג. $\frac{1}{30}$ Cori, 2 Hinni, 6 Cabi, 24 Logi aut Robaim, 96 Rebiitæ, 144 Ova. *Feſanus, David. Tanchumus, Maimon. Bartenor. Jarchius,* & *ipſa Miſna Cilaim c.* 2, 3. & *Godolias e Terumot. c.* 4. 7. Satum liquidum, 50 Sextarii, $\frac{1}{3}$ Nebeli, *Epiphan.* Satum, 22 Sextarii Hebraici i.e. Logi, *Epiphan.* contra omnes Phariſæos. Satum quidem capit aquæ, quantum ponderant argentei ſive drachmæ Ægyptiæ 2496, aut libræ Ægyptiæ 26. Continetque in ſeſe cubicos pollices 1036, 8. *Tanchumus, David. Maimon.* Nos autem Satum Hebraicum ſaturamus aquæ libris de Troy 25, 36. Romanis 27, 786. Veſpaſianicis 29, 2. Ra-

binicis 26, 374. aut Galonibus vinariis Angliæ 2, 536. aut Sextariis Romanis 17, 53. Atticiſve 15,58. Farre vero idem oneramus libras de Troy 19, 02. Romanas 20, 84. Avoirdupois 15, 77. Veſpaſianicas 21, 91. & Rabinicas 19, 78. quantum faciunt Galones ſicci Anglorum 2, 113. Sextarii Romani pene 17, 5. aut Attici 15, 77. Vel denique farinæ triticeæ eidem vaſi iniicimus libras de Troy 12, 68. Avoirdupois 10, 42, Rabinicas 13, 185: aut hordei libras de Troy 16,806. Rabinicaſve 17, 478. Colligit ergo Satum ſacrum pedis Hebraici Anglicive ſuo corpore uncias 576, 604. tamquam è latere cubico 8, 3235. pollicum Anglicorum vel ſuorum. Hæc omnia debentur Ephæ trienti ex §. 40 & 43. Scias autem Bethſeam, בית סאה, agrum Sato toto tritici ſpargendum, patere cubitos quadratos $2500 = 50 \times 50$: Bethrobam, ſive agrum Logi, continere cubitos quadratos $105 = \frac{2500}{24}$: Bethcabum, tales cubitos $416\frac{2}{3} = \frac{2500}{6}$. Bethlethecum non minus cubitis $37500 = 2500 \times 15$. Necnon Beth-

corum,

corum, fundum è Coro pleno ſementis adoreæ, explicare cubitos quadratos 75000. *Maimon. Tanchum. Bartenor. Jarckius. Alii ad Cilaim c. 2. alioſque titulos Corporis* Δευτερώσεων. Atrium autem Templi Ieroſolymitani æquabat duas Bethſeas: quantus etiam jure obſervatur *Erubæ* ſive Societatis Sabbatinæ campus. *Talmudum.* Satum denique urbis Solymarum implet Satum Deſerti ſeu Moſaicum fere 1, 1667. & Sepphorenum 1,36. Nam Judæi ſequiores adjiciebant menſuris Moſaicis partem ſextam nimiæ religionis cauſa. *Menacot. c. 7. 1. & alibi Miſnarum.* الوديبة, *Væba* Arabum continet 22. aut maxime 24 *Modios* Arabicos امداد, $\frac{24}{4}=6$ σάγα aut *Sata* Arabica اصوع: tritici ita libras Babylonias ſive Iracias 44, aut ſumme 48; ſed rotulos aut libras Madianæas vel Hegagias 32. aut 34. *Og. Geubarius, Phirauzabadius, & Onom. Copt. Væba* Ægypti, $\frac{1}{6}$ Artabæ ejus regionis, 2 Maccuca. *Bar Bahlul. Væba* Alexandrina, $\frac{1}{6}$ Artabæ Alexandrinæ, 16 *Cadaæ* ſeu ſcyphi, granorum tritici Ægyptii tenet 313344

$=9216$

= 9216 X 34. rotulorum, vel concinnius mnarum Alexandriæ 34: quæ faciunt pluſquam 54 libras de Troy. Artaba enim Alexandriæ contrahit frumenti libras mnaſve Alexandrinas 204. quarum ſingulæ expendunt drachmas الدراهم 144, granave tritici 9216 = 144 X 64. *Mohammedes Sephadius.* Joſephus equidem doctiſſimus ſacerdotum Satum Solymitanum ſæpius viderat probaveratque ſeſquimodio Romano peræquum, atque adeo menſura prioris Ædis quintam quaſi partem excellentius. Exportat enim è cumera ſeſquimodius Italicus, Urna eadem Italica, libras de Troy 26, 0385. Veſpaſianicas 30. Romanas 28, 53. & Rabinicas 27, 08, velut ſuperuis definivimus, galoneſve ſiccos Anglorum 2, 893. Vel cumulati hordei libras totas 20. de Troy, Rabinicas 20, 8, Rom. 21, 9. & Veſpaſianicas 23. Verum tamen Moſes Maimonides aliique Rabinorum, dum Satum librarum Ægyptiarum 26. capax eſſe contendunt, modulum noſtrum mire comprobant. Illorum profecto demonſtratio ab

ab exemplaribus vaſium Sacrorum proceſſit, noſtra de pede ſacro. Oleum autem dimidium logum præbitat prementi, ajunt Phariſæi *Sebiit* c. 4 Satum plenum olivis maturis. ϣι, μέζον Ægyptiis, vicina vox Seæ Hebraicæ.

38. Simpulum Hebraicum, ספל *Sephel*, Seſquiſatum. *Godolias.* الجرة العظيمة, *Gerra* aut *Hydria maxima*, 24 Sextarii. *Og.* Accipit vero medimni Attici triens è lacu tritici libras de Troy 28, 93, Romanas 31, 7. Veſpaſianicas 33, 324. & Avoirdupois 24; quot equidem Sextarios Atticos devorat idem triens. Modius autem ſive Buſſellus Pariſinus, tritici libræ Pariſinæ 18, olei 21 $\frac{1}{3}$, mellis 32, & aquæ tales 24. *Capellus aſſerit.*

39. Τριτεὺς. $\frac{1}{3}$ Medimni Attici. 16 Chœnices $=\frac{48}{3}$. *Pollux.*

40. Amphora Anglica, cubus è pede Anglico ſive ex triente Virgæ ferreæ in Curia Londinienſi, vas adeo pedis Anglici Hebraici aut Attici unciis corporeis 1728 collectum, capit aquæ fontanæ aut vini non pertenuis libras de Troy 76, 08.

uncias de Troy 912, 95. libras Avoirdupois 62, 52. Romanas 83, 36. Veſpaſianicas 87, 6. Rabinicas 79, 122. Venetas 79, 2. & Pariſinas 57, 9. aut Galones vinarios Anglorum 7, 608. Pintaſve vinarias 60, 86. Sextarios, vero Romanos 52, 59. & Atticos 46, 746. Tantidem equidem in lympha jamdudum compererat *H. Briggius*, ſupputator feliciſſimus& profeſſorum Savilianorum primus: poſt illum *Wybordus* philoſophus aliique Londinienſes claris experimentis. Et in Oxonia nuperrime idem illud experti *Caſvellus* & *Walkerus*, ambo ſcientiis mathematicis & probitate inclyti. Conſumit autem pedis Anglici cubus triticum communius libras de Troy 59, 15. juxta obſervata Oxonienſia; aut ex analogia priſca libras de Troy 57, 06. Vide tamen §. 49. Tab. II. περὶ σταθμῶν. Satiant inſuper vas idem hordei libræ de Troy 50, 42. farinæ vero triticeæ & avenæ non contritæ libræ tales 38, 04. ἄλφιτον enim quam ἄλευρα in vaſe eodem aquæ fontanæ dimidium pondus efficit. Amphora autem Gallica, modii 4.

ſemodii

ſemodii 8. Congii 10$\frac{2}{3}$, Sextarii 64. penſatque olei pondo ſeu libras 106$\frac{2}{3}$, uncias 1280=64×20. *MS. a. Semel iterumque.*

41. Amphora Romana, cubus ex pede Capitolino. *Feſtus, Fannius, MS. a.* & *Anon. Gr. apud Alciatum.* Quadrantal, ex fabrica. *Iidem.* τὸ ἰταλικὸν κεράμιον. *Gal. χ. Nic. MS. a. Dorach* Italicum, *Medicis Arabum.* ὁ ἀμφορεὺς, τὸ ἡμιμέδιμνον. *Pollux, Heſ. Photius.* ἡμίκυπρον. *Pollux.* Metreta Romanus, *MS. Vat.* & *Hero Bembi.* 24 Chœnices, *Suid. Poll. Etym. M. Heſ. Phot. Fann.* 2 Urnæ, 3 Modii, 6 Semodii, *Fann. MSS. a & β.* 5760 Cyathi δεκάδραχμοι, *Fannius.* 8=$\frac{48}{6}$ Congii Romani. 48=8×6 Sextarii. 96 Heminæ, *Fann. Gal. Ægin. Cleop. χ. Nic.* & *MS a.* & *MSS. Vatic.* & *Hero Bembi aliorumque.* Quinimo lege vetuſta cautum, rogantibus Siliis tr. pl. anno Romæ DX. "Quadrantal vini octoginta pondo fiet. Congius vini decem pondo fiet. Sex Sextarii Congius fiet vini. Duodequinquaginta Sextarii Quadrantal fient vini. Sextarius æquus libræ cum beſſe fiet. Sexdecim-

 que

que Sextarii in Modio fient." Sic nos equidem plebiſcitum multo ævo corruptum emendavimus. Ὁ στερεὸς ποὺς κατὰ τὴν τῶν μηχανικῶν διατύπωσιν καὶ παράδοσιν δέχεται μοδίους τρεῖς. *Hero è 3 MSS.* Χωρεῖ μὲν ὁ στερεὸς ποὺς κεράμιον ἕν, μοδίους τρεῖς. ἕκαστος μόδιος ἀπὸ ξεστῶν ἰταλικῶν ἀριθμῷ ις΄. ἕκαστος δὲ ξέστης ἀπὸ οὐγγιῶν κ΄. è latice credes Lyæi. *Liber Bembinus.* In pede ſolido reperiuntur hordei diu conditi Modii $2\frac{1}{2}$, Sextarii Italiæ $55=22\times2\frac{1}{2}$: Unciæ vero $1100=20\times55$. aut Libræ $91\frac{2}{3}=\frac{1100}{12}$. Sed hordei recens repoſiti inferuntur Libræ 80, 833; Sextariive 48, 53. Vini autem invenies in pede Cubico Libras $60\frac{9}{10}$, Sextarios $36\frac{1}{2}$. Olei denique, ſive λαδίου voce miſera, libras 72. Hæc *Hero* falſus, quaſi à *Modeſto* præfecto prætorio definita & ἐξουγκιασθέντα. Quoniam vero pes cubicus Coſſutii Congios Veſpaſianicos duntaxat $7\frac{1}{2}$, ut in Urbe dudum expertus eſt Grævius meus, non 8 integros inanit; peſque cubicus Capitolii non fert vinum bonum puramve aquam plus 76,08. libris veris ac vetuſtis Romanorum, quod hac diſſertatione paſſim nos oſten-

oſtendimus, aut creſcere oportet pedem Romanum, quo modo haud ſolito Tab. I. num. 9 indicabimus περὶ τ̃ διαςηματικῶν, ſcilicet $\frac{76,079 \text{ in } 1817,186}{1728} = 80$. Vel aſſerendum magis libram unam Ponderalem potuiſſe inter cives Romæ Menſuralem libram 1, $05152 = \frac{80}{76.79}$. Illam certe reperit Galenus in nundinis Romanis $\frac{12}{10}$ hujus, ſuo ab examine: ſed ex abuſu vulgi $\frac{12}{9}$ ejuſdem, curatius $\frac{12}{9,93132}$, qua certe ratione libra Avoird. ſuperat illam de Troy. Amphoram autem Romanam, ſive ὀκταχόνϛιον Veſpaſiani principis, adimplent libræ, quas *Veſpaſianicas* gratia perſpicui propriique nos vocamus, ſed medici Græci quam Romani *Romanas* nuncupare amant, $\frac{96\times9}{12} = 72$ olei, vini $\frac{96\times10}{12} = 80$, (quot omnino libras olei analogia veteri recipit Ceramion Atticum:) melliſque libras tales $\frac{13,5\times96}{12} = 108$. *Gal. Cleop. Dioſc. P. Ægineta.* Tritici denique Italici eadem complectitur libras conſimiles $\frac{96\times7,5}{12} = 60$, uncias $60 \times 12 = 720$, drachmas $5760 = 576 \times 10 = 60 \times 12 \times 8$. *Fannius.* Vide §. 15. & 17. hujus Cœlometrici. Detinet ergo Amphora Romana,

unciis ſolidis 1728 pedis Romani *L. Pæti* confiſta, quæ faciunt pedis Anglici uncias etiam ſolidas 1577, 098. aquæ vi-nive Italiæ libras de Troy 69,4356. A-voirdupois 57, 06. Romanas 76,08. Ve-ſpaſianicas, ut jam diximus, 80. Rabini-cas 72, 18. Pintaſque vinarias Angliæ 55,55. Galones 6, 944. aut plane ta-lentum Atticum vini levioris. Capit in-ſuper idem Quadrantal tritici libras de Troy 52, 0771. analogia vetuſta, Avoir-dupois 42, 795. Romanas 57, 06. & Veſpaſianicas 60. aut Chœnicas Atticas 21, 34. Pintas frumentarias Angliæ 46,3. Quadrantal, quod nunc plerique Am-phoram vocant, menſura liquoris & gra-ni, habet Urnas 2. Modios 3. ſemodios 6. Congios 8. Sextarios 48. Heminas 96. Quartarios 192. Cyathoſque 576. *Volu-ſius.* Attamen onerariarum Ægypti nul-la navis minor erat duum millium Ampho-rarum, ſive Tunnorum quingentorum, aut Buſſellorum frugis 1446½. *Cicero.* Am-phora ſive ſolidus pes humoris digitis ſu-is cubicis 4096=16×16×16. tenet LXXX. libras

libras Italicas: atque adeo 51, 2. digiti corporei aquæ libram unam; & digiti tales 16. quatuor uncias Italorum ad lances perferunt. *Hero Barocii editoris.*

42. Κεράμιον ἀττικὸν continet libras Romanas, verius *Veſpaſianicas*, olei equidem 80 (Tot vini amphoræ Romulidum jam infudimus) & vini 90, melliſque 120. *Dioſc. Cleop. MS.* ג. Æquat autem revera vas illud $\frac{101}{96}$ = 1,052 pedis cubici Romanorum opinione C. Plinii, aut 1,09568 pedis Capitolini arbitratu noſtro. Namque amphora è cubo pedis Græci conſtructa, neque plus impendere debet quam Anglicana §. 40. neque minus. Amphoram autem Atticam *Fannii & MSS. noſtrorum & Hatton. & Gr. Laud*: qui eſt Medimnus & Metreta gentis elegantis, ſtudio perpendimus §. 45. loco ſuo.

43. Epha rei ſiccæ, liquidæ Batus. בת אפה, ביתא. οἶφι, ὑφὶ, βάθ, βάτος, βάδος. Artaba Ægyptia Epham æquat. *Epiphan.* $\frac{1}{10}$ Cori כור, aut $\frac{1}{10}$ Chomeri חומר. *Ezech. c.* c. 45. 10 Gomori עומרים. *Exod. c.* 16. 72 Sextarii. *Joſephus, & ab illo MS*ג.

72.

72 Sextarii Seſquilibres, ſive 108 pondo olei, ἤτοι ρη. λίβϱαι. *Epiphanius.* At 56 Sextarii (tritici Græcanici credes) *Epiphan. Heſ. MS* ג. 3 μέβϱα. *LXX Int.* 3 Modii ſive Sata, 6 Hinni. *S. Hieron. MSS*, & ג. 3 Urnæ, גרבים. *Godolias è Baba batra.* 3 Sata. 18 Cabi. 72. Logi. 6 Hinni. 288 Rebiitæ, & 432 Ova. *Oncelas, Jonathan, Jarchius, D. Cimchius., Feſanus, David, Tanchumus, Maimon. Bartenorius, Godolias.* Epha, aut magis proprie Batus, recipit aquæ drachmas Ægyptias 7488 = 2496X3, i. e. libras Ægyptias $78=\frac{7488}{96}$: tenetque in ſolido pollices 3110,4. *David, Tanchumus.* Batum ego porro adimpleo libris 75,545. de Troy è latice Lyæo, quot pondo faciunt 62 libræ Avoirdupois, aut cum turba fori tot Pintæ vinariæ Anglorum; at peritius Pintæ tales 60,36. Galoneſve 7,545: quantulum ſane nobis nondum natis adfirmaverat vir ſagax & juris Judaici conſultiſſimus *H. Ainſworthus.* Sed aquæ fontanæ merive fortis libris (jam declaravimus) 76.079, Pintiſq; vinariis Angliæ 60,86. Galonibuſve

7,6879

7, 6879. Ephæ vero, cubo arido ex pede eodem do tritici non triti libras de Troy 59,15. admonente Muſa Oxonienſi: ſed ſecundum rationes veteres libras de Troy 57, 06. hordei quaſi libras tales 50, 42. farinæque triticeæ 38, 04. Hæc enim decent cubum pedis Hebraici aut Attici aut Anglici: ſicut *Ponderum* §. 49. Tab. II. deliberato exponimus. πιμεβητὴς, τρία μέβα, tres modii. *Onom. Copt*. Olei Batus, القفيز Caphizus, 60 Sextarii قسطا. *Idem Onom.* Caphizus autem fori Arabici, aut كويز *Cavizus* aut Medimnus Perſarum, σάγα aut Sata Arabica 12 اصوع in ſeſe continet; tritici adeo rotulos 5 $\frac{1}{3}$ X 12 = 64: quot ſane Pintas farris devorat Buſſellus Anglicanus. Præterea idem capit 48 Modios Arabicos امداد. *Arabum Lexica, ſcripta manu barbara quam typis noſtris impreſſa.* Τὸ μὲν οἶφι ἢ ὑφεὶ, γ΄. σάτα ὁ ἀκύλας ἡρμήνευσε. *Theodoretus Quæſt.* 59. *in* βασιλ. Fl. autem Joſephus, cuſtos ipſe & æſtimator peritus vaſium ſacrorum, Batum Ephamque Sextariis Atticis 72. rite repletam viderat, quantis patet medimnus aut me-

treta Cecropidarum. Colligit autem iſte tritici libras Avoirdupois 72. pro tot Sextariis Atticis totve Logis Hebraicis Joſephi, libras de Troy 86, 796. libras Veſpaſianicas 100. Romanas 95,09. Rabinicas 90, 272. aut aquæ puræ libras de Troy 117, 173. Veſpaſianicas 135. Galonelve vinarios Angliæ 11, 7173. Siccoſque Angliæ galones 9, 633. Olei denique libras de Troy 104, 1552. aut Veſpaſianicas 120, 024.

44. Artaba Ægyptiorum. πιερτώϐ. ארדב, ארדיברה, الاردب. 5 Modii. *Gal. & Ægin. in Græco, & Hieron. ad Ez. c.* 5. At $3\frac{1}{3}$ Modii Romani, *Fannius, S. Hieron. ad Dan. & P. Comeſtor.* Imo, $4\frac{1}{2}$ Modii Romani ſive Sextarii 72, quantus eſt Metreta Atticus, atque Epha Hebraica. *Epiphanius, Iſidorus, MSS* ג. & י. 128 Libræ Arabum ſicut قفيز. *Interpretes Sacri & Lexicographi ex ea gente.* 8 Maccuca, 12 Sata Arabica, 430 Ova. *Bar Bahlul.* $\frac{1}{6}$ Cori Hebraici. *LXX Int. Eſ. c.* 5. 10. *& Eupolemus & Hieron.* At $\frac{1}{4}$ Cori Hebraici, ἡμιλέθεκον. *Lexica Talmudica.* Artaba Ægypti, quan-

quantum Oephi Hebraicum aut decima portio Gomer. *Epiphanius.* ἀρτάβη αἰγυπτία, ογ′. ξέστας, έ μόδιοι. *Anon. apud Agricolam, &* *S. Hieron. in Eſaiam.* Artaba parva, 5 modii: magna, ſex. *Samenudius.* الاردب *Ardaba*, 6 Væbæ ويبات, 12 Maccuca مكوك. Ardaba veroMaruzio grammatico, 10 Caphizi Arabici: aliis 1½, aliis 2½ Caphizorum. *Bar Bahlul Criticorum Syrorum princeps.* Artaba Alexandrina, 6 Væbæ Alexandrinæ, 43 libræ, aut melius 34 mnæ Alexandrinæ è tritico, grana ejus frugis 1880064, drachmæ Alexandriæ 293761. Cubus ſiſtit eadem ex cubito Alexandr. ſive è ſolidis unciis 5832 ejuſdem cubiti compactus. *Mohammedes Sephadius.* Artaba equidem Ægyptia ad cubitum cubicum Ægyptiorum, Hebr. aut Athenienſium conformata in ſolido, ſive ad ſeſquipedem Anglicum, recipiet vini melioris Galones Anglicos 25,613. libras de Troy ab eodem cado 256,13. Romanas 280,6. Veſpaſianicas 295: è tritico vero Galones frumentarios Angliæ 21,525. aut libras de Troy 193,73. Romanas 212,5.

Veſpaſianicas 223, 2. Sin vero Artabæ infundere æquum tritici modios Romanos quinque, non plures, quæ *Galeni* fuit *Hieronymique* noſtri æſtimatio, gravior ea haud feretur libris de Troy 86, 8. libris vero Romanis 95,1. aut Veſpaſianicis omnino 100. capax Galonum frumentariorum Angliæ 9,644. Vel denique à cenſura *Fannii*, quæ & B. *Hieronymo* placuit ad ardua Danielis, Artabæ 3⅓ modiorum Romanorum largieris tritici libras de Troy 57, 8634. Romanas 63, 4. Veſpaſianicas 66,67.onus Galonum frumentariorum Angliæ 6,43. Artabas autem tales 1500000. Philadelpho Ptolemæorum protulit fruge optima Ægyptus, quantus equidem effert cumulus Buſſellorum Anglicorum proxime 1205625.Præter argentum talenta Attica 14080. ſive vicies nonies centena millia librarum Sterlingiarum, fide ejuſdem Theologi. Cubitus cubicus, ὁ πῆχυς ςερεὸς capit tres Artabas: Artaba vero quatuor modios Caſtrenſes, aut modios Italicos 4½; *Hero Hypobolimæus ab Epiphan. M. compilavit.*

45. Me-

45. Medimnus Salaminius, 5 modii. Medimnus Paphius, $4\frac{1}{2}$. *Epiphanius & Iſidorus.* At medimnus (cujus gentis) modii 7. *MS. Gr. in Vat.* Cepit ergo Medimnus Salaminius libras Veſpaſianicas 100, de Troy 86, 8: atque Paphius, Veſpaſianicas 90, de Troy 78, 1156.

46. Medimnus ſive Buſſellus Anglicanus concipit tritici communioris mea trutina libras de Troy 9 X 8 = 72, Avoirdupois 59, 1667. Romanas 78, 89. Veſpaſianicas 82, 95. Rabinicas 74, 88: aut mnas Atticas communes 62, 836; continens in ſe Peccos 4. Galones ſiccos 8. Pintaſque tales 64.

47. Medimnus Atticus, menſura arida. Metretes Atticus. Amphora Attica. Amphora Gallica. *MS* 2. κάδος. στάμνος. κεράμιον. Metreta, 12 χόες. *Epiph.* κύπρος *Pollux.* Artaba Medorum, æque ut Medimnus Atticus. *Polyænus, Heſ. Suid. MS Hieron. Epiphan. & Etym. M.* At *Herodoto* Artaba Perſica addit tres Chœnicas ſuper Medimnum Atticum. 48 Chœnices, *Pollux, Photius, Suid. Etym. M. Gal.*

Ægin. χ. *Nic.* & *ante illos* χ. *Ariſtoph.* Cadus Atticus, 3 Urnæ Romanæ. *Fann. Iſidor. MSS* ג,ר,י. 72 Sextarii. 144 Cotylæ. 764 Cyathi, 12 = $\frac{144}{12}$ Hemihecta. *Gal. Dioſc.* χ. *Ariſtoph. Suid. Poll.* χ. *Nic. MS Vatic.* 6 Modii. *Corn. Nepos, Suid. MS* ג. $\frac{1}{10}$ Cori Hebraici. 72 Logi Hebraici, quam tot Sextarii Attici; 3 Modii Hebraici ſeu Sata, 4$\frac{1}{2}$ Modii Romani. *Joſephus l.* 15. *Antiq.* μέδιμνος ιβ΄. χόες, οβ΄. ξέσαι. *Epiphanius.* ὁ μέδιμνος, λίτρας ἔχει ρμδ΄. ὁ δὲ ἄλλος ρϛϛ. *MS. Gr.* ϑ. μέδιμνος, $\frac{1}{6}$ hectei, $\frac{1}{12}$ hemihecti, $\frac{1}{24}$ Maris. *Pollux.* Metreta liquidus, ariduſque medimnus, Græcarum menſurarum maximæ. μετρητὴς S. Johan. c. 11. 6. الوزنة *Veſna* & اجانة ἐγγάνα, Hydria ſitiens vini Sextarios 72, rotulos 128. *Onom. Copt.* Eadem ſeria الدن *Dennum* Arabibus appellatur. Huc etiam addes è *Zamaxario* celebri grammatico, *Garibum* الجريب poſſe 4 Caphizos, 384 *Modios* Arabicos امدان. Aio autem Artabam Perſicam, & Medimnum Atticum duodequinquaginta Chœnicum Atticarum vas, farris in ſe recipere libras de Troy 86, 8. Avoirdupois

pois 72, quot illi adſunt Sextarii Attici; Rom. libras 95, 09. Rabin. 90, 272. Veſpaſianicas 100. Mnaſque Atticas minores 75, 75. ſive quantum frumentum effundunt 5. modii Romani, aut Galones ſicci Anglorum 9, 644. Stabat autem medimnus Atticus *Corn. Nepotis*, *Ciceronis*, & *Heſychii*, fruge optima plenus, velut 96 Sextariis Romanis, 104, 15 libris de Troy, aut Veſpaſianicis 120. aut Galonibus ſiccis Anglorum 11, 57. Prudenter adeo dixit *Savilius* meus, medimnum Atticum paulo minus ſeſquibuſſello Anglicano in ſeſe continere. Scimus autem menſam quotidianam Cyri, Alexandro M. interprete, inſumſiſſe frumenti pluſquàm 2200 Artabas Medicas, aut Buſſellos Anglicos 3300. Frigent adeo palatia principum Europæ, ſi ad magnificentiam Perſarum veterum conferantur. Vide tu Polyænum de cætera mole ciborum: ego enim panem ſolum propoſui. Item *H. Animal.* l. VIII. rem ſibi notam, mirandam cæteris pleriſque ſic narrat ὁ πάνυ. ὁ ἐλέφας ἐσθίει πλεῖστον μὲν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα ἐπὶ μιᾶς ἐδωδῆς.

ἐδωδῆς. τὸ δ' ἐπίπαν, ἓξ μεδίμνους ἢ ἑπτά. ἀλφίτων δὲ πέντε, καὶ οἴνου πέντε μαρεῖς. ἤδη δέ τις ἔπιεν ἐλέφας μετρητὰς ὕδατος μακεδονικοὺς εἰσάπαξ δέκα καὶ τέσσαρας· καὶ πάλιν τῆς δείλης ἄλλας ὀκτώ. Perniciem agrorum & fluviorum! Medimnus autem farinæ hordeaceæ drachmis quatuor inter Lampſacenos ſæpius venibat, nunquam ſex melior. *Sapiens idem in Oeconomicis.* Τὸ κεράμιον, λίτραι ϛ´, σταθμικαὶ δηλονότι. *MS. Gr. B. Laudi.*

48. Mnaſis, μνασίον, 10 Modii Cyprii. *Epiphanius.* 12 Modii Romani, ſeu menſura διμέδιμνος. *Heſychius.* Continebat adeo intra ſeſe mnaſis triticum libras de Troy 208, 3084.

49. Nebel vini, 150 Sextarii, 3 ſata liquida Hebræorum. *Epiphan.* *Nebel, Zecchus* الزق, uter major vini, 150 Sextarii. *Onom. Copt.* Viderant ſane οἱ ό. *Hoſ. c.* 3. 2. חומר שעורים ונבל חמר.

50. Lethecum. לתך, λέθεκ. *Hoſ. c.* 3. 2. nec alibi S. Codicis. Onus aſini. *Epiph. S. Jarchius, Bartenorius* è *Maſicta Baba meſia c.* 6. 5. ἡμίκορος, ſive ſemichomerus, 5 Ephæ, 14 Modii ſive Sata. *E noſtris SS.*

Epi-

Epiphan. & Hieron. Necnon Magiſtri Judæorum, Aquila, Symmachus, Theodotio, Talmudici Sebuot f. 41. *Maimonides, Tanchumus, Baal Aruc, Bartenorius, & S. Jarchius.* Quinetiam פסכתר *Tamid. c.* 5. 5. ψυκτὴρ cinerum ſacrorum, amplus erat ceu Lethecum. *Maimon. Bartenorius.* Admittit autem Lethecum aquæ drachmas Ægyptias 37440 ſive libras Ægyptias 398. *Maimon. Tanchum.* Atqui vero vas illud ab æſtimatione noſtra coronant aquæ libræ de Troy 380, 04. Romanæ 416, 79. Veſpaſianicæ 438. Rabinicæ 395,2. Aut è tritici horreo libræ de Troy 295, 7. Rom. 324, Veſ. 340,7. Rabinicæ 307, 32. aut Galones ſicci Anglorum 32, 858, aut Buſſelli eorum 4,107. Hordei denique libræ de Troy 252. Romanæ 274, 16. Veſpaſianicæ 276, 195. Rabinicæ 262. λέθεκ, dimidium Cori. *Bar Bahlul.* ἡ μικόμορον, المد الصغير, *metreta minor,* continet modios Romanos 15. *Onom. Copt. ab Epiphanio.* ארדיבא *Adriba*, Semicorus, grandis plane Artaba. *Talmudum Babylonium in Erubin.* νέβελ ὄινȣ, ρή. ξέςαι. *MS.*

Vatic. Legerant enim οἱ ό, in antigraphis ſuis, ut diximus, Χόμερ σεſυρὶμ ἐενέζελ χάμερ: aliter. Hebraica, quæ volverat E-piphanius & Hieronymus, viri probi ac docti. Unde alter, λεθὲκ κριθῶν, ἡμιτέσιν ἔπαρμα, onus equidem aſininum. Quin ארדבא & אדריבא, Artabam magnificam præſtat gloſſa & Lexica Talmudican *Erubin* fol. 2. 1. hemicoro equidem æqualem.

51. Corus Hebraicus, ſive Chomerus. חומר & כור. *Num. c.* 11. *Ezech. c.* 45. *&* *Eſ. c.* 5. Rerum ſiccarum liquidarumque menſura. *D. Cimchius.* Γόμερ *LXX Int.* ambigue & inſcite pro χόμορ. Unde ſatis turbarum *Epiphanio & Theodoreto.* 6 Artabæ Ægyptiæ. *Iidem LXX. Int.* 30 Modii Hebraici. *Epiphan. Hieron. MSS*, *&* 2. *Rabini pariter.* 10 Ephæ, ſive 10 Bati βίσσατοι. *Scriptores Sacri & cæteri.* Onus Cameli. *Epiphan. MS.* 2. *S. Jarchius, & Obad. Bartenorius*: *Et Maſicta Baba Meſia c.* 6. 5. 30 Sata. 2 Letheca. 720 Logi. *Maimon. Bartenorius, Jarchius, Godolias.* 30 Urnæ גרבים. *Godolias.* 10 Medimni Attici. 720 Sextarii Attici, ceu Logi Hebraici.

braici. 30 Sata vel Modii Hebraici. 45 Modii Romani. *Joſephus Libro XV.* 31 Modii (non Medimni) Siculi. 41 modii Attici (quaſi tot Cophini tricongii,) *Joſephus Tertio Antiq.* Conſumit autem Corus, Sacrarum Menſurarum maxima, ſicut Micue Rabinicarum, Medimnos aut Buſſellos Anglicos tritici 8, 22. aut Pintas frumentarias 526. Ejuſdem adeo frumenti libras de Troy 591, 5. Avoirdupois 482, 5. libras Romanas 648, 1. libraſque Veſpaſianicas 681, 5: & Modios Romanos 34, 1. Amphoraſque tales 11⅓. aut Medimnos Atticos 6, 82: Chœnicas Atticas 327, 4. Sed aquæ Corus colligit libras de Troy 760, 08. Romanas 833, 587, Veſpaſianicas 876, Rabinicas 790, 5. Tantum revera poſtulant Ephæ decem, ſive cubi decem pedis Hebraici, Attici aut Anglici, donec farre ſaturentur. Videbis autem §. 40. repetito. Similiter ſecundum experimenta *Maimonidæ, Davidis, Tanchumi & Godoliæ,* Chomerus exigit aquæ drachmas Ægyptias 74880. aut tales libras 793; quæ ſunt libræ de

K 2 Troy

Troy 762, 5. Tam prope acceſſimus ad modulos Rabinorum pede Anglico, quaſi Hebraico, freti. Vas idem magiſtrorum iſtorum definito ſolide conſtat cubo pollicum mediocrium 31, 45. Sed in abaco noſtro congerit illud pollices cubicos pedis Anglici 17280, è latere 25, 855 pollicum adſurgens: aufertque hordei libras de Troy 504, 2: Avoirdupois 411, 25. Romanas 548, 33. Veſpaſianicas 552, 39. Qinvero Corus 30 modiorum Romanorum aut Ægyptiorum (ſic voluere *Eupolemus*, *Epiphanius* & *Hieronymus* juſtitiæ Hebraicæ conſultiſſimi viri) gravis fiet cumulati tritici libris Romanis Plinii & Veſpaſ. 600. noſtri 570, 06, libris de Troy 520, 771. Cui equidem rationi ſatis adhæret Conſtitutio Londinienſis § 40 & 41. Vel aquis replebitur vas aut lacus ille decem Amphorarum Italicarum juxta hos doctores ad 694, 35 libras de Troy, Romanas 760, 79. & Veſpaſianicas 800. χόμερ, المل الكبير, *Metreta Major*, 30 modii Romani. *Onom. Copt.* כורא, الكر, κόρος ἢ κορρὸς, menſura ſicca Babyloniorum, capiens

piens tritici libras Babylonias 7100, Artabas 40, Caphizos 60, Onera وسق 912, & σάγα aut Sata Arabica 720 = 60 X 12. *Firauzabadius aliique.* Corus olei, 20 lecythi ſeu phialæ פילין. Corus Syris 6 Garibi جريب ſive Medimni: aliis 20 Garibi, 20 X 10 = 200 Caphizi, duum aſinorum onus: Sed in literis Sacris 10 Garibi, totve ὄνοι. *Bar bahlul.* Corus farinæ, 30 modii Romani, 90 Væbæ. *Cal. Copt. Cl. Huntingtoni.* χόρ כור, & χαρία, ſcil. Syrorum كدس, βουνὸς, acervus frugum. *Epiphan.* Corus Hebraicus, onus cameli, 30 modii. Gomor (aut Chomer dimidium) 15 modii. Artaba Ægyptiorum, 72 Sextarii. Medimnus, 5 modii. Cadus, Græca Amphora, 3 Urnæ. Amphora Romana, pes quadratus vini aquæve; atqui frumenti tres modii. Batus, 55 Sextarii. Satum Palæſtinæ, modius 1½: Satum aliud, 22 Sextariorum modius, aut μέτρον. Congius, 6 Sextarii. Gomor, 5 Sextarii: Chœnix, 4. Sextarius, 2 libræ. Hemina aut Cotyla, libra una, Cyathi ſex. Cyathus, 10 drachmæ: Acetabulum ſeu Oxybaphon, aut

 κύλιξ.

κύλιξ, 15 : Conchula, 1½ : & Cochlear, dimidia drachma, aut 9 ſiliquæ. *Iſidor. ab Epiphanio noſtro & à R. Fannio. v. & App. Gromat.*

52. Micue Judæorum. מקוה. Pollubrum, quod totum hominem mergat & mundet. 40 Sata. 13,33 Ephæ. 80 Hinni. 240 Cabi. 960 Logi. ⅘Cori. 3840 Rebiitæ. 5760 Ova. *Feſanus, David, Tanchumus, A. Silte Gibborim, Talmudum Babyl. Peſachim f.* 109. & *ipſa Maſicta* Micue *ante iſtos*. Colymbethra ita *Micue* capit ſuo corpore pollices ſive uncias 41472 = 1036, 8X40. ſive (pollicum 3. digitorum quatuor) palmos 6 X 6 X 8 = 288. ſive cubitos cubicos 1 X 1 X 3. Continetque aquæ drachmas Ægyptias ſive argenteos 96000. libraſve inde collectas paulo minus quam 1000. *Maimon. Feſanus, David, Tanchumus, Jarchius, Bartenorius.* Aut recipit modo juſto aquæ libras de Troy 1014, aut Galones vinarios Angliæ 101, 4.

53. Culeus ſeu Culleus Romanorum, 20 Amphoræ etiam Romanæ. 160 Congii.

Fan-

Fannius. 960 Sextarii. *MS.Vatic.* Vino itaque generoſo Culeum implent libræ de Troy 1388, 7. Romanæ 1521, 6. Veſpaſianicæ 1600. Galoneſque vinarii Anglorum 138, 87. Tritico vero libræ tales 1041, 54. Romanæ 1141, 2. Veſpaſianicæ 1200. Galones frumentarii Anglorum 115, 728.

54. Achane Babyloniorum & Perſarum, indeque Bœotorum i. e. كيلا & اجاذة. .5 Medimni Attici. *Ariſtoteles*, ϰ. *Ariſtoph.* & *ab Heſ. Pollux* & *Suidas.* Achane ergo, quæ eſt ciſta aut granarium Perſium, congregat tritici libras de Troy 3905, 8. Romanas 4279. Veſpaſianicas 4499, aut Buſſellos Anglicos 54¼.

EDVARDI BERNARDI DE MENSVRIS ET PONDERIBUS

LIBER SECUNDUS.

Veteres iſte nummos ponderaque cum novis confert.

1. AES Minutum, λεπτὸν, in *SS. Evangeliis. Semuna* ſive Octans, i.e. $\frac{1}{8}$ Aſſarii. *Biblia Syriaca, Jeſus Alides, & Schola omnis Judaica.* $\frac{1}{7}$ χαλκοῦ ἀττικοῦ, $\frac{1}{7\times8}$ oboli, $\frac{1}{252}$ drachmæ. *Suidas.* $\frac{1}{6000}$ Talenti i.e. Nummi unius, cocca tria. *Heſych.* Pruta, פרוטה. Nummus minimus Judæorum: quo levius quidvis non contrahit matrimonium, nec pollet quatenus in Jure Rabinico. *v. Ciddusin & Baba Meſia.* $\frac{1}{2}$ Κοδράντου, aut קדרינטס. $\frac{1}{4}$ Semiſſis מסומס. $\frac{1}{8}$ Aſſarii Italici i. e. aſſis ſeu æris libralis

bralis apud veteres Quirites $\frac{1}{8} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{16}$ pondionis פונדיון, hoc eſt $\frac{1}{16}$ dupondii æris Romani. *Sic Patres Conciſi initio l. Cidduſin: ſic nepotes eorum* $\frac{1}{16} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{32}$ Meæ מעה ſive oboli argentei. $\frac{1}{32} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{192}$ denarii Romani דינר ſive זוז zuzi Italici. $\frac{1}{192} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{768}$ Selæ סלע ſeu Sicli Moſaici. $\frac{1}{768 \times 8} = \frac{1}{1536}$ unciæ Italicæ. *Iidem Anteceſſores, & Maimonides, & vis magna Commentatorum.* Diu enim manus ſuas aſſueverant Phariſæi Tetradrachmis Atticis & Denariis Romanorum. Pruta deni-argenti pondo reddit ſemigranum hordei: velut denarius argenteus Romanorum 96 grana integra ejuſdem frumenti. *Maimonides, Bartenorius, M. Coxius, & Tanchumus.* Aſſarii autem octans ſive λεπτὸν valuit quantulum 0,7625 grani unius argentei, aut 0,096875, penningi novi Anglorum. Verum *Pruta* Rabinorum, $\frac{1}{160}$ denarii maximi è Veſpaſianicis, & fere dimidium Octantis Italici, potuit duntaxat 0,34375 grani unius argentei, aut 0,0429 penningi Anglici.

2. Κοδράντης. קדרינטם Palæſtinis, Babyloniis vero קונטריק: è Græco utriſque. Aſ-

ſarii quadrans, 2 λεπτὰ, 2 nummi minuti, in *Codice Divino*. Duo Octantes i. e. $\frac{2}{8}$ Aſſarii Italici איסר. *Syrus Interpres.* $\frac{1}{4}$ Follis ærei. *Heſych.* & *Etym. M.* 2. Nummi. *Heſych.* $\frac{1}{4}$ Aſſarii Romani. 2 Prutæ. *Talmudum utrumque in Ciddusſin, Feſanus, Alii.* Æſtimabis autem *aſſis quadrantem* tanquam 1, 525 granum argenteum Angliæ, aut penningi unius 0, 19375: κοδράντω vero Talmudorum, $\frac{1}{80}$ denarii maximi Veſpaſiani imp. nihilo plus grani unius 0,6875, aut penningi novi 0, 0858.

3. Follis æneus, aut etiam ferreus. *Euſtath.* Squama æris, ἤτοι φολίς. *Celſus.* Sicut Arabum فلس. Rabinorum פולסא. Alium φόλλιν v. §. 36. 4 Quadrantes. *Heſ.* ὀβολὸς (χαλκοῦς) *Suid. Euſtath.* δύο λεπτά. *Epiph.* $\frac{1}{12}$ Ceratii argentei. *Gloſſæ Sirmondi.* $\frac{1}{500}$ libræ argenti. *Cod. Juſtin.* Follis vero Juſtiniani valuit 1, 44[d]. ſed portio duodecima ceratii 0, 0382[d].

4. Siculorum δίξας, δύο χαλκοῖ. *Pollux. MS.*

5. Teruncius, argentum minimum Romanorum. *Cicero.* Tres unciæ, ſeu quadrans libellæ argenteæ. *Varro.* $\frac{1}{40}$ denarii

argen-

argentei. $\frac{1}{2}$ Sembellæ argenteæ. *Idem Varro.* Dabis ergo contra Teruncium medio-crem Tiberii granum argenteum Anglo-rum 1, 5: aut pro Conſulari 1, 55 gran. ſi-ve penningi unius 0, 19375.

6. Uncia. $\frac{1}{12}$ aſſis, vel integri cujuſque.

7. Sembella. ἡμίλιβον. dimidia libella ar-genti, ſicut ſemis reſpectu aſſis ſeu æris li-bralis, $\frac{1}{20}$ denarii argentei. *Varro de lin-gua ſua.* Suſtinet ergo *Sembella* ſive *Sin-gula* in lance ſubtili grana Anglica 3, 1. aut penningi unius 0, 3875[d].

8. Granum hordei Attici. σιτάειον, $\frac{1}{4}$ Ce-ratii. $\frac{1}{12}$ oboli. $\frac{1}{72}$ drachmæ. *Gal. Nicandri* ϗ. *MS* ;. *Abenſina, Serapio.* Granum hordei, 4 oryzæ, 8 grana ſinapis ſylvatici, *App. Beit.* Granum tritici argentive Anglici, $\frac{1d}{8}$=0, 125. penningi unius novi & decur-rentis per emporia Anglica; $\frac{24}{22}$ grani medi-ci Venetorum, Arabum & Græcorum: at-que $\frac{24}{20}$ grani nummarii Venetiarum & Lu-tetiæ: necnon $\frac{3}{2}$ grani Rabinorum in Æ-gypto.

9. Triunx. Quadrans Aſſis. *Plinius.*

10. Χαλκȣ̃ς. Nummulus æreolus, pen-

dens æris unciam. Uncia Sicula, ἤτοι οὐγκία. i. e. *unicum* æs, nomine reque Sicula. *Poll.* Byzantiis σιδηροῦς à materie. *Poll.* Taſſugum Arabibus طسوج, Perſis تسو τασοῦ. Nummus minimus Athenarum: de auro idcirco argentoque quam de ære κατὰ χρῆσιν acceptum. *Fannius*, *MS* 1. *Heſ. Poll.* $\frac{1}{8}$ Oboli Attici. $\frac{1}{48}$ drachmæ Atticæ. *Poll.Cleop.Photius, Gal. Etym.M. Chedrus Arabs.* 7 λεπτά. *Suid. ex Diodoro.* 2 Grana lentis ſuo pondere. *MS* 1. & *Rabanus MS*, & *Chedrus.* aut 2 κριθαί. *MS. Laud.* Imo $\frac{1}{6}$ oboli. *Suid. & Dioſc.* Semiſſis. *Varro.* 10 Oryzæ. *Chedrus.* Taſſugum, 2 grana hordei, $\frac{1}{48}$ drachmæ Atticæ الدرخمي. *App. Beit.* 2$\frac{1}{2}$ grana. *Og.* Chalco autem medicorum Græcorum reſpondet granum argenteum Angliæ 1, 375, aut penningi Anglici 0, 1719.

11. As. Aſſis. Æs grave Romanorum. *Livius.* ἀσσάριον, *SS. Evang. Plut. Alii.* ἀσσάριον Ἰταλικόν, ἤτοι איסר & אסר. *Judæi & Syri.* ἀσσάριον χάλκεον νόμισμα, βάρος λιτριαῖον. *Dion. Halic.* As nummus eſt libralis. *Priſcianus.* Libella. Libella argenti. *Plautus.* $\frac{1}{10}$ denarii argentei, ſeu valore ſuo quanta

libra

libra tota æris inter primos Romulidas. *Varro.* Tantundem etiam τεταρτημόρειον ἀττικὸν, δίχαλκον ἀττικόν. *Pollux.* As enim Romanum, roſtrum ferens navis Janique frontes, libra integra æris ſub Tullio rege conſtabat; $\frac{1}{6}$ libræ primo bello Punico, $\frac{1}{12}$ libræ Punicorum ſecundo: tandem lege Papiria æris ſemuncia. Semper autem valebat $\frac{1}{10}$ veteris denarii argentei. *Varro. Feſtus, Plinius, Plutarch. Dion. Halic.* $\frac{1}{10}$ drachmæ Atticæ. *Plut.* $\frac{1}{2}$ Oboli, 2 Chalci ſeu æra. *Poll. Heſ. Photius, Etym. M.* 8 λεπτὰ. *Syri.* $\frac{1}{4}$ Treſſis. $2\frac{1}{2}$ Chalci. 8 Prutæ. *Sal. Jarchius.* 8 Prutæ. $\frac{1}{4}$ Oboli מער· $\frac{1}{24}$ Denarii argentei דינר· $\frac{1}{24} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{96}$ Selæ ſeu Sicli Moſaici. $\frac{1}{2}$ Pondionis ſeu διπονδίου Ἰταλικοῦ. *Doctores Talmudorum Ieroſ. & Babyl. necnon Feſanus, Maimon. Bartenorius.* Verum ἀσσάριον $\frac{1}{6}$ Prutæ *Symeoni Gamalielis* & aliquot *Gemariſtarum Babyloniorum*, anpro pecuniæ caritate. Pendet autem Aſſarius Italus hordei grana quatuor, ſive Drachmæ $\frac{1}{4} = \frac{4}{16}$ درهم ה״ דרכמון i.e. $\frac{1}{4}$ argentei Ægyptiaci tempore Maimonidæ. *Moſes iſte paſſim, & O. Bartenorius, & Godolias Chronologus.*

logus. Aſſarion argenteum Tiberii, $\frac{1}{10}$ drachmæ de Troy, in trutina ſuſtinet 6 grana argentea Angliæ, aut $\frac{1}{4}$ penningi unius: at commune Conſulum Rom. 6,2 grana Anglica, aut 0, 775 penningi Anglici. Veſpaſianicum denique gr. 5, 4; aut penningi 0, 6245.

12, Siliqua. κεράτιον. قيراط. Carubia Veneta. 4 Grana hordei Attici, ἤτοι δ΄. σιτάρια. $\frac{1}{3}$ oboli. $\frac{1}{3} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{18}$ drachmæ, Atticæ quidem; ut pondera pleraque Medicorum ratione Attica æſtimantur, Plinio probante reque ipſa. *Gal.* ϗ. *Nic.* *MSS. Gr. in Laudino & Roano. Abenſina. Serapio. MS* 1. *Zabaravius. MS Bal. & MS Arab. inter Huntingtoniana, & Alis Abbaſi.* 3 grana Pharmacopolarum, $72 = 24 \times 3$ grana Sinapi. *Zabar.* δίχαλκον, ſive 2 Chalci, طسوجان. *MS* 1. *& Suid. & Arabes.* β΄. φακοὶ. *MS. Roanum.* 2 grana hordei melioris, $\frac{1}{1728}$ λίβας. *MSS. Vatic.* 2 Calculi, 3 grana hordei, 4 grana Ciceris. *MS Trin.* $\frac{1}{6}$ Scripuli. $\frac{1}{18}$ drachmæ. $\frac{1}{36}$ Sicilici. $\frac{2}{3}$ lupini. $\frac{1}{24}$ Sextulæ. *Priſcianus,* ϗ. *Nic. Arabes.* 4 grana حبات, 12 Oryzæ. *Chedrus Medicus Ar.* 4 grana hor-

hordei. *Serapio, & Bartholomæus Venetus.* Siliqua auri, $\frac{1}{24}$ Solidi Aurei, 12 folles. *Leges Ruſticæ, Iſidorus, & Rabanus MS.* 4 grana Tritici Veneti. *Quatroccius rei iſtius expertus.* Ceration, 3 grana حبات, 12 oryzæ. *App. Beit.* $\frac{1}{18}$ nucis Ponticæ, nucis equidem drachmalis. *MS. Gr. Laud.* & *χ. Nic.* 3 grana, 2 taſſuga. *Og.* Granum ſiliquæ Syriacæ الخرنوب الشامي, 3 grana nummularia, *App. Beit.* Ceration itaque medicorum Græcorum convenit cum granis argenteis Angliæ 3, 667, cumque penningi unius portione 0,458375. Ceration vero medicorum & aurificum Angliæ facit ſuo pondere 4 grana argentea Angliæ, aut ſemipenningum. Ceration vero gemmarium tam Anglorum quam Venetorum grana argentea 4, 8 aut 0,6 penningi unici.

13. Τρίξας Siculorum, ſive Triunx. 3 Unciæ Siculæ i. e. tot Chalci Græcorum. *Pollux à manu noſtra.*

14. Ciccabus, nummus æreolus. $\frac{1}{8}$ trioboli, $\frac{1}{16}$ drachmæ Atticæ. *Pollux MS.*

15. Dupondium, nummus argenteus

Ro-

Romanorum. Semiobolus Græcorum. διπόνδιον & διπούντιον Conſtantinopolitanorum. Pondion Talmudicum. Nummus bilibris. *Plin. Priſc.* Dupondium; quia nummus æreus ejuſdem ponderis pendebat primum duas libras. *Varro.* διπόνδιον, δινούμμιον. *Gloſſæ.* Duo aſſes. ἡμιώβολον, nummus argenteus ponduſque Athenienſium. *Fannius, Iſidorus, Pollux è Philemone.* ἡμιωβόλιον, 4 χαλκοῖ. *Poll. Dioſc.* 1 $\frac{1}{2}$ Ceration, $\frac{1}{12}$ drachmæ. *Dioſc. MS. Roanum, & Rabanus.* ἡμίλιτρον τῶν σικελῶν, ἡμιώβολον. *Pollux.* ἡμιδανάκιον, dimidius obolus. *Heſych.* פונדיון, πονδίων ἢ μάλα διπόνδιον, 2 Aſſaria. *Deuteroſis Rabinica Baba batra* c. 5. 9. 16 Prutæ, 2 aſſes Italici, $\frac{1}{24}$ Semiſicli ſeu $\frac{1}{34}$ Sicli Talmudici, $\frac{1}{48}$ Sicli Moſaici aut Selæ Phariſæorum, $\frac{1}{12}$ denarii דינר i. e. argentei Romani, $\frac{1}{2}$ Oboli. *Miſna Eracin c. 7. 1. & Pea c. ult. & vetus Auctor Siphra : necnon tot lumina Miſnæ, Jarchius, Maimonides,* Bartenorius, *A. Aruc: Et Toſephtha Baba batra, & induſtria Godoliæ.* Pondion Rabinicum, Dupondium Conſulum Romanorum, aut maxime Semiobolus Atticus com-

communior reddit grana argentea $5\frac{1}{2}$ aut penningi Anglici partem 0, 6875.

16. Lupinus. θέρμος. 2. Ceratia. $5\frac{1}{3}$ χαλκοῖ. $\frac{2}{3}$ oboli. $\frac{1}{3}$ ſcripuli. $\frac{1}{9}$ drachmæ. *Cleop.* & *MS. Vat.* nummus Comicorum, non aliorum hominum. At vero triſtis lupinus, *Fannio* $\frac{1}{4}$ ſcripuli. ἀργύεια & νομίσματα οὐκ ἐξ ἀργύρου, χαλκοῦ στάθμια, γράμματος τὸ ϛίτον. *MSS. Vatic.* دانـــق *Danicum* Arabum, Perſarum *Danca* دانك. 2 Ceratia. 4 Chalci طسوجان. 8 grana حبات. $\frac{1}{6}$ drachmæ درهم. *MS. Arab. inter Laudina*, & *Lexica Arabum.* $\frac{2}{3}$ oboli Attici. *Abenſina.* 2 ſiliquæ, $\frac{1}{72}$ unciæ Romanæ ſive Venetæ. *Quatroccius.* Verum R. *Godoliæ* דנקא *danca*, pondere duum hordeolorum argentum. Lupinus ergo Græcorum pene tollit grana argentea Angliæ 7, 334. aut penningi novi partem 0, 91675. Danicum autem vulgatius Arabum & Perſarum æquum pondus efficit Penningo novo Anglorum, aut granis eorum argenteis omnino 8, aut $\frac{1}{120}$ particulæ libræ de Troy, & $\frac{1}{240}$ libræ Sterlingiæ. Danacum aut Danicum, 3 ceratia, 4 chalci, 10 grana حبات, 40 oryzæ. *Og. ſive Eb-*

M *nom-*

nommogammias inter medicos Arabum. Danacum, $\frac{1}{6}$ zuzi, $\frac{1}{6}$ mithcali. *Bar Bahlul.* Danacum, $\frac{1}{6}$ drachmæ aut argentei Arabici. *App. Beit. Geubarius & A. Camuſi.* Danca, vulgo $\frac{1}{4}$ drachmæ, ſed computandi magiſtris $\frac{1}{6}$ mithcali. *Nimatalla Lexicon Perſicum.* 2 Ceratia. *Geubar & Phirauzab.* θέρμος الترمسة, 2 Ceratia. *App. Beit.* πιτέϐι Ægyptiorum. κοδράντης SS. Evang. الفلس follis, $\frac{1}{8}$ *denarii Aurei* Arabum الدينار. *Onom. Copt.*

17. Τεταρτημόριον, nummus argenteus. 6 Chalci, $\frac{3}{4}$ oboli Attici. *Poll. Etym. M.* ex *Philoxeno, Heſ. & Photius à Philemone.* At Τεταρτημόριον *Ariſtoteli* æſtimanti, $\frac{1}{3}$ oboli Attici; nil majus. *Pollux.*

18. Ὀβολὸς. Jonibus ὀβελὸς ex rei natura, Æolibus ὀδελός. v. *Nicandrum.* Pondus nummuſq; ex argento, primum tamen æreus ferreuſve. *Euſtath. Pollux.* Obolus Atticus, ponderum mininium in urbe Palladis. *Fann.* Simpliciter Obolus. Et Obolus Solonis. Et Obolus καλλιχέλωνος, à facie. *Poll. & Heſ.* ex *Eupoli.* $\frac{1}{6}$ drachmæ Atticæ. *Xenoph. Cleop. Gal. Fannius. Plin. Suid. Poll.*

Aben-

Abenſina .8 Chalci. *Poll. Heſ. Photius, Cleop. Gal. & MS. Gr. è Vaticano.* $\frac{3}{5}$ Oboli Æginæi. *Poll.* 12. grana tritici. *Arabes & Quatroccius Venetus.* $\frac{1}{2}$ ſcripuli, 3 ceratia, ϛʹ. κόκκια ἢ ξυλόκοκκα. *Dioſc. Cleop. Gal.* χ. *Nic. Myrepſus ille. MSS Gr. Laud. Roana, Vatic. & MS. Trin. & Rabanus & Serapio.* Obolus Atticus valuit, ut Stuferus Batavicus; $\frac{1}{6}$ Sellingi aut $\frac{1}{60}$ Scutati Hollandiæ. *Gronovius.* $1\frac{1}{2}$ Lupinus ἢ θέρμος. $\frac{1}{48}$ Unciæ. $\frac{1}{48} \times \frac{1}{12}$ Libræ. $\frac{1}{48} \times \frac{1}{12,5}$ Minæ Atticæ. $\frac{1}{48} \times \frac{1}{6}$ Minæ Ægyptiæ. Sic *Cleop.* Seſquidanicum. *Serapio.* πελανοῦ βάρος, ὀβολοῦ ὁλκή. *Nic.* χ. *Photius, Suid. Heſ.* Libra Sicula. *Pollux, Heſ.* $\frac{1}{10}$ Stateris Corinthii. *Pollux.* Sextans denarii, & quaſi Obolus Romanus. $\frac{1}{42} = \frac{1}{6} \times \frac{1}{7}$ Unciæ: pauloque ſuperans ſemiſcripulum Atticum. *Celſus ſolus, ſed cum cura.* Danicum الدانق, 12 grana hordei, $\frac{1}{6}$ denarii argentei. *MS Arab. Bibl. Hunt.* Tantidem & Obolus Miſnicus, ſeu מעה Mea aut μάα, aut Chaldæis μᾶθα. Nummus argenteus. $\frac{1}{6}$ denarii Romani. $\frac{1}{6} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{24}$ Selæ aut Sicli Moſaici. 2 Pondiones aut dupondia. 4 Aſſaria. $4 \times 8 = 32$ λεπτοὶ ἤσουν

πρῦζα: ponduſque 16 hordeolorum *Talmudici ad Cidduſin, Maimonides, Bartenorius, Jarchius, Alii.* Attamen גרה γῆρα, ſeu Obolus Moſaicus, potuit $\frac{1}{20}$ Sicli antiqui aut Selæ Deuterotarum. *Exod. c.* 30. 13. Pariter קשיטה *Ceſita Gen. c.* 33. *& Job c.* 42. *ſecundum Raſi, Radac, Ralbag, tot ignominia Rabinica.* Quantum Gera Hebraica, five paululo plus quam Obolus Atticus, valuit δανάκη aut δανάκης, nummus argenteus Perſarum. *Pollux.* Obolus magnus idem, & Charontis (ut decuit) obolus. *Lucianus Sophiſta, Suid. ex Ariſtophane: necnon Etym. M. Heſychiuſque ex Perſicis Heraclidæ.* Nummus ideo funebris *Callimacho & Plut.* Hinc *Ex. c.* 30. pro veteri גרה Arabs edidit non inique دانق, & ex Judæis Perſiæ Tuſius ille دانك. Ita *Danicum* دانق $\frac{1}{6}$ drachmæ *Firauzabadio, Ectario, Criticis aliis Arabicis.* Summatim, ut 5 ad 4, ita *Gera* Moſis ad *Meam* Miſnicam: ita etiam obolus Charontis, ſeu vetuſtior Solone obolus, ſive danace ad obolum Solonium, i.e. ad Athenarum communiorem obolum. Obolus, 3 ceratia, 12 chalci, 18 hor-

hordeola: nonnullis $7\frac{1}{2}$ ceratia, $\frac{1}{4}$ mithcali. Verum obolus Italicus, 7 ceratia, 27 grana hordei. *Bar Bahlul.* Obolus communior Athenarum pondus habet pretiumque penningum novum Angliæ 1, 375. grana numulariorum Anglicorum 11; quæ faciunt 12 tritica medicorum Arabum & Venetorum.

19. Seſtertius priorum Conſulum ſeu vetus. Seſtertius, dupondius & ſemis, inquit *Arruntius.* Nummus argenteus Romanorum. Imo eximie Nummus, aut Nummus Seſtertius. Quadrans enim denarii argentei valebat in recenti Rep. tres ſemiſſes i. e. æris libras ſive aſſes $2\frac{1}{2} = 3 - \frac{1}{2}$. ἡμισύτειτον ſeu Semiſtertius, more Græco. *Priſcianus, Voluſius, Varro, Vitruvius, Heſychius.* $\frac{1}{2}$ Victoriati. $\frac{1}{4}$ Denarii veteris, ſi Vetus: aut $\frac{1}{4}$ Imperatorii, ſi Imperatorius fuerit. Valebant enim Seſtertii antiqui Pictore Fabio conſule, ceu grana nummaria Angliæ 16 aut duo penningi novi: Communes ſequentium Conſulum, ut grana $15\frac{1}{2}$. aut $1,9375^d$. Tiberiani grana 15. aut $1,875^d$. Et Veſpaſianici grana $13\frac{1}{2}$, aut

aut penningum 1,6875 d; qua rem ego Romanam æſtimavi & conſtitui. De iſtius ergo nummi multiplis hinc omnis bonus lector judicabit ἀνὰ λόγον. Sint Seſtertia i. e. Seſtertia argenti pondo ἤτοι κατὰ λίβραν; tot crede millia nummorum Seſtertiorum, quot dicta audis Seſtertia; quippe nummi $4 \times 100 \times 2\frac{1}{2} = 1000$. Aut ſint quoties vis Seſtertium i. e. quoties centum Seſtertia: ut decies Seſtertium, cauſa exempli, valet locutione clara, decies centum ſive mille Seſtertia. Obolus Æginæus, nummus argenteus volitans per inſulas Græcanicas, quo pretio Seſtertius nummus Tullii regis me judice conſtabat, nimirum granis $16\frac{1}{3}$, aut penningis 2,2915. Primi autem Græcorum publicum in uſum argentum ſignare ſunt auſi Æginenſes. Idem $\frac{1}{6}$ drachmæ Æginææ, Libra Attica argenti, 30 Libræ Agrigentinæ. *Pollux ex Ariſtotele.* $\frac{5}{3}$ Oboli Attici. *Pollux.* Huc etiam accedat Νοῦμμος proprie, ſeu *Nummus* Siculorum: à quibus Latini ſimul cum lingua ſua numiſmata minora (ſicut majora illorum ab Athenienſibus) jamdiu ac-

acceptarant, nominibus tamen magnis nuncupata, ut Unciæ, Libræ, Talenti, &c. νῦμμος igitur, τριημιωβόλιον Atticum, ſeu 3 ἡμιώβολα, 1½ obolus, $\frac{1}{12}$ talenti Siculi novi, at $\frac{1}{24}$ veteris Talenti Siculi. *Pollux ex Ariſtotele, & MS. Vat.* Ejuſdem denique valoris verſabatur ὀβολὸς ἀχαϊκὸς, velut 12 Chalcorum. *MS. Gr. in Vat.*

20. Scripulus. Græcis inde γράμμα. Scripulum, Scriptulum, Scriplum. Recte *Fannius* ſeu *Favinus*, *Varro*, *Chariſius*, *Veteres alii.* Tanquam ſimpliciſſimæ ſcripturæ, ut duæ lineolæ =, vel oo, quod eſt 2 oboli. *Scrupulus* tamen ſcribunt οἱ σύρφακες. 2 oboli. ⅓ drachmæ. 6 ſiliquæ. 4 lupini. $\frac{1}{24}$ unciæ. *Fannius, Priſc. MSS Gr. in Roano & in Vaticano. Item Iſidorus, & Rabanus, Serapio aliique Medici Arabum.* 2 Oboli. *Gal. Ægin. χ. Nic. MS.* 3. 24 = 6 × 4 grana hordei *alii*: ſed tot grana tritici *Arabes plerique & Quatroccius*: at 20. *Saladinus, & Nicolaus, & Officinæ Venetæ.* διώβολον ἀττικὸν, nummus argenteus quam pondus. *Poll.* μισθάριον δικαστικόν. *Heſ. Euſtath. χ. Ariſtoph.* Signatum Jove ac Noctua. *Poll.*

8 Gra-

8 Grana ciceris, 24 hordea. *Seldenus.* Penningus veterum Saxonum, viz. $\frac{1}{24}$ unciæ: non, ut hinc obtinet plus ſexcentis annis, $\frac{1}{20}$ unciæ Anglicæ h.e. 20 grana media tritici. *v. MS Hatton.* Faba Græca, duo oboli, ſive duæ Seminitæ: Faba Ægyptia, 4 oboli ſive tot Seminitæ. *Serapio. Guanchus* & *Nova* نواة, 6 Siliquæ, obolus aureus. *MS. Ar. in Bibl. Hunt.* Scripulus, $\frac{1}{4}$ aurei Arabici i.e. دينار. *Maſſarius.* שתי כסף Duo argentei, i. e. duæ meæ מעות, διώβολον, quo pondere 32 grana hordei. *Miſna Sebuot. c.* 6. 1. *Maimonides, Bartenorius, Plures. Nava,* bina danaca. *App. Beit. Nava,* 6 ceratia, 3 drachmæ antiquæ h. e. Atticæ auri ſuo pondere. *Og.* & *A. Camuſi.* Nonnullis *Nava* 4 aut 5 drachmarum momentum, aurive Uncia. *Idem lexicogr.* الحمصة *Hemmeſa,* Cicer, $\frac{1}{4}$ drach. *argenteive* Arab. appellatur nihilominus drachmæ triens. *App. Beit.* Faba Græca, 6 ceratia, dimidium drachmæ الدرهم. Faba vero Ægyptia, 12 ceratia. Faba Alexandrina 9 ceratia. *Og.* Faba Græca, 24 grana hordei. *App. Beit.* Gramma aut Diobolum Atticum

ticum Commune, 22 grana triticea argenteaque Anglorum, *Maſſarii* grana hordeacea 24, penningi novi Angliæ 2,75^{d}: Majus grana noſtra $22\frac{1}{3}$, aut 2, 7916^{d}. Scripulus vero, ſive $\frac{1}{24}$ unciæ vere Romanæ, grana Anglica 18, 2535, aut 2, 2816^{d}. Sed $\frac{1}{24}$ unciæ de Troy poſſidet gr. 20, aut Penningos novos $2\frac{1}{2}^{d}$. Scripulus denique aut diobolum medicorum Judæorum, Arabum & Venetorum, grana numerat Anglica 24, aut penningos novos 3^{d}, aut $\frac{1}{3}$ drachmæ Thaſiæ, & $\frac{1}{18}$ Sicli Hebraici.

21. Victoriatus Imperatorum Romanorum, à Victoria confidente. Idem Quinarius ſeu V. qua id argentum initio valeret 5 libras æris. *Voluſ. Priſc.* Semidenarius lege Clodia percuſſus. *Varro, Voluſ. Plinius.* Τροπαϊκὸν ἔχει γράμμα $1\frac{1}{2}$. *MS Vatic.* Semis denarii pondus. *Largus.* Τριώβολον. *Gal. Largus, Plin. ad Dioſc. comparatus.* $1\frac{2}{3}$ Scripulus, 9 ſiliquæ, Faba Ægyptia, Faba Alexandrina, & præcipue βάλανος, باقلي. 36 grana hordei. *Maſſ.* ſed tritici 36. *Quatroccius ex Serapione.* Τριώβολον ἀττικὸν, num-

mus argenteus. ψωθία. ἡμίδραχμον. 24 χαλκοῖ. 8 κίκκαβοι. *Pollux MS*. ἡμιμοίειον, τὸ ἥμισυ τῆς δραχμῆς. *Ab Hippocrate Erotianus*. Τειπλοῦν ὀδελῦ βάρος, ἤγουν τειώβολον. *Nicander*. Hemidrachmum, 30 grana tritici. *Nicolaus & Veneti.* At Tremiſſis, ſeu Aurei communis pars tertia, ſive $\frac{1}{18}$ unciæ, grana hordei 33. *Maßarius*. Tremiſſis Nicolai, grana 30. *Idem*. Triobolum Atticum frequens, grana Anglica 33, aut penningos novos 4, 125 : aut hordeola *Maſſarii* 36 = 33 X 1, 09091. Quinarius vero Conſularis aut Victoriatus pondus refert 31 grana, aut penningos novos Angliæ 3. 875.

22. Τειώβολον αἰγιναῖον. $\frac{1}{2}$ drachmæ Æginææ. *Xenophon*. Quanta ſunt argenti grana Anglica 55, aut penningi novi 6, 88.

23. Τεβώβολον ἀττικόν. Jupiter duæque noctuæ in argento. $\frac{2}{3}$ drachmæ. *Pollux*. Stipendium diurnum militis Græcanici. *Euſtath.* ex *Pauſania*. Dimidium Aurei, dimidium Sextulæ, 2 Scripuli, 12 ſiliquæ, 48 grana tritici, *Maß.* hordei, Faba Syriaca. *Quatroccius*, *Maſſarius*, *Medicorum alii*.

alii. الدرهم الداخل, drachma diminuta, 12 Ceratia. Et ſimpliciter *Drackma* inter Arabas, 12 ceratiorum pondus. *Geuharius*, *Firauzabadius*, *alii grammatici*. Verum *Corchio medico* الدرهم drachma, 14 ceratiis expenditur. Inſuper *drachma argenteus ve* Arabum ponderat non inique adverſus $\frac{7}{10}$ *Mithcali* aut *denarii* aurei illorum. *Corchius idem*. Drachmæ Turcicæ 1000. ne vix excedunt 900. drachmas Perſarum. *Grævius noſter*. Æquum autem pondus credes tetrobolo Attico communi aut Hexagio medio grana argentea Anglorum 44, aut penningos novos 5,433.

24. Drachma Attica. Drachma ſine adjecto. Nummus argenteus lucerna Minervæ illuſtratus. Inde pondus medicum. *Plin. Strabo, Pauſ. Heſ.* ὀλκὴ, δραχμή. *Fannius, Marcellus, Epiphan. MS*ℷ. *& Bal.* ἀργύρειον, *Plut.* ἀργυρὶς, *Athenæus.* ϯⲍⲓⲥⲕⲓϯ Ægyptiace. 6 Oboli Attici. *Cleop. Gal. Heſ.* ϗ. *Nic. Plin. Marcellus, Poll. Suid. Etym. M. Euſtath. & MS.* ℷ. Tot enim verrucula ſive obolos æreos, ſic fuit nummus antiquus, manus humana erat capiendo atque

δραξασθαι. δραχμὴ λεπτὴ, ἑξώβολος. *Heſ.* 2 Triobola Syracoſia cum Diana ſua, ἐξ αὐτοπείρυ. 60 Chalci = 6 χ 10. *Plinius, &* *Marcellus ex eo.* $\frac{1}{100}$ Minæ Atticæ. $\frac{1}{4}$ Stateris Attici. *Suid. Etym. M.* $\frac{1}{6000}$ Talenti Attici. *Suid. Alii.* ἡ μίχευσον. *Phot. ex Alexandrida.* 3 Γράμματα aut Scripuli. 18 Ceratia vel Siliquæ. *Fann. Priſc. Rabanus. Heſ.* χ. *Nic. Cleop. Gal. Abenſina. MS* ι. *Zabaravius MS. Centum alii.* $\frac{1}{8}$ denarii Romani, poſteriorum inquam Conſulum. $\frac{1}{84}$ libræ Romanæ $=\frac{1}{7}\times\frac{1}{12}$. *Accurate Celſus, Plinius, Largus. G. Agricola, & Jo. Grævius.* $\frac{1}{8}$ Unciæ. $\frac{1}{8}\times\frac{1}{12}=\frac{1}{96}$ libræ Romanæ: quantus & denarius Conſulum priorum Romæ. *Plinius idem. Marcellus MS* ι. *S. Hieron. ad Ezech. c.* 4. *Athenæus, Plut. Heſ. Epiphanius, Iſidorus Hiſp. Samenudius inter Ægyptios, Heliodorus MS Iſ. Voſſii, Hero MS. Alciatus. Budæus, Talmudici. Breviter, Hiſtorici & Medici & Conſulti juris Romani, plures quam juſtiores.* الدرهم, δραχμὴ ἀτλικὴ, $\frac{1}{8}$ unciæ, 6 oboli. *Medici plerique Arabum.* At $\frac{1}{7}$ unciæ, *Serapio.* Drachma, 4 Seſtertii, aut δ'. νούμμοι. *Plut.* 72 grana tritici Italici, *Quatroccius*

ex-

experto. Hæc faciunt grana triticea argenteaq; Angliæ $66 = \frac{72 \times 22}{24}$: pariter atq; nos drachmam vulgarem Athenienſium crebra penſitatione oſtendimus. Nux Pontica ſuo pondere. ϰ. *Nic.* & *MS.Gr.in Laud.* & *Serapio, Chedruſq;* Drachma, 72 grana hordei. *Maſſarius,* & *Officinæ plurimæ.* Haud procul momento Naturæ ipſius. Eodem enim ſpatio, Oxonia comprobante, hordeum gravat tritici reſpectu, velut $\frac{41,2}{48,2}$; aut rotundius, tanquam $\frac{60}{72}$ ritu Venetorum: quos in medicamentorum confectione ponderationeque imitati videntur fuiſſe pharmacopolæ Anglici. Drachma 72 calculi, 72 grana hordei, 144 lentes. *MS. Bal.* 60. grana tritici. *Nicolaus* & *Veneti.* 420 Quatrini Veneti. *Seldenus.* ἡμιδάρεικον, nummus aureus pondere drachmæ Atticæ. *Xenophon.* ἡμιστάτηρον, δραχμὴ χρυσίου. *Heſych.* ἡμίχρυσον, auri drachma, *Plinius* & *Dioſcor.* ϰ. ἡμίχρυσος, denarius aureus, *Alii.* الدرهمي, δραχμὴ ἀττικὴ, $\frac{2}{3}$ *drachmæ* الدرهم ſive *argentei Arabum.* Atvero *drachma* الدرهم ſimplicius dicta ſuſtinet inter Seplaſiarios 18 ceratia قراريط, aut 15 ſili-

quas dulces خروبات : totidem ſane obtinet *Drachma Attica* aut *Seſquidrachmum Arabicum. Og.* Drachma vetus, الدرهم القديم, 6 danaca antiqua, (6 inquam oboli,) ſed danaca nova 8 : 12 ceratia, 24 æreola, 40 grana. *App. Beit.* Fertur & drachma Græca الدرخمي, quæ valet κατὰ ῥοπὴν $\frac{5}{3}$ drachmæ ſive argentei Arabici. *Og.* Quinvero Arabum الدينار *denarius aureus*, الدرهم *drachma argentea*, necnon eorum *libra* aut *rotulus* الرطل, res incertiores quam certæ. Ideoque Metrica Arabica infidæ proxima. Poſtremo autem drachmam Atticam ex perfectis & nobiliſſimis nos tam feri invenimus 8, 375[d]. penningos novos Angliæ, aut grana nummaria 67: mediocrem vero & communiorem grana talia 66, penningos $8\frac{1}{8}$, drachmam de Troy 1, $1 = \frac{66}{65}$, & unciæ unius de Troy $\frac{1}{7.27271}$: Idem arbitrabere de Denariis Gordianicis §. ſequente. Stathmicorum autem ſtudium eſt drachmas denarioſq; grandes fori ſui ad libram conſtituendam conducere: niſi quod medici Græci communiores drachmas videntur, non immodicas

Athe-

Athenarum, in materie ſanitatis perpendiſſe. Milliarenſis denique præ Chriſtianis imperantibus valuit ut 8, 1 d. penningi noſtri: ſub illis ut 6, 804 d.

25. Denarius Romanus. Nummus argenteus, aut lupam Romuli, aut ſæpiſſime, præter bigas quadrigaſque & notam ſui X, Romæ caput oſtentans cum conſule ἐπωνύμῳ, anno V.C. 484. primum percuſſus *Plin. Nummus* per ſe, rarius tamen quam Seſtertius. A Siculis nummus iſte. *Priſc.* Δηνάριον S. *Matth.* c. 18. & c. 22. Δηνάριον, δεκάχαλκον, δέκα ἀσσάρια. *Plut.* Decuſſis. *Varro.* Libras enim decem æris denarius argenteus primordio rei Romanæ valebat, diſcrimine ſane immodico & ſeptuagies duodecuplo utriuſque metalli. *Varro, Vitruv. Plin. Priſcianus.* Dein דינר Denarius Talmudicorum, nummus itidem argenteus, quanti ſex oboli ſeu *Meæ* מעות: 12 Pondiones, ἤτοι Διπόνδια Ἰταλικά. $\frac{1}{100}$ Minæ ſeu *Manæ* argenti. $\frac{1}{4}$ Selæ vel Sicli Moſaici. Pondus 6 X 16 granorum hordei. *Talmudum utrumque, Jarchius, & multoties Maimonides, Bartenorius, Godolias.* Idem

zuzum

zuzum זוז in *Talmudis*, zuzum Italicum. *Jarchius*, *Heſ.* ζοῦζα, δραχμὴ, à Chaldæo Syraque זוזא. v. *Luc.* c. 15. רבע שקל כסף, 1 *Sam.* c. 9. 8. Quarta pars Stateris argenti. *S. Hieron. Sal. Jarchius*, *D. Cimchius*, & *Elias Germanus*. 96 hordea, 4 ſcripuli. *Maſſarius*. Aureus Nicolai, 90 hordea: Venetus, 80. *Maſſar.* Nobis vero repetito certoque æſtimantibus argenti Denarius Romanus quadruplex reperitur: Gordianicus, Conſularis, Tiberianus, & Veſpaſianicus. 1. Denarius Gordianicus, & maximus Romanorum, valet æque juxta drachmam Atticam, 8¼d. monetæ Anglicæ ſive 0,1375 Unciæ de Troy, h. e. 2. *p. w.* & 18 *gr.* ſive grana monetaria vel triticea 66, aut 65, aut 64¼: & hordeola ferme 100. Hujuſmodi equidem denarii adhuc ſervantur antiquiorum Conſulum multi: aliquot Peſcennii, plerique Gordiani & Philipporum, pauci Juliani. Quinimo aliquot Philippici circa ludos præcipue ſæculares, & Poſtumii aliquot ad 3 *p. w.* inſigniter crevere, inſtar drachmarum Thaſiarum, Pondus 2 *w.* & 17. *gr*

præ

præferunt Denarii aliquot Trebonii, Voluſiani, Gallieni, Arauſii, Allecti, Æmiliani & Aureliani. Tantum & Mamudiæ Indici. 2. Denarius Conſularis communior, & eximie Conſularis pollet 7 ½ *d*. c. pecuniolæ noſtræ, ſive 2 *p. w.* & 13 *gr.* ſive grana Anglica argenti aut tritici gravioris 61. aut 61½, aut 62: hoc eſt, $\frac{427}{7}=\frac{5724}{84}$. hordeola vero 91½. Ita gravant in argento Pompeius Rufus & Sulla, Cnævius Balbus, C. Curius, P. Crepuſus, Ahala, Nafidius, P. Pætus, M. Aburius, Q. Titius, L. Rutilius, Cn. Domitius, P. Lepidus: Centum alii. Quantum etiam ponderis facit Aureus Luſitanicus, & argentei aliqui Trajani: Et maxime denarius ille T. Cariſii cum Moneta. Expertus autem fuerat M. Maimonides argenti drachmam درهم i. e. nummum argenteum Ægypti, qui tunc meabat, penſitaſſe 61 grana hordei Ægyptiaci. Verum *Jo. Grævius* V. Cl. & juſtitiæ Romanæ diligentiſſimus indagator, denarios Couſulares æſtimat granis Anglicis $62\frac{4}{7}=\frac{438}{7}=\frac{5256}{84}$: quantos equidem vidi Druſi aliquot. 3. Denarius Tiberia-

nus, ſive iſte primorum imperatorum, Julii, Octavii Tiberiique, ſuſtinet 7¼ *d.* ſive 2 *p. w.* & 11 *gr.* ſive grana Anglica argenti bonive tritici 59 aut 60, & hordeola 88. Hoc ſane pondere agnoſcuntur L. Titus, Caius & Lucius Cæſares, L. Sergius, Cotta, Tampilus, Bæbius, Q. & L. Metelli: Octaviani denarii bene multi, quidam tamen adhuc uberius & pulchrius præſtant: denarii Petilii Capitolini; quidam Balbini & A. Severi. Sic Pompeius M. pollet in argento, paſſimque Tiberius; nec raro Julius Cæſar. Sic fert & dimidium pondus aurei Tiberiani. Sic triens Rupiæ Perſarum, ſic eorundem drachma argentea. 4. Denarius Veſpaſianicus, parvuſque Romanorum: ſimplicius idem Imperatorius, qua à Nerone ad Alexandrum Severum monetæ reſtitutorem decurrit, pondus habet 6½ *d* c. ſive 2 *p. w.* & 5 *gr.* quæ ſunt grana argentaria Angliæ 53. hordeola 79½. Centies id ſum expertus. Quam graves etiam probantur, valore licet duodecies creſcente, Nobilis ſimplex Aureus Elizabethæ reginæ Anglorum, Duca-

Ducatus Aureus longæ Crucis: Aurei Hungariæ, Aragoniæ, Caſtiliæ; Galliæ Aurei Coronati: & Pagodæ aurei Indorum. Tantum præterea pondus pollent Aurei Veſpaſianici, quos vidi. Denarii item argentei Licinii, Conſtantii, Conſtantini M. & Criſpi: Et Dimidius Joachimicus ſive Semidalerus Imperii i.e. ſemiuncia argenti. Hadriani tamen Coſ.III. Moneta Auguſta ſuſtinet 2 *p.* *w.* & 7 *gr.* Quapropter Denarius Romanus fertur ceu $\frac{1}{7}$ Unciæ Rom. $\frac{1}{84}$ Libræ Romanæ. *Sedulo Celſus, Largus, Pliniuſque. Necnon Romani multi ævo Galeni medici l.5.de Comp. med. Gen. c.3. Poſt iſtos Pætus, Agricola, Heurnius, Grævius noſter. Et mea mens de Denario proprie Conſulari.* Sed velut $\frac{1}{8}$ Unciæ Romanæ, $\frac{1}{8} \times \frac{1}{12} = \frac{1}{96}$ Libræ Romanæ; aut drachma una Attica. *Sæpe Plinius: Galenus ſæpiſſime. Appianus, Plut. Dio, Gellius, Marcellus, Livius etiam. Cleop. Athenæus, plurimi Græcorum. Talmudicorum cohors. Alciatus, Quatroccius, & pleraque Collegia medica. Negligentius hi cuncti, aut de denariis Veſpaſianicis intelligendi.* Deinde plerique phar-

macopolæ Urbis Romæ, *Galeno* teſte, in Unciam unam colligebant jamdudum denarios $7\frac{1}{2}$: ſicut $90 = 7\frac{1}{2} \times \frac{1}{12}$. denariis æſtimabant libram. Denarius denique Romanus Sellingo Batavico ſimillimus, *ait judex acer nummorum Gronovius pater.* Octo vero aſſibus Pariſinis eundem taxat *Hardvinus, pumex novus Plinii.* Arabum medicis درهم Drachma ſeu denarius argenteus ſuſtinet peræque ceratia 18: ſed دينار ſive denarius aureus ceratia 24; quantum pollent $\frac{4}{3}$ denarii argentei apud illos. *MSS Arab.* Pariter *Quatroccio & Maſſario* Aureus Arabum, ſeu Sextula, ſeu Alcaubolus, ἤτοι ὀκτώβολον, pendet grana tritici 96, ſiliquas 24, ſcripulos 4, drachmamque $1\frac{1}{3}$, & unciæ $\frac{1}{6}$. Quinimo *Solidus* (cujus pars dimidia *Semiſſis*, tertia *Tremiſſis* & *Triens* vocabatur) ſive *denarius Aureus*, (quem Phariſæi vocant דינר זהב & abſolute דינר *Maſiƈta Secalim.*) ſive ἑξάγιον, ſive νόμισμα, ſive ὑπέρπυρον, ſive χρυσοῦς ἤτοι χρύσινος, ac ſimpliciter Βύζαντος, ſeu *Bezans* ab ore Normannico, ſub Conſtantino M. valuit ut $\frac{1}{84}$ libræ Auri; ante illum ut centeſima:

teſima: ſed vero à Valentiniano ſeniore diu potuit ut $\frac{1}{12}$ libræ Auri, pretio adaucto, non pondere: aut 12 Milliarenſes, *Zonaras, Balſamon, Lexica Regalia aliaque.* Quinetiam *Milliarenſis*, μιλιαρήσιον, minutus nummus argenteus, & excellenter ἀργύρȣ, argenti quaſi denarius. Is enim ante Conſtantinum Imperatorem ambulavit pretio milleſimo minæ ſeu λίβας Auri. Quippe mina ſeu λίβα argenti tenuit *drachmas* aut laxius *denarios* argenteos $100 = 8 \times 12\frac{1}{2}$. Inde nomen Milliarenſi. Verum dum Solidus valuit Conſtantino jubente ceu $\frac{1}{12} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{84}$ Libræ Auri, (quanta pars pridem exierat denarius Conſularis libræ Romanæ, Celſo Plinioque penſitantibus) Milliarenſis potuit ut $\frac{1}{1008} = \frac{1}{84} \times \frac{1}{12}$ Libræ Auri. *Conſtat hoc ex Gloſſis Baſilicis.* Mox idem $\frac{1}{12}$ Numiſmatis i. e. Solidi ſive Aurei Byzantii æſtimatus eſt. 2 Ceratia argentea. $2 \times 12 = 24$ Folles ærei. *Gloſſæ eædem.* Quare & δικέρατον. *Cedren. Theophanes, Zonaras & Glycas.* Atqui vero μιλιαρίσιον, 10 unciæ, dimidium pondus ἀργύρȣ ſive minæ, $\frac{1}{25}$ Follis ἤτοι τȣ̃ βαλαντίȣ, 10

δηνάεια i. e. 10 Aurei دنانير pondo. *MS. in Vaticano.* المثقال Mithcalum, quod eſt *pondus* eximium, Italis Mittigala, atque الدينار *Denarius Aureus* Arabum, æquat κατὰ ῥοπὴν 6 Danaca دوانيق, 20 ceratia, 24 Chalcos ſive *taſſuga* طساسيج, 60 grana tritici حبات, 200 oryzas ارز, 400 Sinapia حبات من الخردل. *App. Beitaridæ in bibliotheca amiciſſimi Huntingtoni. Mithcalum Græcanicum* المثقال اليوناني, aut δραχμὴ ἀττικὴ, duobus ceratiis minor ſentitur *Mithcalo Arabico. App. Beit.* Mithcalum ἐξόχως, nummus aureus pondere $\frac{10}{7}$ drachmæ الدرهم aut *Argentei Arabici. Camuſus, alia lexica Arabum, & App. Beit. Mithcalum diminutum* المثقال الناقص, tenet 4 Danaca, aut plus minimo. *App. Beit.* Verum *Mithcalum*, quod vocatur *Solidus*, nummus aureus, pondus habet $\frac{1}{6}$ unciæ. *MS. aliud Cl. Huntingtoni.* Sic pollet Sextula apud Romanos: quod videbis §. ſequente. Dein Mithcalum, quod *Aureum* ſimplicius nuncupant Siculi, 90 grana, aut gravitate æqua $\frac{3}{2}$ *drachmæ* ſive *argentei Arabici. Nicolaus MS Arab.* Hoc etiam

mith-

mithcalum *Hexagii* ſive *Solidi* pondus ac-quirit. Meminit inſuper *Og.* Mithcali, ſi-ne dubio quanta drachma Attica, 18 duntaxat ceratiorum ad trutinam. Cen-ſus aute Ægypti Arabibus dominis pro-tulit quotannis *Denarios Aureos* الدنانير 12000000. pro νιχεϐὶ aut *Phadanis*, aut notiori vocabulo pro iugeribus plus 28000000 tam fœcundæ regionis. Is au-tem reditus, ſi cuivis *denario* Arabum Sillingos Anglicos XI. imputetis, effun-det omnino librarum Sterlingiarum ſe-xagies mille ſuper ſexies millena millia. *Haucelida Geographus non recens.* Nuces autem Ponticæ necnon Ægyptiæ, in of-ficinis Mithcala ſolent appellari. *App. Beit.* Hoc etiam teneas animo, Tiberii de-narios meliores 60. grana nummaria An-gliæ comprehendere, quot & drachma de Troy ſolet congererere: Veſpaſiani quidem denarios plurimos profundere grana 53; paucos & excellentes 54 aut 54¾ penitus ἐκκοκκίζειν. Aureos denique Diocletiani ad denarios aliquot Gordianicos æquo pon-dere comparant Talmuda Judæorum. Pro-

fiten-

fitentur etiam Babylonii in *Meſia*, Aureum unum facere contra 24. Denarios, ratione equidem duodecupla melioris metalli: ſed in *Cama* & *Cetubot* ut 25; quæ receptior auri dignitas fuit.

26. Sextula Romanorum. Unde ἐξάγιον, & corrupta jam literatura στάγιον. 4 Scripula. $1\frac{1}{3}$ drachma. 20 ſiliquæ. $\frac{1}{6}$ unciæ, nomine ipſo. *Voluſius*, *Fannius*, χ. *Nic.* & *MS Gr. in Vaticano*, & *Priſc.* Sextula, σίκλα. *MS Gr. in Vat. Alcaubolus*, 24 Ceratia. *Serapio.* $\frac{2}{3}$ Sicilici. *Priſc.* Æris minima pars, Sextula. *Priſc.* $\frac{1}{3}$ Stateris, aut Sicli, aut Myſtri, aut juglandis. χ. *Nic.* σίγλος Babyloniorum & Perſarum. *Xen.* & *Heſ.* νόμισμα βαρβαρικόν. *Pollux.* & *Photius MSS.* nummus ſane argenteus, tanquam סלע *Sela* i. e. κόμμα. $7\frac{1}{2}$ Oboli Attici. *Xenophon.* At vero 8 oboli Attici, 4 ſcripula, $1\frac{1}{3}$ drachma Attica. *Heſ. ceu ab ipſo Xenophonte: atque ex Sophocle Photius, & Antonius Philoſophus in Lexicis ſuis Græcis.* Idem שלישית השקל Triens Sicli Hebraici. *Neh. c.* 10. 32. ἡμίεκτον, nummus aureus veterum Græcorum, pondere quaſi octo obolo-

bolorum argenti. *Ex Lamia Cratetis, Pollux.* ἑξάγιον vero, nummus aureus Imperatorum Conſtantinopolitanorum, aureus Solidus *Juſtiniani*, Sextula *Iſidori*, pendebat $\frac{1}{6} \times \frac{1}{12} = \frac{1}{72}$ libræ auri, ſive 8 obolos argenti, ſive $\frac{1}{6}$ unciæ argenti, ſive $\frac{1}{12}$ ſemiunciæ argenti, ſive $1\frac{1}{3}$ drachmæ argenteæ. *MS* 3. Aureus communis, aut Hexagium, aut Sextula, 96 hordea, 4 ſcripula: Aureus Nicolai, 90 hordea: Venetus, 80. *Maſſarius.* Drachma $1\frac{1}{2}$ facit Hexagium, qui Latine Sextula vocatur, ſeu Solidum. *MS Hatt. & Rabanus.* Quantum ponderis habet Tremiſſis Aureus Severi & ſucceſſorum aliquot ipſius. Huc etiam conjiciatur Solidus argenteus Romanus, $\frac{1}{5}$ unciæ argenti. *Codex Theodoſianus.* 3 Tremiſſes *MS* 3. Et ſcripuli 4, ſiliquæ 24, Calculi ſeu hordeola 96, grana lentis 192. *MS Bal.* Pariter Sillingus, ſive Solidus argenteus Anglorum, pondus habet $\frac{1}{5}$ unciæ de Troy. Sextula, $\frac{1}{6}$ unciæ medicæ Romanorum à Veſpaſiano ad Conſtantinum M. veræ Religionis portam, aut his jubentibus Græcorum, potuit grana monetaria Angliæ

88=$\frac{528}{6}$: deinceps vero ſub imperio Conſtantinopolitano Græcornm quam Arabum, quantum grana noſtra 96=$\frac{576}{6}$.

27. Drachma Æginæa δραχμὴ παχεῖα. *Pollux*. Nummus argenteus. 10 Oboli Attici, ſive $\frac{5}{4}$ drachmæ Atticæ. *Poll.* στατὴρ κορίνθιος & δεκάλιτρον σικελικόν, 10 Oboli Attici. *Idem Pollux*. Milliarenſis argenteus, velut 10 Stuferi Belgici, 10 Oboli Attici. *Gronovius pater à Gloſſis Baſilicis ſuoque à ratiocinio.* Verſabat autem *Milliariſius* argenteus Conſtantinopoleos, ac prius Drachma craſſa Æginetarum, pretio quaſi pondereque 13$\frac{3}{4}$ penningorum novorum Angliæ. Sed craſſiſſima illorum ceu penningi 13,9583.

28. Δίδραχμον ἀττικὸν, ἤτοι βοῦς à facie. Nummus argenteus auctore Theſeo. $\frac{1}{2}$ Stateris Attici. *Pollux*. $\frac{1}{2}$ Stateris, $\frac{1}{4}$ Unciæ, 6 ſcripuli, 12 Oboli. *Epiphanius*, & *MS* 1. Pondere autem duarum drachmarum Atticarum argenti, pretio libuit decuplo, ſive quanti viginti drachmæ argenteæ, cudebantur olim στατῆρες χρυσοῖ, aut ſimplicius χρυσοῖ, aut adhuc diſertius Perſarum

Aurei,

Aurei, ſive Darici. Iidem nuncupantur ἀδαρκονὶμ אדרכנים, voce traducta è Græco, in *Eſdræ* Scriptis ſacris, ut 1 *Paral. c.* 29. & *Eſdræ l.* 1. *c.* 8. *Solidi* adeo dicti B. *Hieronymo* optimo interpreti literarum optimarum: στατῆρες, χρυσοῖ δηλονότι, *Fl. Joſepho*: imo χρυσοῖ Interpretibus Alexandrinis. Talmudicis illi ipſi דרכנות *darconot*, & ludendo *darbanot*. Valebat ergo Daricus, & Philippeus nummus, aut Nummus in ſcenis Græcanicis Plauti, & Alexandreus, & abſolute χρυσοῦς inter ſcriptores Atticos, argenti drachmas Atticas 20. ſuo pretio, didrachma 10. aut 5 ſtateras argenteos. Item 5 Darici æque potuerunt in mercatura contra 100 drachmas Atticas, quæ ſunt Mina tota argenti. Hæc quidem tanta abunde confirmant, ſiquis forte ambigat, *Xenophon*, *Arrianus*, *Poll. Menandro* & *Polemarcho ſeque teſtibus: Harpocration*, *Polybius*, *Heſ. Suid.* σχ. *Ariſtophanis*, *Liviuſque*. Duos etiam denarios argenti pendebant Aurei ſinguli, Denarii Aurei *Plinio* & *Didymo*, & abſolute דנרים *Denarii* vocati inter Judæos Arabaſ-

que: Hoc ſentio ad examen. Aurei adeo Imperatorum Romanorum ad Conſtantinum Magnum; priorum equidem dominorum, Tiberianos quaſi binos: cæterorum plerique binos tulerunt Veſpaſianicos. Quinimo Calcar aureum, quod vocamus Angli, Edvardi III. pondus exactum habet argenti drachmas duas Anglicas, ſive $\frac{1}{4}$ unciæ de Troy, ſive 15 *d.* valore ſaltem duodecies argentum ſuperante 15 *s* $= 15\, d \times 12$. Poſſunt autem Darici, argenti Anglici pondus quidem $16\frac{1}{2}\, d$ exceſſumque pretii decuplum $16\frac{1}{2} d \times 10 = 13 s \frac{3}{4}$. Aurei Tiberiani κατὰ ῥοπὴν $14\frac{1}{2} d\ q^{a}$. atque iidem κατὰ τιμὴν $14\frac{3}{4} s = 14\frac{1}{2} d\ q^{a} : \times 10$. Sed Aurei Veſpaſianici pondo tenet $13\frac{1}{2} d$, valent $11\frac{1}{4} s = 13\frac{1}{2} d \times 10$. Secchini denique meliores ſive Aurei Ducum Venetorum pendent fere 72 grana tritici, $17\frac{1}{2}$ Ceratia. *Quatroccius.* Cæterum vere *Hero* non verus, non antiquus: χρυσοῦς, & χρυσοῦν τάλαντον, Homericum putas dictum, pondus habet duarum drachmarum Atticarum, ſcripulorum 6, ſive dimidii ſtateris. *MS Gr.* Aureus denique Judæorum, דינר של זהב.

pen-

pendebat æque didrachmum argenteum, valuitque juſte contra 25 denarios argenteos in præſtantia auri, ut $\frac{25}{2} = 12\frac{1}{2}$. Verum in Græcia decies excellebat aurum: alibi fere terrarum duodecies, aut olim in Aſia quaſi 13. quod docet Muſa *Herodoti. Mane* quidem Hebraica, ſeu Mina argenti numerabat denarios 100. ejuſdem metalli, potuitque duntaxat 4 denarios aureos דינרים שלזהב · *Maſictæ Cetubot c.* 10. *& Ceritot c.* 1. *Maimonides, Barten: & mira ſedulitate Godolias.* Ipſe enim Aureum Hebraicum $31\frac{1}{4}$ Juliis Romanis, ut hodieq; feruntur illi, tandem æſtimat & adæquat. Nos tamen aureis Hebraicis pondus minimum tribuimus 18*d*. monetæ patriæ, valorem $18\frac{3}{4}s = 18d \times 12\frac{1}{2}$. Conferes etiam 1 *Reg. c.* 10. 17. cum 2 *Chron. c.* 9. 16. Ducentos autem aureos Hebraicos, i. e. tot Siclos Regios ferebat Tonſura annua Abſalomi, juvenis forma pulchriori quam indole. Didrachmum vero argenteum S. Bibliorum, δίδραχμον ἑβραϊκὸν, ut illud S. *Matth. c.* 17. *Beka* בקע in literis Moſis i. e. optimis interpretum חצי השקל, Sicli

etiam Moſaici dimidium, Sicluſve (ſic volo) in duos *fiſſus*: λύτρον ſeu tributum illud ſacrum, quod pendere quotannis oportuit fiſco Divino omne caput ingenuum Iſraelitarum, *Exodi. c.* 30. didrachmo Attico æquale ſtatuitur. Necnon ob annuam iſtam certiſſimamque Penſionem, non tam re juſta Semiſiclus, ſed abuſu veteri *Siclus* השקל nuncupatur. Ita prior *Maccabaicorum c.* 19. & *Joſephus* hiſtoricus ad ἄνεσιν & pietatem iſtam *Demetrii Lib.* 13. Ita Judæorum Deuterotæ paſſim in *Maſicta cognomine*, & in *Maaſer Seni c.* 2. & in *Baba Meſia c.* 4. Quod nec Epiphanius Neapolitanus ignorare omnino potuit, σίκλος, ὃ λέγεται καὶ κοδράντης, (refert ille de Ponderum ſacris) τέταρτον μὲν ἐστι τῆς οὐγκίας, ἥμισυ δὲ τοῦ στατῆρος, δύο δραχμὰς ἔχον. *Ita & falſus Hero, & Fragmentum Budenſe, MSS Roana & Vat. & ex Latinis MS Bal. MS*[3]. *MS Trin. Appendix Gromaticorum: Iſidorus Hiſpalenſis, & Samenudius Ægyptius.* δίδραχμον ἅγιον, γραμμάτων ϛ'. *MS. Vat.* Quadrans. *MS Trin.* λεπτὰ 400, dimidium τοῦ σελᾶ. *Epiphanius ille velut ſemirabinus.*

Vide

Vide demum *Breſit rabba.* Idem Didrachmum reddunt Deo annis ſingulis Samaritæ, eximio illud nomine טבע *Nummum* appellantes. Annuum iſtud argentum Juriſconſulti equidem Judaici didrachmo Attico, ut dixi, aut binis denariis Romanis perſolvi concedunt, iniecto tamen obolo collybi nomine. Attamen Didrachmum Moſaicum valuiſſe melius credo juxta Didrachmum Thaſium, quod facit 18*d.* ſeu ſeſquiſolidum Anglicum. Statera autem Aureum, *Minam* etiam inter pondera appellabant ambigue nimis οἱ ἀστεῖοι: qua στατὴρ, μνᾶ τῆς ῥοπῆς. *Pollux.* Legimus & in *Heſ.* ἡμίχα, ἡμιστατῆρα. Stater aureus ſive νόμισμα valet 210 obolos. *Procopius.* Aurei autem Moſis Num. c. 7. ubi procerum Hebræorum donaria exponuntur, aut Sicli aurei ejuſdem, *Hieronymo* noſtro & *Oncela* Rabino interpretantibus, valebant ut Darici, cenſore *Fl. Joſepho.* l. 3. Orig. Τσικὶτ, quod eſt *tributum*, الجالية & الجزية, στατὴρ, & دية, 20 *Folles*, 3 *denarii aurei* Arabum, ſive 3 denarii minores ſuo pondere: quantulum in ore piſcis aliquando

do offendit *Petrus* Apoſtolus: *Beca* Moſis legum datoris, & $\frac{1}{4}$ unciæ. *Onom. Copt.* Stater, aureus putabis & δίδραχμος, 36 ceratia *Bar. Bablul.* δαρεικὸν, aut *Daricona* forma Syrorum, 6 Danaca argentea, 6 Stateres argentei, ſuo omnino valore. *Idem Grammaticus.* Valuit autem Didrachmum argenteum Athenarum, communius equidem penningos novos Angliæ 16, 5: uberius vero, 16, 75. Stater vero aureus Athenienſium, & Alexandreus Daricuſque, geminarum drachmarum Atticarum pondus, potuit pretio ſuo per Græciam Sillingos Anglicos 16, 5. communior: Sed pulchrior & integrior, Sillingos tales 16, 75. Atque inter Aſiaticos ad huc nobilius efferebat decor auri. Præterea didrachmum Moſaicum argenti, pretium annuum capitis Hebræi apud Deum, pollebat Joſepho & Rabinis aliis æſtimantibus æque contra *Bovem Atticum*, penningos Anglicos 16, 5. Nobis vero paulo gravius, ut dimidium ſtateris communis Thaſiorum, penningos noſtros 18, 75. aut minimum 18d.

29. Si-

29. Sicilicus Romanus. Pondus. *Mihi* quaſi νᾶμμ@- σικελικὸς: *Feſto*, quod ſemunciam diffindat & *ſiciliat*. Viceſſis æreus. *Varro*. ¼Unciæ Romanæ, 6 Scripula, ¼X$\frac{1}{12}$ =$\frac{1}{48}$ Libræ Romanæ. *Voluſius*, *Priſcianus*, *MS. Gr. in Vatic.* 1½ Sextula, 6 X 6 = 36 Siliquæ. *Priſc.* 2 Drachmæ, 12 oboli. *Scribonius*, *Fann. Feſtus*, *Cleop.* 44 grana hordei. *Maßarius & alii.* Contrahit autem Sicilicus, ¼ unciæ Romanæ, grana nummaria Angliæ 109½, penningoſve Anglicos 13, 7.

30. Stater Corinthius, nummus argenteus. 10 Oboli Æginæi. *Pollux.* Item βασιλικὸν κάρυον, juglans, 7 ſcripula. *I. Afric. in Ceſtis c.* 16. *MS.*

31. Duella. Pondus Romanum: duæ Sextulæ, i. e. $\frac{2}{6}$=⅓unciæ Romanæ. 8 ſcripula. *Priſc. Fann. MS.* ᾽Δ. δίϐελα Græculis. *MS. Vat.* *Alcovanus*, duo Aurei Arabum, ⅓unciæ, 192 grana. *Serapio*, *Maſſarius*. 8 γράμματα, βασιλικὸν κάρυον. *MS Vat.* & *Quatroccius.* Facit vero Duella Romana, 18; 255. penningos novos Angliæ pondo.

32. Τρίδραχμον, trium drachmarum ar-

gentearum nummus. רג׳א, ῥεγία *Talmudicis*. Quantus triceſſis æreus valuit. *Varro, Pollux & Suidas.* Rupia communis, ſeu tridrachmum argenteum Perſarum & Mogolorum, quadratum quam rotundum, exhibet pondus 7 *p. w.* & 9 *gr.* omni facie Zodiaci, Suratæ, Colcondæ, Ahmedabadæ, alibi percuſſum. Nam Rupia major pendit 9 *p. w.* & 3 *gr.* Poteſt itaque tridrachmum communius Athenarum $24\frac{3}{4}$ d. penningos Anglicos, & Rupia minor Aſiaticorum $22\frac{1}{8}$ d.

33. Tetradrachmium Atticum. Stater Atticus. ϛατὴρ, ἐξόχως. Nummus argenteus ΑΘΕ Athenarum, Pallade aveque ejus ſignatus. Inde Pondus, nullum frequentius. 4 drachmæ. $4 \times 3 = 12$ ſcripula, ἡ γράμματα. $4 \times 6 = 24$ oboli. *Omnis ſcriptor Stathmicus.* Semiuncia. *Cleop. Marcellus, Gloſſæ Gr. MS* ג. *Epiphanius, Serapio.* 3 ἑξάγια ſeu Sextulæ. ℈. *Nic.* 3 Denarii minores Ægypti jam barbaris pollutæ. *Samenudius Coptita.* 8 Pſothiæ triobolares, 24 oboli, $8 \times 8 = 64$ Ciccabi, unus Crapatallus. *Pollux MS & Heſ.*

Ciſt,

Ciſt, ſeu Sextarius ponderalis, revera στα-τὴρ, Semiuncia. *Medici Arabum, & Campanus.* Stater, nux regalis, *Alcovanus. Quatroccius.* الاستار Stater, $6\frac{3}{7}$ drachmæ aut argentei Arabum: Sed *mithcala* aut *Aurei* eorundem $4\frac{1}{2}$. Stater tamen Græcus continet drachmas Græcas الدرخمي quatuor. *App. Beit.* Stater, 4 drachmæ Veteres (Atticas intelligit:) ſed Recentiores ſex; aut *mithcala* quatuor. *Og.* Tetradrachmum autem Atticum, dum ejus commatis plura pulchrioraque ſedulo penſitarem, pondere quadruplici diſtinctum reperi. Communiſſimum equidem & ſimpliciter *Tetradrachmum*, vel *Stater Atticus*, æquipollet 33 penningis Anglicis, qui hodie tractantur, ſive dictione Monetaria 11 *p. w.* granisve argenteis 264, hordeolis 396. drachmis de Troy 4, 4. aut 0,55 unciæ de Troy, & 0,045833 libræ talis. Sed *Johanni Grævio*, anteceſſori noſtro ſemper memorando, Staterum videbantur integerrimi tenuiſſe penningos Anglicos hujus ſæculi $33\frac{1}{2}$ ſive $11\frac{1}{6}$ *p. w.* aut tritica 268. drachmaſve de

Troy 4,4667. Verum enim penſitavi, cum $\frac{11}{2}$=5 *p. w.* & 12 *gr.* Aureum pulcherrimum Philippi Macedonis: atqui ſtateras plures Lyſimachi totis 11 *p. w.* Tetradrachma præterea Alexandri M. & tetradrachmum Meſſanenſe: aliud Philiſci cum capite Dianæ, Piſiſtrati aliud: Staterem argenteum Philippi, qui Alexandrum genuit; Macedonicum cum clava Herculea, Pegaſeium Corinthiorum: hæc omnia pondere eodem illo expendimus. Attamen Tetradrachmum Minimum Athenienſium ſuſtinet $32\frac{1}{2}$ *d*=10 *p. w.* & 10 *gr.*=260 granis argenti triticive Anglici, & 390 hordei. Complures equidem Stateres typi Attici hoc mihi comprobarunt. Tum nonnulla ex Tetradrachmis Rhodiis. Hujus etiam ponderis dimidium facit Stater Aureus & δίδραχμος Alexandri M & militum ejus: Aureus Antiochi Euergetæ, Aureus Lyſimachi. Tetradrachmum argenteum Epheſiorum cum Diana ſua turrita Cos. III. Hadriani pollet etiam $23\frac{1}{2}$ *d*. Ponderabat denique fida manus *Grævii* Oxonienſis Aureum pul-

pulcherrimum Alexandri M. æquiſſime contra 5.*p.w*. plus 8 granis, aut contra grana tota 128=²⁵⁶⁄₂. De cæteris vide Tab. VI.

34. Siclus argenteus Hebræorum, urnam ferens Mannæ & ſemper florentem virgam Aaronis, Siclus dictus vetus ſeu Moſaicus. Sacer idem & civilis. שקל Secel, quod eſt proprie στατὴρ, & שקל הקדש: & à nummis literiſque vetuſtis ࠔࠒࠋ ࠉࠔࠓࠀࠋ σέκελ ἰσραήλ. Atqui in averſo, circa nobilem illam amygdalum, Siclis integris ſemper inſcriptum ἱερουσαλὴμ ἁκέδουσα, ࠉࠓࠅࠔࠋࠌ ࠄࠒࠃࠅࠔࠄ. Namque in nummis ſuis, ſicuti in petalo Pontificis, characteres Samariticos perpetuo ævo ſervabant Judæi: ſed in S. Bibliis reliquaque pene omni Scriptura, poſt Eſdram, literis uſi Aſſyriis. *Maimonides ac Bartenorius ad Jadaim: item Azarias aliique hoſtes conjurati Samaritarum hoc ſponte ſua profitentur. Suadet itidem prologus Galeatus noſtri Hieron. & Deuteroſeon liber Megilla, præter ipſos nummos omni mole.* Is *LXX Int.* modo σίκλος, modo δίδραχμον; non dico, quantus complurium opinione potuit ſemiſiclus,

 notiſ-

notiſſimum tributum & ſacerrimum : ſed quia drachmæ Alexandrinæ, *Varrone* æſtimante, duplo ſuperaverint Atticaſve Tyriaſve. Chaldæis חקלא & כלעא. Talmudorum compilatoribus כלע. Inde *Epiphanius*, σελᾶ, νόμισμα ὁλάργυρον, οὐγκίας τὸ ἥμισυ. Nil Rabinius dici potuit, ut mox videbimus. Siclus adhuc פלס nominatur. *Eſdræ. c.* 4. 10. כסף *Ceſeph* etiam, proprie *Argenteus*, paſſim in *Bibliis Hebraicis*. ἀργύρειον itaque *S. Matth. c.* 17. 27. *v. & Euſ. Dem. Ev. l.*4. Jam de valore dicam Sicli Hebraici, nummi equidem inter ſignatos antiquiſſimi : ſint Phidonis, ſint Æginetarum aut Lydorum. Iſte æquat τετράδραχμον ἀττικόν. *Philo*, *Joſephus*, *&* *Aquila paſſim. E noſtris*, *Epiphanius*, *Hieron. ad Ezech. c.* 45. *Theodoretus Qu.* 29. *Heſychius Scripta Eccleſiaſtica decerpens*, *Græviuſque Anglus*. Semiunciale pondus argenti. *SS. Theodoret. & Hieron. in Matth. & MS Gr. in Vaticano. & Epiphanius in Stathmicis.* Tum Judæi ipſi ἐξ αὐτοπείρου: *Sal. Jarchius*, *R. Azarias*, *& Abarbinelus*. Semiuncia Romana argenti, quæ & Hiſpanica. *A. Augusti-*

guſtinus, Arias M. B. Villalpandus, M. Nachmanides, Riaz ſeu Eſaias junior, noſterque Grævius, αὐτόπται ἅπαντες. 20 Oboli Hebraici, ſeu Geræ גרות magni Moſis. *Ex. c.* 30. 20 Siliquarum ponduſculum. *Mardochæus ad Becorot. & A. Aben Eſdras.* 20 Danaca דנקית. *Jus Judaicum Baba batra c.* 10. 20 ἄσπροι. *Tryphon in Miſna.* 4 Denarii Aurei Arabum, ſuo pondere Sela. *Joſephus Carus.* Pondere 4 aureorum זהובים ſive *Solidorum* Colonienſinm. *Sal. Jarchius.* Ducatus Venetus. *Mardochæus* IC^tus. 20 Aſpri Græcanici, 5 Julii Romani, 5 Regales Mediolanenſes. *Godolias Chronographus.* At vero veteres Rabini, quo facilius uterentur Tetradrachmis Græcis Denariiſve Romanorum, pro Geris 20. Moſis, Siclum veterem aut certe Selam ſuam in Obolos ſeu *Meas* 24. ſponte ſparſerunt. Sela etenim Talmudica, 4 denarii דנרים, 8 ſemidenarii ſeu Rebiitæ i. e. 8 quadrantes Semiſicli ſeu רובע השקל catachreſi Phariſaica, 24 Oboli מעות, 24 X 16 = 384 grana hordei Ægyptiaci ſuo pondere: 1/25 *Manæ* מנה ſeu

minæ

minæ Hebraicæ, 96 Aſſaria i. e. Aſſes Romani = 8X12, 48 pondiones aut tot dupondia Rom. = $\frac{96}{2}$. *M. Maimonides, O. Bartenorius, R. Tanchumus, Sal. Jarchius, Davides diſcipulus Maimonidæ, Feſanus ponderum Hebraicorum reſtitutor, Eſaias junior, Levis Gerſonida, Ben Acanin, Godolias, M. Coxius, Cimchii. Jamque olim ipſa Deuterosis in* δευτεροδεκάτη, *in* μεσαυλίῳ, *in* ἀποτομαῖς, *in* μαρτυρίαις, *ac aliis in Maſictis.* Paucis verbis: Scriptores plerique, veteres recentes, his nummis promiſcue utuntur quaſi æquis inter ſe juſtiſque: Sela ſeu Siclo Moſaico, Tetradrachmo Attico, & denariûm Romanorum quatuor. Qui curatius loqui malunt, Moſis Siclum perpendunt granis hordeolis 320. argentum ſane purum Tyriumque; Siclum vero Ædis ſecundæ, quam Selam proclivius nuncupant, granis hordei mediocribus 384 = 320X1$\frac{1}{5}$. *Barten. Levis Catechiſta, Godolias, alii, Talmudo ſuadente.* Mihi denique ſollicite ponderanti Tetradrachmum argenteum Hebræorum, charactere Samaritico notatum, Siclus verus Moſis & Judæorum

omni-

omnibus ſæculis, mole ſua & ferme pretio poteſt 3*s.* ſive 1, 2. ſemiuncia Anglica Argenti h. e. grana monetaria aut triticea 288. & hordeacea 432. Quantum ſane pollent Tetradrachma Thaſi & inſularum Græcanicarum. Iſtæ enim plurimæ Phœnicibus & nummos & pondera ſuamque mercaturam jamdiu debuerant. Quocirca ad monetam minamque Tyri hos omnes referunt, quot recte & emendate argentum ſacrum & pondera Moſaica æſtimari cupiunt, *Miſna Becorot c.* 8. *Talmuda ambo initio Cidduſin: Jarchius diſerto, repetito Maimonides, Bartenorius, Gloſſa omnis Juris Phariſaici.* Cæterum *Jo. Grævius* ex *Villalpando* (ne hoc prætercam) Siclum Hebraicum æſtimat 33½*d.* monetæ Anglicæ; *Brerevodus* & computantium facile vulgus 30 *d.* *Uſſerius* denique vix 29 *d.* quo parcius nemo. Non pauci autem ſicli veri & integri, tum dimidii ſicli, ſiclorumque trientes ac quadrantes, adhuc ſervantur in Cimeliis Principum in argento & in ære. Ipſe aliquot vidi in Laudino & appendi; inque

Freciano & Aſmoliano. Typos inſuper complurium dederunt propalam ſuo ab examine R. Azarias, & ſapientiſſimus Waltonus,& Hottingerus ὁ πολύγλωττος, & ante cæteros omnes è Guil. Poſtellus Solymis ſubterraneis. סלעא, σελᾶ ἢ σελγᾶ, 4 drachmæ: nonnullis 5. *Bar Bahlul.*

35. Tetradrachma Inſularum Græcanicarum, ut Thaſia, Tenedia, Rhodia vetuſtiora, &c: item Perinthia, Lariſſæa, Meſſanenſia, & Carthaginienſia, pondus habent ad examen noſtrum aut ʒ$\frac{1}{8}$*s.* aut ʒ$\frac{1}{4}$*s.* aut ʒ*s.* i. e. 12$\frac{1}{2}$ aut 13. aut 12 *p.w.* = 288. granis monetariis & fere triticeis Angliæ,hordeis 432. Quantuli ſunt Sicli Hebraici, ut jam monuimus. Didrachmum itaque Thaſium valet 18 *d.* drachma 9 *d.* argenti Anglicani,quod nunc commeat. Tenuit adeo Tridrachmum Thaſium cum ſuo Hercule ſervatore juſte 9 *p.w.* nobis examinantibus: aliud & integrius tridrachmum eorum 9 *p.w.* & 10 *gr.* Tridrachmum Mithridatis Eupatoris fere 9 *p.w.* anno Græco 223. excuſum. Drachma Alcibiadis 3 *p.w.* Neutiquam

vero

vero dubito, quin tetradrachma Punica, quæ in gazis multis principum multa hodieque ſervantur, cum Thaſiis & Hebraicis pondus æquum ſtudioſo cuivis tam pretioſæ rei omnino referent. Tetradrachmis autem Atticis mediocribus in ratione $\frac{1,36364}{1}$, pondus ac certe pretium, prævalent moneta vetuſtiſſima Sicli Hebræorum & Poenorum, Selæ Babyloniorum, pariterque Stateres Thaſii communiſſimi. Unde damno nullo calculantium pro ſiclis XI continuo perſolventur ſtateris Attici XIV.

36. Follis. βαλάντιον. θύλακος. φόλλις. Saccus pecuniæ. *Vegetius.* Sacculus *in Gloſſis.* Summa pecuniæ Conſtantinopolitanis ſatis nota. 25 Milliariſia, δηνάρια 250, ſive libræ 82½, ἀργυροῖ i. e. minæ argenti 12½. *Epiphanius, & Gloſſæ Veteres, ad Jus Romanum.* Summa eadem, quæ priſcis Seſtertia. *Gronovius ſenior, reſtitutor pecuniæ veteris ac novæ Romæ.*

37. Argenti Talentum Siculum. 24 libræ Siculæ argenti. *Etym. M. Euſtath.* Talentum Siculum vetus, ſeu Talentum

Neapolitanum, 24 νῦμμοι σικελοὶ, 36 oboli Attici, 6 drachmæ Atticæ. Talentum novum, ſive Talentum Syracuſanum, 12 nummi Siculi, 3 drachmæ Atticæ: omnium Talentorum minimum. *Hæc Pollux, hæc Suidas & Varro.* Niſi quod Romanorum doctiſſimus iſte præterea edat Talentum Rheginum argenti, non majus Quinario uno Romanorum. Tribues ergo talento veteri argenteo Siculorum valorem Sillingos Anglicos $4\frac{1}{8}$, novo tales $2\frac{1}{16}$.

38. Talentum Atticum auri, trium Aureorum ſeu Daricorum pondus: ſive quantum gravant ſex drachmæ argenti Attici. Argenti vero Talentum Atticum, nil levius quam 60 minæ Atticæ. *Pollux.* Valet ideo talentum aureum Athenienſium $41\frac{1}{4}$ Sillingos hodiernos Anglorum, pondus ferens ſex drachmarum Atticarum è vulgatiſſimis, aut $6,6 = 6 : \times 1,1$. drachmarum de Troy, aut 0,825 unciæ de Troy, granave argentea Angliæ $396 = 66 \times 6$. Videbis deinceps §. 61.

38. Uncia Romana. *Uncia* per ſe & ſine epitheto. $\frac{1}{12}$ Libræ Romanæ. *Fannius,*

Mar-

Marcellus, MS ʒ. 8 Drachmæ. G*al. Cleop. Dioſc. Fannius, Marcellus, Priſc. Epiphanius, MS* ʒ. *&* *Balbus.* 2 Stateres Attici. χ. *Nic. Epiphanius.* 24 Scripuli, ἢ γράμματα. 6 Sextulæ, ἢ ἑξάγια. *Fannius, Marcellus, MS* ʒ. *Priſc.* 9 Drachmæ Arabicæ. *Nicolaus & Saladinus, atque Veneti nonnulli.* $\frac{96}{12}$=8 Denarii Romani, quaſi tot Veſpaſianici prope; ſic interpretabere. *Plerique Scriptores veteres.* $\frac{90}{12}$=7½ denarii Romani. *Plurimi inclareſcente dudum in Urbe Galeno.* $\frac{84}{12}$= 7 Denarii Conſulares, 7 δραχμαὶ ἰταλικαί. *Celſus ante cæteros ætate ac diligentia: Plinius, Largus, & Galenus de medicis aliquot Romanis.* Nobis equidem penſitantibus, poſt *Johannem Grævium* rariſſimæ eruditionis apothecam, uncia Romana ſuſtinet grana monetaria Angliæ 438, 08333=$\frac{5257}{12}$. Sed clariſſimo *Seldeno* poſcit eadem hordea 576. Reperi tamen in *Aſmoliano* & in *Hixiano* uncias Romanas iſtis non pauxillo graviores. Uncia equidem, ſive duodecima libræ, quæ hodie verſat inter cives Romanos, æquat ſuo pondere unum *Scutatum argenteum*

aut $8\frac{1}{2}$ *Scutatos aureos* Urbis: eademque tolerat denarios 24. aut grana monetaria Romæ $576=24\times24$. *Grævius idem in Diario ſuo Romano*. Libræ autem Capitolinæ ex pede Pæti eductæ duodecima, facit, ut diximus, grana Anglica 438,0833. aut drachmas de Troy 7, 31389, unciæ de Troy 0, 9126, libræve talis $\frac{1}{13.15}$: ſed libræ Avoirdupois $\frac{1}{16}$ ſive unciam unam integram.

40. Uncia aurificum Pariſinorum. Dalerus imperii Germanici. Regalis Hiſpanicus. $9\frac{1}{7}$ drachmæ Atticæ. Uncia Attica Budæi, Agricolæ. Grepſiique, virorum optimorum. Grana Anglica 423. *Capellus æſtimat.*

41. Uncia Pariſina fert grana $472\frac{1}{2}$. Gaditana $443\frac{1}{8}$. Veneta $460\frac{2}{3}$. Neapolitana $412\frac{1}{2}$. Florentina ſeu Piſana $440\frac{1}{2}$. Senenſis $431\frac{1}{2}$. Januenſis $405\frac{1}{2}$. Moderna Romæ 438. quales partes ſive grana monetaria Uncia Anglica habet 480. *Joannes Grævius, Cathedræ Savilianæ honos, multo experimento exegit.*

42. Uncia Anglica de Troy. 8 drachmæ,

mæ. 8X3=24 Scripuli. 8X3X20=480 grana argenti triticive. $\frac{1}{12}$ libræ de Troy. 720 grana hordei Britannici. Nam Anglis Galliſque ante quatuor aut quinque ſecula Uncia vel ſolidus argenti conſtabat 20 denarijs ſeu penningis. *Vide Gromaticorum Append. recenſente D. Goeſio viro illuſtri.* Inſuper uncia Avoirdupois pro mercibus caducis explicat 8 drachmas aut 3X8=24 ſcripulos Avoirdupois; ſed drachmas de Troy 7, 30139, unciaſque unius de Troy partem efficit 0, 91267, & $\frac{1}{13,1484}$ libræ de Troy; at vero $\frac{1}{16}$ libræ ſuæ, unciæ Romanæ prorſus æqualis, ideoque $\frac{1}{12}$ libræ Romanæ.

43. Uncia Lugdunenſis, grana Anglica de Troy 485. parvo ſane diſcrimine. *Aliorum trutinis, epilogiſmo noſtro.*

44. Uncia Nicolai, 540 grana hordei. Veneta, 480. Uncia communis Pharmacopolarum explicat grana 576. *Hæc Maſſarius.*

45. Τεβαςατηειον, ſi pondus reſpicias, auri uncia: mina argenti ex valore. Idem *Stater* Ariſtoteli, juxta pondus dupli

dupli ſtateris argenti. *Pollux & Suidas.*

46. Libra Attica, 75 Drachmæ Atticæ, $\frac{3}{4}$ minæ Atticæ. *Fannius, Priſc.* At libra Attica ex 12 unciis Atticis, ſive ex 24 tetradrachmis Atticis cum *MS Vat.* h. e. ex drachmis Atticis 96=24×4=12×8. colligit uncias de Troy 13$\frac{1}{5}$. quanta valet libra de Troy 1, 1: aut Grana Anglica 6336=96×66, drachmas de Troy 105, 6 =13, 2:×8: uncias Romanas & Avoirdupois 14,463, librasve Romanas 1,204. Veruntamen libra olearia, aut medicorum veterum λίτρα ἀττικὴ è drachmis Atticis communioribus 75 conflata, non plus comprehendet granis argenteis Angliæ 4950. drachmis de Troy 82, 5. unciis de Troy 10, 3125. aut unciis Romanis & Avoirdupois 11, 299. quanta etiam probatur libra aurificum Neapoleos Italicæ, & dodrans mnæ Atticæ communioris. Drachmæ tamen 75. è craſſioribus Minervæ requirent grana Anglica 5025 uncias de Troy 10, 4675. unciaſve Avoidupois & Romanas 11, 46884. Cæterum apud veteres Græcos mnarum u-

ſu

ſus creberrimus, rarus librarum ferebat.

47. Libra Anglica de Troy. 12 unciæ. $12 \times 20 = 240$ *p. w.* ſive penningi veteres Regum Edvardorum primo ante annos 400. ita conſtituente: qui ſunt penningi novi ac decurrentes $720 = 240 \times 3$: aut $5760 = 240 \times 24$ grana tritici, quæ monetaria appellantur: ſive, me trutinante, grana hordei mediocris $8640 = \frac{3 \times 5760}{2}$. Pendit enim granum tritici gravioris, ſive granum monetarium, quaſi ſeſquigranum hordei noſtri, ſive ut $\frac{36}{24}$: atqui $\frac{33}{24}$ ex legibus Edvardi Davidiſque primorum inter AnglosScotoſque. Unciaque de Troy (quantus & coronatus argenteus, ſeu 5 Solidi Anglici) ſuſtinet 480 grana argenti, 720 hordei. Vel more Pharmacopolarum: Libra de Troy, 12 Unciæ ℥, $96 = 12 \times 8$ drachmæ ʒ: Scripuli ℈ $288 = 96 \times 3$: grana monetaria rurſus $5760 = 288 \times 20$: aut libræ Avoirdupois Nobis $\frac{14}{17{,}036604} = 0{,}82176$: ſed $\frac{14}{17} = 0{,}82353$ abs experimentis ſollertiſſimi *Wybardi*. Libra equidem Avoirdupois, qua ſolent populares mei graviores mercium æſtimare quam preti-

 oſiores

oſiores, $\frac{1}{112}$ *Hundredi* ſui ſive Centenarii craſſi, 16 unciæ, 128 = 16 X 8 drachmæ ſuæ quam Romanæ; quot ſane numero drachmas Atticas cogit mna Ægyptia, pondere alio. Habet & libra Avoirdu-pois ſcripulos ſuos 384 = 128 X 3, gravans nobis 1, 2169, ſed ratione Wybardica $\frac{11}{14}$ = 1, 2413 libræ de Troy: aut uncias de Troy illius 14, 8956, noſtri vero 14, 6028: drachmas de Troy *Wybardi* 119$\frac{1}{3}$, noſtras 116, 8223. Pondus autem perferunt unius libræ de Troy 60 *Sillingi*, aut tres *libræ Sterlingiæ* ſive monetæ argenteæ: aut ex auro Caroli II. Guinei XLIV. *Sillingos* autem 60, ſive libram de Troy argenti ſignati Elizabetha imperante, obtinere decet metallum purum uncias tales 11, 1. & temperamentum 0, 9 unciæ unicæ. Auri autem libra ſervat optimam maſſam uncias de Troy 11, 74377. cum contagio 0, 25623 unius unciæ. Præterea libra Ægyptia, qua ſunt uſi *Maimonides*, *Tanchumus*, & in Stathmica ſacra Scholaſtici alii Judæorum, efficit $\frac{25}{26}$ libræ unius de Troy, velut Tab. 4. §. 49. philologo-

rum

rum lucro bono oſtendimus. Penningus autem argentum frequens, ſeu *Penny*, νόμισμα ſignificat à pendendo: velut *peniz* Bohemorum, Danorumque *pending*. Vocabatur etiam denarius Anglicus ſeu Penningus ſub Normannis Sterlingus, i.e. *Argenteolus*, quod volo: Canon & menſura omnis noſtræ monetæ. Argenti autem cuſi libra una (diximus) de Troy, ſive 12 unciæ valent 60 *s*. uncia una argenti 5 *s*. ſemiuncia 2 *s*. 6 *d*. & quinta pars unciæ 1 *s*. ſive 20 penningos novos, qui ſinguli reddunt unciæ partem ſexageſimam. Nam diobola argentea Cunobelini Britanni, necnon penningi Ædelſtani, Edelrædi, Offæ, Cnuti, & Edvardi Martyris, pendunt in trutina noſtra grana monetaria ſæpiſſime 24 aut 25 aut 23. Illi autem Edvardi Confeſſoris, Guilielmi Victoris, Guilielmi Rufi, Henricorum primi & ſecundi, Edvardorumque primorum pondus tenent granorum monetariorum 21 aut 22. Tantidem etiam denarii S. Petri iis temporibus valebant. Exinde vero immodice decreverant Penningi: adeo

ut jam decurrentes $\frac{1}{60}$ unciæ de Troy pondere ſuo faciant, valore quanto veteres. Cæterum de nummis aureis Anglorum hæc obiter perſtricta accipe. XX *s.* ſeu Guineus Caroli II. pendit 5 *p.w.* & 10 *gr.* XX *s* Caroli prioris 5 *p. w.* & 16 *gr.* XX*s* Jacobi primi 5 & 20. XXII *s* ejuſdem 6 *p. w.* & 9 *gr.* Aureus Nobilis Henr. 7. obtinet 4 *p. w.* & 9 *gr.* Aureus Henr. 5. 10 *p. w.* & 2 *gr.* Calcarque Aureum Edv. III. 5 *p. w.* Nummi denique Britannorum ex electro cum equis ſuis aut ariſtis, inſcriptiſque aliquot CAMV aut CVNO, aut Arviragus aut Caſſibelanus, pondus ferunt 3 *p. w.* & 13 *gr.* Aureos inſuper Boadiceæ reperimus, alios 3 *p. w.* & 13. *gr.* alios 3 *p. w.* & 21 *gr.* quoſdam etiam 4 *p. w.* & 18 *gr.* aut 4 *p. w.* & 14 *gr.* & aureolum Paſutagi 22 *gr.* & alterum Boadiceæ conjugis 21 *gr.* Item nummos alios Britannorum ex electro 18 aut 19 granorum, quaſi tot quadrantes drachmæ Atticæ. Numiſma denique Caroli II. *Quatuor maria vindico*, tam ære quam argento, anno Domino 1665. juſto pondere 4 *p. w.* excuſum penſitavimus.

48. Li-

48. Libra Attica Unguentariorum, libra menſuralis, ſive Cotyla olei, λίτρα μυρεψικὴ, habet uncias Romanas 10, ſeu drachmas Atticas 80=10×8. *Priſc. edita.* aut drachmas Atticas 75=10×7,5. *Priſc. MS.* Libra vero Alexandrina i. e. Sextarius olei, tenet uncias Romanas 18. *MS Gr. in Vaticano.* Libra humida, ut oleorum, 15 unciæ: Sicca vero, ut macis, 12 unciæ: Uncia denique grana 540. *MS Hatton.* Libra autem Romana olei ſive Hemina, capit 9 uncias Romanas: *MS* 1. *&* *MS Gr. in Vaticano*: Hordea 5400. *Maſſarius & Seldenus.* Libram inſuper oleariam Romanorum dimidium pondus Logi ſui æſtimarunt Talmudici, docente *Maimonide Hilc. Erubin c.* 1, 12: æquam vero eandem aſſerit *Moſes* ille דינרין *denariis* ſive *Aureis* (ſui temporis, an majoris) 35. graniſque hordei 3360.

49. Libra Romana. λίτρα ἰταλικὴ. Eximie Libra. Pondo. As, quod eſt ἄσσον, ὅσσον; ſicut totum à πόσσον, & ab ὁλικὸς, Solidus. Inter Arabas رطل, ῥέτλος, ῥύτλος, *ratelus*, *rotalus*, & ſæpius *rotulus*. Unde inverſa vox

 Sicula

Sicula λίτρα. v. *Poll. l. 4. c.* 24. 12 Unciæ Romanæ, 84 denarii Conſulares = 12×7. *Corn. Celſus flos medicinæ Romanæ, Plinius, Largus, & Galenus, ubi accuratior.* 96 = 12×8 denarii, tot Veſpaſianici, vix alii: Scripula 288 = 96×3. *Voluſius, Fannius, Priſcianus, &c. Nic. MS 3. Columella etiam, & quandoque Galenus.* At λίτρα, 12 unciæ, 258 = 86×3 ſcripuli, 1728 ſiliquæ, 3456 κόκκοι. *MS Gr. in Vaticano.* Libra Attica, æqua Romanæ. *Capellus & centum alii.* Æqua eadem Anglorum libræ, ſive tribus libris Sterlingiis argenti. *Brerevodus plurimique noſtratium, qui res veteres cum recentibus facilius quidem comparant quam rectius.* Eandem inſuper contra hordeola 6912 penſitat *Seldenus* noſter poſt *Maſſarium.* Libra Veneta, ⅔ Marcæ ſeu beſſis aurei Venetorum, æquat libram Romanam, contrahens grana tritici 576×12=6912, ſiliquas 1728=576×3, obolos 576, ſcripulos 288, drachmas 96, & uncias 12. *Portius & Quatroccius multo experimento.* Imo libra communis Pharmacopolarum tenet grana hordei 6912, drach-

mas

mas 96, *Aureos* aut רינרין 72, & uncias 12. Libra vero Nicolai drachmas 108, grana hordei 6480. Et Libra Veneta recipit hordeola 5760, drachmas 96. Attica denique drachmas 96, grana hordei 5400, unciaſque libræ Communis $11\frac{3}{8}$. *Ita Maſſarius.* Rotulus Italicus explicat الدرخمي Drachmas Atticas 96, ponduſque æquum habet adverſus Rotulum piperis, quem vocant; vel contra الدراهم *drachmas* Arabicas 144=96X1, 5. *Og.* Rotulus aut libra communior, 12 unciæ, 20 ſtateres, 90 mithcala ſive tot Aurei Arabici, $128\frac{4}{7}$ Argentei ſive *drachmæ* eorundem. *App. Beit. & Metrazius Lexicographus.* Libra Romana, quæ & mina Italica, poſſidet drachmas 96=8X12. aut denarios 72=7X12. *Priſcianus.* Mna vero Attica (notiſſimum) ſpargit drachmas Atticas 100 =96 & 4. Hinc Libram & μνᾶν diſpenſant promiſcue ſcriptores non mali, *Dionyſius Halic. Plut. Plinius, Gellius, Galenuſque.* Præterea libra, quam voco Veſpaſiani, de Congio iſtius principis eruta, denariiſque minimis ejus totis 96. compacta, in

ſcholiis

ſcholiis metricis *Nic.* & *Dioſcoridis*, in Natura *Plinii*, apud *Galenum*, *Balbum*, *Marcellum*, *Fannium*, *Priſcianum*, & noſtrum *Epiphanium*, necnon inter fori Romani vulgus uſu multo verſabat, pars ipſa 0, 862 libræ de Troy, aut 0, 951 libræ veræ Romanæ. Deinceps Libra Romana congerit denarios 7X12=84. aut denarios 7, 5X12=90; quæ Antoninis imperantibus ſententia plurimorum ſtetit ac uſus; aut denique 8 X 12 = 96, ut volunt alii. *Hæc talia Galenus ſalus ſui ſæculi.* Nobis vero poſt tot clariſſimos viros tandem explorantibus κτ̀ δινναεισμὸν, Libram Romanam præſtant denariûm Conſularium minimi non majorem granis argenteis Angliæ 5124=61X84. Mediocres vero, ſinguli 62 granorum Anglicarum compotes, exhibent libram gravem granis 5208=62X84. Attamen è maximis & feliciſſimis Romanorum Conſulum denariis, qui levius nihil perferunt $62\frac{4}{7}$ granis Anglicis; item, ne dubites, ex pede Capitolino L. Pæti, ex pede inquam vere Romano elicitur vera Libra Romanorum, cumulus granorum

granorum nummulariorum Angliæ 5257. Modum profecto eundem rei perneceſſariæ grano uno minus in Urbe media reperit alter *Græviorum*, quos ego veneror, & poſcente dudum cœlo beatior. Alterum enim ad Rheni Trajectum amore magno cnltuque adhuc tenent Muſæ. Conſequitur autem ex §. 41. περὶ τῶν μέζων, Libram Romanam conjungere grana argentea Angliæ 5256. aut ſubtilius $5257=\frac{5760:\times 1527,092}{1728}$. In tanta etenim congerie unius grani diſcrimen exiguum, altercatio nulla videbitur. Similiter ex $7\times 12=84$ denariis majoribus Conſulum, quod peritiſſimo *Celſo* perplacuiſſe video, Libræ Romanæ tanta eadem conferuntur, cernis, $5257=62,5833:\times 84$. Quantam equidem molem reddunt etiam $7,5:\times 12=90$ denarii minimi Tiberii, plures Neronis (quales doctores Talmudici amabant cumulatim) necnon Hadriani multi & Antoninorum ſuis granis æſtimati. Inde enim $90:\times 58,411=5257$. Itidemque denarii $96=8\times 12$ è maximis Veſpaſiani imp. æquam ſummam granorum tolerant, ni-

mirum 96:X 54,76 = 5257. quo facit conſenſus pronus *Voluſii*, *Fannii*, & centum aliorum. Poſtremo 12:X6,667=80 denarii Gordianici, aut tot drachmæ Atticæ minores, *Priſciano* docente, Libram Romanam pariter contrahunt, tanquam grana nummaria Anglorum 80:X 65, 7125=5257. Quo tamen modo libras ac uncias quotcunque Romanas menſuraſve cum Anglicis aliiſque aliarum celebrium gentium non improbe poſſitis permutare, figuris Indicis ſex Tabularum dicam potius quam multis verbis meis.

TABULA I.

TABULA I.

Vaſe eodem ponderantur, triticum ut 0,75$=\frac{60}{80}$. oleum, 0,9$=\frac{72}{80}$. vinum aut aqua, 1$=\frac{80}{80}$. & mel 1,35$=\frac{108}{80}$. ſecundum Medicos Græcos & Romanos.

Verum è lancibus Maimonidæ, R. Hananielis *B. Meſia.* f. 61. a. & aliorum Rabinorum pollent,pollen tritici ut 0,7037. triticum, 0,777. oleum, 0,9. vinum, 0,963. aquæ frigida, 1. aut fervore bulliens, 0,73.

Deinde ab obſervatis philoſophorum recentium referuntur ad invicem, Aurum tanquam 19. argentum, 10,33. æs, 9. farina triticea, 0,5. hordeum, 0,6558. triticum gravius, 0,77415. oleum, 0,9166. vinum, 0,99334. aut 0,989. aqua, 1. mel, 1,45. lac, & cereviſia Celia & Oelia dicta, 1,031.

TABULA II.

In Cubo pedis Anglici Græcique, necnon in Epha ſive in beſſe Cubiti Hebræorum, reperitur vini gravioris aut aquæ fontanæ quantum ſuſtinent libræ de Troy 76,079386. Avoirdupois 62,519067. Romanæ 83,35875. Veſpaſianicæ 87,068. Rabinicæ 79,12255. Venetæ 79,2. Pariſinæ 57,9. Unciæ de Troy 912,95264. Romanæ & Avoirdupois 1000,30508. Veſpaſianicæ 1051,2. unciæ medicorum Græcorum 830. libræ eorum 69,16. Mnæ Atticæ mediocres 66,4. drachmæ tales 6640. drachmæ Romanæ & Avoirdupois 8002,44067. drachmæ de Troy 7303,62112. grana monetaria Angliæ 438217,267. Galones vinarii Angliæ à Zygoſtatica noſtra 7,6079386, Pintæve vinariæ 60,8635092. Sextarii Romani 52,5918. Sextarii Attici 47,363, aut tot Logi Hebraici *Fl. Joſephi*: ſed opinione noſtra Logi Sacri 72, Maimonide diſcipuliſque ejus ne vix diſſentienibus.

Continet vero idem pes Cubicus ex analogia noſtra, quam medicorum Græcorum uſus & Conſtituta regum Angliæ bene confirmant & tuentur, vini levis libras de Troy 75, 2425. Avoirdupois 61, 831357. Romanas 82,4418. Veſpaſianicas 86, 69. uncias tales 1040, 27. Romanas & Avoird. 989, 3. de Troy 902, 952. Gravis autem tritici libras de Troy 57, 06. Avoirdupois 46, 94. Rom. 62, 52. Veſpaſ. 65, 741. uncias tales 788,9. Libras Rabinicas 59,34. uncias Rom. & Avoird. 750,23. de Troy 684, 72. Pintas frumentarias Angliæ 50, 72. Galoneſve ſiccos 6,34. Sextarios Rom. 52,483. Sextarios Atticos & Logos *Joſephi* 47, 334: ſed Logos Hebraicos cenſuræ noſtræ 54, 5257.

Verum juxta nova experimenta concipit pedis Anglici Cubus vini levis aut nivalis aquæ libras de Troy 75,55. Rom. 82,775. & Avoir. 62,083. tritici melioris libras de Troy 59, 15. Romanas 64,334. & Avoirdupois 48,25. farinæ & avenæ triticeæ non tritæ libras de Troy 38,04. Rom. 41, 68. & Avoird. 31, 26. hordei vero libras de Troy 50, 42. Rom. 54, 833. & Avoird. 41, 125. aut lactis & cereviſiæ libras de Troy 79. Rom 86. & Avoird. 64, 458. Mellis denique 110, 3. libras de Troy, Romanas 118, 75. Veſpaſianicas 127, 08104. & Avoirdupois 96, 6.

1. Similiter Cubus ſemipedis Anglici, octans pedis cubici, &, quod opinari decet, vetus Galo vinarius Angliæ, capit e fonte quanta grana nummaria Angliæ 54777, 1584. libræ de Troy 9, 509923. Avoirdupois 7, 814883. Romanæ 10, 419844. Veſpaſianicæ 10,95. Rabinicæ 9, 8903. libræ medicorum Græcorum 0, 8645. drachmæ Atticæ communes 840. Pintæ noſtræ vinariæ 7, 608. aut Galonis noſtri 0,9509923. Sextarii Romani 6, 574. Attici 5, 92. & Logi noſtri Hebraici plane 9. Triticum inſuper ſumit idem vaſculum libras de Troy 7, 39 examine nupero: ſed libras tales 7,1325. probatione veterum, aut Pintas noſtras frumentarias 6,34:

2. At-

2. Attamen Galonis vinarii exemplaria, quæ hodieque in emporiis Anglicis verſant, octo Pintarum ſcyphi, & uncias ſolidi pedis Anglici 223, 549, non 231. compotes, aquæ fontanæ vinique ſpiſſioris libras tenent de Troy 9, 84233. Avoirdupois 8, 1455. Id tantum experientia crebra probatum dederunt ac certum viri boni *Br. Twynus, Wybardus*, aliique.

3. Quinetiam Galonem vinarium in pedis Anglici corporeas uncias 231. ampliare malunt propolæ, Geometris Londinienſibus ne vix vetantibus; quo pateat ille aquæ libris de Troy 10, 11246. Avoird. 9, 1885. aut vini levioris libris de Troy conciſe $10 = \frac{1000 \times : 10, 11246}{989}$.

4. Ego deniq; Galonem vinarium Angliæ, chariſſimæ inſularum & opulentæ, naturæ ipſius vim & ſimul expeditum computum reſpiciens, ſolidis unciis pedis patrii 227, 144. omnino compingo, vini gravis quam aquæ fontanæ totas 10. libras de Troy capacem, ut decet $\frac{10}{12}$ aut $\frac{5}{6}$ galonis frumentarii, libras Avoird. 8, 2176. Veſ. 11, 5214. Romanas 10,9568, Rabinicas 10, 4. Medicorum Græcorum libras ponderales 9, 091. Venetas 10, 4196. Pariſinas 7, 619, Lugdunenſes Gallorum 9, 897. Florentinas 10, 8967. Neapolitanas 11, 61616 : aut Uncias de Troy 120. Avoird. & Rom. 131, 4816. Veſpaſian. 138,2568. medicorum Græcorum uncias 109,092. aut drachmas communes Athenienſium 872, 736. mnaſve ejuſmodi 8, 72736. drachmas de Troy 960. Rom. & Avoirdupois 1051, 8528.

Pintæ adeo vinariæ imputo de fonte, vel de cado bono, libram de Troy 1, 25; unde 0, 8 Pintæ reddet libram unam de Troy: atque libram Avoirdupois 1, 0272. Veſpaſ. 1, 440175. Rom. 1, 3696. Rabin. 1, 3. medicorum Græcorum 1, 136275. Uncias de Troy 15. Avoirdup. & Rom. 16, 4352. Veſpaſ. 17, 2821. Drachmas de Troy 120. Avoird. & Rom. 131, 4816. drachmas Mediocres Athenarum 109,091. mnaſve tales 1, 09091. Sextarii Romani 0, 864. Attici 0,

 768.

768. aut Logum Hebraicum voluntate noſtra 1, 1374. Cotylam Atticam 1, 536. Heminamve Italicam 1, 728.

1. Præterea Galonem Frumentarium Angliæ, dimidium Pecci & octantem Buſſelli, D. Wybardus cum ſociis aggreſſu crebro reperit ſolidis unciis pedis Anglici ſolis 266. comprehendere aquæ fontanæ libras de Troy 11, 7113. aut Avoirdupois 9, 62366.

2. Ædiles autem & moderatores fori eundem Galonem ſiccum unciis pedis Anglici 272¼ in ſolidum conſtruunt, aquæ libras de Troy quaſi 11, 9865. avidum, aut tritici libras tales 8, 536.

3. Nos autem, computantibus propitii & ratiocinii veteris non immemores, Galoni triticeo concedere malumus uncias ſui corporis 272, 55. & fontanæ aquæ aut gravis vini totas libras de Troy 12. Avoird. 9, 86112 Rom. 13, 14816. Veſpaſianicas 13, 82567. & ⅚ Galonis vinarii, aut lympha tenui aut non tenui mero coronandi. Quapropter vas iſtud tritico bono ac patrio æque ſaturamus libris de Troy 9. Avoirdupois 7, 39584. Romanas 9, 86112. Veſpaſ. 10, 26925. Rabinicas 9, 36. medicorum Græcorum libras ſtathmicas 8, 1819. Uncias de Troy 108. Rom. & Avoird. 118, 333. Veſ. 124, 431. drachmas Atticas mediocres 785, 455. aut ex talibus mnabus 7, 8545.

Pinta denique arida, ⅛ Galonis ſeu Congii frumentarii, & $\frac{1}{8 \times 8}=\frac{1}{64}$ Buſſelli aut Amphoræ Anglicanæ, admittit aquam definitione noſtra, ceu libram de Troy 1, 5. Avoirdupois 1, 23264. Romanam 1, 64352. Veſpaſ. 1, 72821. Triticum vero Pintæ eidem, ne eſuriat, infundere fas uncias de Troy 13, 5. Avoird. & Rom. 14, 541625. Veſpaſ. 15, 54. drachmas Atticas communiores 98, 182. aut mnæ unius Atticæ e mediocribus 9, 98182, aut libram Veſpaſianicam 1, 296156. Romanum 1, 23264. Rabinicam 1, 17. Avoirdupois 0, 92448. & libram de Troy 1, 125; Unde Pintæ frumenta-

mentariæ 0,8889. ſuſtinebit libra una de Troy: aut libræ de Troy 72. Buſſellum unum farris, nimirum 1, 125 : X64=72. Peræquat demum Pinta eadem Sextarii Attici aut Logi *Fl. Joſephi* partes 0, 93314. Sextarii Romani 0, 9664. Logum vero noſtrum 1, 42. Quinimo Galonum patriorum ſicci liquidique quas amplitudines ſuperius conjectura mea aſſerebam, cum clariſſimis viris D. Caſvello & D. Walkero examine vaſium exemplarium nuperrime comprobavi, pulchrius profecto quam ſperarem.

TABULA III.

Cubus equidem pedis vere Romani, quem atavorum noſtrorum memoria marmori Capitolino inſcripſit vir egregius L. Pætus, vas ὀκταχόδιον ab unciis ſolidis pedis ſui 1728, ſed Anglicis 1577, 099. aut quicquid perficit Cubus 11, 64 unciarum Anglicarum, haurit aquæ puræ validive vini libras de Troy 69, 4356, Avoirdupois 57. 0594. Veſpaſ. 80. Romanas 76, 079. Rabinicas 72, 18. Venetas 72, 35. Pariſinas 52, 903. Medicorum Græcorum 63, 125. aut quantæ ſunt unciæ de Troy 833, 2272. Romanæ & Avoirdupois 912, 952. Veſpaſ. 960. drachmæ communiores Athenarum 6059, 8342. aut mnæ Mediocres earúm 60, 598342. Galones vinarii Angliæ 6,94356. Pintæ tales 55,54848. Sextarii Romani 48, Sextarii Attici $42\frac{2}{3}$, Logi Hebraici 65,7. Quinimo levioris Bromii recipit idem Quadrantal libras de Troy $68\frac{3}{4}$, Avoirdupois $56\frac{1}{2}$, aut totum Talentum Atticum, ſive ſexagies centum drachmas Atticas e medio-cribus.

Deinde

Deinde Amphora illa Romana, duplum Urnæ, triplum Modii Romani, devorat ad rationes veteres

libras	tritici.	olei.	mellis,
De Troy.	52, 0771.	62, 4924.	93, 7386.
Avoirdupois.	42, 795.	51, 354.	77, 091
Romanas.	57, 06.	68, 472.	102, 708.
Veſpaſianicas.	60.	72= 3 X 24.	108.
DrachmasAttic.	4545.	5454.	8181.

Sed ad novas rationes,

libras	tritici.	olei.	mellis.
De Troy.	53, 741.	63, 65.	100, 6816.
Avoirdupois.	44, 165.	52, 3.	82, 737.
Romanas.	58, 886.	69, 535.	110, 296.
Veſpaſianicas.	61, 932.	73, 328.	116.
DrachmasAtticas mediocres.	4705, 6.	5711, 1.	8787.

Idcirco ab horreo farris Amphoram replemus Romanam Galonibus triticeis Angliæ 5, 7864. aut Pintis talibus 46, 2907. Modiumque Romanum Galone ſicco Anglorum 1, 9288. Pintiſve ſiccis 15, 4303. quæ conficiunt bonæ frugis libras de Troy 17, 359. Avoird. 14, 265. Romanas 19. Veſpaſianicas 20, & drachmas communes Athenienſium 1515.

Similiter Congius Romanus, cubus ſemi-pedis Capitolini, oćtanſque totius pedis cubici Romanorum, vas pollicum anglicorum quidem 197, 16225, aut Romanorum 216. aquam detinet vinumve generoſius, juxta Zygoſtatas Antiquos, quaſi Galonis vinarii Anglorum 0, 867945. Pintas tales 6, 94356. libras de Troy 8, 67945. Avoird. 7, 1325. Rom. 9, 51. Veſpaſ. 10, drachmas communes Athenarum 757, 092. uncias de Troy 104, 154. Rom. & Avoird. 114, 12. Veſp. 120. Tritici vero Pintas frumentarias Angliæ 5, 78634. Galones tales 0, 7233. libras de Troy 6, 50963. Avoird. 5, 3494. Rom. 7, 1325. & Veſpaſ. 7, 5. Olei libras Veſpaſ.

ſpaſ. 9. Rom. 8,558. Avoird. 6,41925. & de Troy 7. 8115. drachmas Atticas mediocres 081,73. Mellis denique libras de Troy 11,71725. Avoird. 9,629. Rom. 12. 838. & Veſpaſ. 13,5. aut drachmas Atticas communes 1022, 6.

Deinde vero Sextarius Romanus, $\frac{1}{6}$ Congii, $\frac{1}{6\times8}=\frac{1}{48}$ Amphoræ Romanæ argumento pari colligit

Aquæ	libras.	uncias.	drachmas.
De Troy.	1, 4466.	17, 359.	138, 872.
Avoirdupois.	1, 1888.		
Romanas.	1, 585.	19, 21.	152, 162.
Veſpaſianicas.	1, 667.	20.	160.
Drachm. communes Athenarum.			126, 242.

Tritici.			
De Troy.	1, 08716.	13, 046.	104, 37.
Avoirdupois.	0, 8916.		
Romanas.	1, 1888.	14, 2656	114, 1248.
Veſpaſianicas.	1, 25.	15.	120.
Drachm. communes Athenarum.			94, 88.

Olei.			
De Troy.	1, 30196.	15,62.	124,985.
Avoirdupois.	1,069875.		
Romanas.	1, 4265.	14,2656.	136,944.
Veſpaſianicas.	1, 5.	18.	144.
Drachm. communes Athenarum.			113,623.

Mellis:			
De Troy.	1, 953.	23, 44.	187, 475.
Avoirdupois.	1, 6049.		
Romanas.	2, 1393.	25, 672.	205.
Veſpaſianicas.	2, 25.	27.	216.
Drachm. communes Athenarum.			170, 44.

Pintam vero vinariam Angliæ vino generoſo aut aqua lim-

pida repletam 1,157265. aut Sextarii Attici humorum eorundem 0,8889 $=\frac{8}{9}$. E farre vero Pintæ ſiccæ Anglorum partes 0,9644. aut Sextarii Attici 0,9 $=\frac{9}{10}$.

Verum tamen Congius Atticus ſive χοῦς, poculum δωδεκακότυλον, à medicis priſcis æſtimabatur $\frac{10}{9}=$ 1,111 Congii Romani e tritico, oleo aut melle: vel $\frac{9}{8}=$ 1,125 Congii ejuſdem vino meliori aquave replendi. Continebit adeo Congius Atticus

	Aquæ.	tritici.	olei.	mellis.
libras de Troy.	9,7644.	7,233.	8,6795.	13,02.
Avoirdupois.	8,024.	6,0035.	7,1325.	10,7.
Romanas.	10,7.	7,924.	9,51.	14,265.
Veſpaſianicas.	11,25.	8,334.	10.	15.

Poſtremo Sextarius Atticus, Logus Hebraicus *Fl. Joſephi*, & $\frac{2}{3}$ Chœnicis Atticæ, & $\frac{1}{72}$ Medimni Atticæ capiet

Aquæ.	libras.	uncias.	drachmas.
De Troy.	1,6274.	19,5288.	156,23.
Avoirdupois.	1,3373.	21,399.	171,19.
Romanas.	1,7833.		
Veſpaſianicas.	1,875.	22,5.	180.
Unc. Med.Gr.&Drac.Athen.		17,754.	142,29.

Tritici.			
De Troy.	1,2055.	14,466.	115,73.
Avoirdupois.	1,0006.	16,008.	128,064.
Romanas.	1,334.		
Veſpaſianicas.	1,3883.	16,667.	133,34.
Unc.Med.Gr.&Drac.Athen		12,151.	97,21.

Olei.			
De Troy.	1,4466.	17,36.	138,87.
Avoirdupois.	1,1889.	19,02.	152,16.
Romanas.	1,585.		
Veſpaſianicas.	1,667.	20.	160.
Unc. Med.Gr.&Drac.Ath.		15,592.	124,74.

Mellis

Mellis.	libras.	uncias.	drachmas.
De Troy.	2, 17.	26, 04.	208, 30.
Avoirdupois.	1, 7833.	28, 53.	228, 24.
Romanos.	2, 3775.		
Veſpaſianicas.	2, 5.	30,	240.
Unc. Med. Gr.&Drachm.Athen.		23, 9.	189, 4.

(In the original, a brace joins the Avoirdupois and Romanos rows, so 28, 53. and 228, 24. apply to both.)

Sextarius ita Atticus aquæ implet Pintam vinariam Anglorum 1,3092. Sextariumve Romanum 1,125, aut Logum noſtrum prope 1, 54. Atvero Cerere ſua tumens Sextarius Atticus facit Pintam frumentariam Angliæ 1, 071556. aut Sextarium Romanum 1, 111. Et e contrario, Sextarii Attici partes 0, 61447. de fonte, aut 0, 82953 abs horreo farris peræquant libram unam de Troy.

TABULA IV.

Libræ celebriores, monetariæ pleræque, cum granis argenteis Angliæ, ſive cum octantibus Penningi currentis, interque ſeſe conferuntur.

Pariſina.	Grana Anglica.	Anglorum Avoirdupois.	Medic. Græc. è drach. Atticis † Mediocrib.	Maximis.
Libra.	7560.	7009, 3333.	6336.	6432.
Uncia.	472,5=$\frac{7560}{16}$.	438,0834.	528=$\frac{6338}{12}$.	536.
Drach.	59, 0625.	54, 7604166.	66.	67.
Scrip.	19, 6872.	18,2534722.	22.	22,334.

Lugduni	Gallorum.	Anglorum de Troy.	Rabinornm in Ægypto.	Veneta granis Anglicis	Venetis. *
Libra.	5820.	5760.	5538,46.	5528=	6912.
Uncia.	485.	480=$\frac{5760}{12}$.	461,5385.	460.	576.
Drach.	60, 625.	60.	57, 6943.	57,58333.	72.
Scrip.	20,2083.	20.	19,23143.	19,19444.	24.

† *Aio* σχολ. *Nicandri & Dioſc. & Cleopatram & Galenum: atque iſtis Balbum adjungam, Fannium, Marcellum, Priſcianum, noſtrumque Epiphanium.* * *Imo Græcis & Arabicis.*

	Nummaria Florentiæ, Piſæ & Livornæ.	Grana Anglica.	Romana, vetus ac nova.	Veſpaſiani-ca è Congio.	Dodrans mnæ Mediocris Athenar. & libra Neapoleos Italicæ
Libra.	5286.		5257.	4999, 4.	4950.
Uncia.	440, 5.		438, 08334.	416,6166	412, 5.
Drach.	55, 0625.		54,7604166.	52, 077.	51,5625.
Scrip.	18,35417.		18,2534712.	17, 359.	17,1875.

Libræ ſolæ.				Libræ ſolæ.			
Pariſ.	Troy.	Troy.	Pariſ.	Avoird.	Troy.	Troy.	Avoird.
1.	1, 3125.	1.	0, 7619.	1.	1, 2169.	1.	0, 82176.
2.	2, 6250.	2.	1, 5238.	2.	2, 4338.	2.	1, 64352.
3.	3, 9375.	3.	2, 2857.	3.	3, 6507.	3.	2, 46528.
4.	5, 2500.	4.	3, 0476.	4.	4, 8676.	4.	3, 28704.
5.	6, 5625.	5.	3, 8095.	5.	6, 0845.	5.	4, 1088.
6.	7, 8750.	6.	4, 5714.	6.	7, 3014.	6.	4, 9305.
7.	9, 1775.	7.	5, 3333.	7.	8, 5183.	7.	5, 7523.
8.	10,5000.	8.	6, 0952.	8.	9, 7352.	8.	6, 5740.
9.	11,8125.	9.	6, 8571.	9.	10,9521.	9.	7, 3958.

Libræ, unciæ, drachmæ, ſcripuli, granaque in cæteris omnibus mutuo adæquantur.

Græc.	Troy,	Troy.	Græc.	Rabin.	Troy.	Troy.	Rabin.
1.	1,1.	1.	0, 9091.	1.	0, 96154.	1.	1, 04.
2.	2,2.	2.	1, 8182.	2.	1, 92307.	2.	2, 08.
3.	3,3.	3.	2, 7273.	3.	2, 88461.	3.	3, 12.
4.	4,4.	4.	3, 6364.	4.	3, 84615.	4.	4, 16.
5.	5,5.	5.	4, 5455.	5.	4, 80769.	5.	5, 20.
6.	6,6.	6.	5, 4546.	6.	5, 76923.	6.	6, 24.
7.	7,7.	7.	6, 3637.	7.	6, 73076.	7.	7, 28.
8.	8,8.	8.	7, 2728.	8.	7, 69230.	8.	8, 32.
9.	9,9.	9.	8, 1819.	9.	8, 65384.	9.	9, 36.

Ven,

Venet.	Troy.	Troy.	Venet.	Veſpaſ.	Troy.	Troy.	Veſpaſ.
1.	0,9597.	1.	1,04196.	1.	0,86795.	1.	1, 15214.
2.	1,9194.	2.	2,08392.	2.	1,73590.	2.	2, 30427.
3.	2,8794.	3.	3,12588.	3.	2,60385.	3.	3, 45641.
4.	3,8388.	4.	4,16784.	4.	3,4718.	4.	4, 60855.
5.	4,7986.	5.	5,20980.	5.	4,33975.	5.	5, 76069.
6.	5,7583.	6.	6,25176.	6.	5,2077.	6.	6, 912829.
7.	6,7181.	7.	7,29372.	7.	6,07565.	7.	8, 064967.
8.	7,6777.	8.	8,33568.	8.	6,9436.	8.	9, 217111.
9.	8,6374.	9.	9,37704.	9.	7,81155.	9.	10,36925.

Rom.	Troy.	Troy.	Rom.	Troy.	Pintæ vinariæ Angl.	Troy.	Pintæ triticeæ Anglorum.
1.	0, 9126.	1.	1, 09568.	1.	0, 8.	1.	0, 8889.
2.	1, 8253.	2.	2, 19136.	2.	1, 6.	2.	1, 7778.
3.	2, 7380.	3.	3, 28704.	3.	2, 4.	3.	2, 6667.
4.	3, 6507.	4.	4, 38272.	4.	3, 2.	4.	3, 5556.
5.	4, 5634.	5.	5, 47840.	5.	4, 0.	5.	4, 4445.
6.	5, 4760.	6.	6, 57408.	6.	4, 8.	6.	5, 3334.
7.	6, 3880.	7.	7, 66976.	7.	5, 6.	7.	6, 2223.
8.	7, 3014.	8.	8, 76544.	8.	6, 4.	8.	7, 1112.
.9	8, 2140.	9.	9, 86112.	9.	7, 2.	9.	8, 0001.

Troy.	Logi noſtri Hebraici.	Logi Hebraici Fl. Joſephi, & Sextarii Attici vini boni aquæve.	Troy.	Troy.	Sextarii Romani vini generoſi aut aquæ fontanæ.
1,	0, 93691.	1.	0, 614477.	1.	0, 691268.
2.	1, 87382.	2.	1, 228954.	2.	1, 382536.
3.	2, 81073.	3.	1, 843431.	3.	2, 073804.
4.	3, 74764.	4.	2, 457908.	4.	2, 765072.
5.	4, 68455.	5.	3, 072385.	5.	3, 456340.
6.	5, 62146.	6.	3, 686862.	6.	4, 147608.
7.	6, 55837.	7.	4, 301339.	7.	4, 838876.
8.	7, 49528.	8.	5, 915816.	8.	5, 530144.
9.	8, 43219.	9.	6, 530293.	9.	6, 021412.

 De

De Troy.	Decimæ Libræ	Avoirdupois.
12.	aliuſve unciarum	16.
96.	drachmarum	128.
288.	ſcripulorum	384.

Unciæ quotvis de Troy.

1. 0, 083334.
2. 0, 16667.
3. 0, 25.
4. 0, 3334.
5. 0, 4166.
6. 0, 5.
7. 0, 5833.
8. 0, 6667.
9. 0, 75.
10. 0, 8334.
11. 0, 9166.
12. 1, 0000.

Quotlibet drachmæ de Troy.

1. 0, 0104166.
2. 0, 0208333.
3. 0, 0312498.
4. 0, 0416665.
5. 0, 0525834.
6. 0, 0624997.
7. 0, 0729164.
8. 0, 0833334.
9. 0, 0937496.

Scripuli de Troy.

1. 0, 003472208.
2. 0, 006944416.
3. 0, 010416624.

Unciæ quotvis Avoirdupois.

1. 0, 0625.
2. 0, 125.
3. 0, 1875.
4. 0, 25.
5. 0, 3125.
6. 0, 375.
7. 0, 4375.
8. 0, 5.
9. 0, 5625.
10. 0, 625.
11. 0, 6875.
12. 0, 75,
13. 0, 8125.
14. 0, 875.
15. 0, 9375.
16. 1, 0000.

Quotlibes drachmæ Avoirdupois.

1. 0,007812.
2. 0,015624.
3. 0,023436.
4. 0,031258.
5. 0,039060.
6. 0,046872.
7. 0,054684.
8. 0,062496.
9. 0,070308.

Scripuli Avoirdup.

1. 0, 002604.
2. 0, 005208.
3. 0, 007812.

Grana quotvis Libræ de Troy.

1. 0, 00017361.
2. 0, 00034722.
3. 0, 00052084.
4. 0, 00069444.
5. 0, 00086805.
6. 0, 00104167.
7. 0, 00121528.
8. 0, 00138888.
9. 0, 00156249.

Grana quotvis Unciæ de Troy.

1. 0, 00208334.
2. 0, 00416667.
3. 0, 0062500.
4. 0, 0083340.
5. 0, 0104167.
6. 0, 0125000.
7. 0, 0145833.
8. 0, 0166700.
9. 0, 01875000.

Grana quotvis Drachmæ de Troy.

1. 0, 01667.
2. 0, 03334.
3. 0, 05.
4. 0, 06667.
5. 0, 08333.
6. 0, 1.
7. 0, 11667.
8. 0, 13334.
9. 0, 15.

TABULA V.

TABULA V.

Particulæ libræ de Troy, qua gemmæ, aurum, argentum, Sericum, & frumentum, res pretii inter Anglos expenduntur.

	℥	ʒ	p.w.	℈	d.	Car. gem.	Car. med.	gr.
Granum tritici aut argenti, 20 *mi.* minutorum onus ---- *gr.*								
Ceration medicum———————*Car.med.*								4.
Ceration gemmarium————*Car. gem.*							1,2	4,8.
Denarius autPenningus novus Angliæ. *d.*						$1\frac{1}{6}$.	2	8.
Scripulus, ſive diobolum.—— ℈					2,5.	$4\frac{1}{6}$.	5.	20.
Penn. vetus, aut Sterlingus. *p.w.*				1,2.	3.	5.	6.	24.
* Drachma de Troy, ʒ.			2,5.	3.	7,5.	12,5	15.	60.
Vncia deTroy, aut 5 *s.* ℥.		8.	20.	24.	60.	100.	120.	480.
Libra deTroy, lb.	12.	96,	240.	288.	720.	1200.	1440.	5760.

Valet ea quantæ 3 libræ Sterlingiæ, aut 60 Sillingi Angl.

* *Drachma medica, necnon denarius communis* Auguſti *&* Tiberii.

Partes libræ Avoirdupois pro rebus craſſis & caducis.

	lb.	℥	ʒ	℈	Grana tritici.
Scripulus Avoird. & Romanus ————					18,253.
‡ Drachma Avoird. & Romana. ———					54,76.
Uncia Avoird. & Romana.			8.	24.	438,0833.
Libra Avoird.———		16.	128.	384.	$7009\frac{1}{3}$.
Centenarium	112.	1792.	14316.	43008.	$785045\frac{1}{3}$.

Centenarium puta *Craſſum*, idemque TalentumAlexandrinum. Nam *Subtile* Centenarium Avoirdupois contrahit duntaxat libras tales 100.

‡ *Tantus etiam ferebatur denarius maximus* Veſpaſiani.

Libræ

Libræ Romanæ partes notis ac numeris ſuis exponuntur, è *Voluſio, Fannio, Priſciano, Balbo, Iſidoro Hiſp.* & è *MSS.* ℷ. & *b. aliiſque.*

	Unciæ.	Libræ unius.	Tritica, aut grana nummaria Anglorum.
α. Uncia, *Unum.*	1.	$\frac{1}{12}$.	438,08334.
β. Seſcuncia.	$1\frac{1}{2}$.	$\frac{3}{24}=\frac{1}{8}=\frac{1,5}{12}$.	657,125.
γ. Sextans.	$2=\frac{12}{6}$.	$\frac{2}{12}$.	876,1667
δ. Quadrans	$3=\frac{12}{4}$.	$\frac{3}{12}$.	1314, 25
ε. Triens.	$4=\frac{12}{3}$.	$\frac{4}{12}$.	1752,334.
ς. Quincunx.	5.	$\frac{5}{12}$.	2190,4167
ζ. Semiſsis, ſemis, Selibra, dimidium pondo.	$6=\frac{12}{2}$.	$\frac{6}{12}=\frac{1}{2}$.	2628, 5.
η. Septunx.	7=6&1.	$\frac{7}{12}$.	3066,583
θ. Beſſis, bes, deſſis.	$12-\frac{12}{4}=8=6\&2$.	$\frac{8}{12}$.	3504,667
ι. Dodrans.	$12-\frac{12}{4}=9=6\&3$.	$\frac{9}{12}$.	3942,75.
κ. Decunx, dextans.	$12-\frac{12}{6}=10=6\&4$.	$\frac{10}{12}$.	4380, 833
λ. Deunx.	12-1=11=6&5.	$\frac{11}{12}$.	4818,9167
μ. As, Libra ipſa, Pondo, Integrum, Solidum.	12.	$\frac{12}{12}$.	5257.

Particulæ Unciæ unius Romanæ figuris & momentis ſuis explicatæ.

		tritica.
ν. Semuncia.	$\frac{1}{2}$.	219,04167.
ξ. Duella, duæ Sextulæ, tot oboli.	$\frac{2}{6}=\frac{1}{3}$.	146,02777.
ο. Sicilicus, ſeſqui ſextula.	$\frac{1}{6}\&\frac{1}{12}=\frac{18}{72}=\frac{1}{4}$	109,520835.
π. Sextula, ſeſcla, ἑξάγιον.	$\frac{1}{6}$.	73,01388.

ρ. Dimi-

ρ. Dimidia Sextula, Hemiſeſcla. ——— —— $\frac{1}{6}\times\frac{1}{2}=\frac{1}{12}$ —— 36, 506945.

σ. Denarius maximus *Veſp.* imp. aut Drachma, aut dimidius Sicilicus. —— $\frac{1}{8}$. —— —— 54, 760166.

τ. Quinarius, Victoriatus, aut 8 Siliquæ, tremiſſis *Veſpaſ.* ——— ——— $\frac{1}{15}$. —— —— 27, 380208.

υ. Scripulus, γϱάμμα Siliquæ ſex. ——— —— $\frac{1}{24}=\frac{1}{3}\times\frac{1}{8}$ —— 18,2534722.

φ. Seſtertius, $\frac{1}{4}$ ſive 0, 25 denarii *Veſpaſ.* ——— $\frac{1}{32}=\frac{1}{4}\times\frac{1}{8}$. 13, 690104.

χ. Dimidius Scripulus, Simplium, ſiliquæ tres. $\frac{1}{48}$. —— —— 9, 1267362.

Poſtremo in Celſi Medicis indicant

P.* —. ═ ═. ═—. S aut Z. ═— ═— aut Z Z. S═— aut S Z.

$\frac{1}{6}$. $\frac{1,5}{6}=\frac{3}{12}$. $\frac{2}{6}=\frac{1}{3}=\frac{4}{12}$. $\frac{3}{6}=\frac{1}{2}$. $\frac{4}{6}=\frac{2}{3}$. $\frac{5}{6}=\frac{1}{2}\times\frac{1}{3}$ Denarii unius.

His autem adiiciam, cauſa rari & nondum demonſtrati, notas undecim numerales, quas ab altera Arithmetica antiqua Græcorum jamdiu acceptas in forum ſuum tranſtulerant Romani, & inſigni modo corruperant. Altera etenim Numeratio Græca, vetus æque, cæterarum ferme omnium gentium ritu, ſecundum Alphabetum Phoenicum ordine manifeſto progreditur. Iſtam vero, quæ ab initiis vocabulorum numeralium detracta fuerat, Notationem *Herodiani Priſcianique* ſcripta Grammarica & duo pervetuſta marmora *Arundelia*, nulla alia, quæ viderim, monumenta hodieque oſtentant.

cc. I. *Unum* naturæ ipſius ductu, facillimo adeo omnium & ſimpliciſſimo. Vel ab ἴα & ἓν Cecropidarum id auferes.

dd. V. πέντε, ſubverſo elemento Attico.

ee. X. δέκα; demta baſi literæ Græcanicæ, cornibuſque ejus productis.

ff. L. πεντάκις δέκα. Quantam autem vides disſimilitudinem ſcripturæ utriuſque facilis & feſtina reliquit manus. Ita *L.* pro ⅃, ⸗ pro ΓΕ, tantaque alia literarum novimus tormenta.

gg. H. ἑκατὸν Jones: ſed Attica natio Æoleſque, qui loqui profecto Romanos docuerunt & ſcribere, Fεκατὸν aut ⊦εκατὸν. Unde vetus Character ⊦ aut [lapidum Romanorum. Ævo tamen procedente C à ſuo *Centum* pingere maluerunt Quirites.

hh. IↃ. aut D in lapide Duiliano, πεντάκις ἑκατὸν.

ii. ∞, aut ↀ in baſi Roſtratæ & in abaco vetuſto *F. Urſini* V. C. χίλια. Nam M princeps litera vocis *Mille* à manu cecidit barbara. Vidimus & Ī *mille*, unitatis figuram augente millies virgula; pariterque V̄. *quinquies mille*, & ſuperiora, compendio quodam notario.

kk. IↃↃ. πεντάκις χίλια.

ll. Tot modis deformatum credes Græcum $\overset{Y}{M}$, aut μύρια,

mm. IↃↃↃ. πεντάκις μύρια.

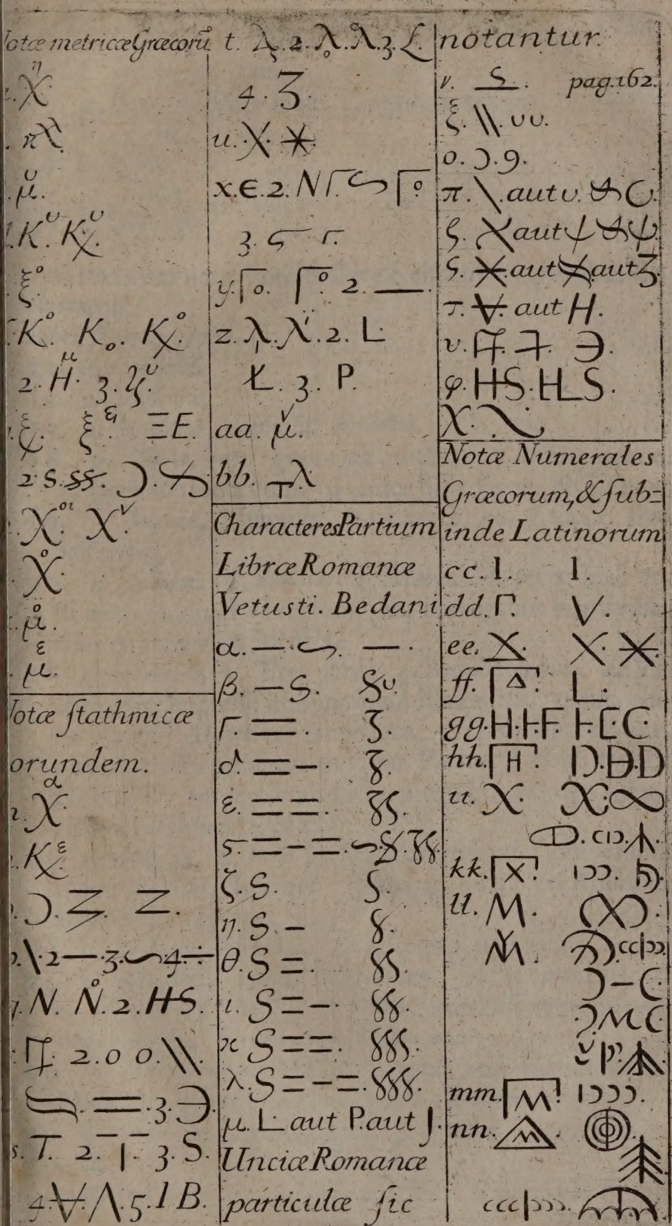
nn. Hæ formæ aliquatenus agnoſcunt δεκάκις μύρια gentis elegantis. Typum vero ultimum vicies ſemel repetitum legas in columna Duilii victoris, aut penultimum diſcas ab antiquo abaco æneo *Urſini.* Quinimo hic ſiſtit notatio vetus Romanorum, implicatioris omnis ſcripturæ quam numerationis abſtinens. Quapropter $\overline{\infty}$ *Millies Millia* & ſimilis compendii alia librarii equidem aut computiſtæ facile adinvenire, ſed Romulidæ non infacundi ad ipſas notas effari ne vix potuerunt.

Notæ Menſurales Græcorum explicantur e *Galeno*, χ. *Nicandri*, χ. *Dioſc. P. Ægineta*, *Iſidoro Hiſp.* & *MS* ℈.

Libri noſtri primi capite.

1. a. χήμη.
2, b. κοχλιάριον.
6. c. μύςρον.
8. d. κύαθος.
9. e. ὀξύβαφον,

15. f. κοτύλη

Notæ metricæ Græcorũ t. notantur.
pag.162.
Notæ ſtathmicæ eorundem.
Characteres Partium Libræ Romanæ Vetuſti. Bedani
μ. L aut P aut
Unciæ Romanæ particulæ ſic
Notæ Numerales Græcorum, & ſubinde Latinorum

15. f. κοτύλη. 2. ἡμίνα. 3. τρυβλίον.
17. g. ξέστης. 2. Pars ſexta Congii, Sextarius.
19. h. χοῖνιξ.
25. i. χοῦς.
31. k. μόδιος.
47. l. μέδιμνος.

Græcorum notæ Ponderales ex eiſdem ſcriptoribus declarantur.

Libri ſecundi capite.

10. m. χαλκοῦς.
12. n. κεράτιον.
15. o. ἡμιόβολον, quod & διπόνδιον.
18. p. ὀβολὸς, veru grave ac nutans. 2. veru jacens. 3. jacens & recurvum. 4. inter bina ſigna projectum.
19. q. νόμισμα, Nummus. 2. Latinis duo & ſemis, ſive Seſtertius.
20. r. γράμμα. 2. διώβολον. 3. *Marcello* & recentioris ævi medicis, quaſi ω erectum, aut corruptum e γρ ſcribarum Arabicorum incuria.
21. s. τριώβολον. 2. Tres oboli. 3. Semidenarius. 4. Victoriatus, impreſſa nummo nota illa eadem, quam plane invertit *Marcellus* empiricus. 5. Duodecim ſiliquæ, quantum eſt dimidium ſolidum. Pariter F oboli IV. & E oboli V: tot credunt ductas lineolas, ſed ego libens elementa Græca Δ & E.
24. t. δραχμή. 2. ὁλκή. 3. Loco precedentis, properante manu medica. Indeque forma 4. quam ab Arabibus acceperant myrepſi Veneti.
25. u. δηνάριον, denarius, ab inſcripto numero.
33. x. Semuncia apud *Marcellum.* Sed correctius. 2. ⊂ ſo. aut N Γ. *MS* Ↄ. & *Iſidor.* quod eſt ἥμισυ τῆς οὐγκίας, τετράδραχμον. 3. στάγμα ἤτοι ἑξάγια τρία.
39. y. οὐγκία ἢ οὐγγία. Unde ℥ apud ſemi-barbaros. 2. *Marcello* — more Latino, quod eſt *unum.*
46. z. λίτρα. 2. Latinis Libra. 3. Pondo.
50. aa. μνᾶ.
61. bb. τάλαντον.

 TABULA VI.

TABULA VI.

Pondera vetera ad Anglorum grana argentea, & ad penningos novos, drachmas de Troy, libraſve tales exiguntur.

	Anglorum grana.	Penningi novi.
1. *Pruta*, τὸ λεπτὸν τῶν φαρισαίων, $\frac{1}{160}$ prope denarii maximi Veſpaſiani.	0,34375.	0,0429.
2. Rabinorum κοδράντης, $\frac{1}{4}$ aſſarii, & quaſi $\frac{1}{80}$ denarii maximi Veſpaſiani, aut exiguo exceſſu.	0,6875.	0,0858.
3. Λεπτὸν ſſ. *Evang. Semuna* Syrorum, $\frac{1}{8}$ aſſis Romani, adeoque $\frac{1}{80}$ denarii Veſpaſianici maximi drachmæve Avoirdupois & vere Romanæ.	0,6845.	0,085563.
Aut $\frac{1}{80}$ denarii mediocris Tiberii, ſive drachmæ de Troy. ———	0,75.	0,09375.
Aut $\frac{1}{80}$ denarii minimi Veſpaſiani ſive drachmæ Veſpaſianicæ quam vocamus. ———	0,650963,	0,08126.
4. Granum Rabinicum, granum hordei Ægyptii Anglicique, $\frac{64}{96}=\frac{2}{3}$ grani triticei argenteive Anglorum. ———	0,6667.	0,08333625.
5. Granum Aurificum Venetorum & Pariſinorum, $\frac{5}{6}=\frac{20}{24}=\frac{60}{72}=\frac{80}{96}=\frac{480}{576}=\frac{5760}{6912}$ grani argentei Anglorum. ———	8334.	0,104175.
6. Granum medicorum Græcorum, Arabum, Venetorum, $\frac{11}{12}=\frac{22}{24}=\frac{66}{72}=\frac{88}{96}=\frac{528}{576}=\frac{6336}{6912}$ grani argentei Anglorum, 4 oryzæ, & 8 ſinapia ſilvatica;	0,9166.	0, 11475.
7. Granum triticeum aut argenteum Angliæ, $\frac{1}{8}$ penningi novi Anglorum, $\frac{1}{8\times3}=\frac{1}{24}$ penningi veteris eorundem, $\frac{1}{5760}$ libræ de Troy. ———	1.	0. 125.
8. Chalcus medicorum Græcorum, $\frac{1}{8}$ oboli Attici communis ———	1,375.	0,1719.
9. Teruncius argenti, $\frac{1}{2}$ ſembellæ, $\frac{1}{4}$ aſſis aut libræ æris, pretio veteri pondus ſuum octingenties aut pluries ſuperante; dictus adeo κοδράντης, aut Quadrans aſſis, $\frac{1}{40}$ denarii Minimi Veſpaſ. ———	1,301925.	0, 16252406.

——Max.

	Anglorum Grana.	Penningi novi.
———Max. Veſpaſ.	1,369.	0,171125.
——— Medioc. Tiberii.	1,5.	0,1875.
Aut $\frac{1}{40}$ denarii Gordianici ſive mediocris drachmæ Atticæ———	1,65.	0,2625.
———Medioc. Conſulum.	1,55.	0,19375.
———Medioc. Veſpaſiani.	1,35.	0,16875.
———Max. Conſulum.	1,8.	0,2.
——— Max. Tiberiani.	1,525.	0,190625.
10. Ceration medicorum Græcorum, $\frac{1}{3}$ oboli Attici Mediocris. ———	3,667.	0,458375.
———Maximi.	3,7223.	0,4653.
11. Ceration medicorum & aurificum Angliæ.	4.	0,5.
12. Ceration gemmariorum Anglicorum & Venetorum. ———	4,8.	0,6.
13. Pondion Rabinorum, Dupondium Romanum; aut potius Semiobolus Atticus Mediocris.	5,5.	0,6875.
14. As, aſſarion argenteum, $\frac{1}{10}$ denarii Romani, nimirum $\frac{1}{10}$ drachmæ quam vocamus Veſpaſianicam, ſive $\frac{1}{10}$ denarii minimi Veſpaſ. ———	5,2077.	0,650963.
———Veſpaſ. mediocris	5,4.	0,675.
$\frac{1}{10}$ drachmæ Avoirdupois & vere Romanæ, $\frac{1}{10}$ * ſive denarii Veſp. maximi.———	5,476.	0,6845.
$\frac{1}{10}$ drachmæ de Troy, $\frac{1}{10}$ * Tib. mediocris.	6,0.	0,75.
———Conſulum mediocris.	6,2.	0,7823.
——— Conſulum maximi.	6,4.	0,8.
$\frac{1}{10}$ denarii Gordianici, $\frac{1}{10}$ mediocris drachmæ Atticæ. ———	6,6.	0,825.
——— $\frac{1}{10}$ * Tiberiani maximi.	6,1.	0,7625.
15. Lupinus Græcorum, $\frac{2}{3}$ oboli Attici mediocris ———	7,334.	0,91675.
16. Denarius Elizabethæ regumque ſequentium, Penningus novus Anglorum, $\frac{1}{12}$ Sillingi Anglici, $\frac{1}{240}$ libræ Sterlingiæ, $\frac{1}{720}$ libræ de Troy: & Danicum medicorum Arabum ac Perſarum, $\frac{1}{6}$ drachmæ communis Syriæ grana Anglica 48 gravis ſe tota.———	8.	1.

Anglorum grana. Penningi novi.

17. Obolus Atticus, $\frac{1}{6}$ drachmæ Atticæ maximæ. ——— ——— 11,1667. 1,38334.
$\frac{1}{6}$ mediocris. Et Stuferus Batavus, $\frac{1}{20}$ Floreni ſui: Et 12 grana triticea officinis Arabum & Venet. 11. 1,375.
18. Seſtertius Romanorum, $\frac{1}{4}$ denarii Romani, $\frac{1}{4}$ drachmæ Veſpaſianicæ, aut * Veſpaſ minimi. 13,25. 1,65625.
——Veſpaſ. mediocris 13,5. 1,6875.
$\frac{1}{4}$ drachmæ Avoird. vereque Romanæ, aut * Veſpaſ. maximi. ——— 13,69. 1,71125.
$\frac{1}{4}$ drachmæ de Troy, aut * Tiberiani med. 15. 1,875.
——Tiberiani maximi. 15,25. 1,90625.
———Conſulum mediocris. 15,5. 1,9375.
Danicum trapezitarum Syriæ, $\frac{1}{6}$ mithcali ſive *aurei* Arabici. Aut $\frac{1}{4}$ denarii Conſulum maximi. ——— 16. 2.
$\frac{1}{4}$ denarii Gordianici, $\frac{1}{4}$ mediocris drachmæ Atticæ. ——— ——— 16,5. 2,0625.

Quocirca Tiberii principis, exempli cauſa bis mille nummi Seſtertii, aut duo Seſtertia, valent libras Sterlingias 15,625. aut bis 7,8125 lb. Et ducenties mille nummi Seſtertii ejuſdem, aut ducena Seſtertia, aut adhuc concinnius bis Seſtertiûm, conficiunt libras Sterlingias 1562,5 lb. aut bis 781,25lb. Pariter in aliis ſummis Seſtertiis.

19. Scripulus, ſive $\frac{1}{24}$ unciæ Menſuralis & Veſpaſianicæ. ——— 17,359. 2,169875.
20. Obolus Thaſius, $\frac{1}{6}$ drachmæ Thaſiæ. 18. 2,25.
21. Scripulus, ſive $\frac{1}{24}$ unciæ Ponderalis & vere Romanæ, & ſimul Avoirdupois. ——— 18,2535. 2,281675.
22. Obolus Æginæus, $\frac{1}{6}$ drachmæ Æginææ, $1\frac{2}{3}$ oboli Attici mediocris ——— 18,334. 2,29175.
——maximi. 18,61. 2,3264.
23. Scripulus medicus Angliæ, $\frac{1}{3}$ drachmæ de Troy, $\frac{1}{24}$ unciæ de Troy, argenti & tritici 24 grana Veneta & Pariſina, Sterlingus aut Penningus Anglicus ab Edvardo I. ad Elizabetham. ——— 20. 2,5.

24. Scripulus

Anglorum grana. Penningi novi.

24. Scripulus medicorum Græcorum, Arabum & Venetorum; Diobolum Atticum commune.——22. 2,75.
Penningus Danorum Normanorumque, qui in Anglia regnarunt uſque ad Edvardum I. Item Scripulus Nicolai, Saladini, aliorumque medicorum Arabum & Venetorum: & $\frac{1}{3}$ communis Secchini. Aut Scripulus Rabinorum, ſive binæ *Meæ*. Aut 24 grana Græca, Arabica & Veneta. Aut Diobolum Atticum è Maximis. ——————22,334. 2,79175.

25. Scripulus, aut Penningus Sterlinguſve vetus Angliæ ſub regibus Saxonibus, $\frac{1}{20}$ unciæ de Troy, tritica 24, hordea 36, $\frac{1}{3}$ minimæ drachmæ Thaſiæ——24. 3.
Item $\frac{1}{3}$ Secchini Veneti e præclaris.

26. Scripulus ſive diobolum Cunobelini aliorumque Regum Britannorum, $\frac{1}{3}$ drachmæ Thaſiæ mediocris.——————25. 3,125.

27. Victoriatus, dimidium denarii Romani. Vide itaque titulos denariûm integrorum.

28. Triobolum Atticum, Faba Alexandrina, 36 tritica medicorum Græc. Arab. & Venetorum: dimidia drachma Attica Mediocris ——33. 4,125.
——Maxima. 33,5. 4,1675.

29. Triobolum Thaſium minimum ——36. 4,5.

30. Tetrobolum Atticum, Faba Syriaca, 48 tritica medicorum Græc. Arab. & Venetorum, $\frac{2}{3}$ drachmæ Atticæ
—— Mediocris. 44. 5,5.
——Maximæ. 44,667. 5,5834.

31. Drachma Sericaria ac vetus Halepi, $\frac{1}{720}$ rotuli ſui, $\frac{1}{121,2}$ libræ de Troy $\frac{1}{1,025}$ drachmæ majoris Halepi.——————47,52234. 5,9404.

32. الدرهم, Drachma ſive *Argenteus* uſitatior Turcarum, Perſarum & Mogolorum, $\frac{1}{400}$ Oçiæ Conſtantinopolitanæ.——————47,82. 5,9778.

33. Drachma communior Syriæ, $\frac{2}{3}$ Secchini Veneti, 12 ceratia Anglica, $\frac{1}{2}$ mithcali ſeu Aurei διδράχμου Arabum

Anglorum grana. Penningi novi.

bum, $\frac{1}{10}$ unciæ de Troy, $\frac{1}{120}$ libræ de Troy. 48. 6.

34. Drachma Smyrnæa pro Sericis, $\frac{1}{180}$ rotuli ſui, $\frac{1}{146}$ libræ Avoirdupois, $\frac{1}{400}$ Ociæ ſuæ, $\frac{1}{2400}$ Batmani, $\frac{1}{18000}$ *Cintari* ſive Centirotuli ſui. —————— 48,0091. 6,0014.

35. Drachma aurificum Cahiræ, $\frac{1}{144}$ rotuli ſui —————————————— 48, 033. 6, 00416.

36. Drachma major Halepi, communis Conſtantinopoleos, drachma Nicolai, Saladini, aliorumque Medicorum Arabum & Venetorum, $\frac{1}{118,25}$ libræ de Troy, $\frac{1}{144,97}$ libræ Avoirdupois, $\frac{1}{720}$ rotuli ſui, 1,025 veteris drachmæSericariæ Halepenſium. 48,7104. 6,08925.

37. Drachma Arimathæa. ——— 49,414. 6,1768.

38. Drachma Sericaria Damaſci & Sidonis, $\frac{1}{600}$ rotuli ſui, 1,1. drachmæ majoris Halepi. 53,58144. 6,69875.

39. Ducati Romani, Florentini, Hungarici, Hiſpanici brevis Crucis, Regaleſque Flandriæ. 54,5. 6,8125.

Grana. Penningi. Drachma de Troy.

40. Denarius Veſpaſiani imp.
——————— [a] Minimus. 52,077. 6,50963. 0,8666.
——————————— [b] Minor. 53. 6,625. 0,8833.
——————————— [c] Mediocris. 54. 6,75. 0,9.
——— [d] Maximus. 54,76. 6,845. 0,91266.

41. Denarius Rabinorum. ——— 55. 6,875. 0,91667.

42. Denarius Tiberianus [e] minimus —————————————— 58,411. 7,3014. 0,973516.

[a] $\frac{1}{96}$ *libræ Veſpaſianicæ ſive Congiariæ: Sive drachma Menſuralis Romanorum.* [b] *Ducati Caſtilienſes longæ Crucis & Aragonii.* Nobilis *aureus Elizabethæ reginæ Anglorum, Coronati aurei Galliæ, Scotiæ, Flandriæque. Item Aurei Veſpaſiani imp. Et Pagodes aurei Indorum.* [d] *Drachma ſive* $\frac{1}{96}$ *libræ vere Romanæ; necnon drachma ſive* $\frac{1}{128}$ *libræ Avoirdupois. Item* Moneta Auguſta *Hadriani imp* 3. *Cos. Et Sultanicus Turcicus, & Serifus Ægyptius.* [e] $\frac{1}{90}$ *libræ vere Romanæ.*

[f] minor

Grana. Penningi. Drachma de Troy.

———————— [f] Minor. 59. 7,375. 0,9833.

——— [g] Mediocris. 60. 7,5. 1.

——— [h] Maximus. 61. 7,625. 1,01667.

43. Denarius Conſularis. [i] Minimus. 61,6. 7,7. 1,025.

——— [k] Frequens & mediocris. 62. 7,75. 1,0333.

——— [l] Major. 62,5833. 7,823. 1,043055.

——— [m] Maximus. 64. 8. 1,0667.

44. Denarius Gordianorum & Philipporum: Et Drachma Attica, 6 oboli Attici, $\frac{1}{100}$ mnæ, $\frac{1}{6000}$ talenti Attici, $\frac{1}{4}$ Stateris argentei. [n] Minima. 65. 8,125. 1,08334.

[o] Rara minorq; medioc. 65,7125. 8,21406. 1,095188.

[p] Frequens & Mediocris. 66. 8,25. 1,1.

——— [q] Maxima. 67. 8,375. 1,11667.

45. Drachma in Stathmicis Dioſcoridis. ————————

———————— 68,35. 8,54375. 1,15916.

46. Drachma Thaſi & aliarum inſularum Græcanicarum. [r] Minima & frequens. 72. 9. 1,2.

——— [s] Mediocris. 75. 9,375. 1,25.

——— [t] Maxima. 78. 9,75. 1,3.

47. Angelus aureus Edvardi VI. & Elizabethæ Anglo-

[g] *Drachma de Troy, triens Rupiæ Perſarum,* $\frac{5}{8}$ *ſive* 0,625 *Aurei vel Mithcali Arabici, &* $\frac{5}{6}$ *Secchini Veneti.* [l] *T. Cariſius cum* Moneta, *& Druſi aliquot: Item* $\frac{1}{84}$ *libræ vere Romanæ, quam Celſus probavit medicinæ Italicæ princeps.* [m] *Uncia aurea Luſitaniæ, &* $\frac{2}{3}$ Aurei *Arabici, & Leo aureus Belgii.* [o] $\frac{1}{80}$ *Libræ vere Romanæ.* [p] *Item* דינר *denarius Miſnicus,* $\frac{1}{100}$, מנה *manæ Miſnicæ aut mnæ Atticæ,* מעות *Meæ obolive tales 6, tritici grana Græca & Judaica 72, Anglica 66, hordeola Maimonidæ 96. Vide Moſen iſtum* Hilcot Erubin c. 1. 12. [r] *Quadrans Sicli Hebraici, Drachma Ponti, Meſſanæ Siculæ, Carthaginiſque & oræ Punicæ. Item Arabum drachma medica vetus,* $\frac{3}{4}$ *Mithcali ſive Aurei Arabici, Secchinus ſive Aureus pulcherrimus ducum Venetorum:* $\frac{1}{80}$ *libra de Troy,* 0,15. *unciæ de Troy.* [t] *Denarii aliquot immodici Philipporum.*

Grana. Penningi. Drachma de Troy.

rum: Et Angelus Cardinalis. 79. 9,875. 1,3166.

48. Aureus ſupremus Edvardi VI. & Elizabethæ Anglorum. Item nummi plerique electrici, aut aurei aliquot Boadiceæ, Caſſibelauni, Arviragi, & Cunobelini Britannorum.————— 86. 10,75. 1,4333.

49. Sextula, ἑξάγιον, $\frac{1}{6}$ unciæ monetariæ quam medicæ Romanorum à Nerva ad Conſtantinum M. Eademque Sextula medicorum Arabicorum, & $\frac{1}{6}$ unciæ medicæ Venetorum: الدينار *Denarius* ſive *Aureus* Arabum, aut المثقال, ſive Mithcalum eorundem: $\frac{4}{3}$ Secchini Veneti, 24 Ceratia Veneta, Unciæ de Troy 0,11: & grana medicorum Venetorum 96. Et $\frac{1}{3}$ mediocris Stateris Attici, $\frac{4}{3}$ talis drachmæ Athenienſium; Aurei Paſutagi, & quidam Boadiceæ: adeoque——88. 11. 1,4667.

50. Hexagium, ſive *Solidus* Aureus Imperii Conſtantinopolitani; *Tremiſsis* aureus Severi imp. Romani. Siglus Perſarum veterum: Crux aurea Luſitaniæ: Et 10, 2. Stuferi Batavi. Et Aureus ſupremus Henrici VIII. Angli: Et *Sillingus* aut Solidus argenteus Angliæ, qui nunc currit; & Caroli II. regis Britanniæ *Quatuor maria vindico* argento quam ære, $\frac{1}{60}$ libræ de Troy, 24 Ceratia medicorum Angliæ, & $\frac{8}{5}$ drachmæ de Troy.————— 96. 12. 1,6.

51. Nobilis aureus Henrici VII. regis Angliæ.————— 106. 13,25. 1,766.

52. Sicilicus, viceſsis aureus Romanorum.————— 109,5. 13,7 1,825.

53. Drachma Æginæa, $\frac{1}{100}$ mnæ Æginææ & emporicæ, $\frac{5}{3}$ drachmæ Atticæ Mediocris. 110. 13,75. 1,8334.
——Majoris. 111,67. 13,9583. 1,86116.

54. Calcar aureum Flandriæ. 118. 14,75. 1,966.

55. Aurei Veſpaſiani imp. 119. 14,875. 1,9833.

56. Aurei Auguſti & Tiberii Cæſarum. Et Calcar aureum Edvardi III. & Eliz. Anglorum. 120. 15. 2.

57. Aureus Guineus, ſive XX^s. Sillingi pretium ex auro

Caroli

Grana. Penningi. Drachmæ de Troy.

Caroli II. regis Britanni, $\frac{1}{44}$ libræ de Troy.——— ——————————— 130. 16,3636. 2,181.

58. Aurei Darici, aurei Philippi & Alexandri M. & aliorum Macedonum, ut Lyſimachi, Antiochi Evergetæ, &c. pondus binarum drachmarum Atticarum argenti: σατῆρες χρυσοῖ. Item δαρκονῶς & ἀδαρκονίμ, denarii Aurei veterum Judæorum, Creberrimi. 132. 16,5. 2,2.

——Majores. 134. 16,75. 2,2334.

59. XX^s. Sillingi ex auro Caroli I. regis Britanni & Martyris.————— 136. 17. 2,2667.

60. XX^s. Sillingi ex auro Jacobi I. Regis Britanni. —— —————————— 140,5. 17,5625. 2,3416.

61. XX^s. Sillingi Caroli I. ex argento Oxonienſi, quatuor unciarum numiſma ſive $\frac{1}{3}$ libræ de Troy, una libra Sterlingia, ſive pondo unum (dicunt noſtri) Sterlingorum.———— 1920. 240. 32.

62. XXII^s. Sillingi ex auro Jacobi I. R. Brit. Item Eques Batavus. ———— 154. 19,75. 2,5667.

63. Duella, $\frac{1}{3}$ unciæ Romanæ. 146,028. 18,255. 2,4388.

64. Sicli argentei Hebræorum pars media, aut ex abuſu Judaico Tributi ſacri *Siclus*: Aureus ducum ac regum Heb. didrachmum argenteum Moſis legum latoris, didrachmum Thaſium, minimum 144. 18. 2,4.

—— Frequens & Mediocre. 150. 18,75. 2,5.

—— Maximum. 156. 19,5. 2,51.

65. Rupia τρίδραχμος Perſarum & Mogolorum.——— ——————— 177. 22,25. 2,95.

66. Aureus Henrici V. R. Angliæ 242. 30,25. 4,033.

67. Stater, aut tetradrachmum Atticum: Imo Siclus Moſis & Judæorum, à trutina *Fl. Joſephi* hierophantæ & plerorumque Rabinorum.

——Minimus. 260. 32,5. 4,334.

Minus mediocri & rarus. 262,85. 32,856. 4,38083.

Frequens & Mediocris. 264. 33. 4,4.

Rarus & Maximus. 268. 33,5. 4,466.

Grana. Penningi. Drachmæ de Troy.

68. *Secel Iſrael*, Siclus argenteus Hebræorum examine noſtro: Et ſtater ſive tetradrachmum Thaſium, Tenedium, Rhodium vetus, Perinthium, Ponticum, Lariſſæum, Meſſanenſe inter Siculos, & Carthaginienſe: Commune & minimum———— 288. 36. 4,8.
——Mediocre. 300. 37,5. 5.
——Maximum. 312. 39. 5,2.

69. Talentum Atticum auri, tres Darici ἑσπῶτε τιμῶτε, aut ſex drachmarum argentearum Palladis æquum pondus.
—— Mediocre. 396. 49,5. 6,6.
—— Majus. 402. 50,25. 6,7.

Argento autem pretium ſuum prævaluit aurum, velut 10. ſuper 1. in Græcia: apud Hebræos & Babylonios ceu 12, & quandoque 13: inque Talmudis Judæorum ut 12 ½. Sed per Hiſpaniam & Britannias uſque ad Jacobum priorem undecies exceſſit. Verumtamen inter monetarios mercatoreſque Europæ ab 11 ad 15 valore vario hodie movet princeps metallum.

Grana argentea. Libræ de Troy. Unciæ de Troy. Unciæ Avoirdupois.

70. Mna Attica, 100. drachmæ Atticæ, $\frac{1}{60}$ talenti Attici: Item Mane aut Mina Talmudicorum
——Minima. 6571,25. 1,140842. 13,69. 15.
Frequens & Med. 6600. 1,14583. 13,75. 15,067.
——Maxima. 6700. 1,16319. 13,95833. 15,3.

71. Mna Euboica, drachmæ Atticæ mediocres 104,41. aut maximæ 102,85. $\frac{1}{60}$ talenti Euboici. —— ——
—— —— ——6891. 1,1963. 14,357. 15,711.

72. Mna Babylonia, drachmæ Atticæ 116,4.
——Mediocres. 7682,4. 1,3337. 16. 17,53056.
——Maximæ. 7798,8. 1,344. 16,2475. 17,80176

73. Mna Ægyptia & Antiochena, 128 drachmæ Atticæ.
——Mediocres 8448. 1,4667. 17,6. 19,383.
——Maximæ. 8576. 1,4889. 17,866. 19,6744.

74. Mna Ptolemaica, 144 drachmæ Atticæ
——Mediocres. 9504. 1,65. 19,79. 21,641.

——Maximæ.

	Grana argentia.	Libræ de Troy.	Unciæ de Troy.	Unciæ Avoirdupois.
—— Maximæ.	9648.	1,675.	20,1.	22,022.
75. Mna Alexandrina, quæ & Italica, drachmæ Atticæ 160. Et quaſi duæ libræ Florentinæ.				
——Mediocres.	10560.	1,83328.	22.	24,10452.
——Maximæ.	10720.	1,8611.	22,334.	24,466.
76. Mna Æginæa, 100 drachmæ Æginææ, $\frac{1}{60}$ talenti etiam Æginæi, 166 $\frac{2}{3}$ drachmæ Atticæ.				
—— Mediocres.	11000.	1,90973.	22,9166.	25,12.
——Maximæ.	11166,334.	1,9386.	23,263.	25,48.
77. *Mane* מנה ſeu Mina Hebraica Fl. Joſephi & B Hieronymi, 60 Sicli Hebraici, 240 drachmæ Atticæ.				
——Mediocres.	15840.	2,75.	33.	36,15.
——Maximæ.	16080.	2,7916.	33,5.	36,7.
Mane vero Hebraica è Statica noſtra, 60 Sicli Hebraici, 240 drachmæ Thaſiorum, aut eorum Stateres 60.				
Communiores & minores.	17280.	3.	36.	39,444.
—— Mediocres.	18000.	3,125.	37,5.	41,077.

	Anglorum Grana Monetaria.	Libræ de Troy.
78. الرطل ῥέτλος aut rotulus aurificum Cahiræ, 144 drachmæ Cahirenſes, tot etiam drachmæ de Troy.	6886,8.	1,1956.
79. Rotulus Smyrnæus, 180 drachmæ Smyrnææ.	8641,638.	1,5.
80. Oce, Ocia, & οὐγγία Conſtantinopoleos, 400. drachmæ illius emporii	19128.	3,3208.
81. Rotulus Sericarius Damaſci & Sidonis, 600 drachmæ Damaſcenæ, 660 drachmæ Halepinæ, probante D. Tredvello mercatore probo & ſollerti.	32148,864.	5,5622.
82. Rotulus minor, vetus & Sericarius Halepi, 720 drachmæ urbis ejuſdem.	33216,085.	5,766.
83. Rotulus Syriacus e 720 drachmis ſive الدراهم communibus Turcarum.	34430,4.	5,9775.

84. Ro-

Anglorum Grana monetaria. Libræ de Troy.

84. Rotulus Communior Conſtantinopoleos, Majorve Halepi, 720 drachmæ Conſtantinopolitanæ. ———— 35071,488. 6,81935.

Libræ de Troy. Libræ Avoirdupois.

85. Talentum Syriacum, 4500 drachmæ Atticæ
——Mediocres. 51,58. 42,38638.
—— Maximæ. 52,344. 43,0142.

86. Talentum Atticum, 60 mnæ Atticæ, 6000 drachmæ Atticæ.—— [a] Minimæ. 68,45. 56,25.
—— [b] Mediocres. 68,75. 56,5.
—— [c] Maximæ. 69,7914. 57,35.

87. Talentum Romanum, 72 ⅓ Libræ Romanæ *Feſto* & aliis.———— 66. 54,25.
Servius tamen 70 libras Romanas in talentum congerit. ——63,882. 52,40567.

88. Talentum Babylonium & Euboicum, 70 Mnæ Euboicæ, 72 Mnæ Atticæ, 7200 drachmæ Atticæ
——Mediocres. 82,5. 67,795.
——Maximæ. 83,75. 68, 8224.

Sed *Polluce* arbitro confert talentum Babylonium Mnas Atticas 70. aut 7000 Drachmas Atticas
——Mediocres. 80,208. 65,9117.
—— Maximas. 81, 423. 66,9.

Talentum Ægyptium, *Polluci* 75 mnæ Atticæ, 7500 drachmæ Atticæ, quæ faciunt Rom. libras LXXXXIV,
——Mediocres. 86. 70,67136.
—— Maximæ. 87,26. 71,7.

Sed *M. Varroni* LXXX pondo Romanorum idem patet. ———— 73,014. 60.

90. Talentum Æginæum, Corinthium, & præſertim Emporicum, 100 mnæ Atticæ, 60 mnæ Æginææ,

[b] *Libræ adeo Sterlingiæ, valorem quam pondo,* 206,25: *& libræ medicorum Græcorum* 62,5$=\frac{6000}{8\times 12}$: *aut quantum ſuſtentat Amphora Romana mero levi plena.*

myrias

Libræ de Troy. Libræ Avoirdupois.

myrias drachmarum Atticarum mediocrium. ——— ——— 114,6. 94,1737.

——Maximarum. 116,32. 95,587.

1. Talentum Alexandrinum, & ſubæque Centenarium Craſſum Avoirdupois, *Varroni* 12000 drachmæ Atticæ

—— Mediocres. 137,5. 112,99.

——Maximæ. 139,583. 114,70373.

Verum talentum Alexandrinum *Feſti*, 12000 denarii, tot equidem mediocres Tiberii, qui cumulant libras Romanas κατὰ δηναρισμὸν (quo forte & *Dionyſius* reſpexit in Hiſt. Rom.) ſimulque de Troy. 125. 101,898.

At 125 libræ vere Romanæ, ſi has vellet *Halicarnaſſeus*, talenti Alexandrini modum reddunt libras de Troy. ——— ——— 114,6. 94,1737.

Tantum equidem ferebat talentum emporicum inſularum Græcanicarum. *Num.* 90.

2. Talentum Hebraicum, 3000 Sicli Hebraici, adprobante magno Moſe: aut totidem Stateres Thaſii ab arca noſtra; qui præſtant argentum æquum libras Sterlingias 450, aut pondo de Troy. 150. 123,264. aut aurum quantum valent libræ Sterlingiæ 5400.

Joſepho vero hiſtorico noſtroque *Epiphanio* tolerat talentum Hebraicum Stateras Atticos 3000, & tot ſiclos Heb. aut drachmas Atticas 12000, talento Alexandrino peræquum. Unde talentum Heb. argenti libras pollet Sterlingias 412,5: auri vero talentum libras tales 4950. pondo vero de Troy, e drachmis Atticis Mediocribus. ——— ——— 137,5. 112,99.

——aut e Maximis drachmis 139,583. 114,70373.

Volumine autem Eſtheræ piisſimæ principis c. 3. 9. Talentum Judaicum 60 mnabus æſtimatur: Vel Talmudicis ſive Atticis. (*v. Num.* 86.) 68,749. 56,496.

——Vel Babyloniis. 82,5. 67,3843.

——Vel Hebraicis noſtris. 180. 147,9168.

——Vel *Joſephi* Hebraicis. 165. 131,4816.

50. Mina

50. Mina Attica. μνᾶ ἀττικὴ, mna ſimpliciter. 100 Drachmæ Atticæ, $\frac{1}{60}$ Talenti Attici. *Fannius*, *Plinius*, *Aſclepiades*, *Philoxenus*, *Xenophon*, *Plut. Suidas* è *Diodoro. Pollux ab Eupoli*, *Photius*, *Euſtathius*. 87 =29 X 3 Denarii, aut 84 = 28 X 3 denarii. *Plin. l.* 12. Utrobique tanquam $\frac{8}{7}$ Libræ Romanæ: ſicut *Celſus* ſtatuit. 100 Denarii. *Plin.idem animo minus conſtanti:Largus*, *Epiphanius MS*. Putant forte iſti denarios poſteriorum Conſulum; ego tot priorum malo. $\frac{4}{3}$ libræ Romanæ, 16 unciæ Italicæ, quæ ſunt 20 unciæ Græcæ. *Damocrates apud Gal. & MS Gr.in Vat.& Abraamus in Silte gibborim.* 300 ſcripula ἤτοι γράμματα, 600 oboli, 900 lupini ſeu θέρμοι, 1800 Ceratia, 9600 ἡμίχαλκα, 100 X 6 X 8 = 4800 χαλκοῖ ſeu æreola. *Cleop.* ϰ *Nic. & MS Gr.* è *Roanis.* 12,5. Unciæ. *Cleop* ϰ *Nic. & Arabes*. 6000=100X6X10 Chalci, *Plinius*; quot drachmas explicat Talentum Atticum. Verum 6000 ἀσσάρια, *Epiphanius MS*. Mina autem Attica argenti, i. e. centum drachmæ Atticæ, valent 68$\frac{3}{4}$ ſolidos ſive Sillingos Anglorum; quantum

unus

unus Stater Atticus auri, pondere adeo drachmali. *Pollux hoc poſterius indicat.* Habet adeo mna Attica, ſive centum Drachmæ Palladiæ è modicis, quantum pondus faciunt argenti grana Anglica 6600 $= 66 \times 100$, drachmæ medicæ Anglorum $110 = \frac{6600}{60}$, Unciæ de Troy $\frac{110}{8} = 13\frac{3}{4}$, libra de Troy 1, 1458334. aut libræ Avoirdupois 0,9417. Unciæ Avoirdupois & Romanæ 15,067: drachma tales 120, 527: libra Capitolina 1,25546: Unciæve tales 15,06562. Unciæ medicorum Græcorum 12,5: Unciæ Veſpaſianicæ 15, 842, Florentinæ 15, Neapolitanæ 16. Verum ſecundum graviſſimas drachmas Atticas, ſingulas ita granis Anglicis 67 comparandas; conveniet mna urbis Cecropiæ 6700 granis noſtris pondo, ſive $\frac{6700}{8} = 111\frac{2}{3}$ drachmis medicis Angliæ, & libræ de Troy 1, 16319, & unciis talibus 13,9583, Unciis Rabin. $14\frac{1}{2}$ Rom. $15\frac{1}{3}$. libræve Romanæ 1,2784. aut libræ Avoirdupois 0,9588: aut unciis Veſp. quaſi 16.

51. Mina Talmudica. מנה *Mane* Rabinorum, 100 drachmæ, *Patres Pea c.* 8.

ἀτλικαὶ δηλονότι. Eadem fuit *Fl. Joſephi* ſententia. Unde paret Mina Rabinica 13¾ unciis de Troy æquum ponderans. 100 denarii דינרין. i. e. argentei Italici. *Iidem ICti Sebiit.* c. 6. 100 zuza ſive argentei Romani. *Jarchius*. 600 oboli מעורה, 9600 =600X16 grana hordei, quot ἡμίχαλκα reperias in mina Attica: 2 pereſa פרסין. *Maimonides*, *Bartenorius*, *Godolias*, *Feſtus ſeu Ritba*. Valet Mina Talmudica argenti Julios Romanos 125. *Godolias*.

52. Mina Babylonia. 7/6 minæ Atticæ. 116⅖ drachmæ Atticæ. *Pollux*. Hoc eſt, unciæ Italicæ 15,16. Imputabis itaque mnæ Babyloniorum libram de Troy 1⅓, uncias tales 16: uncias Romanas & Avoirdupois 17,53. Vel propter drachmas maximas Athenienſium libram de Troy 1,344: uncias Rom. & Avoird. 17, 8.

53. Mina Ægyptia, quæ & Antiochena *Arabum medicis*. drachmæ 128, unciæ 16=128/8, 1⅓ libræ. *Cleop. Dioſc.* ⁊. *Nic. MS* ⅃. *Abenſina*, *Serapio. Chedrus Alida.* & *App. Beit.* المن aut المنو *Mina* tenet drachmas الدراهم ſive Argenteos Arabum 257, & Mith-

Mithcala ſive Aureos eorum 180: drachmas vero Atticas الدرخمي 128, rotulos ſeu libras duas, uncias 24, Stateras 40. *App. Beit.* Quocirca Mina Ægyptia itidem gravat, quaſi grana Argentea Anglorum 8448, aut unciæ de Troy 17, 6. Peræquant autem unciæ 16 medicorum Græcorum libram de Troy 1,4667. uncias tales 17,6: uncias vero Romanas & Avoird. 19,383.

54. Mina Ptolemaica, quæ Italica *Dioſc.* & medica Græcorum *Quatroc.* 18 unciæ. 144 drachmæ. 432 ſcripula. 864 oboli. 1296 lupini. 2592 ceratia. 6912 χαλκοῖ. *Cleop. Dioſc.* χ. *Nic. MS. Vat.* & *MS. Bal.* יכמא, Mina Italica, ſeſquilibra, 18 unciæ. *Bar Bahlul.* ἡ λίτρα (ἢ μᾶλλον ἡ μνᾶ) τῶν ῥωμαίων ιθ' οὐγκίαι, ἄλλοις ιβ'. *Idem Syrus.* الرطل rotulus ſeu mina Alexandrinorum, 144 drachmæ الدراهم, tritici grana 144 X 64=9216. *Mob. Sephadius.* Faciunt autem unciæ 18 medicorum Græcorum uncias de Troy 19,8: uncias vero Romanas & Avoirdupois 21,6. aut 22,022 pro drachmis maximis Athenarum: & libram de Troy 1,65. uncias de Troy 20,1 propter eaſdem.

 55. Mina

55. Mina Alexandrina, quam & Italicam nuncupant. *Ægin.* ϗ. *Nic. Abenſina, Serapio, MSS Gr. in Vat. & MS. Bal.* Romanorum Medica. *Quatroccius.* 40 ſemunciæ ſeu Ceſtæ Arabum. *Maſſarius.* 160 drachmæ Atticæ, $1\frac{2}{3}$ Libræ, 20 Unciæ. *Dioſc. Joſephus, Gal. Epiphan. MS Bal. Abenſina & Chedrus Arabes.* מניא *Mania,* المن الرومي, ἡ μνᾶ τῶν Ρωμαίων, 20 Unciæ. *Bar Bahlul & App. Beit.* المن *Mna,* 28 denarii Arabum المن دنانير. *Onom. Copt.* Mina Alexandrina, 20 unciæ, $1\frac{2}{3}$ libræ, 40 Stateres, 8 Folles فلوس. *Bar Bahlul.* Pollet autem mna *Alexandrina, Italica* ac *medica,* libram de Troy 1,866. ſecundum drachmas Atticas integerrimas; aut 1,833 reſpectu 160 communiorum drachmarum, quæ ſunt 20 unciæ medicorum veterum; ſed 22 unciæ de Troy, aut unciæ Romanæ & Avoirdupois proxime 24.

56. Mina Æginæa. $166\frac{2}{3}$ drachmæ Atticæ, $1\frac{3}{7}$ Mina Attica. *Pollux.* Libra de Troy 1,93859. aut libra Avoirdupois ferme 1,6.

57. Mina Hebraica, civilis quam ſacra:

מנה

מנה *Mane* SS Prophetarum. μάνη *Epiphanio.* ὁ ἄργυρος ὁ τέλειος tale pondus, & μνᾶ, & μάνη Hebræorum, ὀγκιῶν κ. *MS Gr. in Vaticano.* $2\frac{1}{2}$ Libræ. 240 drachmæ Atticæ, $\frac{240}{4}=60$ Sicli ſeu ſtateres Hebraici. *Joſephus l.* 14. *c.* 13. *S. Hieron. ad Ezech. c.* 45. Habet ergo mina Hebraica argenti, pondus 3. librarum de Troy, pretium 9 librarum Sterlingiarum ſeu 180 ſolidorum Anglicorum. Tantum vero pondus auri duodecies pretium auget, credes in 36 libras Sterlingias. رطل, μνᾶ, β'. λίτραι ἢ ῥίτλοι, $120\times2=240$ drachmæ, *Og.* perinde ac *Flavius* ſenſerat. Quinimo 60 Sicli Hebraici, aut tot tetradrachma Thaſia, in æquilibrio ſuſtinent $96\times30=288$ drachmas medicamentarias Angliæ, aut grana Argentea inſulæ ejuſdem 17280:36 uncias de Troy, libraſque tales 3. Vel, ſi Siclis non minoribus imputari oporteat $12\frac{1}{2}$ *p. w.* aut grana noſtra 300; contrahet mina Hebraica grana 18000, drachmas medicas 300, uncias de Troy $37\frac{1}{2}$, libras tales $3\frac{1}{8}$, libraſq; Avoirdupois 2,568. Epilogiſmo vero Joſephi Judæi & Hieronymi

nymi noſtri poteſt ea duntaxat libras de Troy 2,75. & Avoirdupois 2, 26.

58. Talentum Syracuſanum, quantum denarii 3000, *Feſtus*. Libræ de Troy 31,25: Avoirdupois 25,67.

59. Talentum Rhodium, 4480 denariûm, *Feſtus*. Libræ de Troy 46⅔: Avoirdupois 38, 34.

60. Talentum Syrorum, 4500 drachmæ Atticæ, *Pollux MS*. 51,58 libræ de Troy: 42,38 Avoirdupois.

61. Talentum Atticum. Proprie τάλαντον in ſcriptis Græcis Latiniſque. Quinvero idem appellant hiſtorici & Poetæ Romani, *Livium* dico, *Plautum*, *Terent. &* *Virgilium*, Talentum Magnum, contra parva talenta Siciliæ, contraque Homerica. *Liquet hoc ex Curcul. & Moſtel. Plauti aliſque ſcenis Græcis.* 60 μναῖ ſeu minæ Atticæ, 60 X 100 = 6000 drachmæ Atticæ. *Livius*, *Fannius*, *Pollux*, *Athenæus*, è *Diodoro Suidas*, *Euſtathius*, *Etym. M. & MS*[1]. *Dardanus apud Priſc. & Ulpianus.* $\frac{6000}{4}$ = 1500 Tetradrachma Attica: $\frac{6000}{8}$ = 750 Unciæ: $\frac{750}{12}$ = 62,5 libræ Atticæ, aut tot libræ

bræ medicorumGræcorum. 6000 denarii, *Livius è Polybio, à Livio Priſcianus: Feſtus, Gellius, Varro apud Plinium: Judæorum Deuterotæ Sebiit c.* 1. *& O. Bartenorius: & Q. Curtius ad Diodorum compoſitus.* 6000 X 4 = 24000 nummorum Seſtertiorum. *Cicero, Livius l.* 34,50, *& paſſim.* Sive 24 Seſtertia argenti pondo. *Seneca, Gellius, Priſcianus.* Ante Solonem Talentum Athenis æſtimabatur minis 80; drachmis tamen quot poſt illum, nimirum 6000 = 80 X 75. *Plut.* Talentum Athenienſe parvum minæ 60. magnum minæ 83 & unciæ 4. ſeu pluſquam drachmæ 8000. *Priſcianus Serviuſque Grammatici quaſi à Livio & Comicis, ſed temere ambo.* Parique fiducia ait *P. Sabinus* Plinium ponere Talentum Ægyptium librarum 80, Romanum 70, Athenienſe 60, & Talentum Magnum librarum 83. Cæterum Talentum Atticum argenti, ſive Stateres 1500, ſive drachmæ Atticæ argenti 6000. valent Daricos 300 = $\frac{6000}{10}$ X $\frac{1}{2}$. & argento noſtro poſſunt 206$\frac{1}{4}$ libras Sterlingias juxta drachmas mediocres, aut 209,375. reſpectu

ſpectu maximarum. Talentum equidem Macedonicum auri *Euſtathio*, aut Talentum Atticum *Polluci*, pondere quidem ſex drachmarum argenti, teſtibus *Julio* eodem & Lexici *Iliaci* ſcriptore, tres adeo Aurei Attici pollent $41\frac{1}{4}$ ſolidos ſive Sillingos Anglicos, in præſtantia decupla Auri: aut 41,875 Sillingos pro drachmis graviſſimis Athenarum. Veruntamen Talentum Atticum, 6000 drachmarum pondus ex auro, nil minus valebit libris Sterlingiis $2062\frac{1}{2} = 206\frac{1}{4} \times 10$: quod eſt dimidium Talentum aureum Hebræorum ex abaco *Flavii Joſephi* doctiſſimi ſacerdotis aut libras Sterlingias omnino 2093,75. ratione drachmarum meliorum Minervæ Talentorum autem Atticorum ex auro decies millena millia ſecum uno rogo conflavit turpis & viliſſima rerum Sardanapalus, quo damnoſior videretur perire. Tantum ſane fulgorem auri, ſi accipias talenta ἑξάδραχμα Pollucis, aut pecuniam quidem omnem ſi mavis intelligendo talenta notiora & ἑξακισμυριόδραχμα, to Europæ principes, reges ac imperatores cuncti

cunctis ſuis theſauris non ſervant. Poſtremo Talentum Atticum mnarum mediocrium 60 conficit libras de Troy $68\frac{3}{4} = \frac{6600\times 60}{57\ 60}$. quantum equidem triticum Medimnum Atticum omnino replet; aut libras Avoirdupois 56,5. pro drachmis inquam modicis: aut pro immodicis libras de Troy 69,8: Avoird. 57,35.

62. Talentum Euboicum. 7000 denarii, 4500 Ciſtophori Aſiæ. *Feſtus correctus.* i. e. pondo $72\frac{11}{12}$. Et Talentum Romanum 7000 denarii, libræ Romanæ $\frac{7000}{8\times 12} = 72\frac{11}{12}$. *MS*[1]&n. Talentum medium libræ 72. *MS Trin.* Talentum Romanum, libræ 72. *Iſidorus, & Beda.* At libræ 70. *Servius non ſemel. Quaſi ex Plauto omnes.* Quinimo Talentum Romanum eſſe LXXII librarum oſtendit Plutarchus; cui Talenta duo faciunt libras CXLIIII. *Rabanus.* Imputabis itaque talento Romano libras Romanas 72,3. Anglicas de Troy 66. Avoirdupois 54,25: uncias Romanas & Avoirdupois 868. drachmas tales 6944. drachmas de Troy 5250. libras Veſpaſianicas 76, 04112. uncias tales 912,5.

63. Ta-

63. Talentum Babylonium. 72 minæ Atticæ. *Ælianus.* 70 minæ Euboicæ. *Herodotus*: qui aureum reditum magni Hyſtaſpidæ quotannis talentis Euboicis æſtimatum refert, argenteum vero talentis Babyloniis. Sed 70 minæ Atticæ, ac 7000 drachmæ Atticæ. *Pollux.* Habet ergo talentum Babylonium *Herodoti* pondo $82\frac{1}{2}$ libras de Troy, aut 67,8 libras Avoirdupois: *Pollucis* vero libras de Troy 81, 423. & Avoirdupois 66,9.

64. Talentum Ægyptium. 7500 drachmæ Atticæ. *Pollux MS.* Talentum Æginæum, $7500 = \frac{5 \times 6000}{4}$ drachmæ Atticæ. *Poll.* 80 Pondo, Talentum Ægyptium, *Varro apud Plinium, & MS* λ. 62 λίτραι, quarum ſingula 16 uncias tulit, aut darcemonas i.e. aureos 256. *Maimonides.* Suſtinet itaque talentum Ægyptium, pariterque talentum Æginæum *Pollucis*, ſive moles drachmarum Atticarum 7500, totas 86 $= \frac{7500 \times 66}{5760}$ libras de Troy, aut 70,67 libras Avoirdupois. Atqui vero maximis drachmis Palladis ſupputanti evadent libræ de Troy 87,26. Avoirdupois 71,7. Ægy-

ptium

ptium denique *Varronis* patet libras de Troy 73,014. Avoirdupois 60.

65. Centenarium. κεντηνάειον. Centipondium. قنطار *Cintar*. 100 Libræ ſeu Rotuli. *Arabes & Judæi*. Talentum Memphiticum القنطار المصري, 100 rotuli Memphitici, drachmæ 144 X 100. *Cl. Gravius.* קינטירא, Centenarium, 2400 Stateres, 9600 denarii κατὰ ῥοπὴν, 90 λίτραι. Centenarium aliud 120 librarum, aliud 150, aliud 105. *Bar Bahlul*. Apud Anglos itidem Hundredus aut Centum pondium de Troy colligit libras tales ut decet, 100: Sed Centenarium *Craſſum* Avoirdupois libras Avoirdupois 112. *Subtile* 100 tales. Centum libræ Antverpienſes, Olyſſiponenſes 107½, Alexandrinæ 108, Avoirdupois 104, Maſſilienſes 111, Neapolitanæ aurificum 134, Florentinorum etiam aureæ 138; Rotuli Conſtantinopoleos 87½, Cahiræ 78, Halebi 22, Cypri 20½, Damaſci 22½. *B. Paſtus aliique arithmeticæ mercatoriæ magiſtri.*

66. Talentum Æginæum, & quaſi ἐμπορικόν. 100 minæ Atticæ. 100 X 100 = 10000 drachmæ Atticæ. *Pollux*. Tanti etiam fa-

cit *Gellius* Talentum Corinthium de pretio Laidis: alii minoris. Pollet autem myrias mediocrium drachmarum Atticarum, Æginenſium talentum juſtum, 114, 6 $=\frac{660\times10000}{5760}$ libras de Troy, vel 94, 1737 libras Avoirdupois: drachmas medicas Angliæ 110001,6. drachmas Avoirdupois & Romanas 12054,23. Verum Athenarum drachmæ maximæ 10000 valent libras de Troy 116,319. Avoirdupois 96, drachmaſque Rom. & Avoirdupois 12235,145.

67. Talentum Alexandrinum. 125 libræ Romanæ. *D. Halic.* 12000 denarii. *Feſtus.* 120 pondo. *Vitruvius collatus cum Athenæo Mechanico & Diodoro Hiſtorico.* 12000 drachmæ Atticæ. *Varro de L. L.* Similiter ככרא Cicchara, talentum (Alexandrinum iunuit) 12000 drachmæ Atticæ. Talentum auri, 700 mithcala: talentum argenti, 2000 zuza, aut 10000 drachmæ. *Bar Bahlul.* πιχινσωρ, الوزنة ſive talentum Alexandrinum, 120 rotuli. *Onom. Copt.* Talenti autem Alexandrini modus juxta *Varronem*, Libræ de Troy 137,5.

Avoir-

Avoirdupois 112, ſive Centenarium Craſſum Avoirdupois. *Feſto* vero & Dionyſio, reor, idem taxatur 12000 denariis Tiberianis, aut libris Romanis κατὰ δηναεισμον $125 = \frac{12000}{96}$, libriſque totidem de Troy; ſed libris Avoirdupois 101,898.

68. Talentum Hebraicum. Ciccar ככר, *Chaldaice* ככרא. κίγκαρες inde *Joſephus*. 3000 Sicli. *Moſes ipſe Ex. c.* 38. 100. minæ Atticæ. *Joſephus*. 60 minæ Hebraicæ. *Eſth. c.* 3. 9. *in Targumo.* 125 libræ Atticæ, 1500 unciæ, 3000 ſtateres. *Epiphanius*, *& abs illo Heſych. & MS Gr. in Vaticano.* Valet itaque argenti Talentum Hebraicum, libras Sterlingias $343\frac{3}{4}$, aut $100 \times 68\frac{2}{3}$ ſolidos Anglicos. Talentum vero Hebraicum auri, 4:25 $= 343\frac{3}{4} \times 12$ libras Sterlingias, ad abacum *Fl. Joſephi.* Verum ex modo Moſis Legumlatoris, 450 libras Sterlingias aut 3×3000 ſolidos Anglicos pollebat Talentum Hebraicum argenti; Aureumque contra libras Sterlingias 5400. Pondus autem talenti, ſive ter mille Sicli Hebraici, iſthoc onus facit 150. libras de Troy,

aut 3600 = 3000 X 1,2. ſemiuncias de Troy è Capite 34 hujus: libras autem Avoirdupois 123, 264. Verumtamen ſecundum Joſephum Judæum, Epiphanium noſtrum,& interpolatorem Lexici Heſychiani, idem colligit, quantum ſolet talentum Æginæum, centum mnas Atticas, aut libras de Troy 114,6. & Avoirdupois 94,1737.

Ταλαντῶν τὰ πάντα Θεῷ δόξα.

EDVARDI

Pro eo qd legitur folio Sſ2, pag: alterâ, *Sciendum est Supradictam menſuram* Shing, inſere ut ſequitur *Sciendum est Sinenſium Libram ordinariam dictam* Kin, *continere* 16 *Uncias Sinicas, vel de Troy. Adeò ut Libra Sinica faciat Libram de Troy* $1\frac{1}{3}$. *Conſtat enim* Patacone*m Hispanicum ad Stateram ſeu Libram Sinicam ponderatum, continere* 7 *Scrupulos et* 3 *Minuta ſeu Grana, ut ſit præciſè Uncia Sinica. Libra inquam Sinica dicta* Kin, *pondere continet* 16 Leam, *qd continet* 10 Cien: *et hoc continet* 10 Fuen, *qd continet* 10 Li: *et hoc continet* 10 Hao, *qd continet* 10 Sú: *et hoc continet* 10 Hoĕ, *qd continet* 10 Vi; *et hoc continet* 10 Sien, *qd continet* 10 Sha *ſeu Arenas: et* Sha *continet* 10 Chin *ſeu pulviſculos. Sed præter &c*

	塵 Chin	沙 Sha	鐵 Sien	微 pi	忽 Hoĕ	絲 Sú	毫 Hao	釐 Li	分 fuen	錢 cien	兩 Leam
沙 Sha	10										
鐵 Sien	100	10									
微 pi	1000	100	10								
忽 Hoĕ	10000	1000	100	10							
絲 Sú	100000	10000	1000	100	10						
毫 Hao	1000000	100000	10000	1000	100	10					
釐 Li	10000000	1000000	100000	10000	1000	100	10				
分 fuen	10000 0000	10000000	1000000	100000	10000	1000	100	10			
錢 cien	100000 0000	10000 0000	10000000	1000000	100000	10000	1000	100	10		
兩 Leam	100000 00000	100000 0000	10000 0000	10000000	1000000	100000	10000	1000	100	10	
斤 kin	1600000 00000	1600000 0000	160000 0000	160000 000	16000000	1600000	160000	16000	1600	160	16

舖 pŭ
里 li 1
步 pu 2
尺 che 5
丈 chang 3
疋 pi 4
寸 çun 6
分 fuen 7
釐 lî 8
毫 hao 9
絲 ſu 10
忽 hoĕ 11
乙 ye 12

寸 çun
大 ta 13
尺 che
官 quon 14
尺 che
小 ſiao 15
尺 che
托 tŏ 16
[illegible] pu 17
畝 meù 18
長 chang 19
十 she
六 lo
步 pu

濶 quŏ 20
十 she
五 u
步 pu
頃 king 21
粟 ſŏ 22
圭 quei 23
撮 ço 24
抄 cháo 25
勺 chŏ 26
合 hŏ 27
升 shing 28
斗 teu 29
斛 hŏ 30

釜 fu 31
石 she 32
庾 yu 33
鐘 chung 34
秉 ping 35
黃 hoang 37
河 ho
崑 quen 38
崙 len
寧 ning 39
夏 hia
衛 hoi
桌 cho 40
章 chang

城 ching
起 ki
自 çu
至 chi
遼 liao
東 tung
止 chi
木 mo 41
哥 co
撻 ta
子 çu
鴨 ya 42
綠 lo
江 ki-ang

安 ngan 43
葱 çung
江 kiang
朝 chiao 44
鮮 ſian
日 ge 45
本 pen
秦 çin 46
築 chu
長 chang
*域 ge
海 hai
數 ſu
里 li

載 çai
鐵 tie
其 ki
下 hia
作 ço
底 ti
萬 van 47
里 li
城 ching
茶 chia
撒 ſa
馬 ma
兒 ul
罕 han

新 ſin novus
年 nien annus
新 ſin nova
月 yue luna
陝 shen 36
西 ſi
福 fo
建 kien
把 pa

*城 ching

id est, Spithama, quarum duæ dant Che ſeu Cubitum.

Edvardi Bernardi
De
Mensvris
Et
Ponderibus

Liber Tertius.

Hic diſtantias rerum modulis variis metitur.

1. Ranſverſus Digitus. δάκτυλος, μέζον μικρότατον, *Hero & MS. Trin.* אצבע *Esbaa*, Jer. c. 52. 21. $\frac{1}{96}$ ſtaturæ humanæ, præſertim Index latus. Idem μονάς. *Julianus, & MS. Vatic.* $\frac{3}{4}$ Unciæ, $\frac{1}{16}$ Pedis ſuo genere. *Plinius, Frontinus, Columella, Vitruvius, Hero, Tzetzium alter.* $\frac{1}{4}$ Palmi ἢ δοχμῆς ἤτοι παλαιστῆς. *Vitruvius, Frontinus, Hero, Calcoſendius Arabs.* $\frac{1}{24}$ Cubiti ſui, $\frac{1}{12}$ Spithamæ ſive Dodrantis. *Hero & Frontinus.* Digitus اصبع, quantum ſpatium faciunt ſex hordeola, شعرات Arab.

&

& perſis جو. $\frac{1}{24}$ Cubiti ذراع veteris, $\frac{1}{32}$ Cubiti novi. *Nobiliſſimus Abulphedas, Phiumius, Maſudius, Calcoſendius, Alis Cuxius, Geometra Golianus, & MS. Bibl. Palatinæ.* 36 = 6 X 6 Setæ latæ equi camelive, شعرات البرذون. *Alis Cuxius, & Geometra Golianus.*

Uncia. Pollex tranſverſus. δάκτυλος μέγας. *Dioſc. p.* 279: idemque *Plinio l.* 25. *c.* 13. latitudo Pollicaris. $\frac{1}{72}$ Hominis erecti. $\frac{1}{12}$ Pedis cujuſque. $\frac{1}{3}$ Palmi. $\frac{1}{9}$ Spithamæ aut ſextantis Cubiti, aut $\frac{1}{9}$ dodrantis Pedis. *Frontinus.* $\frac{4}{3}$ digiti, præcipue Indicis. *Frontinus & Plinius.* $\frac{1}{18}$ Cubiti. 3 Hordeola κατὰ μῆκος. *MS. Hatton.* Simpliciter *Digitus* ſive *Esbaa* אצבע, $\frac{1}{3}$ palmi טפח, & $\frac{1}{18}$ cubiti Hebraici אמה, paſſim in *Miſna Gematiſque Judæorum*, pro ἀντίχειρ, בוהן, גודל, & ابهام. *Maimonides, Bartenorius, Tanchumus & Godolias.*

3. Palmus. ἡ παλαιστὴ & ὁ παλαιστής, atque διάστημα, τετραδάκτυλον. *Pollux & Euſtathius.* δοχμή, δακτυλοδόχμη. *Poll. & Hero, & ante ipſos Schol. Ariſtophanis.* παλαιστή, δῶρον. *Nicander & Schol. ejus, Didymus, Vitruvius, Hero, Plinius*

Diſ-

Dioſcoridi adpoſitus & ſecus; Proclus, Pollux, Didymus, Euſtathius. Palæſte autem dicitur Tetradactylon extenſum; doron vero & dochme, idem concluſum, qui eſt pugnus. טפח θόπαχ ac θέπαχ, *Ezech. c.* 40. 5. & 1. *Reg. c.* 7. & *paſſim Codice ſacro. Toties* παλαιστὴς *Interpr.* LXX. & Palmus *S. Hieronymo.* פשך, פושכא, πεσαὶκ & πόσκα. *Oncelæ, Jonathani, Chaldæis aliis, Syriſque.* Arabi Waltoniano فتر haud juſte. Item θέπαχ, παλαιστὴ, *Fl. Joſephus de Columbethra Salomonia, & prius de menſula aurea Ædis Moſaicæ.* قبضة Chabda ſive Pugnus *Arabibus.*Proprie τὸ τέταρτον, ¼ Pedis ſui, 3 Unciæ aut pollices. *Vitruvius l.* 3. *Frontinus, MS. Hatton. Hero, & MS. Gr. Pembr. & Julianus Aſcalonita, & MS. Vat.* ⅙ Cubiti ſui. *Frontinus, S. Hieron. ad Ezech. c.* 40. 5. *Calcoſendius, & Agrimenſor Golianus.* Inde ἐκτημόριον, παλαιστή. *Heſychius.* Θόπαχ, 3 unciæ, *S. Hieron.* 1. *Reg. c.* 7. 26. 4 Digiti humanæ manus ſimul juncti, συγκλεισθέντες οἱ δ'. δάκτυλοι. *Pollux, Didymus, Hero, MS. Gr. Vat. MS. Trin. Tzetz. & inter Arabas Calcoſendius & Gromaticus Golianus: &*

Plinius additus Diſcoridi, & Julianus architectus, & Geoponicorum compilator. הטפח ד אצבעות דבוקות *D. Cimchius.* Pariter *S. Hieron. Ex. c.* 25. 25. δόπαχ, 4 digiti. $\frac{1}{24}$ Altitudinis humanæ. *Anglis* Manus, & manus lata vocatur. ארבע אצבעים, τεβραδάκτυλον. *Jeremias nobilis vates collatus cum auctore* τῶν βασιλείων, *& Godolias Chronologus.* Palmus conſtrictus, טפח עצוב & טפח מצומצם, $\frac{1}{6}$ Cubiti אמה. *Maimonides & Bartenorius ad Erubin initio.* χόρπς Ægyptiis pugnus, قبضة *Cabda* : Spithama vero eiſdem Τερπὼ, الشبر. *Onom. Copt.*

4. Spithama. σπιθαμὴ, τὸ ἀπὸ τȣ̃ μεγάλȣ δακτύλȣ ἐπὶ τὸ μικρὸν διάςημα ἐκτεθέν. *Pollux. Heſ. Proclus.* מדה הזרת אצבעות היד מפוזרות: Zereta, ſparſio longiſſima digitorum, ſive extrema pollicis & auricularis. *R. Nathan lux Talmudi, D. Cimchius, eorumque ſectatores.* Planta, Palmus extenſus, & Palmus major. *MS. Hatton.* $\frac{1}{8}$ corporis humani. Sine addito Palmus. *Biblia Latina, & Judæi Italici, & οἱ χυδαῖοι τῶν συγγραφέων.* זרת i.e. *Zereta in Divino,* σπιθαμὴ *Interpr.* LXX. *& Joſepho ad Ex. c.* 28. 17. & 1. *Sam. c.*

17.

17. 4. *Oncelæ & Jonathani* ζῆρτα & ζάρτα. شبر *Arabi, & Judæo Tuſio* βίλισκος بالشت. Dodrans Pedis ſui, Cubitive dimidium, *Frontinus: Item Plinius & Dioſc. de caule Hormini deque aliis herbis invicem comparati.* 3 Palmi, ἤτοι γʹ. παλαιςαί, 9 Unciæ ſeu Pollices, 12 Digiti ſeu δάκτυλοι. *Frontinus, Hero, Dioſc. p. 237. collatus ad Plin. l. 25, c. 4. de caule Pæoniæ, Proclus ad Heſiodi Opera, & ibi Tzetzes. Item Fragmenta Rulæa.* Zereth, dimidium cubiti, *Fl. Joſephus tertio Orig. de Arca Dei abs Ex. c. 37. Sal. Jarchius ad Jud. c. 4.* 3 Palmi טפחים *D. Cimchius diſertim* ἐκ παραδόσεως. 6 Sita,. סיטין, *Miſna Sabbat c. 13. 4. & Maimonides Commentator.* Spithama, digito major quam Orthodoron, & digitis duobus excedens Lichada. *Conſtat ex Herone.*

5. Λιχὰς, extenſio Pollicis Indiciſque, *Pollux & Hero.* $\frac{1}{9}$ Staturæ noſtræ, 10 Digiti, *Hero. MS. Joan.* Verum *Heroni* Regis Galliæ, λιχὰς ἢ κοινοςόμον, 2 palmi, 8 digiti, δίμοιρον σπιθαμῆς, i.e. $\frac{2}{3}$ ſpithamæ. Didactylo minor quam Spithama. فتر *Arabibus.*

6. Ορθόδωρον, ἀπὸ καρπȣ̃ ἕως ἄκρȣ δακτύλȣ ἡ

πᾶσα χείρ. *Pollux* & *Heſ.* Idem nonnulli ἀσπιθαμὴν vocant, *Heſ.* craſſo modo. Continet autem Orthodoron digitos 11, ſuperans digito Lichada. *Hero.*

7. Πυγμή, Digiti 18. *Hero.* Spatium à cubito ad extremum metacarpion. *Poll. Heſ.*

8. Πυγών, μεῖζον πυγόσιον. κ. *Homeri.* Romanis Palmipes, ſeu Pes plus Palmo, *i. e.* Palmi 5, Digiti 20. *Pollio l.* 10. *artis ſuæ,* & *Hero.* Menſura à cubito ad nodos medios digitorum tendens. *Didymum* ὁδ. κ. & *Pollucem* & *Heſ. ita interpretor.*

9. Pes. πȣ̃ς, in genere. ⅙ ſtaturæ humanæ, *Vitruv.* Pes porrectus. *Gromatici.* 12 Unciæ, aut Pollices tranſverſi 12. 16 Digiti lati, 4 Palmi, ⅘ Spithamæ ſive dodrantis. *Frontinus, Julianus Aſcalonita ,* & *MSS Gr. Bodl.* & *Vatic.* & *Hero.* τετραπάλαιστον *Dioſc.* τετράδωρον *Vitruv.* ⅙ Orgyiæ , *Hero,* & *MSS Gr. Vat.* & *Bodl.* ⅕ Paſſus proprie dicti ſeu Geometrici, qui & πεντάπȣς. *Columella.* Doctoribus equidem Miſnæ *Seraim* שׂירים, ⅔ Cubiti ſive Ammæ, *Erubin c.* 2. 5. *Maimonide adnotante.* Pes, menſura frequentiſſima Latinorum, vel quos do-

muere

muere Latini. Nam Hebræi, Chaldæi, Perſæ, Arabes, Ægyptii, & reliquus quaſi orbis, ſaltem brachio ſuo ejuſque partibus ſunt uſi, quod urbanius equidem factum & facilius & accuratius, ad reliqua intervalla comprobanda. Æquantur autem inter ſe, pes Anglicus, pes Atticus ſive Græcus, pes Sinenſis, pes Caſtellanus Hiſpanorum, pes Oliſiponenſis, peſque Gallorum Lugdunenſis. Imo proxime pes Veſpaſianicus B. Riccioli; adeoque $\frac{1}{3}$ Virgæ ferreæ in Curia Londinenſi, $\frac{1}{3}$ Virgæ Caſtellanæ & Oliſiponenſis, $\frac{2}{3}$ Chè ſeu cubiti Sinenſis, $\frac{2}{3}$ Semivirgæ aut Cubiti Anglici: $\frac{1}{15}$ Cheam aut Perticæ Sinenſis, $\frac{1}{165}$ Perticæ Anglicæ, $\frac{4}{15}$ ſeu $\frac{12}{45}$ Ulnæ Anglicæ, aut pariter $\frac{12}{45}$ Ulnæ Lugdunenſis inter Gallos; & Hordeola lata 87,2. *Cura noſtra*. Ex pede igitur Anglico Græcoque, ut decet, pedes & menſuras alias aliorum brevi tabula æſtimabimus, freti multum experimentis *Jo. Grævii* viri probi & docti.

 TABULA I.

TABULA

1. Pes Anglorum, Græcorum & Hebræorum ; Idemque pes communior Babyloniorum: Hordea lata 87, 2. longa 36.

2. Pes Græcus Plinii.

3. Pes Romanus Plinii.

4. Pes antiquus Romanorum, qui & Capitolinus *L. Pæto* curante, *R. Fabreto* Nobiſque adprobantibus.
5. Pes recentium Architectorum Romæ, ſive $\frac{4}{3}$ Palmi, aut $\frac{2}{15}$ Cannæ eorundem.
6. Pes mercatorum textorumque Vrbis, aut $\frac{15}{4}$ Brachii Romani.
7. Pes Coſſutianus, Romanus idem *Grævii* Aſtronomi; peſque Hafnienſis & Bremenſis.

8. Pes T. Statilii menſoris priſcæ Romæ.

9. Pes Romanus Villalpandi, e Congio Veſpaſiani Imp. comparatus.

*. Attamen eodem e vaſe, ſervato modo vero Libræ Romanæ, pes aliquanto largior extrahitur. Iſte inquam.

10. Pes Rhinlandicus ſive Leidenſis, pes vetus Romanorum *Joſ. Scaligero* & *W. Snellio*. Lata hordea 90. Idem pes Judaicus, aut $\frac{2}{3}$ cubiti Hebraici *R. Godoliæ*.

11. Pes Catholicus *Ionæ Mori* viri illuſtris, $\frac{1}{3}$ virgæ pendulæ ſexagies vibrantis parte quavis ſexageſima unius horæ. Idem $\frac{4}{3}$ palmi Genuenſis.

12. Pes Pariſinus *Grævii* noſtri.

13. Pes Pariſinus *Auzotii*, *Picardi* & *Butterfeldii*, e Curia. Idemque $\frac{1}{3}$ Ariſi aut Vlnæ Perſarum.

14. Babyloniorum pes major, ſive Beſſis Cubiti Regii.

15. Pes

Unciæ 1 Anglicæ 2 3 4 5 6 7 8

SEMIPEDES

				Unc. Angl.
6,00.	a Anglic. Hebr. Græc.	500.	p Pariſinus Auzotii	533. 6,395.
5,82.	b Rom. Bernardi	485.	c Catholicus Mori	544,5. 6,534.
5,802.	g Rom. Grævii	483,5.	l Venetus Auzotii	570. 6,8415.
5,916.	v Rom. Villalpandi	493.	m Bononienſis Picardi	602. 7,224.
6,198.	r Rhinlandicus	516,5.	n Bononienſis Riccioli	633. 1/3 7,6.

Libra de Troy	1,000.	Romana	0,9126.
Avoirdupois	1,2169.	Veſpaſianica	0,86795.
Pariſina	1,3125.	Sextarius Romanus vini	1,4466.
Medic. Græcorum	1,100.	Sextarius Atticus vini	1,6274.
Lugduni Gallorum	1,010416.	Pinta Anglica vini	1,250.
Rabinica	0,96154.	Pinta Anglica tritici	1,125.
Veneta	0,9597.	Logus Hebraicus vini	1,056.

pag. 198.

1 2 3 4 5

edis Ang
ios mill
Unciis

1. 10
12

2. 10
12

3. 96
11

4. 97
11

5. 97
11

6. 92
11

7. 96
11

8. 97
11

9. 98
11

10
12,

10. 10
12

11. 10
13

12. 10

P R I M A.

	Pedis Angl. partibus milleſimis, & Unciis.	Item pedis Romani milleſimis & Unciis.	Item pedis Pariſ. partibus 1440. & milleſimis.	Vas è pede ſolido capit aquæ fontanæ libras Anglicas de Troy.
1.	1000	1031	1350,0084	76 ἐγγύς.
	12,00	12,372	938,0086	
2.	$1010\frac{5}{12}$	1041,67	1357,5	78,32
	12,125	12,5	942,361	
3.	960	989,76	1296	67,24
	11,52	11,877	900	
4.	970	1000	1309,5	69,37
	11,64	12,00	909,86	
5.	976	1006	1318	70,657
	11,714	12,0732	915,284	
6.	927	950,41	1251,45	60,53
	11,124	11,305	869,526	
7.	967	1006,185	1305,458	68,72
	11,604	12,075	907,0543	
8.	972	$1002\frac{1}{16}$	1312,2	69,8
	11,674	12,0314	911,736	
9.	986	1016,6	1331,1	72,85
	11,832	12,199	934,868	
*.	1016,9	1047,43		
	12,2029	12,58		
10.	1033	1066	1391	83,77
	12,396	12,792	966	
11.	1089	1122,68	1471,0694	98,15256
	13,068	13,472	1021,576	
12.	1068	1101	1441,763	92,58
	12,816	13,212	1001,2243	
13.	1066	1099	1440	92,063
	12,79	13,188	1000	
14.	1125	1160		108,211
	13,5	13,9185		

15. Pes

15. Pes Arabicus, $\frac{2}{3}$ cubiti Arabici, 96 hordea lata.

16. Pes Venetus *Jo. Grævii.*

17. Pes Venetus *Auzotii.*

18. Pes Bononienſis *Auzotii* & *Picardi.*

19. Pes Bononienſis *Riccioli*, hordea lata 80 crebro experimento.

20. Brachium Florentinum *Grævii* & *Auzotii.*

21. Brachium Florentinum *Riccioli.*

22. Brachium Neapoleos Italicæ.

23. Ulna Antverpiana.

24. Ulna Amſtelodami.

25. Cubitus aut Deraga Cahiræ in Ægypto pro linteis & ſericis.

26. Deraga aut Cubitus major Conſtantinopoleos, qui facit $\frac{32}{31}$ Cubiti minoris urbis ejuſdem.

Præterea ratione pedis Pariſini in particulas, ut diximus, 1440 diſtributi, hæc ſedulo definita nobiſcum impertiit vir ſapiens & amicus Hadr. Auzotius.

Pes Bruxellanus 1219. Amſtelodamenſis 1258.
Hafnienſis 1402. Holmenſis Suecorum 1316.
Mediolanenſis inter Italos 1760. & Patauinus 1582.

Item

	Pedis Angl. partibus millesimi., & Unciis.	Item pedis Romani millesimis & Unciis.	Item pedis Parif. partibus 1440. & millesimis.	Vas é pede solid, capit aquæ fontanæ libras Anglicas de Troy.
15.	1100,9179	1135	1486	101,4
	13,212	13,621	1032,738	
16.	1162	1198	16[illegible]5,8	119,24
	13,944	14,066	1129	
17.	1140	1175,27	1540	112,59
	13,683	14,1032	1069,44	
18.	1204	1241,25	1686	123,64
	14,448	14,9	11709,	
19.	1266⅔	1305,155		154,121.
	15,2	15,662		
20.	1913	1972,165	1580,5	
	22,956	23,665	1097,3	
21.	1930	1979,38		
	23,16	23,753		
22.	2100	2164,95		
	25,2	25,98		
23.	2283	2353,6		
	27,396	28,243		
24.	2269	2339,175		
	27,23	28,07		
25.	1824	1180,41		
	21,888	21,565		
26.	2200	2268,04		
	264	27,2165		

Item Palmus Architectorum Romæ 988⅓.
Neapolitanus 1161. Melitenſis 1159.
Maſſilienſis, Avenionenſis, & Genuenſis 1100.
Brachium denique Ravennatium 2570.
Senenſe 2666. Mantuanum 2076.
Et Mutinenſe 2863.

Æquantur autem nobis iſthæc tam ex uſu quam lege ſtatuta. Pes Anglicus & 3X 12=36 hordea in longum: 12 Unciæ aut Pollices. $\frac{12}{3}$=4 Palmi. $\frac{4}{3}$ Spithamæ. $\frac{2}{3}$ Cubiti. $\frac{1}{3}$ Virgæ ferreæ in Curia Londinenſi. $\frac{4}{15}$ Ulnæ. $\frac{1}{5}$ Paſſus Geometrici aut Agrimenſorii. $\frac{1}{6}$ *Fathomi* ſive Hexapedæ. $\frac{1}{16.5}$ Perticæ aut *Poli* Gromatici. $\frac{1}{660}$ Stadii aut *Furlongi*, & $\frac{1}{5280}$ Milliaris Anglici: necnon $\frac{1}{15840}$ Leucæ maritimæ Anglorum. Cæterum extat adhuc Athenis Andronici Cyrrheſtæ collaudatum Vitruvio opus, turris ventorum ὀκτάγωνος quovis latere ὀκταπήχει, aut XII pedum Anglicorum Græcorumve; Gallicorum vero ferme 11½, probante viro probo *J. Sponio.* Eodem equidem modulo Minervæ Templum, quod hodieque urbi ſuæ imminet, aut potius jam nunc falſis religionibus repurgatum, ſanctum denuo & ſecurum, reſtitutæ recens Græciæ cum Leone Veneto vexillum Sapientiæ Divinæ excelſo faſtigio oſtentat, longum comperietis Viatores, abſque Trajani porticu, cubita Græca aut ſeſquipedes Anglicos 112, latum 48. Pariter

Templum

Templum Theſei quam vetuſtum ſub A-thenis intra porticum longum cubita 48, latum 17. Totam denique diametrum Theatri Bacchici ibidem protendere Cubita Græca 173, aut pedes Anglicos 259, 5. Pariſinosve 243 ἔγγιστα. Recte enim illam æſtimavit Clariſſ. *Sponius*.

10. Pes vetus Romanorum $\frac{1}{5}$ Paſſûs, $\frac{1}{5000}$ Milliaris Romani ſive Italici. *Columella*, & *Plinius*. Hujus dodrantem ſive palmum, ſimulque Cannam δεκάδωρον Architectorum antiquæ Urbis, tabulæ marmoreæ inſcripſit *L. Pætus* in Capitolio. Illum enim verum fuiſſe veteremque modulum pedis Romani, ex ſuburbanis ruinis erutiſque aliquot pedibus ferreis nuper comprobavit vir illuſtris *Raphael Fabretus*: cui maxime ego aſſentior, tribus duntaxat milleſimis pedis excedens menſuram *Grævianam*. Semet tamen defendit diligentiſſimus Grævius monumento Coſſutii, Architecti Romæ Atheniſque Pollione judice laudatiſſimi: modulis Capitolinis ipſius *Pæti*: & præ cæteris pavimento marmoreo Panthei, operum Romanorum

C c 2 ex-

exquiſitiſſimi; præter veteres pedes æreos F. Urſini & aliorum civium celebrium, necnon Leonardi de portis J. C. Vicentini. Dico autem, ceu è Canone noſtro, portam magnam Panthei in urbe Roma latum viginti pedes Romanos. Quinimo maxime fuiſſe probant, quem volumus verum & antiquum pedem Romanorum, tot circa Urbem ductus aquarum, Marciæ, Tepulæ, Juliæ, Claudiæ &c. modulis Frontinianis & Fabretinis ad amuſſim convenientibus. Idem confirmant Cryptoporticus Alexandri & Mammææ parentis, 80 pedes longa: Pyramiſq; quadrata & elegans nimis C. Ceſtii epulonis, ſuper humilem ſuam baſim lata pedes Romanos 98. Idem centum alia Urbis dominæ monumenta, quæ jam in hoc ſummario deſcribere nolo vel dimetiri.

Cauſam autem doctiſſimi *Snellii* deploratam ſatis jam lubens prætereo. Quippe ad unum Cattorum caſtrum *Willebordus* ille & ſimul gloria *Scaligeri* confugiunt; cum nec vola nec veſtigium tam grandis moduli uſquam aliubi reperiantur.

tur. Quis vero non in media Roma pedem iſtum prudens quæreret, ubi tanta ſemper viguit circa æquas menſuras cautio, tantus honos ædilium & tam multa ſanctio, quam ruinam Italia procul jacentem pro alieni fori norma ſollicitare? Idem fere de opinione *Budæi* judicandum, viri alioquin ſummi & in literatura Græcanica clariſſimi, atque jam de *Snellio* diximus. Modulum equidem pedis Romani alter inter Batavos per tot ætates clam ipſis Quiritibus recte adſervari contendit, alter apud ſuos Pariſinos; utrique errore magno, magnoque erga patriam adfectu. Paulo tamen mitius excedere maluit *Bapt. Villalpandus*, perque Hiſpaniam pedem vere Romanum nundinis omnibus oſtendi; natalis ſui ſoli quam Congii Veſpaſianici diligentior æſtimator. Verum nos in eo vivimus ſæculo, quando nova nomina, recentibus licet meritis clariſſima, contra crebra exempla antiquæ artis, aut ſane novæ conjecturæ adverſus tot frontes veterum ædium nequicquam valere debent.

T A B U L A

Pedes & partes pedis. Unciæ.	Digitus.	Pollex, Uncia.	Palmus.
Pedes	$\frac{1}{16}$ = ,0625	$\frac{1}{12}$ = ,0833	$\frac{1}{4}$ = ,25
Unciæ	,75	1	3

Pedes Unciæque Græcorum

Nobis	Ped.	,064437	,085915	,25775
	Unc.	,77425	1,031	3,093
Plinio & Straboni.	Ped.	,065104	,086805	,260416
	Unc.	,78125	1,04166	3,125

	Orgyia, Hexapeda, 1,2 Paſſûs.	Ακαινα. Decempeda, 6, 666 Cubiti, 2 paſſus.	Plethrum Centumpeda, 66,66 Cubiti, 20 Paſſus.
Pedes.	6	10	100
Unciæ.	72	120	1200

Pedes Unciæque Græcorum

Nobis	Ped.	6,186	10,31	103,1
	Unc.	72,232	123,72	1237,2
Et Paſſus		1,2372	2062	20,62
Plinio & Straboni.	Ped.	6,25	10,41666	104,1666
	Unc.	75	125	1250
Et Paſſus		1,25	2,0833	2,0833

Pedes & Unciæ Romanæ continent

		Digitus.	Uncia.
Nobis	Pedes	,060625	,080833
	Uncias	,7275	,97
Plinio.	Pedes	,06	,08
	Uncias	,7165	,97

S E C U N D A,

Semipes.	Spithama, Dodrans.	Pes.	Cubitus, Seſquipes.	Paſſus, Quinquepes.
$\frac{1}{2}$=,5	$\frac{3}{4}$=,75	1	$\frac{3}{2}$=1,5	5
6	9	12	18	60

aut Anglorum faciunt Romanos.

,5155	,77325	1,031	1,5465	5,155
6,186	9,279	12,372	18,558	61,86
,52089	,78125	1,041666	1,5625	5,2083
6,25	9,375	12,5	18,75	62,5

Stadium, 120 Paſſus, 400 Cubiti.	Millepedes, 200 Paſſus, 666, 666 Cubiti.	Octaſtadium, 960 Paſſus, 3200 Cubiti.	Μίλιον, Mille paſſus, 3334 Cubiti.	Paraſanga, 12000 Cubiti; 3600 Paſſus, 30 Stadia.
600	1000	4800	5000	18000
7200	12000	57600	60000	216000

aut Anglorum faciunt Romanos.

518,6	1031	4948,633	5155	18558
7423,2	12372	59385,6	61860	222696
123,72	206,2	989,76	1031	3711,6
625	1041,666	5000	5208,3	18750
7500	12500	60000	62500	225000
125	208$\frac{1}{3}$	1000	1041$\frac{2}{3}$	3750

Pedes ac Uncias Græcorum vel Anglorum.

Palmus.	Semipes.	Spithama.	Pes.	Cubitus.	Paſſus.
,2425	,485	,7275	,97	1,455	4,85
2,91	5,82	8,73	11,64	17,46	28,2
,24	,48	,72	,96	1,44	4,8
2,866	5,76	8,604	11,52	17,28	57,6

Pedes

Pedes & Unciæ Romanæ continent

		Orgyia.	Decempeda.
Nobis	Pedes	5,82	9,7
	Uncias	69,84	116,4
Nobis Paſſus πεντάποδες Græcorum aut Anglorum.		1,164	1,94
Plinio.	Pedes	5,76	9,6
	Uncias	69,12	115,2
Plinio Paſſus, ſeu πεντάποδα Græc. & Angl.		1,152	1,92

---

11. Cubitus, πῆχυς, אמה ἄμμα, & Chaldæis אמתא ἀμμεθά. الذراع δεεράγα Arabibus, Perſiſque ارش ἄρις. ἐγγώνιος πῆχυς, *Hippocrates.* Menſura antiquiſſima. ¼ Hominis ſtantis, *Vitruvius.* Quantum à flexu brachii pergit ad finem medii digiti. ἀπὸ ὠλεκράνου πρὸς τὸ τοῦ μέσου δακτύλου ἄκρον τὸ διάστημα, πῆχυς. εἰ δὲ συγκάμψειας τοὺς δακτύλους, ἀπ' ἀγκῶνος ἐπ' αὐτοὺς πυγὼν τὸ μέτρον. εἰ δὲ συγκλείσειας, πυγμή. *Poll.* Pariter Grammatici Arabum, الذراع من المرفق الي اطراف الاصابع. πῆχυς, ὠλένη. *Julius idem, Suetoniuſque Tranquillus.* 6 Palmi patrii, טפחים; ἤτοι ἑξάδωρον. *Vitruvius, Frontinus, Julianus, Hero, MSS. Vatic.*

Pedes ac Uncias Græcorum vel Anglorum.

Centump.	Stadium, 120 Paſſus.	Pedes mille, 200 Paſſus.	Octaſtad. 960 Paſſus.	Mille Paſſus.	Paraſanga, 3600 Paſſus.
97	582	970	4656	4850	17460
1164	6984	11640	55872	58200	209520
19,4	116,4	194	931,2	970	3600
96	576	960	4608	4800	17280
1152	6912	11520	55296	57600	207360
19,2	115,2	192	921,6	960	3456.

Vatic. S. Hieronymus ad Ezech. c. 40. 5. *& ad c.* 43. *Sal. Jarchius, & O. Bartenorius ad Celaim c.* 2. 9. *& ad Menacot c.* 11. 5. *Abulphedas, Geometres Golianus, Alis Cuxius, Phirauzabadius, Phiumius, Alides, & neſcio quot Lexicographi Arabici Syriacique.* Seſquipes aut τριημιπόδιον, *Heſychius, Suidas, Julianus Architectus, MSS. Gr. in Vaticano & in Bodliano, Hero, Alii.* 18 Unciæ vel Pollices, *Frontinus.* 2 Spithamæ, aut Zaretæ duæ, 6 palmi aut Sextantes cubiti, duo Dodrantes pedis, 24 Digiti. *Frontinus, Hero, MS. Gr. Bibl. Vat.* ¼ Orgyiæ, *Hero, & MS. Gr. illuſtriſſimi*

Pembrocii. Cubitus autem Ægyptius, Hebraicus, Babyloniorum vulgaris, & Græcus, ſicut ſupra monſtravimus *Tab.* 1. tendit æque cum ſeſquipede aut ſemivirga Anglorum & Caſtellanorum. Is eſt πῆχυς μέτριος, juſtior & communior cubitus *Herodoti prima*. Eadem fortaſſe tenuit ratio cubiti Samiorum, & Gromaticorum Ægyptiorum apud *Muſam* alteram *Herodoti*, vel paulo major; ſicut in agris metiendis complurium gentium uſus nundinarium cubitum excedit. Idem vero ille אמת האיש *Virilis* nuncupatur in codice Divino. Cubitus idem fuit Moſis legumlatoris, qui Geometriam Ægyptiam apprime calluit A rtapano & Joſepho & Stephano noſtro conteſtantibus. Nec alio, autuma, cubito primam & fere maximam navium Oraculo præfiniente conſtruxit nobiliſſimus imperator Noachus, quam Adamico, quam Ægyptio. Namque juſtus hominum ſtatus qnatuor cubitis Hebraicis, quanta eſt Orgyia Græca & Hexapeda Anglorum, omni ævo rerum æſtimatus eſt. Eadem profecto menſura,

ذراع اليمن وذراع العامة, *Cubitus* dicta *Vulgi*, *Cubituſve Brachii non immodici* inter *Arabas* verſat. De cubito vero Judæorum prolixè ſatis diſſerunt *Moſes Maimonides* & *O. Bartenorius* ad farraginem τῶν δευτερώσεων; *Godolias* in Chronicis ſuis, & *R. Abrahamus* expolitor *Silte Gibborim.* Modulum autem Ægyptium in campo Memphitico etiamnum ſervat receſſu bicubitali graduum ſuorum infimorum ampliſſima omnium Pyramis. Quinimo hæc fabrica, humanorum operum longe maximum & difficillimum, omni hiſtoria antiquius, ævi ſequentis ſecurum, & proximum cœlo, quadratæ baſeos latus porrigit cubitis Ægyptiis 462, quæ ſunt ſeptem plethra *Diodori Siculi* tot pedibus minus, aut 693 pedes Ægypti & Græciæ & Britanniæ; Romani 714,43. Pliniani 721,9: ſolique occupat pedes Ægyptios Anglicoſve 480249, Romanos 510400, Plinianos 520000, aut 18 jugera Romana & plus paulo, quæ ſunt *Acræ* Anglicæ 11,025. Feliciter etiam accedunt ad epilogiſmum noſtrum numeri

Mohallii Arabis. Statuit enim ille Pyramidum ſummam cubitos 317 altam, latamque ad baſis quadrum cubitos 460. Planum autem in faſtigio tantæ domus relictum patet Superis latitudine ἐννεαπήχει; quanti ſunt pedes noſtri Ægyptiique 13,5, Romani 14 ἔγγιςα. In meditullio denique tam audacis ædificii, camera marmorea 23 cubitos Ægyptios, aut tot ſeſquipedes noſtros longa, tenet Thecam etiam marmoream longitudine quatuor cubitorum, quantula eſt humani corporis (ut diximus) juſta ac grata proceritas, ſuper particulas 325; relictis quaſi immiſſum, ut decuit, cadaver octo digitis.

Præterea juſtum & felix Nili incrementum ad 16 Cubitos Græcos, imo ad tot Ægyptios, ut ab Herodoto liquet, omnino aſcendere apud Memphin, augentis ſe fluvii cuſtodem, in puteis Niloſcopis (quos providentia regum priſcorum conditos deſcribunt bene Diodorus Straboque ex viſu) per mille annos à Græcis adnotatum fuit. *Herodotus ſcrutator metatorque ſedulus Terræ Niliacæ, Strabo, Plinius, Solinus,*

Ammi-

Ammianus. Et, præter hos nobiles Scriptores, idem adhuc monſtrat in Hortis Vaticanis Nili fluminis ſtatua, 16 liberis cubitalibus circa ludentibus, quam in Templo Pacis poſuerat olim *Veſpaſianus* imperator. Idemque jampridem ab eodem marmore comprobarunt diſertis verbis *Pliniuſq;* *Philoſtratuſque.* Quinetiam in cubitis 15. annonæ ſecuritas. Atvero 13 aut 12 famem ferunt. Hanc pariter cubiti duodeviginti, ſummus amnis exceſſus. Nec incertius ulnæ quinque, minima ejus inundatio. *Plinius, Solinus & Ammianus.* Addam his *Ariſtidem* ſcriptorem perfacundum. Ad cubitos 28, differit ille, in Elephantine creber adſurgit fluvius. In Copto Indorum Arabumque emporio ſolos 21 attingit. Sed ad Memphin, non minus 14 cubitis regionem fœcundat, γνωρίμοις μὲν πήχεσι, καὶ πρὸς οὓς ἕλληνες ἤδη λογίζονται. κάτω δὲ ἐν τοῖς ἕλεσιν (ſic lego) εἰς ἑπτὰ καταβαίνει· De eiſdem vero illis paludibus ſacerdotis dictum intelliges apud *Herodotum.* Hæc ergo ratio auctuum erat in Nilometriis ſub Principibus Græcis an-

 teque

teque ipſos. Arabum vero celeberrima illa *Menſura* ſeu *Micias* المقياس in palatio orientali inſulæ Niliacæ Raudæ روضة, ſub Urbe *Giza* جيزة contra Foſſatum, ſeu Meſram aut Babylona averſæ in orientem ripæ, prope Momph ſive Memphin, tribus paraſangis ſuperiorem vertice Delta, Ægyptum modice ac ſæpe inundat cubitis 16: ubertim & egregie cubitis 18. Plus iſtis damnum infert; ſed infra 12 fames. Cubitus vero (ⲡⲓⲙⲁϩⲓ voce Ægyptia) explicat digitos 24=16 & 8. *Edriſius Geographus.* Neoterici enim magis adhuc luxuriant in cubitis, Ægyptum ad 23 uſque lætam fertilemque memorantes. Ad ſepulchra denique SS. Regum & Prophetarum, quæ contra tot ſæcula, tot hoſtes Hebraici nominis in hunc uſque diem oſtendit Palæſtina, menſuram noſtram cubiti Hebraici probabit pius Viator.

12. Babyloniorum & Perſarum Cubitur Major ſive Regius, 27 digiti Græci, $\frac{27}{24}$ aut $1\frac{1}{8}$ cubiti Græci vel Hebraici. Unde Pes Regius Babyloniorum potuit $\frac{9}{8}$ aut $\frac{18}{16}$ pedis

pedis Græci Anglicive. Ait enim *Clio Herodoti*, ὁ δὲ βασιλήϊος πῆχυς τοῦ μετρίου ἐστὶ πήχεως μείζων τρισὶ δακτύλοισι. Hunc equidem cubitum hodieque demonſtrant retractiones graduum marmoreorum, quibus ad molem Chilmenariam adſcenditur prope Perſepolin aut Iſtachram: itidem ut cætera omnia nobiliſſimæ illius ruinæ. Prope autem convenit cum cubito *Regio* Perſarum *Niger* ille Mamonis Arabis. Uterque enim extendit palmos juſtos 6¾. aut digitos tales colligit 27, Uncias Anglicas Græcaſve 20¼, pedemve Anglorum 1,6875. Facile adeo menſuras Anglicas ſeu Græcas, Arabicas, & Babyloniorum veterum inter ſeſe conferre ac definire.

13. Cubitus Hebraicus, אמה ἄμμα, *Jonathani* γαρμίδα גרמידא, *Oncelæ* ἀμμεθὰ, *LXX. Interpr. & Joſepho certe* πῆχυς, *ut Gen. c. 6. 1. Reg. c. 6. & centies ſuper Divina.* Cubitus Moſaicus, & Canon Ædis Vaſorumque Sacrorum, Cubitus erat mediocris ſive ἑξάδωρος. אמה בינונית דל' שש טפחים בכל מקום, *Maimonides & Bartenorius ad Erubin, Succa & Celaim, alioſque aliquot*

quot codices Miſnæ: Scholia Talmudica Succa f. 4. b. & f. 5. b. Godolias in Chronico, Auctor glorioſus Silte Gibborim. Diuque ante iſtos R. Meiras Deuterota clariſſimus, Succa f. 5. b. & Gemara Babyl. Erubin f. 3. b. Cubitus Sapientium ſex palmorum compos, בת ו׳ טפחים. 4 X 6 = 24 Pollices גורלין, 6 Palmi טפחים: 24 X 7 = 168 שעורות hordea lata, aut 24 X 2 = 48 hordea longa. *Maimonides frequenter expertus, Hilcot Sepher Tora c. 9. & Godolias abs illo.* Attamen cubito parvo ſive πενταδώρῳ metitur *Judas*, princeps τῶν δευτερώσεων, tam vaſa ſacra, quam membra pleraque Grandis Altaris, *Succa T. B. f.* 5. Cubitus autem Gemaricus, ceu $\frac{1549}{1806} = \frac{6}{7}$ cubiti Bononienſis: *i. e.* quantum Seſquipes Rhinlandicus, ſive unciæ 18, 594 pedis Anglici. *Godolias qua potuit arte & induſtria.* Namque inſtauratores Templi Secundi, cauti nimis, pollice uno auxerant cubitum veterem ſive Moſaicum. Aurifabri etiam ſub Herodibus modulis vaſium Sacrorum dimidium pollicem addiderant. *Maſicta Celim c.* 17. §. 9. Cubitus denique ἑπ-

Ἰάδωρος direxit Templum Propheticum *Ezech. c.* 40, excedens minimo *Regum Perſarum* cubitum palmorum 6¾ ex §. 12: vel Arabum cubitum *nigrum* §. 14, 4.

14. Cubitus Arabicus. الذراع *Deraga*, aut mollius δερᾶ, à Punico זרוע, ὁ βραχίων Septem autem genera Cubitorum Arabicorum recenſet *Calcoſendius* Philologus. 1. Cubitus Homaræus, الذراع العمرية, 1 2/9 Cubiti communis & μεβίυ, ذراع اليمن. Hoc menſus eſt olim Homarus Ebn Cottabi ſpatium inter Baſram & Cufam. 2. Haſemæus, الهاشمية, qui & Cubitus major الزيادة nuncupatur, digitorum 24. Digitus verò occupat 7 Hordea lata, aut 7X7=49 pilos burdonis. Illo vero Cubito æſtimatio verſat in Jure Mohammedico. Idem teſtatur *Maruphidas*. 3. Belalæus, البلالية, Haſemæo minor. 4. Cubitus Niger, الذراع السودا *Deraa Sauda*, Belalæo cedens digitis 2⅔, ab Æthiope quodam Raſidi Principis à latere nomen & modum ſuum habet. Menſura ædificiorum, Nilometri, merciumque pretioſarum. Ferganius vero & Aſtronomi cæteri ejus ævi, ut Patro-

 no

no ſuo obſequentes, uſi ſunt Cubitis Nigris, ubi gradum ambitus Terræ metiendo definierant. 5. Joſippæus, اليوسفية, ⅔ Digiti minor Cubito Nigro, & Canon ædificiorum Bagdadiorum. 6. Chorda ſive Aſaba, العصبة, brevior Cubito Nigro 1⅔ digiti اصبع, Lælio Ebn Abi auctore. Uſus ejus apud Claudios Babyloniæ كلواذا. 7. Maharanius Cubitus, الذراع المهرانية, 2⅔ Cubiti Nigri, foſſis menſurandis Mamone Principe imperatus. *Ita doctiſſimus ille Calcoſendius.* Alii autem Critici ac Geographi inter Arabas Cubitum dividunt in genera quatuor, in Antiquum, Recentem, Juſtum, & Nigrum. 1. Cubitus Antiquior Arabum الذراع القديما, qui & Haſemæus الهاشمية appellatur, & الملكية Regius *teſte Geometra Goliano*, à Regibus Perſiæ: tum abs Haſemidis, qui ejus uſum foro commendaverant. Continet autem Cubitus vetus digitos latos 32 اصابع, hordeola juncta κατ' πλάτος شعرات 192 = 32 X 6, aut ſetas equinas شعرات البرذون 1152=32X6X6: $\frac{1}{3000}$ Milliaris Arabici, & $\frac{1}{9000}$ Paraſangæ Perſarum Arabumque. *Geometres*

metres Golianus, Abulphedas, Phiumius. Idem $1\frac{1}{3}$ Cubiti Juſti ذراع اليمن: 8 Palmi Juſti ſeu Cabdæ قبضات = 6 & 2, 32 Digiti. *Geom. Gol.* Reperit autem Marufides intra Hagiam Sophiam à ſummo tholo ad pavimentum cubitos Haſemæos 78, aut beſſes 117. Evagrius noſter eidem eminentiæ tribuit pedes Græcos 180. Fornicem autem ejus pene rotundam Arabs idem deprehendit ad ſolum latitudine cubitorum Haſemæorum $44\frac{1}{2}$, ambitu 130. Latitudinem vero totius Templi non minus cubitis $93\frac{1}{2}$. Longitudinem denique Ædis pulcherrimæ explicare cubitos Haſemæos 101. Poteſt tamen ex modulo Marufidæ in *MS.* Arabico Bibliothecæ noſtræ Cubitus Haſemæus Uncias Anglicas 28, 9. 2. Cubitus Recentior, ذراع المحدثين, habet digitos 24, lata hordea mediocria $144=24\times6$, aut pilos Burdonios $864=24\times6\times6$. $\frac{1}{4000}$ Milliaris Arabici الميل, & $\frac{1}{12000}$ Paraſangæ Perſarum Arabumque. *Iidem Scriptores Arabici. Necnon Edriſius Geographus: & Nothamus, Maſudius, Gagminius, ac Chafarius Aſtronomi.* 3. Cubitus

 Juſtus

Juſtus & Mediocris, ſive à flexu brachii haud immodici, ذراع اليد العادلة. Cubitus ideo communior, μέτριος idem dictione Herodoti: aut אמה בינונית, ut Rabini veteres ſunt locuti; aut Cubitus Virilis אמת איש, phraſi Legiſlatoris *Deut. c.* 3. 11. Continet autem Cubitus δίκαιος, ἢ μέτριος, ἢ μάλα κοινὸς, 6 palmos omnino juſtos ſive tot قبضات, 34=6X4 digitos اصابع, 144=24X6 hordea lata شعيرات, & 864=144X6 pilos veredi شعرات البرذون. *Hæc etiam Metator Golianus.* Idem ذراع العامة Cubitus Vulgaris, necnon *Cubitus brevior* الذراع المكسرة, ex palmis ſex ست قبضات. Sic diſtinguitur à Cubito *Regio* & ἐπταδώρῳ ذراع الملك. *Lexici egregii fragm. inter Arabica Cl. Huntingtoni.* 4. Denique Cubitus Niger الذراع السوداء, juſſu illuſtriſſimi Mamonis agris metiendis inſtitutus, tenet palmos Juſtos 6¾, digitos tales 27=24&3. Quæ ſunt Unciæ Anglicæ Græcæve 20½. Tantus fuit & Cubitus Daricus. §. 12. Byſſus & merx pretioſior Bagdadi his cubitis veneunt. *Idem Scriptor ab optimo Golio ſervatus.* Cubitus autem *Raſaſæus*

aut

aut *Regius*, الذراع الملكية او الرشاشية, explicat tres Spithamas اشبار Cubiti Mediocris: valetque $\frac{1}{3}$ قامة Orgyiæ, aut ſtaturæ humanæ, aut menſuræ τετραπήχους. *Ita Edriſius.* Eſſet adeo ſecundum hunc Geographum altitudo humana, quanti pedes Anglici $6\frac{3}{4}$. Cubitus latomorum & lignariorum, pes $1\frac{1}{2}$, palmi 6: ſed Agrimenſorum Greſſus quam Cubitus communior, pedes 2, palmi 8, digiti 6, ſpithamæ $2\frac{2}{3}$. *Hero MS.*

15. Virga Anglica. 3 Pedes, 12 Palmi, 2 Cubiti, 4 Spithamæ, $\frac{4}{5}$ Ulnæ Anglicæ. Tantidem Paſſus Eccleſiaſticus, aut Dexter. Unde *Julianus Aſcalonita* definito dixit, βῆμα ἔχει πήχεις β'. πόδας γ'. παλαιστὰς ιβ'.

16. Paſſus Geometricus, ſive Agrimenſorum. 5 Pedes ſua gente. βῆμα διπλοῦν. *MS. Vatic. & Hero.* 2 Greſſus ſive Paſſus parvi. β'. βήματα ἁπλᾶ *MSS. Hatton. & Vat.* Greſſus ſimplex βῆμα ἁπλοῦν pedes $2\frac{1}{2}$, Spithamæ $3\frac{1}{3}$, palmi 10, digiti 40: ſed Greſſus duplex, Spithamæ $6\frac{2}{3}$, palmi 20, digiti 80. *Hero.* Paſſus Romanus,

eximie Paſſus, habet 5 Pedes Romanos *Frontinus ait, & nemo neſcit.*

17. Ὀργυιά. Brachiorum, præter pectus latum, extenſio maxima. *Pollux, Heſych.* الباع βάγα Arabibus, & القامة ⲟⲩϩϥⲟⲧ Ægyptiis. Status (cogitate fratres) quantus eſt hominis, & maxime Crucifixi. *Vitruvius & Statuarii.* ὠλένη. Ulna adeo *Maroni & Servio.* Fathomus, Status, Toiſa. *Anglis, Hiſpanis, Gallis.* ἑξάπους, ἑξάποδον, τετράπηχυ, *viz.* 6 pedes, 4 cubita, 8 Spithamæ. *Herodotus & Heſychius, ſi emendaveris: & MS. Vat. & Julianus Aſcalonita.* Scias autem, ait architectus ille, 100 Orgyiis Geometricis confici Orgyias Simplices, ἡ ὀργυιὰς ἁπλᾶς 112. Orgyia, 24 Palmi, 72 Pollices ſive Unciæ, 96 Digiti, 2 Virgæ ϛίποδες ἤτοι διπήχεις. *Hero Barocii & MS. Gr. in Vaticano.* פישוט ידיים, extenſa brachia, 4 Cubita, ד' אמות, ſtatura hominis, locuſque ejus aptus κατὰ κύβον. *Doctores Urbis S. Erubin f.* 21. 4. Hinc muros Babylonios attollunt ad Orgyias Aſſyrias 50, aut ad Cubita Regia 200=4X50, teſtes antiqui & idonei *Cteſias & Herodotus.*

Quan-

Quanquam *Clitarchus, Strabo, Philo, Cur-*
ius, & Hyginus, 50 Cubita ſubſtituunt
pro tot Orgyiis Cteſianis: necnon loco
200 Cubitorum Herodoti reponere ma-
unt *Plinius, Solinus, Oroſius, & Juvenalis*
Scholion, Pedes ducentos. Spatia Sabba-
ina Orgyia ſive fune πετεχαπήχει menſura-
antur. *Bartenorius alibi, tum Erubin c.*
. 5. *ſerio adfirmat.* Orgyia Gromatica,
pedes $6\frac{3}{4}$, Spithamæ Baſilicæ 9: παλαισαὶ ἢ
γόνθοι, ſive palmi aut pugni 27. plus pol-
ce, ſuper pugnum omnem extremam ex-
ante, quantum efficiunt tres digiti
ati; $\frac{1}{10}$ Funiculi ſive τῦ σωχαρίυ. *Hero falſus è*
MS. Orgyia, pedes $4\frac{1}{2}$, palmi 18. *Hero*
Bembi.

18. Novempeda Hebraica, ſive *Canna*
ἑάπηχυς Hebræorum. קנה, κενή. καλάμος
LXX. Interpr. & S. Hieron. קניה κανιὰ
Jonathani & Syro. قصبة Caſaba *Arabi.*
6 Palmi ſeu טפחים θεπαχὶμ, 6 Cubita, 9
Pedes Hebraici, *Rabini ad Ezech. c.* 40.
, 6. Canna autem Ezechielis ſuperat
calamum communem Hebræorum pal-
mo unico, *c.* 40. 5. prophetiarum ejus,
porrigens palmos 37. 19. De-

19. Decempeda, ſeu Pertica Romana, 10 Pedes Romani, 120 Unciæ ſive Pollices, 40 Palmi, 13$\frac{1}{3}$ Spithamæ, 6$\frac{2}{3}$ Cubita, *Hyginus*, *MSS. Hatton. & Trin.* Hinc Tiberius aliique proceri homines dicti *Malelæ* aliiſque διμοιριαῖοι ſeu Beſſales, tanquam alti pedes decem demto triente, *i.e.* ſtatura pedum 6$\frac{2}{3}$.

20. Decempeda Græca. ἄκαινα, μέζον δεκάπεν, θεσσαλῶν εὕρημα. χ. *Apollonii.* Pariter de illa *Callimachus*, ἀμφότερον κένζον τε βοῶν καὶ μέζον ἀρύρης. ἄκαινα, 10 pedes Græci, 40 palmi, 160 digiti, 6$\frac{2}{3}$ cubiti, & 1$\frac{2}{3}$ orgyia. *MSS. Gr. Vatic. & Epiphanius MS. Schedæ amiciſſimi Rulæi, & illæ Cl. Saravii.* Item $\frac{1}{10}$ Plethri, 1$\frac{2}{3}$ Orgyia. *Fragmenta Saraviana.* ἄκαινα, Canna Ægyptia, ſive Decempeda Ægyptia. *Etym. m. & Epiphanius MS.* Huc accedat قصبة Caſaba ſive Canna Hacemæa, dicta ab Arabum Principe Hacemo Bimralla, conficiens 6 cubita Haſemæa ſecunduuı Zegagium, aut cubita 5 Bochario Juriſconſulto ; aut 8 cubita brachii juſti ſive communia, ذراع اليد العاملة. *Calcoſendius.* Quinvero *Agrimen*-

ſo

ſor Golianus, Caſaba, inquit, ſive Calamus habet 7 cubita Haſemæa, 8 cubita hominis ſtatura juſta ذراع البشر, & cubita Nigra $7\frac{1}{9}$ ذراع سودا. ἄκαινα, 12 pedes, 48 palmi, 192 digiti, 16 Spithamæ, 6 cubiti ſive greſſus, βήματα ἤτοι πήχεις, $2\frac{1}{2}$ orgyiæ, πάσσα aut Paſſus 2, Ampelos $2\frac{2}{5}$. Extendit enim Ampelus digitos 80, palmos 20, Spithamas $6\frac{2}{3}$, pedes 5, greſſus ſive cubitos $2\frac{1}{2}$, orgyiam $1\frac{1}{9}$ *Hæc talia Hero ſubditivus.*

21. Πλέθρον Græcorum, quod eſt δρόμημα. πέλεθρον *bono vati.* Latus Jugeri quadrati ex centumpedibus, h. e. $\frac{10000}{100}$ *Heſychius non inemendatus.* 100 pedes Græci, $66\frac{2}{3}$ cubiti, $16\frac{2}{3}$ orgyiæ, $\frac{1}{6}$ ſtadii, 400 palmi, 1600 digiti. *Herodotus, Heſychius iterum correctus, Suidas, Euſtathiuſque ex Apione & Herodoro. Necnon Didymus Aſulani Editoris ad* ἰλ. έ. & ὀδ. λ. & *Fragmenta Rulæa & Saraviana.* 10 ἄκαιναι, *Schedæ eædem Cl. Rulæi.* τὸ πλέθρον ἔχει ἀκαίνας ί. ὀργυιὰς ιέ. βήματα λ΄. πήχεις ξ΄. πόδας ς΄. *Julianus Aſcalonita.* Proceritas non maxima palmarum Babyloniarum. *Xenophon in Cyro erudien-*

 do,

do, & *Suidas.* Quorſum pertinet Chaldæorum & Perſarum *Aſla* اشل, אסלא, ſive χοῖνος, continens cubita Haſemæa 60: quæ producunt 80 cubita Staturæ juſtæ بذراع اليمن العادلة. Verum Chaliſæ Arabici pro Fune rectius mandarunt menſoribus ſuis السلسلة Catenam. *Maxime à Geometra Goliano.*

22. Stadium Græcum. στάδιον aut στάδιος, puta ἀγὼν vel τόπος. ὀρθὸς δρόμος *Jo. Tzetzes* & *Antonius MS.* Curriculum Pilæ ſtatutum. Stadium Olympicum: proprie Stadium. Vetuſtius στάδιος αὐλὸς & αὐλὼν, quaſi convallis anguſta. *v. Euſtath. ad Iliada,* & *Etym.m.* ἐκ. *Pindari.* 6 Plethra, 100 Orgyiæ, 400 Cubita, 600 Pedes, 800 Spithamæ, 600 X 4 = 2400 παλαισταὶ ſive Palmi, 9600 Digiti: Græca omnia. *Herodotus, Pollux, Hero, Gellius, Cenſorinus, Suidas, MSS. Rulæa* & *Pembrocia, Julianus,* & *Photius C P. Pæanius, Samenudius Ægyptius* & *N. Blemmidas MS.* 60 ἄκαιναι, *Fragmenta Rulæa.* & *Hero MS.* & *prius Julianus Aſcalonita.* Bemata ſive Greſſus 200. *Idem architectus.* $\frac{1}{12}$ Dolichi,

Hero.

Hero. 120 Paſſus πεντάποδες Græcorum, 600 Pedes Anglici. Qua latitudine pandit hippodromion Conſtantinopolitanum, ſicut noſtrates illud ſunt dimenſi. Reperit tamen Cl. *Vernonius* Herodis Attici Stadium ad Iliſſum 630 Pedes Anglicos longum, puta ultra carceres & metam. Inſuper, teſte viro illuſtri ac pio D. *Whelero*, latus quodque Periboli τετραστα διάις Jovis Olympii (Trajanus poſuerat) prope Athenas explicat pedes 625. Tantidem adfirmat *Pauſanias*. Atqui vero Stadium Laodicenum 729 pedes Anglicos extenſum vidit & perambulavit *D. Thomas Smith*, humanarum rerum divinarumque ſcientiſſimus. Explicantur autem in ſtadio Græco 625 pedes Pliniani ac gromatici Romanorum, 125 Paſſus Romani, *Columella*, *Vitruvius*, *ſæpe Plin.Cenſorinus*, *Hyginus*, *S. Hieron. MSS. Savil.* & *Coll. Trin.* & *Hatt.* Sed pedes veri Romanorum 618, 556 $=\frac{1000\times600}{970}$, *ab abaco noſtro.* $\frac{1}{8}$ milliaris Romani, i. e. $\frac{5000}{625}$, ratione pedum Romanorum. *Strabo*, *Plutarchus*, *Polybius velut nunc extat*, *Dionyſius* & *Appianus*

 Livio

Livio adjuncti, Hero, MS. Gr. Pembr. Frontinus, Plinius. MS. Savil. & Agathamerus. Stadiis autem Græcis loca Sacra dimetitur Fl. Joſephus, ſicut eadem Milliaribus ſive Signis Romanis Euſebius, & Hieronymus, & Jo. Phocas. $\frac{1}{7,5}$ ſive $\frac{2}{15}$ milliaris Romani, pedibus equidem Græcis æſtimati, haud Romanis. *Hero, Suidas, MS. Gr. Pembr. N. Blemmidas.* Prope verum ac rationibus Plinianis propius, $\frac{1}{7,68}$ milliaris Romani; vere tamen, $\frac{1}{7,6}$ milliaris Romani pedibus Græcorum ſupputati. Inde Plutarchus dixit milliare Italicum paulo minus eſſe quam ſtadia octo. Adhuc autem viſitur Conſtantinopoli Hippodromus latitudine σαδιαία. Unde poteris de his certius judicare. $\frac{1}{8,3334}$ Milliaris ſive Octaſtadii Græci, quod *Polybius* Romanis pedibus æſtimavit, *Strabone* equidem abuſum notante libro vii. *Galva* ſeu Stadium Arabicum, jactus maximus ſagittæ, longitudo Hippodromi, 400 cubita. *Phiumius, & Firauzabadius.* $\frac{1}{35}$ Paraſangæ juſtæ. *Pharabius. aliique* Stadium vero Commune ſive Furlongus legitimus

Anglo-

Anglorum explicat pedes Anglicos 660, Perticas Anglicas ἐνδεκαπήχεις 40. Stadium denique Pythicum non minus pedibus mille conſumſit. *Cenſorinus.* ςάδιον, الغلوة Galva, τόξευμα, 65 ἄκαιναι ſeu *Caſabæ* majores قصبات, 85 *Caſabæ* minores aut Perticæ, 400 Cubita. *Onom. Copt.* Galva, 1/7.5 milliaris الميل. *Bar Bahlul.*

23. Stadium Talmudicorum. ריס aut רוס, ῥεῖσον ἢ ῥῦσον, i. e. Curriculum à רוץ linguæ primæ. 266 ⅔ Greſſus פסיעות. *Ioma c.* 7. & *Iomtobus ad Baba cama c.* 7. §. 10. 2/15 aut 2/15 milliaris ſui ſive מיל. *Tanchumus, Godolias,* & *Talmudum Babylonium Baba meſia f.* 33. 1. ςάδιον איצטדין *Talm. Jeroſ. Erubin f.* 22. *b.* 625 פסיעות greſſuum minimorum ſive pedum, & 125 paſſuum, *Coben de Lara* & *Moſaphias.*

24. Δίαυλος, Curſus reciprocus. ςάδιον διπλοῦν, ἢ τόπος διςάδιος, ἢ μακρὰ περίοδος. *Pollux, Suidas, ambo à* ϭχ. *Ariſtophanis.* Duorum ſtadiorum ambulationis circuitio, *Vitruvius.* τὸ πληρῶσαι τὸ ςάδιον τῷ δρόμῳ καὶ ὑποςρέψαι, ϭχ. *Ariſtophanis,* & *Suidas.* 2. ſtadia, *Etym. m.* & *Fragmenta Saravii,*

& *Jo. Tzetzes.* 2X400 = 800 cubita. *Heſychius, & γ. Ariſtophanis recte accepti, quod eſt* ω̄, *ſive bis* τ̄. 250 paſſus Romani, 1250 pedes Romani. Ea quidem longitudine adhuc patet Diaulos Smyrnenſis, referente viro Clariſſ. *G. Whelero.*

25. Ἱππικὸν, ἱππικὸς δρόμος, *Pollux.* ἱππικὸν στάδιον, Circus equeſtris, ἱπποδρόμιον. 4 ſtadia, *Plutarchus in Solone.* Hippodromium Oenomai 4 ſtadia longum, latum unum. *Schedæ Saravii.* 500 paſſus Romani, 2500 pedes Romani. Sic eſt Circus Conſtantinopolitanus intra metas: at ultra eas paſſuum Romanorum 550.

26. Milliare aut Milliarium Romanum. Mille paſſus Romani. Proprie Milliare. μίλιον ἰταλικὸν, *Strabo, Plut. Polyb. Alii.* Inde מיל, מילא & ميل Judæorum, Syrorum, Arabum. Lapis aut Columna inſcripta numero Milliariorum, præſertim Graccho ponente. σημεῖον igitur *Euſebio in Geographia S. & in Cæſare Pæanii.* $\frac{1}{3,75}$ Paraſangæ, *Strabo.* 5000 Pedes Romani, 1000 Paſſus Romani. *Frontinus, Hyginus, Plinius, mille alii.* 8 Stadia Græca, ſingula ex

ex pedibus Romanis 625; cuncta pedum Romanorum 5000=625X8. *Columella l.* 5. *c.* 6. *Polybius tertio* ἐπιμελῶς, *Strabo ſeptimo, Plinius l.* 2. *c.* 13. *& l.* 6. *c.* 26. *de Babylone poſt Herodotum, paſſimque Naturæ ejus; Frontinus, Hyginus, Gromatici cuncti, Vitruvius l.* 1. *c.* 6. *Hero, Suidas, Theophilus IC. Agathemerus Geographus, Pæanius, MS. Gr.* ex *Pembrochianis. Item Polybius, Plut. & Appianus cum Livio compoſiti.* Verum non homines ſoli, ſed & lapides hoc loquuntur olim ac nuper eruti: ut in via Valeria, columnæ 38 & 41: aliæ in Appia, in Latina, in aliis viabus à Portis veteris Urbis, ut recte probavit Cl. *Fabretus*, non à Milliario Aureo ſub æde Saturni emenſæ. Ecce alia argumenta hujus moduli. Aquarum Claudiæ & Anienis fontes, hic 45 milliario, 62 ille à Roma abſens. *I. Frontinus, & ipſi Claudio inſcriptus lapis.* Piſcina Claudiæ ad VII. ab Urbe milliarium, *Idem Aquæ ductor, & Fabretus* αὐτόπτης. Oſtia Tiberina XVI M. P. ab eadem recedere. *Antoninus, quem vocant, Tabula Peutingeri, & bona*

fides

fides Fabreti. Roma Decimum via Latina 10 M. P. *Antoninus.* Brundiſio Hydrunta per Lupias 50 M. P. *Plinius, &* *Antoninus.* Roma trans Rubras ad Viceſimum, 20 M. P. *Iter Hieroſol. Pithœi.* Bononia Mutinam 25 milliaria Romana. *Antoninus.* 24 Mutinenſia, 24,911 Veſpaſianica Villalpandi, 19⅔ Bononienſia. *Ricciolus, ab Aſinella ad turrem Mutinenſem ſæpe ac diligenter intercepto ſpatio.* Thuriis Viceſimum, 20 M. P. *Antoninus.* Malliis Columnam Rhegiam 14. M. P. *Antoninus ſemel iterumque.* Columnæ milliariæ in via Emerita Hiſpanorum. Fretum Gaditanum latum inter Mellarium & Promontorium Album 5 M. P. *Plinius à Turanio indigena.* Freti Siculi latitudo minima ſtadia 11. *Timoſthenes.* Columnam Rhegiam à Peloro 12 ſtadia, 1500 paſſus Romani, *Polybius, Plinius, Martianus, & ferme Cluverius.* Peloro Meſſanam 12 M. P. *Antoninus, Edriſius Arabs, & P. Cluverius, Siciliæ totius perdiligentes metatores.* Lilybæo Pachynum 1600 ſtadia, 200 milliaria. *Timoſthenes, Plinius, Martianus*

tianus: atque 1520 ſtadia, 190 M. P. *Agathemerus* & *Cluverius*. Iſthmi Corinthiaci anguſtiæ per Iſthmum oppidum obſervatæ, 4 M. P. *Mela*, *Solinus*: 5. M. P. 40 ſtadia. *Strabo*, *Plin.* & *Lucianus numero forte reſtituto*. Sed per oppidum Hexamilion tranſacta menſura, 6 M. P. *Geographus Nubæus*, & *Viatores juniores*. Jerichunte Jordanem 60 ſtadia, 7½ milliaria. *Joſephus* & *Itineraria ſacra*. Hieroſolyma Bethlehemam, 6 M. P. 2 Paraſangæ. *Euſebius Epiſcopus Cæſareæ Palæſtinæ*, *B. Hieronymus Rector Bethlehemicus*, *ejuſque hoſpes bonus S. Severus*: *Johannes Phocas*, *Epiphanius Hagiopolita*, *Itinerarium Hieroſol. Pithoei*, *Hegeſippus recentior*, *Benjaminus Judæus*; *Edriſius* & *Mohallius Arabes*. Ut pudor ſit non credere. In Britannia à Lapide Londinio Verolamium per Suttoniaca 21 milliaria Romana. *Antoninus*. 20,37 milliaria Geometrica Angliæ, *Menſores noviſſimi*. Minimus trajectus è Gallia, Geſſoriaco Rutupium, quod eſt de Bononia Richburgum uſque, 450 ſtadia Græca, 56¼ milliaria Romana. *Dio*,

& Itinerarium Antonini. Certius autem reſtituetur ratio milliaria vetuſque ſimul ſtadiaſmus , ſi locorum prædictorum diſtantiæ jam ævo noſtro obſerventur: vulgares equidem rotis ubi licet metatoriis, quam veræ per artem Trigonometricam. Huc demum unum ex deperditis adjiciam propter loci famam eximiam. Babylona itaque ad Euphraten ambiit olim murus quadratus ſtadiis Græcis 480, aut milliariis Romanis 60. *Herodotus, Plinius, Solinus, Philoſtratus Lemnius, Scholiaſtes vetus Juvenalis, Julianus imperator, & diſertiſſime noſter Hieronymus ad Eſaiæ c.14.* At vero ſtadia idem comprehendit 360, quot ſunt partes circuli Zodiaci ſive anni Tropici apud Chaldæos : & 45 milliaria Romana, & ἡμεροδρόμιον forte Camelorum. *Cteſias qui urbem viderat, Philo Byzantius, Hyginus reſtitutus, & Tzetzes Chiliaſta.* Vel denique perimeter Babylonis conſumſit ſtadia 365, tot nimirum dies colligit annus Nabonaſſareus ac vetuſtiſſimus Civilium, aut milliaria Romana 45, 625. *Clitarchus & milites*

Alexan-

Alexandri Magni, Strabo & Curtius emendati, & tandem Euſtathius. Denique 400 ſtadia, 50 M. P. Romanorum. *Dio Caſſius ſolus.* Sed hinc pergo. Milliare Romanum facit $7\frac{1}{2}$ Stadia Græca, quævis pedum Græcorum 600, cuncta pedum 4500= 600×$7\frac{1}{2}$: & $\frac{1}{4}$ Paraſangæ, & 750 Orgyias. *Hero idem in Geodæſia, Heſychius correctus, Dio Caſſius, S. Chryſoſtomus ad Evang. Julianus IC. G. Syncellus. MSS. Gr. Illuſtriſſ. virorum H. Savilii & T. Bodlii, Schedæ amiciſſimi Rulæi, Suidas etiam correctus, Rabini Judæorum, & Nic. Blemmidas MS.* μίλιον, 45 Plethra. 450 ἄκαιναι. 750 ὀργυιαί. 1800 βήματα, Greſſus. 3000 πήχεις. 4500 πόδες. *Schedæ Rulæi modo Græcanico, Herones Bodlianus & Bembinus.* τὸ μίλιον, 6000 σπιθαμαί. 18000 παλαισταί. 72000 δάκτυλοι. 1000 ὀργυιαί. 2250 βήματα ἤ πήχεις. 900 ἄμπελοι. 750 πάσσα. 375 ἄκαιναι. $\frac{375}{100}=3\frac{3}{4}$ πλέθρα. $7\frac{1}{2}$ στάδια. *Hero recens è 3 MSS.* τὸ μίλιον ἔχει στάδια ζʹ ∟ʹʹ. πόδας ͵δφ. τὸ δὲ ῥωμαϊκὸν μίλιον ἔχει πόδας ͵ε υ̅. *Codex Bembinus.* τὸ νῦν μίλιον, ἤτοι τῶν ζʹ ∟ʹʹ σταδίων, ἔχει ὀργυιὰς μὲν γεωμετρικὰς ψνʹ. ἁπλᾶς δὲ ω̅μ, βήματα ͵αφ, πήχεις ͵ϛ. κατὰ δὲ

τὸν Ἐρατοσθένην καὶ Στράβωνα γεωγράφους τὸ μίλιον ἔχει σταδίους η, γ´ ſive 8⅓. ἤτοι ὀργυιὰς ω λ γ. *Julianus architectus.* Compertum enim eſt ex Itinerario Antonini, quod adpellant, è Tabulis Peutingeri & ab Hiſtoricis Byzantinis, vergentis Imperii Romani nummos, artes, ingenia & majeſtatem, ita & ſpatia milliaria ſenſim decreviſſe. Hoc etiam nimis quam quæſivit Menſorum Curſorumque publicorum fraus & avarities. Dein μίλιον 7,68 StadiaGræca, pedum quævis Græcorum 600, ſimul pedum 4800=600X7,68: $\frac{1}{3,9}$ Paraſangæ, *Plinius Suidas, & G. Agricola.* 7,76 Stadia Græca, ſingula 606,25 pedum Græcorum Anglicorumve: ſimul omnia pedum 4850 =606,25X7,76. *Ab abaco noſtro.* Imo idem computus placuit jam olim J. Cæſari. Unde ille in extremo Civilium χῶμα ἑπταστάδιον, quo Pharon Ægyptiam Alexandriæ ſuæ adjunctam norunt viatores, *Strabo, Joſephus* & centum alii, nongentis Paſſubus Romanis æque æſtimavit. μίλιον ἰταλικόν, paulo minus quam ſtadia octo, viri proximus *Plutarchus.* 7 Stadia decurſa

curſa, Alexandrina credam an vere Herculea? 42 Plethra, 420 Acænæ, 700 Orgyiæ, 1680 Greſſus, 2800 Cubita, 4200 Pedes, 5600 Spithamæ, 16800 Palmi, 67200 Digiti. *Schedæ elegantiſſimi Saravii.* Pariter *Samenudio* Ægyptio MS. μίλιον, 7 Stadia ſeu Galvæ غلوات 600 Perticæ πενταπήχεις aut Caſabæ قصبات, Cubita 3000 = 600×5, $\frac{1}{3}$ Paraſangæ. Milliare vero Polybianum, *Strabone* quidem referente, ne vix *Polybio* ipſo, producit Stadia $8\frac{1}{3}$ pedibus Romanis æſtimata: quæ ſunt Plethra 50=48†2, Pedes 5000=4800†200. Milliare Italicum 3000 brachia Florentina. *Illuſtris Dudleius.* Milliare الميل, $7\frac{1}{2}$ ſtadia غلوات, 4000 cubita, $\frac{1}{3}$ paraſangæ, 96000 digiti, 576000 hordeola. *Bar Bahlul.* Milliare, $\frac{1}{3}$ paraſangæ, $7\frac{1}{17}$ ſtadia, 3000 cubita priſca, 600 Caſabæ aut Cannæ quinquecubitales. *Onom. Copt.* 1000 Hatuæ حطوات paſſus ſeu greſſus graves. *Bar Bahlul.*

27. Milliare Geometricum Angliæ. Idem Octaſtadium Græcorum, 5000 Pedibus Græcis, aut 10000 Semipedibus Anglicis exporrectum: qui faciunt *Nobis*

Pedes Romanos 5155. Semip. 10'310. *Plinio* Ped. 5208. Semip. 10'416. Pedes vero Catholicos 4583,1046. Semip. 9'166. & Pedes Pariſinos 4690,4315. Semip. 9'381. & Bononiæ Pedes 4152,89. Semipedes 8304'8. Idem denique de circuitu Terræ totius $\frac{1}{734}$ gradus unici aufert.

28. Milliare vero Commune & Legitimum Angliæ continet octo ſtadia Anglica, ſive totidem Furlongos perticarum quotque quadraginta: Perticas ἑνδεκαπήχεις 320=40X8: Fathomos ſive Hexapedas 880, Paſſus πεντάποδας 1056, Ulnas πενταστιθάμους 1408: Aut Virgas τρίποδας 1760, Cubita διπίθαμα 3520. Pedes 5280, Spithamas 7040, Palmos 21120, Uncias 63360, & Hordea longa 190080.

20. Milliare Talmudicum. המיל & מילא, μίλιον vetuſtiſſimi Interpretis c. 5,41. Evangelii κατὰ ματθαῖον, & ubique Codicum Talmudicorum. Mille paſſus Romani. Namque obſecuta eſt gens infelix metatoribus Auguſtis. 7½ Stadia aut Riſa ריס. Octans intervalli iſtius, quod Emmaunta ſeu Nicopolin dirimit ab Hieroſolyma.

S. *Lucas*

S. Lucas c. 24 *Evang. & Joſephus Bellorum ultimo, & Viatores Sacri.* Aut à Jerichunte Jordanem: *Idem Flavius & Epiph. Hagiopolita.* Nam utrobique $\frac{60}{7.5}=8$ patent ſtadia.

30. Milliare Hebraicum, σαββάτȣ ὁδὸς in Actis Apoſtolicis: Limes Sabbatinus, תחום השבת, Scribarum antiquiſſimorum decreto, 2000 Cubita, אלפים אמה: ¼ Paraſangæ aut פרסה, 12000 Palmi ἡ ϑεπαχὶμ =2000×6. *Tanchumus in Lexico Talmudico, Chronicon Godoliæ f.* 90. *Fuſe Maimonides Hilcot Sabbat. c.* 27. *Idem ille Moſes & Obadias B. ad Baba Cama c.* 77. *Mecilta egregie f.* 20. *Midbar rabba f.* 211. *Semotque rabba. f.* 159. *Gemara Babylonia Sota f.* 27. *b. &* 42. *Baba Meſia f.* 33. *& Peſachim f.* 93. *b. Tanchuma, Conditor Aruc. Sal: Jarchius, & D. Cimchius ad Joſ. c.* 3. 4. *& ante hos omnes Sacerdotii Judaici decus ultimum Fl. Joſephus. Item Deuterotæ priſci Maſſicta Erubin c.* 4. *& c.* 5. *Et ab iſtis præſertim à R. Aquiba noſter Hieronymus Quæſt. Algaſianarum decima.* Ubi Pedes minute legimus pro Paſſus aut juſtius πήχεις. Sic enim viderat

beatus

beatus *Eucherius.* Tantum ſane jam olim definite dixerat celebris ille Aquibas Maſſicta *Erub. c.* 5. ר עקיבא אומר אין לו ממקום עירובו אלא אלפים אמה. Quare Oecumenius, Rabaniſmo quaſi calens, initio Act. S. μίλιον ἐν ἦ τοῦ σαββάτου ὁδὸς, ὥς φησιν ὠριγένης ἐν τῷ ε στρωματεῖ, δισχιλίων πηχῶν τοῦτο ὑπῆρχε. καὶ μάλλον ἡ ἁγία σκηνὴ καὶ κιβωτὸς τοσοῦτο διάστημα προελάμβανε τῆς παρεμβολῆς, Joſ. c. 3. 2000 Greſſus mediocres, βήματα ἁπλᾶ ἤτοι πηχυαῖα, פסיעות בינוניות, σαββατοπορία. *Maimonides in Iad, Talm. Babyl. in Erubin f.* 42. *& Feſtus ad Baba Cama c.* 7. §. 10. Quantum diſtant in monte Olivarum veſtigia ultima Servatoris, unde cœlos repetebat, ab urbe Hieroſolyma, iter Sabbati, *Act.* 1. 12. Syrus ponit ἑπταστάδιον; at Fl. Joſephus certius ac æquius πενταστάδιον eo inverval-lo. Nam pedes $\frac{3000}{600}$ reddunt 5 ſtadia. Baſis autem Orientalis ejuſdem montis 15 ſtadia, nihil minus, ab urbe Sacra diſtans. *S. Joh. c.* 11. *S. Hieron. & Jo. Phocas.* Suburbium denique legitimum, מגרש העיר, 2000 Cubita undique protendit, *Num.* 35. 5. imo v. 4. ſecundum Fl. Joſephum & In-

terpr

terpr.LXX.& Joſen Galilæum.*Jeroſ.Erub. f.*23.*c.* & *Bab.titulo eodem.* h.e. Ped. Anglicos 3000. Quanta equidem diſtantia inter Arcam Divinam & populum rite obſervabatur. *Joſ.c.*3.4. & *Exodi grandis f.*159.*d.*

31. Milliare Arabicum, الميل, continet 3000 Cubitos Priſcos aut Haſemæos اذرع القدما واذرع بني هاشم: Novos vero Cubitos اذرع المحدثين omnino 4000; partitione quidem Cubiti variante, non ſpatio milliari olim aut nuper. *Abulphedas, Firauzabadius,Fiumius, Alis Cuxius è Perſis, A. Chaias Judæus, Ferganius, Nothamus, Gagminius,Chafarius,* & *alii Aſtronomi Arabum.* ⅓ Paraſangæ فرسخ, 4000X24=3000 X32=9600 Digiti اصابع, 6X9600=576000 hordea lata شعيرات, & ſetæ equinæ 3456000, tam majoribus Arabum quam junioribus.*Scriptores iidem,* & *Maſudius. Et Alides Syrus, aliuſque Criticus Syriacus in Bibl. pretioſa Clariſſimi Huntingtoni,* & *Lexidion Nigmatallah.* Milliare autem Arabicum Ferganii & Maſudii Aſtrophilorum cepit 4000 Cubita Manonia ſive Nigra, quæ vocantur, ذراع

سموس; *Ipſis teſtibus.* At vero 4000 Cubitis Juſtis ſive communibus, بذراع اليمن, milliare patrium æſtimat *Manſurius* mathematicus haud ignobilis. Milliare Arabicum 4000 Greſſus خطوات, *Ecthbarius.* Hoc inſuper tenebitis, Edriſium, Haucalidam, Abulphedam, & pleroſque Scriptores Arabicos, dum maxime intra Imperium Romanum verſantur, referre milliaria mitiora, & Romana potius quam ſua. Idem faciunt Judæi in Talmudis & extra iſta, ut viator Tudelenſis aliique. Verum ut peregrina illa detexam, Milliare Arabicum expendit pedes Arabicos 6000, aut 576000 hordea lata: pedes autem Græcos Anglicoſve 6605=1100, 917 in 6 Hoc oſtendimus Tab. 1.

32. Δόλιχος, μακρὸς δρόμος, *Pollux.* ἱπποδρόμιον, *Suidas.* 12 Stadia, 1200 Orgyiæ, 4800 Cubita Græca. *Hero, & Schedæ ampliſſ. Saravii.* In directum id putant aliqui, ut à calce ad carceres conficerent revertendo Stadia 24. Hoc maluit *Suidas.* Pariter *Jo. Tzetzes* verſu politico

ὁ τέσσωρος ἦν δρόμος δὲ καμπτήρων δωδεκάδος

Alic

Alio tamen ille dixerat, ὁ δόλιχος ἑπτάδρο-μος βεῖς τοὺς καμπτῆρας εἶχεν, καὶ τὸ καμπτῆρος ἥμισυ.

33. Leuga Gallorum, *Ammianus*, *Jornandes*, *Tabulæ Peutingeri*, *&* *MS. Savilianum*, *&* *Heſychius repurgatus.* Leuca, *S. Hieronymus*, *Iſidorus*, *Ingulphus*, *alii ſexcenti.* Leva, Leuva, & Leove. *Beda*, *Gromatici juniores*, *Gloſſæ Saxonicæ*, *Nithardus*, *Ivo.* Lieue in ore *Francorum*, League *Anglo*, Lega *Hiſpano.* Leuga à Germanorum *Lugen*, quantum telluris oculi facile proſpiciunt: ceu ميل من البصر apud Grammaticos Arabum. Aut à *Legen* requieſcere. Malunt alii à *Liech* Celtico deducere, quod eſt lapis. Seſquimilliare Romanum. 12 Stadia: ſicut & Dolichus Græcorum & Leuca Japonum. 1500 Paſſus, aut 7500 Pedes Romani. *Ammianus ſexto*, *Jornandes decimoſexto*, *Æthicus*, *Antonini Itinerarium quod vocatur*, *Iſidorus*, *MSS. Saviliana.* 2 Milliaria. *Ingulphus.* 2 Milliaria Italica. *Hodieque circa Pariſios.* Tantæ & Coſæ Mogolorum.

34. Leuga terreſtris Hiſpanorum. 3 Milliaria Italica. *Leges &* *Geographi Hiſpaniæ.*

ſpaniæ. Quanta & Leuca Bulgarica, & Sinenſium Pu, i. e. Columna ad decimum Li extans. Li autem validæ vocis ſpatium, poſitis, ut ſolent, ordine nunciis. Pu præterea æſtimatur octans itineris diurni ſive Can. *v. Martinium Hiſtoriæ Sinicæ Atlantem.*

35. Leuca maritima Hiſpanorum, imo terreſtris Leuca *Lud. Nonii.* Item Raſta, i. e. requies ſive manſio Germanorum; cujus meminit *S. Hieronymus* ad ultima Joelis. 4 Milliaria Italica, *Scriptores plerique utriuſque populi.*

36. Paraſanga communior breviorque Perſarum. ὁ παρασάγγης. Perſis ipſis فرسنك *Pharſanc*, i. e. *parva miſſio*, quod interpretor, ἀγγελία μικρὰ ἤτοι ἀποστόλιον: *Iter horarium tabellarii peditis.* Inde Arabibus فرسخ *Pharſach*: Judæiſq; Eſ. c. 10.32. & paſſim Talmudis פרסה *Pharſa.* Eadem Stadium aut ܐܣܛܕܝܘܢ Syrorum catachreſi. σχοῖνος περσικὸς, *Etym. M. & Plinius l.* 5. *c.* 10. *& MS. Hatton.* ἀνάπαυλος, *Agathias.* Schoenus *Marino & Ptolemæo* Geographis, 30 ſtadia. 30 Stadia Attica, *Herodotus*

lotus plus ſemel, Xenophon, Artemidorus, Strabo, Cl. Ptolemæus, Heſychius, Agathias, Photius, Suidas, Etym. M. Hero MS. Fragm. Saraviana. Nam quidam Perſarum & Babyloniorum Paraſangas ſibi ad 40, imo ad 60 tendunt Stadia. *Strabo l.* 11. *ex Patrocle: Euſtathius, Harmenopulus, alii ex Strabone.* Vide §. ſequentem. $\frac{1}{56}$ fere Stathmi Perſici ſive itineris diurni. *Xenophon.* Quaſi $\frac{1}{5}$ Stathmi Perſici. *Herodotus.* Paulo plus quam 30 Stadia. *Agathemerus in Compendio Geographiæ.* 3,75. Milliaria Romana $=\frac{30}{8}$. *Strabo, aliique.* 3,9 $=\frac{30}{7,68}$ ἤγουν Milliaria Rom. *Nos.* 3 Milliaria Italica. *Giggeius & Golius viri clariſſimi.* 3 Milliaria Haſenæa aut Cufæa, هاشمية الاميل, tam recentioribus Arabum quam antiquis: at vero eadem capit 9000 cubita priſca, recentia 12000. *Abulphedas Epiphaniæ nec minus Geographiæ Arabicæ princeps, Edriſius: Jeſus Alides inter Syros: Camuſi conditor, Phiumius ex Criticis Arabum: Compendia Lexici Gauharii, Lexicon aliud egregium inter Arabica Cl. Huntingtoni, Catena Syriaca in N. T. Abulpharagus in A-*

 ſtroni-

ſtronomia ſua, Maſudius ad Syntaxin Ptol. & Samenudius. 9000 Cubita اذراع priſca Arabum ex digitis 32, *Abulphedas.* 30 غلوات ſive τοξεύματα, *Phiumius.* Verum 25 *Galvæ* ſive Stadia, Paraſanga juſta. *Pharabius & alii Philologi Arabum.* 12000 Cubita Nova, ſingula digitorum 24 = $9000 \times \frac{4}{3}$. *Abulphedas, Lexicographus Syrus Bibl. Huntingtonianæ, Edriſius ille Geographus, Alis Coxius, Geometres Golianus, Firauzabadius Criticus, Talmudum Babylonium Peſacin f. 94. P. Aquinas in Lexico, Chordadebius in Itinerario.* $\frac{1}{8}$ Marhalæ المرحلة aut المحطة Mahattæ, i. e. itineris diurni. *Abulphedas.* At $\frac{1}{10}$ Marhalæ. *Edriſius.* $\frac{1}{4}$ Baridi البريد Stationis Curſorum publicorum. *Sebaboddinus.* $\frac{1}{3}$ aut $\frac{1}{2}$ Baridi *Firauzab. & alii.* 288000 Digiti اصبعا *Abulphedas.* 1728000 hordeo lata شعيرات, *Idem.*

37. Atvero Pharſanga ſive χοῖνος περσικὸς, 4 milliaria מילין ex milliari $7\frac{1}{2}$ ſtadiorum: ut ſub Imperatoribus Conſtantinopolitanis id patuit. $4 \times 2000 = 8000$ Cubita אמות. $4 \times 7\frac{1}{2}$ Stadia רוסין. *Tanchumus,*

Zacu-

Zacutus, Elias Germanus & Moſaphias Lexicographi e Judæis. Sal. Jarchius, Gloſ- ſator alius Talmudi in Megilla & Sabbat & Peſachin: & Benjaminus Tudelenſis in tota ſua peregrinatione, & ante illum Feſanus in Beracot: Maimonides in Tephillin c. 4. §. 2. *Hero recens in Metricis MS Gr.* Pariter σχοινίον Oſſenorum (factio hæc fuit Judaica in Ituræa) valuit 4 milliaria. *Epiphanius p.*42. *Panarii ſui, & MS. Hatton. & fragmenta Græca illuſtris Saravii & Hero MS.* Eodem modo in Antonini, quod fertur, Itinerario, *Caſio Pentaſchoenon* 4×5=20 M. P. quod eſt, 30×5=4×7, 5 : ×5=150.

38. Σχοῖνος, Funis Ægyptiacus, Paraſanga Ægyptiaca. *Etym.* M. Schoenus major Ægyptiorum, 2 Paraſangæ Perſicæ, 60 Stadia Attica. *Herodotus, Strabo, Etym.* M. & *Euſtathius, & Cl. Ptolemæus in Geographumenis.* Schoenus minor Ægyptiorum & Babyloniorum, ex rationibus Eratoſthenis & Theophanis, 40 ſtadia. *Plinius l.* 12. *c.* 13. *Strabo l.* 11. *Euſtathius, Etym.* M. $\frac{40}{8}$=5 milliaria Italica. *Plinius ibidem.*

bidem. Variabant enim Schoeni per Ægyptum Geometriæ matrem jam à multis ſæculis, ſide *Strabonis* metatoris. Illi equidem à Delta ſummo Memphin dirimit Schoenis 3: *Edriſius* eandem tribus paraſangis; *Plinius* vero P. M. 15.

39. Σταθμὸς, Statio, Manſio, Diæta מהלך יום Judæis. المرحلة *Marhala*, & المسيرة. Iter equeſtre unius diei. Quantitate adeo varia quam extant diverſa ſiti Diverſoria publica. Stathmus in Itinerario Benjamini Tudelenſis eſt quaſi 25 milliaria Romana, ſi cum Antonini Stationibus conferatur. σαθμὸς περσικὸς, 150 ſtadia, 5 Paraſangæ. *Herodotus, Xenophon.* Quantum a Jordane diſtat Jeroſolyma. *Sol. Jarchius ad Eſ. c.* 24 16. *Abulpheda* & nonnunquam *Edriſio* milliaria 24, paraſangæ 8. *Edriſio* quandoque & *Mohallic* milliaria 30, paraſangæ 10. *Birunius* vero perite adimit quintam itineris partem, ut ex viis publicis dignoſcantur rectæ locorum diſtantiæ: contentus itaque 25 milliaribus quotidiano labore. Iter diei, 210 ſtadia, quaſi milliaria 26, 25.

Pro-

Procopius. Iter pedeſtre unius diei cenſuit & Juriſconſultus & Miles Romanus 20 M. P. aut Stadiis 150. *Caius, Livius, Polybius, ſed & Herodotus.*

40. Δρόμος, νυχθημέρειος πλοῦς. المجرى *Mogra.* Curſus navis ſpatio 24 horarum. Valet ille *Edriſio* & *Abulphedæ* 100 milliaria, aut quaſi ſeſquigradum ambitus noſtri Globi; plus *Herodoto* & *Polybio.* Incerta tamen ſunt itinera maritima & infida, tanquam unda.

41. Ambitus denique Orbis terrarum aquarumque, quem Deo faciente incolimus. Nobilis profecto & digna Regibus contemplatio: necnon Menſurarum omnium ſecum invicem conciliandarum modus optimus maximus. Præſertim ſi unius gradus ſpatium in Circulo Maximo Terræ pedibus Catholicis æſtimare, Geometrarum undique voluntas eſſet & conſenſus bonus.

1. Eratoſthenes autem Cyrenæus, excellentis vir ingenii, eruditionis diffuſæ, & ampliſſimæ hujus Geometriæ dux, annis 240 ante Chriſtum natum expertus

fuit gradum unum Circuli Meridiani con ſumere ſtadia Græca 700, aut 87,5 oċtoſta dia; 420000 pedes Græcos Anglicoſve aut 84 milliaria Geometrica Angliæ expe dibus Anglicis 5000. Peripheriam adeo totam explicare ſtadia 252000, oċtaſta dia 31500, pedes Græcos aut Anglicos 151200000, milliaria Geomet. Anglia 30240. Et Semidiametrum terræ conſta re ſtadiis 40090,5, oċtaſtadiis 5411 $\frac{4}{11}$, pe dibus Græcis 24054300, milliaribus Geom. Angliæ 4815. Hunc igitur Philo logum ſponte ſua ſequuntur *Strabo*, *Ge minus*, *Agathemerus*, *Vitruvius*, *Cenſori nus*, *Macrobius*, *& alii*. Attamen eum e pilogiſmum quicquid exceſſerit, Ariſto telis fuerit aut Hipparchi aut Plinii, cer tæ mendæ paret. Quinimo quantum Muſa Eratoſthenis ſit ſcaphio ſciothero abuſa, aut ab intervallo vero Alexandriæ Ægy ptiæ Syeneſque erraverit P. Nonius, W. Snellius, B. Ricciolus, & alii jam adno tarunt.

2. Deinde Poſidonius tempore Sullæ ſatis clarus; poſt eum Marinus Tyrius, &c

tan-

tandem Claudius Ptolemæus ſub Antoninis primis, ſedulis omnes menſurationibus repererunt in uno gradu Circuli Meridiani 500 ſtadia, 62,5 octaſtadia, 300000 pedes Græcos aut Anglicos, 60 milliaria Anglica ex pedibus 5000. In toto terræ ambitu ſtadia 180000=3750×48, octaſtadia 22500, pedes Græcorum 108000000, milliaria Geometrica Angliæ 21600. Hinc à facie ad centrum terræ 28647,8 ſtadia, octaſtadia vero 3580,98. pedes Græci 17188732, milliaria Geometrica Anglorum 3437,7. Hunc modum tenent *M. Capella, Theo junior, R. Hueſius, & plerique omnes Geographi Nautæque Britannici.*

3. Aſtronomi bene multi, ut Sahelida, Moſidæ, &c. jubente Mamone Chalifarum literatiſſimo, in campis Singaricis anno CHRISTI 830, uno gradu Meridiani Circuli intercipi viderant 56$\frac{2}{3}$ milliaria Arabica pedum Arabicorum 6000. aut digitorum 96000, aut hordeorum latorum 576000: quæ ſunt 453 octantes milliaris Arabici, aut 18$\frac{8}{9}$ Paraſangæ τει-

μίλιοι Arabum. Hoc referunt probantque *Aſtronomus Ferganius ejuſdem ſæculi hoños, Mohallius: & nobiliſſimi viri Iſmaelus Abulphedas & Ologbecus Sabruchida: Aburihanus, Caſvinius, ſcriptores alii Arabum & Perſarum, & ex Latinis Jo. Campanus.* Verum 56⅔ milliaria communia Arabum continent 340000 pedes Arabicos aut beſſes cubiti Arab. latitudine 96 hordeorum porrecti: 374312,086 pedes Græcos Anglicoſve: 74,8625 milliaria Geometrica ex pedibus Anglicis 5000, 68 milliaria Geometrica ex pedibus Arabicis 5000; non ex tot Italicis, ut maluerunt expediti cauſa *Campanus, Maurolycus, & Fernelius.* Ex rationibus itaque Mamonis ambiunt Tellurem milliaria communia Arabum 20400, iſtius milliaris octantes 163200, pedes Arab. 122400000, milliaria Anglorum Geometrica 26949,6. Arabum milliaria Geometrica ex pedibus Arabicis 5000, aio 24480. Semidiametro denique terreſtri milliaria communia Arabum imputarunt 3246,78, pedes Arabicos 19480680, mil-

liaria

liaria Geomet.Arabum 3896,113.Anglorum vero milliaria Geometrica 4289,021.

4. Haſanus, Abuhamedus, Vitelliuſque Optici certa veterique apodixi: necnon Nodhamus, Maſudius, & Chafarius Aſtronomi celebres, capta diſtantia inter Cuſam & Medinam; Syrorum doctiſſimus Gregorius Abulpharagus, & Gagminius ex Aſtronomis Ologbecicis, gradui cuilibet Circuli Meridiani largiuntur 66⅔ milliaria Arabica, atque Paraſangas adeo Arabum ac Perſarum 22⅖: quæ conficiunt pedes Anglicos Græcoſve 367000, aut ſtadia Græca 611⅔, aut milliaria Geometrica Anglorum ex pedibus 5000 non minus quam 73,4. Atque milliaria Catholica ex pedibus Catholicis 5000, certe 67,40128. Scire autem expedit, quoties milliaria Romana ſuis cubitibus diſtribuant Arabes, aut ipſius cubiti menſura inter ſe diſſentiant. His enim conſuetior cubitum Regius, Niger illis. Juſtum & mediocrem volunt geodetæ alii, ac nonnulli brachii Regii dodrante ſolo utuntur. Circumeunt porro iidem præcla-

ri viri totum hunc Globum milliaribus communibus Arabum 24000, aut paraſangis 8000. Quo etiam tendunt pedes Græci Anglicive 132120000, aut ſtadia Græca 220200, aut milliaria Geometrica Angliæ 26424: milliaria vero Catholica 24264,4628. Et ratione conſimili ad terram mediam penetrant milliaribus communibus Arabum 3819,768, aut paraſangis 1273,256; milliaribus Geometricis Anglorum 42075,51, milliaribuſq; Catholicis 3861,725. Manſurius vero ab experimentis quibuſdam ſupponit ſemidiametrum terræ 3500 milliaria Arab. aut Geometrica Angliæ $3853\frac{1}{3}$ profundam. Quinimo ſtadia in terris trecenta ſi ſol æſtivus directe illuſtret per diametrum ſuam dimidii gradus, quæ fuit Eratoſthenis & Poſidonii & aliorum veterum ſententia, explicabit ſane Gradus unus pedes Græcos & Anglicos 360000, aut milliaria Geometrica Angliæ 72. & ſemidiameter terræ mill. $3984\frac{1}{4}$. Facilis denique experimenti, Terræ circuitum cum *Manſurio* & *Keplero* binis angulis invenire

aut

aut comprobare inventum, quos vicinorum montium turriumve duo perpendicula radiuſque viſorius comprehenderint.

5. Nautæ vero & Geographi juniores, tanquam diſcipuli Cl. Ptolemæi, æſtimant quemlibet gradum Circuli Meridiani milliaribus Italicis (ſic ajunt) 60, quæ ſunt 480 ſtadia aut octantes milliaris Italici. Circumferentiam integram terræ milliaribus etiam Italicis 21600, ejuſque ſemidiametrum milliaribus tantis 3437,7.

6. Deinde Jo. Fernelius, vir eximius, rotis Gromaticis reperit A.D. 1525. menſe Auguſto Gradum unum Circuli Meridiani excipere paſſus Italicos 68095, aut 68,095 milliaria Italica, verius dixerit Arabica, ex pedibus ſingula 5000: Pedes crede 340000. Terræ adeo ambitum exigere pedes Italicos aut juſtius Arabicos 20400000, milliaria talia 24514,2. Rectam denique à centro terræ duci milliaribus ejuſmodi 3901,555. pedibuſve 19507775.

7. Poſthæc nacta eſt W. Snellii diligentia præclaraque indoles hunc modum

rei

rei magnæ circa A. D 1616. Inveniuntur 68400 paſſus Rhinlandici, aut 68,4 milliaria ex 5000 pedibus Rhinlandicis aut Romanis, ut credidit bonus ille Geometra, in unoquoque gradu Meridiani Circuli. In eo exacti pedes Rhinlandici 342000, ſed pedes Græci Anglicive 353285, ſtadia Græca 588,81, milliaria Geometrica Anglorum 70, 6572, aut milliaria Catholica 64,766. Tellurem itaque totam circumſcripſit Willebrodus pedibus Rhinlandicis ſeu Leidenſibuss 123120000, milliaribus Rhinlandici 24624; quæ faciunt 25437,082 milliaria Geometrica Anglorum, aut milliaria Catholica 23315,76.

8. Deinde in Britannia noſtri Ric. Norvodus, dimenſionibus maximis indulgens anno Dominini 1635. menſe Junio, ad Haſani Arabis γεωμέτρȣμενα prope acceſſit. Reperit enim ille, itinere longo & frequenti Geodæſia correcto, diſtare invicem Londinum & Eboracum milliaribus Geometricis Angliæ ſive πενταϰιοχιλιοπόδοις 181, 1502, qui ſunt pedes Anglic

905751

905751·: necnon Circulo Meridiano interim comprehendi Gradus $2\frac{28}{60}$. Quocirca Gradus unus exigit 69,5447 milliaria communia Angliæ ex pedibus Anglicis 5280, ſed 73,43902 milliaria Geometrica pedum quæque Anglicorum 5000: aut ipſos pedes Anglicos ac Græcos 367196, aut ſtadia Græca 612; milliaria vero Catholica 67, 62168 ex pedibus ſingula Catholicis 5000. Ambulant inſuper circum Terram pedes Anglici aut Græci 132190560, milliaria communia Angliæ 25036,092, Geometrica Angliæ milliaria 26438,0472, aut ſtadia Græca 220317, 6, milliaria vero Catholica 24343,8048. Sed ad meditullium Terræ deſcenditur pedibus Anglicis aut Græcis 21038727, 5. ſtadiis Græcorum 35064,631. milliaribus communibus Angliæ 3984,617. Geometricis Angliæ mil. 4207,746. milliaribus Catholicis 3874, 4365.

9. B. Ricciolus, Aſtronomus venerabilis, duodecim annorum labore adeptus eſt haſce rationes, Fernelianis & Snelli-

 anis,

anis, ut ipſe putat mutatque, haud diſſimiles.

	Gradu uno.	Peripheria.	Semidiametro Terræ.
Milliaria Veſpaſianica ex pedibus Villalpandicis 5000.	81 526.	29349,54.	4673,493
Milliaria Geom. Angliæ.	80,4.	28944.	4606,6
Milliaria Bononienſia.	64,363.	23170,68.	3689,598
Milliaria Catholica.	73,83.	26578.	4230.

Æquat denique unus Gradus Meridiani Circuli ab induſtria Riccioli milliaria Anglica, ut à Snellio acceperat, 83, 83. Pariſina 74,964. Veneta 70,284. Rhinlandica 80,303. Caſtellana 88,32. Florentina 64, 245. & Mutinenſia 78 $\frac{172}{1340}$. Errores ô laborioſos !

10. Poſtremo ſapientiſſimus Picardus definivit Gradum unum Circuli Meridiani 20 Leucis Nautarum Gallicorum ex 2853 hexapedis Lutetiæ, 25 Leucis communibus Galliæ ſingulis hexapedarum 2282: at 28,25 Leucis Pariſinis hexapedarum 2000, pedumve Pariſinorum 12000: aut 57060 hexapedis Pariſiorum quas Toiſas vocant: & 342460 pedibus eorum è Curia. Hos æquant pedes Anglici Græcive 365000 $= \frac{34260 \times 1066}{1000}$, Milliaria

Geome-

Geometrica Angliæ 73, milliaria Catholica 67,0339 ex pedibus Catholicis 5000: PedesRhinlandici autLeidenſes 354672: milliaria Florentina 63,35 ex brachiis Florentiæ 3000: 292405 pedes Bononienſes, 58,481 milliaria Bononienſia ex 5000 pedibus Bononiæ, aut 58481 Paſſus πεντάποδες Bononienſium. Idcirco circumcingunt maxime hanc ſedem mortalium 7200 Leucæ Nauticæ Gallorum, 9000 Leucæ communes Galliæ, 10170 Leucæ Pariſinæ, 20541600 hexapedæ Pariſinæ, 123285600 pedes Pariſini, pedes Anglici aut Græci 131400000, milliaria Geom. Angliæ 26280: 127681920 pedes Rhinlandici, 22806 milliaria Florentina, 105265800 pedes Bononienſes, 21053,16 milliaria Bononienſia, milliaria Catholica 24132, 204. Hinc Semidiameter Terræ foditur Gallorum Leucis Nauticis 1146,41. Leucis communibus Galliæ 1432,394. Leucis Pariſ. 1618,605. hexapedis Pariſinis 3269297, aut pedibus Regiis 19615782; milliaribus vero Geometricis Angliæ 4182,595 pedibuſ-

que Anglorum aut Græcorum 20912975. & pedibus Rhinlandicis 20331525, 6365, milliar. Florentinis 3629,6872: pedibus Bononiæ 16750000, aut milliaribus Bononienſibus 3850, & mill. Catholicis 3840,75922. Talia pleraque ſuggeſſit Cl. Picardus, capita equidem A. D. 1669. 68430,5 hexadedarum Pariſinarum diſtantia inter Suidonem & Malam Viciniam tredecim magnis trigonis, atque etiam Meridiani Circuli perinde intercepti diligenter adnotatis minutiis 11′, 57‴ ſuper gradum unicum. Parvo etiam diſcrimine differt modus ſapientiſſimi Gaſſendi à nova hac indagine: aut plane nullo, ſi ejus milliaria Geometrica numero LXXIII. tanquam tot Anglicæ ex pedibus 5000 oporteat interpretari. Verum poſt tot virorum optimorum ſumtus, tot itinerum & calculationum moleſtias, mihi maxime probantur numeri Haſanici de ambitu juſto hujus Globi. Judicate vos melius, Fratres mei *Bullialde* & *Hevell*, qui maximorum corporum magnitudinibus inter-

tervalliſque menſurandis per quinquaginta annos ſumma cum laude & admiratione ſæculi jam ambo vacaviſtis.

Cœli terræque Conditori immenſo Gloria.

INDEX

INDEX MENSURARUM ET PONDERUM.

A

ACæna, canna Græca & Ægyptia. 224. 225
Acetabulum. 7. 77
Achana Perſarum. 79
Adarconim, Darici. 115
Addix. 45
Adriba, artaba. 66. 73
Æs minutum. 80
Alabaſtrum. 14. 48
Alexandreus, aureus didrachmalis. 115
Amma, ammetha, cubitus. 208. 215. 216
Ampelus. 225
Amphora Anglica aut Græca, pes cubicus Londinii vel Athenarum. 57, 58. 63. 69. 70
Amphora, ſeu Quadrantal Romanorum. 59, 60, 61 62. 151, 152
Angelus aureus Edv. VI. & Elizabethæ Anglorum: & Angelus Cardinalis. 169. 170
Aporrhyma Saiticum. 50
Argenteolus, aut Sterlingus Anglorum. 139
Argentei varii. 96. 105. 106
Argyris, argyrion, drachma. 99.
Argyrus, milliariſius. 109
Arion. 7
Aris, Cubitus Perſicus. 198. 208
Artaba Ægyptia, 63, 64, 65, 66, 67, 68. 77.
Artaba aut ardaba Alexandrina. 56. 67
Artaba Medorum & Perſarum. 69
Artaba Rabinorum, Lethec. 73. 156.
As, & aſſarion, nummus Romanus. 84, 85, 86. 165
As, pondo. 141. 160
Aſſa, plethrum Perſicum. 226
Aſſaron Hebræorum. 41
Aurei varii Anglorum, Arabum, Gallorum, Germanorum, Hiſpanorum, & Romanorum.

manorum, a pag. 104. ad 124.
Aurei Anglorum & Britannorum. 140
Aurei Alexandrei, Darici, & Philippici. 115. 171
Aurei Auguſti & Tiberii Cæſarum. 170
Aureus Denarius Arabum. 110. 115. 170
Aureus Byzantius, *Bezans*. 105
Aureus ducum & regum Hebræorum. 171
Aureus Indorum. 168
Aureus Judæorum. 117. 118, 119
Aureus Nicolai. 104. 113
Aureus Siciliæ. 110
Aureus ſupremus Edv. & Eliz. Anglorum. 170
Aureus Venetus. 104. 113
Aureus Veſpaſianicus. 168. 170
Auri libra. 109
Auri talentum. 116
Auri valor. 172

B

Baga, orgyia Arabica. 222
…phium, oxybaphum. 7
…rbos, myſtrum minus. 3
…tus Hebraicus. 63, 64, 65, 77
…ca, didrachmum Moſis. 117, 118
…ma, greſſus. 221, 222
Bes, besſis, desſis, $\frac{2}{3}$ libræ. 160
Beſa, ovum Rabinicum. 9, 10
Bethcabus, bethcorus, bethlethecus, bethroba, bethſea. 54
Bohen, pollex. 192
Brachium Florentinum, Mantuanum, Mutinenſe, Neapolitanum, Ravennas, & Senenſe. 200, 201
Britannorum nummi electrici aliique. 139, 140. 170
Buſſellus aut medimnus Anglicanus. 69. 151
Buſſellus Pariſinus. 57

C

Cabus Hebræorum, Cabba. 35, 36, 37, 38
Cadaa, ſcyphus triticeus Arabum. 44
Cadus, amphora Attica. 69, 70
Cadus, Sextarius. 21
Calcar aureum Anglorum Flandrorumque. 170
Calipha Judæorum. 4
Campſaces, Capſaces. 35. 48. 49
Cannæ variæ. 223, 224
Capetis, choenix. 27
Caphizus Arabicus. 48. 65. 66
Capitha Perſarum & Chaldæorum. 32. 33
Caria Syrorum. 77
Cartobus Talmudicus. 2
Carubia Veneta. 8

Carura

Carura Arabum. 17. 48
Caryon baſilicon. 121
Caſaba, canna Arabica. 223, 224, 225
Caubolus, octobolum. 108. 112
Cavizus, medimnus Perſicus. 65
Cauz Arabum Syrorumq; 27
Centenarium, Cintar. 159. 175. 187
Ceramion Atticum, & Italicum. 63. 69. 72. & 59. 60
Ceration medicorum & gemmariorum. 86, 87, 159. 165
Ceſt, ciſt, Sextarius. 21. 123
Chabda, palmus. 193
Chalcus. 83, 84. 164
Chema. 1
Chila Perſarum, Chilaga Arabum. 33
Choenix Ægyptia. 32
Choenix Attica. 27, 28, 29, 30, 31
Choenix Italica Syrave. 24. 35. 77
Chomerus Hebraicus. 74, 75, 76, 77
Chorps, palmus Coptitarum. 194
Chryſus, aureus. 108
Chus, congius Atticus. 38. 40. 154
Ciborium. 32
Ciccabus Atticus. 87. 98
Cyprus, amphora attica. 69
Ciccar, cinchares, talentum. 188, 189, 190
Ciſtophori Aſiæ. 185
Cithe. 32
Cobius. 13
Cochleare. 2. 78
Codda, ſextarius Syriacus. 26, 27
Codrantes Rabinorum & Romanorum. 81. 82. 118. 164
Colymbethra Judæorum. 78
Concha. 3. 16
Conchula. 78
Congii dimidium. 33
Congius Angliæ vinarius, Galo. 41. 149
Congius Atticus 38. 40. 41. 154
Congius Romanus. 38, 39. 59. 152. 153
Cophinus Boeotorum. 50
Coronati aurei Gallorum, Scotorum, & Flandrorum. 168
Corus Hebraicus. 74, 75, 76, 77
Cos aut poculum Paſchale. 11
Cothonion. 13
Cotyla. 14. 141
Covanus. 121
Crux aurea Luſitaniæ. 170
Cubitus Anglicus, Ægyptiacus, Græcus, & Hebraicus 210, 211, 212, 213, 214
Cubitus Babyloniorum & Perſarum. 214, 215
Cubitus brachii mediocris. 210. 220
Cubitus

Cubitus Cahiræ. 200
Cubitus Conſtantinopoleos. 200.
Cubitus Gemaricus. 216
Cubitus Haſemæus ſeu Communis Arabum, cubitus Homaræus, & Belalæus. 217. 220
Cubitus Joſippæus & Maharius. 218
Cubicus Moſaicus. 210. 215, 216
Cubitus Niger Arabum. 215
Cubitus Raſaſæus regiuſque. 221
Cubitus recentior Arabum. 219.
Cubitus Virilis S. Codicis, Moſaicus, Noachicus, Adamicus. 210.
Cubitus Vulgaris Arabum. 211
Cubus ſemipedis pediſque Anglici, Attici & Hebraici. 57, 58. 63. 147, 148
Cubus pedis Romani. 59, 60, 61. 151, 152, 153
Culeus Romanus. 78
Cyathus. 4
Cymba Arabica. 7. 16

D

Danicum Arabum, Danca Perſarum. 89, 90. 92. 101, 165
Darcanot & Darbanot, Darici. 115. 171
Darici, ſtateres aurei duum drachmarum pondere. 114. 115. 120. 170.
Dauracum Arabicum. 32
Decachalcon, denarius. 103
Decalitron Siculum. 114
Decempeda Romana Græcaque. 224, 225
Decunx. 160
Decuſſis denarius. 103
Denarius argenteus Elizabethæ Anglæ. 165
Denarii Auguſti. 105, 159. 168, 169
Denarius aureus Arabum. 102. 105. 110. 111. 169. 170
Denarii Conſulares. 103. 105. 169
Denarii Gordianici. 104. 105. 169
Denarii Romani partes. 161
Denarii Tiberiani. 105, 106. 168, 169
Denarii Talmudici. 103, 111, 112. 168, 169
Denarii Veſpaſianici. 106, 107. 161. 168
Dennum, metreta Arabicus. 70
Deraa aut Deraga, cubitus. 108, &c
Deunx. 160
Dextans. 160
Diæta. 248
Diaulos. 129, 130
Dibela, duella. 121
Dichalcon, 85, 86, 87
Dichoenicon. 33, 34

Didrachmum Atticum. 114. 120
Didrachmum Hebraicum,beca. 117, 118, 119, 120
Didrachmum Thaſium. 171
Didrachmum LXX. Interpr. 125, 126
Digitus tranſverſus. 191
Dinummion. 88
Diobolum Atticum. 95, 96, 97.
Diobola Britannorum & Saxonum. 139, 140. 167
Dixas Siculorum. 82
Dochme. 192, 193
Dodrans. 160
Dolichus, 12 ſtadia. 242
Doron. 192, 193
Drachma Æginæ. 114. 117. 170. Alcibiadis. 130. Attica. 99, 100, 101, 102. 110. 155. 169. Avoirdupois. 155. 158, 159. Thaſia, & inſularum Græcanicarum. 130. 169. de Troy. 155. 158, 159. 169.
Drachma aut denarius argenteus Arabum. 99. 101. 102. 108. 168
Drachma medicorum Romanorum. 161. 168
Drachma Arimathæa, Halepina, Cahirenſis, Conſtantinopolitana, Damaſcena & Sidonea, Smyrnæa,communior Syriæ, communis Turcarum & Perſarum & Mogolorum. 167, 168
Drachma medica Venetorum Arabumque. 168
Dragma Hebraicum. 42
Dromos. 249
Ducati Aragoniæ & Caſtiliæ, brevis Crucis, Florentini, Hungarici, & Romani, 168
Duella, duæ ſextulæ. 121. 160. 171
Dupondium Romanum. 87
Dupondium Talmudicum. 27. 88, 89. 165

E.

EIN, Hinnus. 46
Embaphion. 7
Epha Hebræorum. 63, 64, 65. 147. 148
Ertab, artaba Ægyptia, 66
Esbaa,digitus maximus. 191, 192.

F

FAba Alexandrina. 96, 97, 167. Ægyptia. 32, 96, 97. Græca. 96. Syriaca. 98. 167
Fathomus, orgyia Anglica. 202. 222
Follis, æneus aut ferreus. 82. 92
Follis, 25 milliarenſes. 131
Furlongus, ſtadium Anglicum. 202. 229

G

GAlo Anglicus vini. 41, 148, 149

148, 149
Galo Frumentarius Angliæ. 42. 150. 151
Gapigi, modius Ægyptius. 51
Garibus Arabum. 70
Garibus Hebræorum. 53
Gera, obolus Moſis. 92
Gerra, Maris. 33
Gerra minor Arabum. 35. maxima. 57
Giſcitha, drachma Ægyptia. 99
Gomerus Hebræorum. 42, 43, 44, 45. 77. Seppho-renus. 43. Ieroſolymita-nus. 43
Gomor, Corus. 74
Gradus unus ambitus terræ quot milliarium. 249, &c.
Gramma, ſcripulus. 95, 96, 97
Grana triticea & argentea Anglorum. 155, 156, 157, 158, 159. 164
Grana Veneta & Græca & Arabica. 155. 164
Grana Rabinica. 194
Guanchus Arabum. 96
Gutturnium. 4

H

Hectemorion, palmus. 193
Hecteus Atticus. 49, 50
Hemichryſon, drachma. 100, 101
Hemichun. 33
Hemicomoron. 73
Hemicongium. 33
Hemicorus. 72
Hemicypron. 59
Hemidanacion. 88
Hemidaricon, drachma. 101
Hemidodecaton. 33
Hemidrachmon. 98
Hemihecton Atticum. 45, 46. Romanum. 102
Hemilitron Siculum. 88
Hemimoerion. 95
Hemina. 14, 15
Hemiobolum. 88
Hemiſeſcla. 160
Hemiſtaterion, drachma auri. 101
Hemixeſton. 14
Hemmeſa Arabum, cicer. 96
Hexadoron, cubitus. 208
Hexagion, Sextula, aureus. 108. 112, 113, 160, 170
Hexobolum, drachma. 88. 100
Hinnus Hebraicus. 46, 47, 48
Hinni dimidium. 38
Hippicon, hippodromion. 230
Holce, drachma. 99. 100
Homerus, gomor. 42
Humorum, aquæ, vini, olei & mellis ratione mutuæ κτ' ἑορτήν. 147
Hydria minor. 35. major. 57
Hyperpyron, aureus. 108

I

INion, Hinnus. 46
Iter Sabbati, 2000 cubita. 239, 240
Juglans. 121
Iter diurnum. 248

L

LAgæna aut galo vinarius Angliæ 41
Lecyſcion Atticum. 4
Lecythus Eliæ. 35
Lepton. 80, 81. 164
Lethecum Hebraicum. 72, 73, 74
Li Sinenſium. 244
Leuca, Leuga, Leuva Gallorum & Hiſpanorum. 243 244
Libella argenti. 84
Libra Alexandrina. 141
Libræ Anglicæ de Troy & Avoirdupois. 137. 138. 155—159
Libra Attica. 136.155.156
Libra auri. 138
Libra medicorumGræcorum, 142, 143. 155. 556
Libra Florentina, Piſana & Livornia. 156,157. Neapolitana. 157
Libra menſuralis. 15. 136, 141
Libra olearia. 136. 141
Libra Rabinica. 138. 155. 156
Libra Pariſina. 155. 156. & Gallorum Lugdunenſium. 155
Libra Romana. 141 - 146. 156 - 160
Libræ Romanæ partes, notis ac numeris ſuis expreſſæ. 160
Libra Sterlingia. 138,139. 140. 159
Libra veneta. 142, 143. 155, 157
Libra Veſpaſianica, 143 —— 146. 156, 157
Lichas. 195, 196
Ligula. 2
Liquorum differentiæ ad trutinam. 147
Litra, libra, rotulus. 142
Logus Hebraicus. 16, 17, &c. 157
Logi oĉtans. 12. quadrans. 13
Locethuab Coptitarum. 48
Lupinus. 89. 165

M

MAa Hebraica. 91
Maccucum Arabum. 45, 46
Macetha. 4
Mane Hebraica. 117. 173. 181, 182
Manſio. 248
Mar. 34
Marhala Arabum. 248
Maris Græcorum. 32, 33, 34. 50, 51
Maſira Arabum, 248
Mea, maa, matha & maga, obolus

obolus Hebraicus. 91, 92
Medimnus Anglicanus. 69
Medimnus Atticus. 69, 70, 71
Medimnus Paphius. 69. Salaminius. 69. 77
Megrapha Arabica. 1
Melaca mellea, 4
Metra tria, Epha. 64, 65
Metreta Atticus. 65, 66, 67. 70, 71
Metreta major, Corus. 76
Metreta Romanus. 59
Metreta ſacer. 52. 65
Metron. 14
Metron, choenix. 27
Metrum Hebraicum. 52
Micve Judæorum. 78
Milliare Anglorum Geometricum. 206. 208. 237. Commune. 238
Milliare Arabicum. 241, 242
Milliare Græcum. 206, 208. 235, 236, 237
Milliare Hebraicum, 2000 cubita. 239, 240, 241
Milliare Romanum. 206. 208. 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236
Milliare Talmudicum. 239
Milliarenſis. 103. 109. 114
Mina Æginæa. 173. 180
Mina Alexandrina & Italica. 143. 173. 180
Mina auri, ſtater aureus. 119
Mina Ægyptiaca & Antiochena. 172. 178, 179
Mina aut Mna Attica. 143. 172, 176, 177
Mina Babylonia & Euboica. 172. 178
Mina aut Mane Hebræorum. 117. 173. 181, 182
Mina medica. 179, 180
Mina Ptolemaica. 172, 173. 179
Mina aut Mane Talmudica 177, 178
Mithcalum, denarius aureus Arabum. 110, 111. 170
Mnaſis, Mnaſion. 72
Mogra, navigatio diurna. 249
Modius Ægyptius. 50, 51
Modius, rectius medimnus vel Buſſellus Anglicus. 69. 150
Modius Arabum, aut mod. 31
Modius Cyprius. 50
Modius Hebræorum, ſatum. 52
Modius minor. 73
Modius aut Buſſellus Pariſinus. 57
Modius Romanus. 49. 59, 60. 152
Modius ſementis. 51
Modius Syriacus. 48
Monas, digitus. 191
Myſtrum magnum. 14. melleum. 4. parvum. 3. 12

N.

Natelus Arabum. 4
Nava & Nova Arabica. 96

ca. 96
Navis curſus diurnus. 249
Nebel vini, urna. 51.72,73
Netila Judaica. 4
Nilometri exceſſus varii damnaque. 212, 213. 214
Nobilis aureus Elizabethæ & Henrici VII. Anglorum. 169, 170
Nomiſma, Sextula, aureus. 108
Notæ Menſurales, Numerales & Ponderales Græcorum quam Latinorum explicantur. 161, 162, 163
Nummus aureus Philippi Macedonis. 115
Nummus Romanus, denarius. 103. & ſæpius Seſtertius. 93. 95
Nummus Samaritarum, didrachmum. 119
Nummus Siculorum. 94
Nux Pontica, drachma. 101. 111
Nux regalis aut juglans, ſtater. 123

O

Obolus Achaiæ. 95
Obolus Æginæus. 94. 166
Obolus æreus aut ferreus, fols. 82
Obolus Atticus & Solonius. 90, 91, 92 93, 99. 166
Obolus Charontis. 92
Obolus Miſnicus. 91. Moſaicus. 92. 166
Obolus Thaſius. 166
Occ, Ocia, aut Uncia Conſtantinopoleos. 173
Ocla Rabinorum. 12
Octans aſſarii. 80. 164
Octans logi, 12
Octobolum. 108
Oephi Ægyptiorum. 32. 45
Oephi Hebræorum. 63, 67
Olyſcium. 4
Olene, Cubitus. 208
Onus aſini, lethecum. 74
Onus cameli, corus. 74
Orgyia. 222, 223
Orthodorum. 195, 196
Oxybaphum, Oxis. 7
Ovum Rabinicum. 9. 10

P

Palæſte. 192, 193
Palmus, 3 unciæ. 192, 193, 194
Palmus major, 9 unciæ. 194 195
Palmus Avenionenſis, Genuenſis, Maſſilienſis, Melitenſis, Neapolitanus, & Romanus. 201
Paraſanga Ægyptia. 247, 248. Judaica. 246, 247
Paraſanga, aut pharſanc Perſarum Arabumque. 244, 245
Paſſus Anglicus. 206
Paſſus Eccleſiaſticus aut Dexter. 221. Geometricus. 221, 222

221, 222
Paſſus Græcus. 206.
Paſſus Romanus. 206, 207. 221, 222
Pedis Anglici Hebraici Attici que cubus 57, 58. 63. 147. Cubus pedis Romani 151
Peleſus, ſiclus. 126
Penningus novus vetuſque Angliæ. 96. 139. 159. 165. 167
Pereſus Talmudicus. 14
Pertica aut Polus Anglorum. 202
Pes Amſtelodamenſis. 200
Pes Anglicus, Græcus, Hebraicus, Ægyptius, Babylonius, Moſaicus, Adamicus, Sinenſis, Caſtellanus, Oliſiponenſis, & Lugdunenſis Gallorum. 196, 197, 198. 202. 206, 207, 208, 209
Pes Arabicus. 200
Pes Bononienſis. 200
Pes Babylonius, 178
Pes Bremenſis & Hafnienſis. 198
Pes Bruxellanus. 200
Pes Catholicus Ionæ Mori V. Cl. 198
Pes Græcus Plinii. 198
Pes Holmenſis. 200. Mediolanenſis & Patavinus. 200
Pes Romanus Pæti, Fabreti, Grævii, Scaligeri & Snellii. 198. 203. 204
Pes Romanus Coſſutii, Statilii, Plinii, & Villalpandi. 198. 204, 205, 206, 207
Pes Pariſinus. 198. Rhinlandicus, Leidenſis & Judaicus. 198. 204, 205
Pes Venetus. 200
Peſec & Poſca, palmus. 193
Philippeus, aureus didrachmalis. 115
Pinta Anglica vini frumentive. 21. 149. 150, 151. 157
Piſot iadaim. 222
Plethrum. 225, 226
Poculum Paſchale. 11
Pondion Talmudicum, dupondium. 27. 88. 165
Pruta Rabinorum. 80, 81, 164
Pſyćter. 73
Pſyllion. 21
Pſothia, triobolum. 98
Pygme & Pygon. 196
Pyramidum Ægyptiarum maximæ dimenſio. 211, 212

Q.

Quadrans, ¼ libræ Romanæ. 160
Quadrans aſſis, Kodrantes Rabinorum ac Romanorum. 81, 82, 83. 118. 164
Quadrans logi, rebiita. 13

Quadrans

Quadrans Sicli Hebraici. 169
Quadrantal Romanum. 59, 60, 61, 62. 151
Quartarius, aut Quadrans Sextarii. 14
Quuinarius, Victoriatus. 97, 98. 161
Quincunx. 160

R

Rebiita, quadrans logi Hebraici, 13
Regalis Flandriæ. 168
Regia Talmudica, tridrachmum. 122
Ris aut rufa, ſtadium Talmudicum. 229
Roba, Cabi quadrans. 20
Rotulus, rotalus, aut retlus. 141, 142, 143
Rotulus Alexandriæ Ægyptiæ. 179. Cahiræ, Conſtantinopoleos, Damaſci, Halepi, Syriæ communior, & Smyrnæus. 173, 174
Rupia communis Mogolorum & Perſarum, tridrachmum. 122. 171
Rupia major. 122

S

Sabitha Syrorum. 50
Satum aut Saga Arabum 32
Satum Hebraicum, ſea vel ſaa. 52, 53, 54, 55, 56. 77
Satum Solymarum, & Deſerti, & Sepphorenum. 55
Sata tria Hebræorum, gomerus. 42
Schoenus Ægyptiacus. 247, 248
Scripulus Avoirdupois. 96. 155. 166.
Scripulus dimidius, 161
ScripulusGræcorum, Arabum & Venetorum. 167
Scripulus medicus. 97. 166. 167
Scripulus, ſcriptulum aut ſcriplum Romanorum. 95. 96, 97. 161. 155. 166
Scripulus de Troy. 156. 166
Secchini Veneti. 116. 169
Secel Iſrael. 125. 172
Sedapha Arabum. 15
Sela aut Selaga Talmudicorum. 126, 127, 128
Sembella Romana. 83
Semichomerus. 72
Semicongius. 33
Semidenarius. 97, 98
Semihinnus. 38
Semilogus. 14
Seminita, octans logi. 12
Semis, Semisſis. 84. 160
Semiſextarius. 14
Semuna Syrorum, lepton. 80. 164
Semuncia, aut ſemiuncia Romana. 160
Sephel Hebræorum. 57

Septunx.

Septunx. 160
Seſcuncia. 160
Seſcla. 160
Seſquidanicum. 91
Seſquiſatum. 57
Seſtertius nummus, Conſularis & Imperatorius, ut Gordiani, Tiberii Cæſ. & Veſpaſiani. 93, 94. 161. 166
Seſtertia & Seſtertiûm. 94. 166
Sextarius Alexandrinus. 27
Sextarius Atticus, ſeu xeſtes 22. 25, 26. 154.
Sextarius Romanus aut Italicus. 21, 22, 23, 24. 59. 60. 153, 154. 157
Sextarius Sepphorenus. 18
Sextans denarii. 91.
Sextula Romana, ſeſcla. 110, 111, 112, 113. 160. 170
Sextula, hexagion, aureus Byzantius. 108. 170
Sextula dimidia. 98. 161
Sicilicus. 121. 160. 170
Sicilici dimidium. 161
Sicit, ſtater Ægyptius. 119
Sicla, ſextula. 112
Siclus Hebraicus & Poenicus. 125-130. 172
Siclus, verè ſemiſiclus, penſio annua. 117, 118, 119. 171
Sicli Hebraici triens. 112
Sicli quadrans. 169
Siderûs Byzantiorum. 84
Siglus Perſarum, ſextula Romana. 112. 170
Siliqua. 86, 87
Siliqua auri. 87
Sillingi XX. ex argento, nummus maximus. 170
Sillingus Anglicus. 113. 138, 139, 140. 170
Sillingus Batavicus, denarius Romanus. 108
Simplium Romanorum. 161
Singula Romana. 83
Socharga Arabum major mi- norque. 7. 15. 16
Solidus argenteus ſive Sillingus Anglorum. 113. 170
Solidus argenteus Romanorum. 113
Solidus, denarius aureus. 108 110. 170
Solidus Juſtiniani Imperatoris. 113. 170
Spithama. 194, 195
Squama æris. 82
Stagion, hexagion, Sextula, 112, 113
Stamnus Alexandrinus, Arabicus, & Italicus. 35. 48
Stamnus Atticus. 69
Stater aureus, didrachmum, 114. 120. 135. 170. 131
Stater Atticus argenti. 122, 123, 124, 125. 171
Stater Corinthiacus. 114. 121
Stater Thaſius & Hebraicus. 130, 131. 172
Stathmus Perſicus, ſtatio, manſio. 248, 249
Status, orgyia. 222

Sterlingus, argenteolus ſeu denarius vetus Anglorum 96. 167
Sterlingia libra. 138, 139. 171
Stuferus Batavicus. 91
Sultanicus Turcarum. 168

T

Talentum Æginæum & Emporicum. 174. 187, 188
Talentum Ægyptium. 174. 186
Talentum Alexandrinum. 159. 175. 188. 189
Talentum Atticum. 132. 172.174.182,183,184
Talentum aureum Homeri. 116
Talentum Babylonium. 174 185, 186. Corinthium. 174. 187
Talentum Euboicum. 174. 185
Talentum Hebraicum, cic-car. 175.189, 190
Talentum magnum & par-vum. 182
Talentum Rhodium. 182
Talentum Romanum. 174. 185
Talentum Siculum. 131, 132
Talentum Syracuſanum. 182
Talentum Syriacum. 174. 182, 183, 184
Tarcabus, ſemiſatum Judai-cum, 45
Taſſugium Arabum, Taſu Perſarum. 48
Terræ ambitus & ſemidia-meter. 249
Teraud Judaicum. 3
Terto aut Erto ſpithama Æ-gyptia. 194
Teruncius argenteus Roma-norum. 82, 83. 164, 165
Tetartemorion. 9. 85
Tetrachoenicon. 45, 46
Tetradrachmum. 3
Tetradrachmum Atticum. 122-126. 171
Tetradrachmum Macedoni-cum. 124
Tetradrachmum Thaſium & inſularum Græcanicarum. 129, 130, 131. 172
Tetrametrum. 45
Tetrapechy. 222
Tetraſarius. 3
Tetraſtaterion. 135
Tetrabolum Atticum. 98. 167
Thepac & thopac Hebræo-rum. 192. 193
Thermas, lupinus. 89. 165
Toiſa, orgyia Gallica. 222
Tremiſſis. 98. 113
Tremisſis Severi imp. 170
Tremisſis Veſpaſiani. 161
Tridrachmum Atticum. 121, 122
Tridrachmum Thaſium & Mithridaticum. 130
Triemiobolion Atticum. 95

Triens

Triens libræ Romanæ. 160.
Triobolum Æginæum. 98
Triobolum Atticum. 97,98. 167
Tritemorion. 90
Triobolum Thaſium. 167
Triteus, $\frac{1}{3}$ medimni Attici. 57
Triunx. 83
Trixas Siculorum. 87
Tropaicon, ſemidenarius. 97. 98
Tryblion. 9. 14
Tyria moneta. 129

V

VÆba Alexandriæ & Ægypti reliquæ: & Væba Arabum. 55, 56
Veſna, metreta, 70
Veſna, talentum, badra. 188
Viceſsis æreus. 121
Victoriatus. 97, 98. 161. 167
Virga Anglica & Luſitanica. 197. 221
Ulna Anglica. 202
Uncia, pollex latus. 192
Uncia Anglica de Troy & Avoirdupois. 134, 135. 155——159
Uncia auri. 135
Uncia aurea Luſitaniæ. 169
Uncia Florentiæ, Piſæ, Livornæ, Neapoleos & Lugduni Gallorum. 135. 156
Uncia Gaditana, Januenſis, Piſana, Senenſis, Veneta. 134
Uncia Pariſina. 134. 155, 156
Uncia Romana. 83. 132. 134. 135. 155——158
Rabinica. 155, 156
Unciæ Romanæ particulæ. 160
Uncia Sicula. 84
Uncia Veneta, & medicorum Græcorum. 135. 155, 156, 157
Uncia Veſpaſianica. 155, 156
Urna mannæ. 35
Urna Romana. 51, 52. 156.

X

Xeſtes, ſextarius. 17. 21

Z.

ZEcchus Arabum, nebel. 72
Zereta, ſpithama. 194, 195
Zuzum & zuza, denarius Italicus. 81. 103. 104.

FINIS.

RESTITUENDA.

P*Rimo omnium capite verſu* 18. *perſpicui gratia dices:* Chema magna, aut myſtrum exiguum Ægyptiis τορὴ, Arabibuſque Megrapha, *& conſequentia. Dein* p. 2. *caput ſecundum, quod menſurarum veterum minimam facile recipit, ſcriptoris gromatici excerptis, bono indoctorum hominum aut forte meliorum, jam expleri volo.* Cochlear, minima menſura liquida, habet dimidiam drachmam, i. e. ſcripulum & obolum. Duo Cochlearia chemam faciunt, tria conchulam: $\frac{10}{3}$ Conchulæ cignum (aut ligulam) ſive myſtrum. Conchulæ 6 & duo cochlearia, ſive 10 drachmæ, Cyathum faciunt: & additis drachmis 2, acetabulum. Adjectis autem adhuc tribus drachmis, quæ ſunt 15, Oxybaphum complent. Apud quoſdam Cyathi 9 heminam facere videntur, qui ſunt drachmæ 90: apud alios vero acetabula 4, quæ ſunt drachmæ 48. Hemina autem juxta aliquos appendit libram unam, apud alios libram & dimidiam.

diam. Similiter Sextarios duplices judicaverunt. Eſt autem Sextarius ſexta pars congii, qui in Divinis literis Hin adpellatur in liquidis. Choenix autem quinque ſextariis adimpletur: ſi ſextum addideris, fit Congius. Congius quater miſſus Modium complet. Aliis placuit 16 ſextariis modium impleri, aliis 22, aliis (ut diximus) 24, ad votum principum vel judicum. Nobis vero rectiſſimum videtur, ut 3 librarum ſextario vicies & quater multiplicato modius impleatur: qui modius medii talenti ponderi coæquatus, 72 efficitur libris. Sive, ut 5 libras habens ſextarius, ſimiliter vicies & quater ductus maximi talenti, id eſt 120 librarum pondere menſuretur. Modius & ſemis Urnam faciunt. Similiter & in aridis, Batus conſtat modiis duobus totidemque ſextariis. Duo bati Metretam faciunt, qui ſunt ſextarii 100. Urnæ duæ Amphoram complent, quæ ſunt modia tria: quantum in aridis œphi. Urnæ tres Cadum vel Artabam faciunt, quæ ſunt modia $4\frac{1}{2}$. Modia 5 Medimnum præ-

 ſtant.

ſtant. Tres medimni Gomor complent, & duo gomor Corum reddunt; duo que cori Culleum, qui ſunt modii 60. Item de Ponderibus. Calculus pondus minimum conſtat 2 granis ciceris, & apud quoſdam ſiliqua, quæ penſat 3 grana hordei. Duo calculi ceration faciunt, 4 obolum : duo oboli ſcripulum, & 3 ſcripuli drachmam. Drachma & ſcripulus & obolus, hoc eſt ſiliquæ 18 & 6 & 3, efficiunt quadrantem ſiliquarum 27. Duo quadrantes ſtaterem, duo ſtateres unciam. Juxta Gallos viceſima pars unciæ denarius eſt, & 12 denarii ſolidum reddunt. Nam 12 unciæ libram 20 ſolidos continentem efficiunt. Sed veteres ſolidum, qui nunc Aureus dicitur, nuncupabant. Mna 100 drachmis appenditur. At 50 libræ talentum minimum, 72 medium, & 120 libræ talentum maximum præſtant. *Hæc talia apud gromaticos, necnon ſub Vitruvio MS. Grævii mei chariſſimi jamdiu congeſta offendi. Pag.7.v.7. corriges* $\frac{2}{3}$ acetabuli, *reddeſque ſtatim v.* 12. $\frac{3}{2}$ Cyathi. *Pag.* 57.*v.* 9. *&ſequentes capitis* 38. *transferes in caput*

unde-

undequadrageſimum. *Pag.* 65. *v.* 21. *Quinetiam idem antiſtes Cyri ad LXX. Int.* γ΄. βασ. κέφ. έ. καὶ Σαλομὼν ἔδωκε τῷ χιρὰμ ——————————βὲθ ἐλαίου κεκομμένου, εἴκοσι χιλιάδας *opportune ſubnotat*: τὸ δὲ βὲθ οἱ ἄλλοι βάτον ἡρμήνευσαν. ὁ δὲ βάτος, μέτρον ἐστὶ παλαιστίνων οδ΄. χόας (legi equidem ſuadeo οβ΄. ξεστάς, ἤτοι ιβ΄. χόας) χωρῶν, ὡς ἰώσηπος ἔφησεν. *Recte etiam doctores Alexandrini Eſ.* 5. 10. בת אחד, κεράμιον ἕν: *nec imperitius Syri dictionem eandem* χαβιθὰ *Amphoram reddidere. Iterumque iidem bona fide* 2. *Par.* 2. 10. βατλὶμ, *Quadrantalia* ܟܕܐ; *exponunt. Unde* 2 *Reg.* 7. 38. *magni regis decem luteres chytrogauli XL batos accipiebant, aut lymphæ libras de Troy* 3043, 16. *ſinguli cubitos quatuor alti, totque inter extrema labia patentes. Verum Int. LXX. & Fl. Joſephus canthabase hoſce Salomonios aqua ferme ſuboctupla replent, pro* ב׳ בתים *ſemibinnos ſive tot congios Atticos, qui habent quaſi* 390, 57. *libras de Troy, ultro imputantes. Pag.* 74. *v.* 6. Quin ארדבא Artabam magnificam, &c. *ante dictum putas pagina præcedente, aut nunc tacendum.*

tacendum. *Pagina eadem v.* 15. Corus, VI artabæ Ægyptiæ; artabæ equidem πεντεμόδιοι. *v. Galenum & B. Hieron.* §. 44. *Pag.* 76. *v.* 22. Miſit adeo rex Salomo ad Tyri principem Hiromum annua munera, tritici vicies mille coros, aut buſſellos Anglicos 16440 frugis ejuſdem, & menſuram æquam hordei: Olei vero batos vicies mille, quot implent Anglorum Pintæ vinariæ 121720; modumque eundem vini Palæſtini. 2. *Par.* 2. 10. & *Joſeph. VIII. Orig.* & 3 *Reg.* 5. 11. ubi ſcriba vetus ocyus ſcripſerat ἀσερὶμ κὼρ σέμεν κατὶτ, pro ἀσερὶμ ἔλεφ βατθὶμ; quomodo antigrapha Hebraica in Chronicis S. & utrobique Int. LXX. Joſephuſque omnino receperant.

Initio autem libri ſecundi de codice MS. Georgii Wheleri viri illuſtris ac bonis omnibus chari hæc illa adſeres. κοδρεάντης, τὸ τέταρτον τῆς φόλεως, ἢ δύο λεπτά. τὸ δὲ λεπτὸν, ἑξακισχιλιοστὸν ταλάντου. ὅ ἐστι νόμισμα ἕν, ἢ κόκκοι τρεῖς. τὸ δὲ τάλαντον λίτρας ἔχει ἑκατὸν εἴκοσι πέντε. δραχμὴ ἓξ ὀβολοί. ἠδύνατο δὲ τοῦ χρυσίου τὸ τάλαντον τρεῖς χρυσοῦς ἀττικοὺς· τὸ δὲ τοῦ ἀργυρίου ἑξήκοντα

μνᾶς ἀττικάς. νουμμίον, ἓν καὶ ἥμισυ τοῦ λεπτοῦ. κοδράντης δὲ νουμμία ζία. δηνάριον εἶδος ἀργυρίου ὁλοκοπίνου ἔχον ἰσχύν. ὁ δὲ χρυσοῦς παρ' ἀττικοῖς δύναται δραχμὰς δύο, ὡς πολέμαρχός φησι. δραχμὴ δὲ τοῦ χρυσοῦ, νόμισμα τὸ ἀργυρίου δραχμὰς δέκα. μνᾶν δὲ λέγουσι τοὺς πέντε χρυσοῦς. ἑκατὸν δραχμαὶ ποιοῦσι μνᾶν μίαν. στατὴρ, τετράδραχμον, ἥμισυ οὐγκίας. *Dein creſcat pagina 90. à verſu altero gloſſis iſtis Ectarii Perſæ.* الدانق Danacum, $\frac{1}{6}$ drachmæ الدرهم, 2 ceratia, 5 hordeola. Mithcalum vero, 20 ceratia: at ſecundum Tæfaſium gemmarium 6 X 4 =24 ceratia. Idem nonnullis $\frac{1}{7}$ Unciæ aut Ociæ, aliis $\frac{1}{9}$ ponderis talis.

Pagina media 185. lectores mitis indolis admoneat, Talentum Romanum à columna Piſana, Modium Romanum repetere à muſeo Moſcardi: Amphoram vero ejus populi in Urbe domina, in bibliotheca Bodliana, & in locis aliis inveniri.] *Ad pag. 290. v. 9. Stathmica noſtra claudat, rogante viro Reverendiſſimo, grande pondus pecuniæ Arabicæ,* البدرة, Bedra, diphthera plena drachmarum, aut enumeranti myrias tota الدراهم drachmarum communium Sy-

riæ, 60000 penningi novi Anglorum, 250 libræ Sterlingiæ, 83$\frac{1}{3}$ libræ de Troy pondo. Eadem crumena, ſecundum Gauharium & conditores Camuſi & Nimatallæ, colligit drachmas Atticas & vetuſtas 6666$\frac{2}{3}$, aut 7000 denarios Arabicos. Cæterum haud ingratum erit, vel Demo-

---

Denique pagina 201. Tabulam primam diſtantiarum cubitis hiſce Arabicis pau-

Beſſes cubitorum Arabicorum.	Pedis Anglici partes millefimæ.	unciæ.	digiti.
1. Recentis, $\frac{3}{4}$ Veteris, $\frac{8}{9}$ Nigri.	917,5.	11,01.	14,68.
2. Juſti, aut ſeſquipedis Anglici.	1000.	12.	16
3. Nigri, $\frac{9}{8}$ Recentis.	1032.	12,386.	16,515.
4. Veteris vel Haſemæi, & fere Miſnici, $\frac{4}{3}$ Recentis Arab.	1223$\frac{1}{3}$.	14,68.	19, 573.

Conſumit itaque gradus unus Orbis terrarum milliaria Geometrica Angliæ 73, 4: ſed 66$\frac{2}{3}$ milliaria communia Arabum ex cubitis Novis 4000: milliaria Mamonia Nigriſue cubitis extenſa 59, 34: milliaria Haſemæa 50. Vel denique milliaria Juſta 61$\frac{1}{6}$, ſingula cubitorum Juſtorum 4000.

ſthenis oratoris cauſa, Aureos Cyzicenos Rupiis Perſicis pag. 171. §. 65. ſtatim ſubjungere; quorum ſinguli valebant drachmas argenteas Athenarum 20×1,4 =28, aut Cyzici 20=10×2, contra 23 penningos novos Angliæ æquum ponderantes.

---

lo ampliorem reddes, donec gens Iſmaelis indubia magis nos docuerint.

Hordea Britannica.	Milliaris Geometrici Anglorum, ex pedibus patriis 5000.	Milliaris communis Arabum ex cubitis Novis 4000.	Gradus unius in circuitu terræ particula.
80,025.	$\frac{1}{5449,6}$.	$\frac{1}{6000}$.	$\frac{1}{400000}$.
87,2	$\frac{1}{5000}$.	$\frac{1}{5505}$.	$\frac{1}{367000}$.
90.	$\frac{1}{4845}$.	$\frac{1}{5335}$.	$\frac{1}{355723,7}$.
106,7.	$\frac{1}{4087,9}$.	$\frac{1}{4500}$,	$\frac{1}{300000}$.

Alio tamen modo & quaſi Romano Aſtronomorum Arabicorum numeros cum noſtris extremo omnium capite comparavimus. Siquis adeo hæc talia, ceu Arabiæ deſerta, certiori forte noverit planta tranſcendere, is me læto palmam feret. Ego in exoticis jam ſatis luſi.

de ἀγεωμετρίᾳ Scripturæ, & ut menſuris in ea adnotatis ſatis fiat. Quod cum intelligeremus de Mari æneo Salomonis nondum præſtitum fuiſſe, tentavimus primum an aliqua tandem ratione perfici poſſet: in quo ſtudio ſumma cura contendimus, ut, ſi infelicium interpretum numerum forſan augeremus, id tamen negligentiæ noſtræ non eſſet tribuendum. Poſtquam autem neceſſitatem nobis ipſis impoſuimus iſta proſequendi, putavimus ſatis non eſſe ſi de menſuris & deſcriptionibus, quæ extant in ſacra ſcriptura, in Euſebio & Joſepho, *cogitaremus. Voluimus etiam architectonices & decori ſeu veriſimilis rationem aliquatenus haberi; quod adeo neglectum fuiſſe ab inſignibus interpretibus, iiſque architecturæ peritiſſimis, valde ſum demiratus. Ii nempe ita in anguſtum cogunt duodecim boves, quos Scriptura docet Mari æneo ſubjectos fuiſſe, ut neceſſe ſit eorum poſticas partes ſimul confuſas & implicitas eſſe, monſtrumque unicum ex duodecim bobus emergere. Sed & ampliſſimum vas & ponderoſiſſimum in altum extollunt, interpoſi-*

poſitaque inter ipſum & boves exigua quadam baſi, ſuſtentaculo gracili ſuperimponunt: quæ ſtructura videatur lubrica & labilis. Verum notiſſimum eſt in omnibus architecturæ & artium fabrilium operibus id potiſſimum ad gratiam requiri, non tantum ſolida ut ſint omnia, & extra fracturæ ac ruinæ periculum poſita, ſed talia ut videantur quam maxime. Hæc autem ita accipias velim, Vir Clariſſime, non ut aliquid detrahere conemur gloriæ virorum nunquam ſatis laudatorum: ſed ut aliqua ratione promiſſum temerarium defendamus, noſque adeo de ipſo ſcribendi conſilio excuſemus. Quemadmodum enim intelligis plura adhuc legitime circa Maris ænei compoſitionem requiri potuiſſe, ita vides, ut aliis fuit, ſic & nobis eſſe facile in ſtructuras inelegantes incurrere. Tu vero, vir Clariſſime, ea, quæ ad te mittimus, æquo accipies animo. Tua enim, ut ſcis, auctoritate fuimus ad ſcribendum commoti; &, cum deinceps eſſemus ab illo inſtituto deterriti, te iterum auctore ſingula reſumta ſunt. Vale, Vir Clariſſime, & in omni literarum

genere

genere verſatiſſime, noſque pro tua benevolentia amare perge. Dabam Oxonii *Kal. Dec. A.C.* MIↃCLXXXVII.

Deſcriptiones Maris ænei Salomonis.
I. Ex libro 1. Regum, capite VII. verſ. 23, 24, 25, & 26.

23. "Fecit quoque Mare fuſile decem "cubitorum à labio uſque ad labium, ro"tundum in circuitu: quinque cubito"rum altitudo ejus, & reſticula triginta "cubitorum cingebat illud per circui"tum. 24. Et ſculptura ſubter labium "circuibat illud decem cubitis ambiens "Mare: duo ordines Sculpturarum Stri"atarum erant fuſiles. 25. Et ſtabat ſu"per duodecim boves, e quibus tres re"ſpiciebant ad Aquilonem, & tres ad "Occidentem, & tres ad Meridiem, & "tres ad Orientem, & Mare ſuper eos "deſuper erat: quorum poſteriora uni"verſa intrinſecus latitabant. 26. Groſ"ſitudo autem luteris trium unciarum "erat: labiumque ejus, quaſi labium

"calicis,

"calicis, & folium repandi lilii: duo
" millia batos capiebat.

II. Ex libro II. Paralipomenωn, Capite IV. verſ. 2, 3, 4, & 5.

2. "Fecit quoque Mare fuſile decem
" cubitis à labio uſque ad labium, rotun-
"dum per circuitum: quinque cubitos
"habebat altitudinis, & funiculus tri-
" ginta cubitorum ambiebat gyrum ejus.
" 3. Similitudo boum erat ſubter illud, &
" decem cubitis quædam extrinſecus cæ-
"laturæ, quaſi duobus verſibus alvum
"Maris circuibant. Boves autem erant
"fuſiles: 4. Et ipſum Mare ſuper duode-
" cim boves impoſitum erat, quorum
" tres reſpiciebant ad Aquilonem, & alii
" tres ad Occidentem: porro tres alii
" Meridiem, & tres, qui reliqui erant,
" Orientem, habentes mare ſuperpo-
"ſitum: poſteriora autem boum erant
"intrinſecus ſub mari. 5. Porro vaſtitas
" ejus habebat menſuram palmi, & labium
"illius erat quaſi labium calicis, vel re-
" pandi lilii, capiebatq; tria millia metre-

"tas. Atque ita Verſio Vulgata Latina, quam fere ſecutus eſt Cl. Villalpandus. Sed conſulatur etiam textus Hebraicus, aut ejus verſio quam vocant interlinearem.

III. Ex Euſebii Præparationis Evangelicæ libro nono, edit. Paris. 1628. f°. ubi verba ſequentia ex Eupolemo citantur.

Κατασκευάσαι δὲ καὶ λουτῆρα χαλκοῦν, μῆκος πηχῶν κ΄. καὶ πλάτος πηχῶν κ΄. τὸ δὲ ὕψος πηχῶν ε΄. ποιῆσαι δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ στεφάνην πρὸς τὴν βάσιν ἔξω ὑπερέχουσαν πῆχυν ἕνα, πρὸς τὸ τοὺς ἱερεῖς τούς τε πόδας προσκλύζεσθαι, καὶ τὰς χεῖρας νίπτεσθαι ἐπιβαίνοντας. ποιῆσαι δὲ καὶ τὰς βάσεις τοῦ λουτῆρος τορευτὰς χωνευτὰς δώδεκα, καὶ τῷ ὕψει ἀνδρομήκεις. καὶ στῆσαι ἐξ ὑστέρου μέρους ὑπὸ τὸν λουτῆρα, ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου. Quæ ita verti poſſe arbitror. "Extruxit autem & labrum æneum longitudine cubitorum 20. & latitudine cubitorum 20. altitudine vero cubitorum quinque. Fecit autem ſuper illo (forſan legendum ὑπ᾽ αὐτῷ, ſub illo) coronam verſus baſin exterius ſupereminentem cubitum unum, ut ſa-

"cer-

" cerdotes pedes abluerent & manus la-
" varent conſcendentes. Fecit autem
" & baſes labri tornatas *aut laboratas*
" conflatiles duodecim; & altitudine
" hominis, *id eſt, quatuor cubitorum* aſ-
" ſurgentes. Et eas conſtituit ad poſte-
" riorem partem, ſub labro, ad dextras
" altaris.

IV. Ex Joſephi Antiquitatum Judaicarum libro octavo; edit. Aureliæ Allobr. 1611. f°.

Ἐχώνευσε δὲ καὶ θάλασσαν χαλκῆν εἰς ἡμισφαίριον ἐσχηματισμένον, ἐκλήθη δὲ τὸ χαλκούργημα θάλασσα διὰ τὸ μέγεθος. ἦν γὰρ ὁ λουτὴρ τὴν διάμετρον, πηχῶν δέκα, καὶ ἐπὶ παλαιστιαῖον πάχος κεχωνευμένος. ὑπείρειστο δὲ κατὰ τὸ μεσαίτατον τοῦ κύτους σπεῖρα περιαγομένη εἰς ἕλικας δέκα. ἦν δὲ τὴν διάμετρον πήχεος. περιειστήκεσαν δὲ περὶ αὐτὴν μόσχοι δώδεκα, πρὸς τὰ κλίματα τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀποβλέποντες, καθ' ἕκαστον αὐτῶν τρεῖς, ἔσω τὰ ὀπίσθια νενευκότες, ὥστ' αὐτοῖς ἐπικαθέζεσθαι ἡμισφαίριον κατὰ περιαγωγὴν ἔνδον ἐπινεῦον. ἐδέχετο δὲ ἡ θάλασσα βάτους δισχιλίους. Quæ ita verti poſſe arbitror.

"Confecit fuſile etiam mare æneum in "hemiſphærium figuratum; appellatum "eſt autem fuſile illud opus mare propter amplitudinem. Erat enim labrum "ſecundum diametrum cubitorum decem, & ad palmi magnitudinem craſſitudo conflata. Suffulciebat autem ad "ipſum meditullium alvei ſpira circumducta in helices decem, eratque *ſpira* "diametro cubiti unius. Circumſtabant "autem circum illam juvenci duodecim, "verſus regiones quatuor ventorum adſpicientes, ſecundum unumquemque "ventum tres, introrſum poſteriores partes obverſi, ut quidem illis ſuperincumberet hemiſphærium ſecundum circumactum intus inclinans. Continebat autem mare batos bis mille. Interpretatio tamen Latina habet *ter mille*.

Quidam ita volunt intelligi verſiculum 24. ſup. num. I. ut vertendum ſit, "& "colocyntæ *vel nodi erant* deſubter labium ejus, circumdantes illud, decem in "cubito, ambientes mare circum: duo "erant ordines *nodorum vel* colocyntarum

" rum fuſarum in fuſione ejus. Verſiculum vero 3. num. II. ita reddunt, "Et " imago boum ſubter illud, circumdanti-"um illud: decem *erant* in cubito, am-" bientes mare circum. Duo erant ordi-" nes boum fuſorum in fuſura illius. Quæ verſiones ſunt fere ad verbum factæ.

Quamvis autem verſiones iſtæ non careant difficultate, cum pro decem in cubito vertendum videatur decem cubitis, eas tamen ſecutus ſum, idque eo libentius quod alteri explicationi jam inſerviſſet Villalpandus: ex quo, ſi quis voluerit, poterit ornamenta, ſed præcipue nexos flores ad figuram noſtram transferre & accommodare.

Figura noſtra exhibet mare æneum è latere adſpiciendum. Projectione uſi ſumus geometrica, quæ ſupponit oculum adſpicientis ad maximam diſtantiam eſſe remotum. Maluimus enim menſurarum ſumendarum facilitati conſulere, quam delineationis venuſtati; quæ major procuľdubio fuiſſet, ſi oculus ſuppoſitus eſſet nec ad magnam diſtantiam remo-

tus, nec in eadem cum æneo mari altitudine. Adjunximus in ſuperiore tabulæ parte ichnographiam, ſive geometricam delineationem Maris ænei ſuper horizontali plano projecti. Denique ad dextram figuræ partem adpoſuimus maris ænei ſectionem, qnam vocant, per axem, in qua partium oſtenditur craſſitudo. Diſtantia *a b* à labio uſque ad labium eſt decem cubitorum; altitudo ſive profunditas *c p* quinque. Circumferentia cum ſit triginta cubitorum, diameter prodit cubitorum 9,549, quanta eſt linea *e e* vel *d d*. In circulis *n n*, *n n*, delineavimus duos ordines nodorum, ſive capitum bovinorum, quorum decem in unoquoque cubito continentur, & trecenti in tota colli circumferentia. Cætera fere addita ſunt ornamenti cauſa, & ad quinos quoſque nodos diſtinguendos, qui, cum eſſent minores, & in una linea diſpoſiti, inelegantem alioquin & nudatam formam præbuiſſent. Mare ipſum rotundum eſt circa axem *c p*, qui eſt ad horizontem rectus. Ut autem vas ipſum ad hemi-

ſphæ-

ſphæricam figuram quam proxime accedat, & in cæteris etiam cum deſcriptionibus præmiſſis cohæreat, ſuppono ejus figuram interiorem fuiſſe in ſuperiori parte cylindricam, idque ad altitudinem cubiti unius, ut oſtenditur linea *f g*; in reliqua vero parte fuiſſe ſphæroidicam, ut oſtenditur linea *g h*. Sphæroidis enim figura, data ſolidi latitudine & profunditate, maxime omnium ad ſphæricam figuram accedit, & hemiſphæroidis ad hemiſphærium. Linea *h i p* repræſentat fundum maris, quod planum fuiſſe & horizonti parallelum ſuppono, & circulum maximum in hemiſphæroide *h g i h*. conſtituiſſe. Jam vero cum Clariſſimo *Edvardo Bernardo* Statuo batum æqualem fuiſſe cubo ex duabus tertiis cubiti. Si igitur ex diametro *e e* 9,549 cubitorum ſubducatur bis craſſitudo palmaris, hoc eſt, ſi ſubducatur numerus 0,333 remanebunt 9,216 cubiti, æquales diametro *f f* partis cylindricæ. Ut autem calculus commode inſtitui poſſit, quatuor palmos, id eſt latus bati in cubum redacti,

ᵭi, appellemus *pedem.* Prodit igitur diameter *f f* pedum 13,824. Unde area circuli *f f* eſt pedum quadratorum 150, 09408; quæ area, in altitudinem *f g* pedis 1,5 ducta, dat batos vel pedes cubicos 225, 14112; quanta eſt capacitas partis cylindricæ. Jam autem mare æneum continebat 2000. vel potius 3000. batos. Ultimum enim hunc numerum, eundemque majorem, omnino ſequi conſtituo, tum quod difficilius fuerit ab omnibus interpretibus expertum ei ſatisfacere, tum quod vas omne ter mille batorum capax contineat etiam bis mille batos, at non vice verſa. Sed & capacitas illa major 3000. batorum in Hebraico textu longe expreſſioribus verbis indigitatur quam altera batorum 2000. Subductis igitur 225,14112 batis ex 3000, remanent 2774, 85888 bati, quot ſphæroidis fruſtum interceptum inter parallelos circulos *g g*, *h i h* continere debet. Horum autem circulorum centra inter ſe diſtant 4 cubitis, hoc eſt, pedibus 6, ſiquidem maris altitudo eſt cubitorum 5.

Hinc

Hinc autem ope calculi geometrici invenio ſemidiametrum circuli *h i h*, ſive fundi ipſius, fuiſſe pedum 14,033 proxime, ac proinde cubitorum 9,355 proxime, quibus addito palmo, quæ eſt craſſitudo maris, habentur cubiti 9,522 æquales lineæ *p l*. Jam vero ſi baſis altitudo *h m* vel *l m* ſupponatur æqualis $\frac{2}{3}$ cubiti, hoc eſt 0,667; & ſi baſis altitudo *l m* ſupponatur ad ejus prominentiam ultra punctum *l* ut 5 ad 3, quemadmodum in figura factum eſt, prodibit baſis prominentia æqualis $\frac{2}{5}$ cubiti, hoc eſt 0,4; qui numerus additus ad 9,522 conficit 9,922; & hujus numeri duplum conficit 19,844 cubitos, æquales diametro baſis *o o*, cum Eupolemus afferat maris ænei latitudinem fuiſſe 20 cubitorum, ac proinde vix uno palmo majorem. Si quis tamen velit numerum 20. cubitorum accurate prodire, id facile obtineri poterit, aliquantulum augendo baſis altitudinem. Etenim ſi ut 3 ad 5 ita ſiat 0,478 baſis prominentia, quæ compleret 20 cubitos, ad 0,7967 hic numerus

æquabit baſis altitudinem *l m*, quæ erit proxime $\frac{4}{5}$ cubiti, cum ſuperius ſupponeretur $\frac{2}{3}$ cubiti. Illa autem altitudo $\frac{4}{5}$ cubiti, ſi baſi tribueretur, non ſolum optime cum Eupolemi numeris coincideret, verum etiam efficeret, aucta totius maris altitudine, ut magis ad hemiſphæricam figuram accedere videretur : at vero non dubito quin & eadem ratione tota figura gratior futura eſſet : quam equidem altitudinem ad cubitum unum extendi facile patiar. Ego vero exiguam adhibui baſin, eamque ornamentis omnibus nudatam, quæ tamen appoſite potuiſſent addi. Verebar enim ne aut nimium viderer hemiſphæricæ figuræ conſulere, aut in exiguis eſſe perquam curioſus.

Calculus, quo circuli *b i b* diameter inventa eſt, hoc theoremate ſuperſtructus fuit, quo poterit etiam comprobari. *Si ſphæroidis fruſtum proponatur reſectum à duobus parallelis circulis, quorum alter ſit circulus in ſphæroide maximus, fruſti ſoliditas æquabitur* $\frac{2}{3}$ *areæ circuli*

culi majoris in circulorum diſtantiam ductis, addito triente areæ circuli minoris in circulorum item diſtantiam ducto.

Columnam diametro cubiti unius ſub medio mari delineavimus, & neceſſariam, ſi fundi latitudinem attendas, & quæ ex Joſephi verbis intelligitur adfuiſſe; qua denique addita nonnihil additum eſt toti delineationi venuſtatis. Sane Joſephus aliquid adfuiſſe, quo mare in ipſo meditullio ſuſtineretur, aperte dicit. Diametrum etiam corporis illius addit, quod ipſe vocat ſpiram in helices decem circumductam. Ego circa columnam ſpiram unicam in helices decem complicatam circumduxi. Hac enim ratione Joſephi deſcriptionem adimpleri poſſe reputavi. Quod equidem eo libentius amplexus ſum, quod figura prodiret ſimillima columnæ, quam S. P. Q. R. erexerunt Trajano. Diſtantia enim helicum inter ſe & earum ad horizontem inclinatio, quæ in illuſtri illa columna obſervantur, in hac noſtra eædem ſunt proxime. Helices æquabili ductu delineavi, cum

neque vellem circumductam vitem neque ſerpentem hederam, aut ſimile quid inducere. Totius columnæ altitudo eadem eſt quæ boum, quatuor ſcilicet cubitorum, vel ἀνδρομήκης, ut ſcripſit Euſebius. Cum autem altitudo data eſſet quatuor cubitorum duntaxat, & diameter cubiti unius, partes columnæ ad iſtas menſuras fuerunt accommodandæ.

Plinthum in columnæ capitulo delineavi, non contiguam cum maris ænei fundo, ſed ab eo remotam dimidia parte cubiti: quod ideo feci, ut tota columna cum capitulo infra maris ænei baſin poſita eſſet. Inelegans quippe prodire videbatur ſtructura, ſi capitulum intra baſis orbem occultaretur. Spatium autem, quod inter plinthum & æneum mare vacuum relinquitur, adimpleo corpore rotundo, non multum abſimili parti inferiori baſis, qua Trajani ſtatua ſuſtinebatur. Quamvis enim primo intuitu vix credebam excogitari poſſe figuram corporis, quod aliqua cum venuſtate in illum locum reponeretur, video tamen eam quam

quam eligo, conſtructionem, nec admodum invenuſtam eſſe, nec rationibus prorſus deſtitui. Baſis plinthus delineata eſt figuræ quadratæ, mallem fuiſſet rotundæ.

Fateor Joſephum expreſſis verbis non dicere, columnam ſub medio mari poſitam fuiſſe, etſi dicat ſpiram, quam forte baſin interpretari quidam vellent. Ego tamen per ſpiram, diametro cubiti unius, & altitudine quatuor cubitorum, columnam intelligi poſſe reputavi; tum quod corpus illud ad ſuffulciendum mare deſtinatum eſſet, tum quod altitudinis ad diametrum proportio exiſteret eadem circiter, quæ tunc temporis in columnis uſurpabatur. Iis enim utebantur craſſioribus quam ut architectura noſtra probare poſſit, quemadmodum ex quibuſdam ſcripturæ locis clarum eſt, & ex Architectonices hiſtoria. Nolo autem pro columna ſub medio mari reponenda pertinacius diſputare. Per me licet alii in iſto loco conſtituant baſin, in decem quaſi prominentes circulos diſtinctam; quam con-

conſtructionem facile crediderim genuinam fuiſſe, etſi aliam in delineatione ſecutus ſim. Equidem prima fronte aliquandiu dubitavi an omnino columnam ſub æneo mari delinearem nec ne; quod ea compoſitio durior videretur, ſi idem opus partim à columna ſuſtineretur, partim à bobus. Sed in hoc ipſo, quod alioquin improbandum putabam, intelligebam decorum aliquatenus obſervari, quod compoſitio non eſſet admodum emendata, qualem veriſimile eſt in ſtructuris ſæpius occurriſſe priſcis temporibus, antequam architectura ſua cepiſſet incrementa,notamque adepta eſſet perfectionem.

In antiquo templo, cujus locum Palladius his verbis deſignat, *che e ſotto Trevi*, extat columnarum ſtriatarum genus, quod ſatis bene cum Joſephi deſcriptione congruit. In iis ſtriæ non ſunt ſecundum columnæ ſcapum directæ, ſed in helices vel ſpiras oblique convolutæ. Jam vero ſi decem duntaxat ſtriæ in columna ſupponantur, qui numerus pro-

pter

pter obliquitatem non erit æquo minor, forte Joſephus ejuſmodi columnam, poſitam ſub æneo mari, vocare potuerit ſpiram in helices decem circumductam.

Boves inter ſe diſtare ſuppoſui circuli parte decima ſexta: inter boves autem ternos quoſcunque duplam intercedere diſtantiam. In maris ænei ichnographia, lineæ à centro *c* per puncta *s* ductæ boum poſitionem demonſtrant.

Eupolemi coronam non delineavi, cum ſatis aſſequi non poſſem quo eſſet præcipue loco & qua forma delineanda. Siquis tamen eam contendat ſuper ipſo mari poſitam fuiſſe, habebit utique in figura noſtra coronam exterius ſupereminentem cubitum unum. Ego vero eam libentius crediderim ſub mari, imo ſubipſis bobus, extitiſſe. Qua enim ratione, aut qua etiam utilitate, ſacerdotes mare ipſum conſcendiſſent? An ut pedes abluerent & manus in aqua & remota, & profundiſſima, ubi veſtigium ſiſti non poſſet? An ut omnes in eadem aqua? An ut in edito potiſſimum loco? At ve-

ro,

ro, ſi corona altitudine unius tantum cubiti ſub ipſis bobus reponatur, ſacerdotes facile potuerint eam conſcendere, ad pedes abluendos; manuſque in eadem lavare, ſine conſcendendi neceſſitate: ſiquidem in ea paratam & proximam aquam invenerint, in varios ac diſtinctos & alveos & uſus diſtributam. Optime vero hæc diſpoſitio cum Eupolemi deſcriptione congruet, ſi, quemadmodum adnotatum eſt, pro ἐπ' αὐτῷ legatur ὑπ' αὐτῷ. Sed & hac ratione recte dicere potuit Joſephus ſacerdotes manus & pedes in mari abluiſſe, cum corona, quomodo eam mente concipio, fuerit pars baſeos, vel ipſa etiam baſis, qua & boves & reliquum opus æneum ſuſtinebantur. Poteſt autem corona, ſub bobus ita diſponi, ut toti operi plurimum accreſcat majeſtatis & gratiæ. Sub corona gradus quoſdam ſtatuendos duco, per quos ad eam pateat aſcenſus, & quibus ea ſuperſtruenda potius videtur, quam è proximo ſolo nullis interpoſitis gradibus educenda.

Deli-

Delineationem quod attinet, ſcio multa in ea poſſe reprehendi, quorum alia in me ipſum rejicienda ſunt, alia in artificem, qui æri figuram incidit. Sed cum hæc proprie nihil faciant ad meum propoſitum, atque ejus ſint etiam naturæ, ut a paucis ea credam obſervatum iri, reticenda potius viſa ſunt, quam diligenter enumeranda.

Jam autem, ut de univerſa etiam ordinatione dicamus, ſi uno quaſi intuitu totum opus ſimul conſideretur, ſtupendum utique magis videbitur propter conſilii inventioniſque magnitudinem & audaciam, quam propter diſpoſitionis gratiam & venuſtatem admirandum. Tyrio tamen artifici liberum erat opus ſuum pro arbitrio ad eam ſpeciem conformare, quæ ipſi videretur magis elegans & venuſta. Nos autem, cum breves & obſcuras ſequeremur operis deſcriptiones, & eſſemus pluribus numeris conſtricti, multum procul dubio de nativa gratia & venuſtate detraximus. Neque enim ii ſumus, qui noſtrum maris ænei typum contendamus

 accuratiſſi-

accuratiſſimum eſſe, & prototypo ſimillimum. Hoc præcipue voluimus, ut ſcilicet cohæreret figura noſtra & explicatio cum deſcriptionibus præmiſſis, & cum optime conſtituta bati magnitudine; arbitrati ſatis eſſe, ſi quæ inſtitui poſſent deſcriptiones figuræ noſtræ iiſdem fere verbis eſſent abſolvendæ, quibus priores illæ conſignatæ ſunt.

Oſtendimus igitur eas, quæ ſuperſunt, maris ænei deſcriptiones, & inter ſe conſociari poſſe, & cum nota bati capacitate conciliari: quod præcipuum erit operæ noſtræ pretium.

Liceat itaque paucis de eorum injuſtitia conqueri, qui temerario S. Scripturas arguunt, & ſine cauſa condemnant, cum ipſi tamen plerumque vel non poſſint vel nolint in earum veritatem ſedulo inquirere. Quæ iniqua animi diſpoſitio nullam ſane excuſationem haberet, etſi de humanis ſcriptis duntaxat ageretur.

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ.

ADdite *Pag.* 35. v. 2. *Quarta*, quam vocant Colonienſes, capit vini uncias menſurales 46, libraſque medicas ſeu *Veſpaſianicas* 4 minus 2 unciis, aut libras fori Colonienſis 3 minus 2 unciis. Vas idem continet olei uncias metricas 41 plus 2 drachmis, libraſque medicas 3 plus unciis $5\frac{2}{8}$, aut Colonienſes libras $2\frac{1}{2}$ plus uncia $1\frac{2}{8}$. Idem denique complent mellis unciæ menſurales 62: libræ medicæ 5 plus binis unciis, aut Colonienſium libræ nundinariæ, unciis 16. compactæ, 4 minus unciis duabus. Cæterum Scriptulum unum appendunt ſicca & mediocria grana lupinorum 5, lentium 56, foenigræci 60, hordeique 32, aut ſiliquæ octo. *Bernardus Deſſenius Cronenburgicus. Tenebitis etiam has dictiones optimi ſcriptoris.* ἥμισυ κυάθου μικροῦ, myſtrum parvum. δύο κοτύλαι, Sextarius: ἡμικοτύλιον, duo acetabula. ἡμιχοῖνιξ & ἡμιχοίνικον, $\frac{3}{2}$ cotylæ: ἥμισυ ὀξυβάφου, $\frac{1}{8}$ Cotylæ: σκαφὶς, ἢ χηραμὶς, Concha. τετραρτημόριον μνᾶς,

25 drachmæ. κοτύλης δέκατον μέρος, uncia una olei: ἡμίχουν, 6 Cotylæ: δραχμὶς, pugillus. ὀβολὸς αἰγιναῖος, $\frac{5}{3}$ obolus Attici: μηκώνιον, λεκύσκιον ἀττικὸν στρογγύλον, acetabulum Atticum. κύαμος ἑλληνικὸς, faba Græca. *Medicorum pater Hippocrates. Æqua tamen pondera menſuraſque Græcorum, Ramanorum & Arabum, antidota, acopa, emplaſtra, malagmata, collyria, & pharmaca alia, dum conferuntur, Nicandri, Dioſcoridis, Andromachi, Galeni, P. Æginetæ, Aetii & Myrepſi, atque è Latinis Celſi, Plinii, Scribonii & Marcelli, interque Arabas Meſuæ, Abenſinæ, Beitaridæ, Serapionis, Saladini, vere ac abunde demonſtrant.*

Pagin. 63. *v.* 4. *Sciatis inſuper vas illud Romanum, quod hodieque adſervat Muſeum illuſtris Aſmolii, ſpoliis pollutum Libitinæ, accipere noſtro ab experimento aquæ libras Avoirdupois* 50. *aut de Troy* 60, 845. *aut Veſpaſianicas* 70, *vereve Romanas libras* 66$\frac{2}{3}$, *tanquam tenet Quadrantalis Quiritium portio juſta* $\frac{1}{8}$.

Deiicies autem ad extremam Paginam 98 *à loco non ſuo Pag.* 32. *hæc talia*; Quanta

equidem

equidem ponderat Faba Ægyptia Antidoti Mithridatici felix doſis, *Andromacho, Damocrate*, *Celſo*, *Galeno* & veterum aliis adprobantibus. Κύαμος eadem & κιβώριον nuncupatur. *Dioſcor. & Galenus.*

Paginæ vero 197. *verſubus* 14 *&* 15. *aut ſumma Pag.* 244. *quicquid obiter diximus de menſuris longis Sinenſium, jam exigat loco Epiſtola iſta viri chari, reverendi, ac pleriſque omnibus Aſiæ dialectis exquiſite docti* Thomæ Hyde S. T. D. *Archidiaconi Gloceſtrenſis, & publicæ Oxonienſium Bibliothecæ præfecti.*

THOMAS HYDE
EDVARDO BERNARDO
Salutem.

EA quæ dudum à me deſideraſti de Ponderibus & Menſuris Chinenſium, qualiacunque ſint, jam libenter ad te mitto; ut inde tibi quatenus cum eis aliarum gentium congruant ab iiſve diſcrepent, conſtare poſſit. Maxima Longitudinis aut Diſtantiarum apud Chinenſes Menſura eſt *çan*, quæ facit 8 *P'u*, ſeu 80 *Li*; quod apud eos eſt ordinarium iter diurnum, quantum Sinenſes ambulando conficiunt. Adeo ut unum *P'u* faciat 10 *Li*, id eſt, 4 milliaria Anglica, vel 1 Leucam Germ. p. m. cum pluſculo. Quantum autem ſit *Li*, ut & reliquæ Menſuræ, jam accuratius definietur.

Nempe unum '*Li*, (quod commodioris vocabuli defectu *Milliare* Sinicum vocari poſſit,) compertum eſt continere 360 *Pu'u'*, ſeu *Paſſus* Sinicos; ſic enim illa vox à D. Martinio ſcribitur. Chinen-

ſis

ſis meus (amicus chariſſimus *D. Michael Shin Fo-çung* qui proxime elapſa æſtate 1687 hic Oxonii fuit,) ſimpliciter ſcribebat [2] *Pu*, & dicebat continere tantum 5 *Che* ſeu *Cubitos:* ſed D. Martinius in Atlante & D. Semedo conſentientes ſcribunt *Paſſum* continere 6 *Che* ſeu *Cubitos* Sinicos. Eſt autem [3] *Chang* decuplo longior menſura, continens 10 *Che.* Eſt quoque iſta fere quadruplo longior menſura dicta [4] *Pi*, qua Pannum aut Sericum metiuntur. Chinenſis noſter, 4 *Chang* aut pauciores continere ſcripſit, indefinitam integræ cujuſvis telæ longitudinem hoc nomine notans. Ut autem cum noſtris Menſuris magis accurate fieri poſſit collatio, tanquam reliquorum Fundamentum ponam Sinicum [5] *Che*, id eſt, *Ulnam* ſeu *Cubitum*, (qui in 10 minores Partes ſeu Uncias dividitur,) fere æquans Pedem noſtrum Anglicum in Partes ſeu Uncias 12 diviſum; adeo ut Unciæ Sinicæ neceſſario ſint majores Unciis Europæis. Ejuſmodi autem Pars, quam Unciam vocamus, illis dicitur [6] *çun*, ſeu *çen*, ſive

çuen

çuen : Nam tot modis pronuntiatur. Et quodvis *çun* rurſus ſubdividitur in 10 [7] *Fuen*,ſeu partes minores, ſc. in decimas decimæ. Et unumquodque *Fuen* rurſus adhuc ſubdividitur in 10 *Ly* ſeu [8] *Li*, id eſt, partes præcedentibus minores. Hinc continuata ſubtiliore diviſione, quodvis hujuſmodi *Li* diſtribuitur rurſus in 10 [9] *Ha'o*, ſeu partes adhuc minutiores. Et quodvis *Háo* ſubtilius ſubdiviſum continet 10 *Sû* ſeu partes prioribus minores. Et unumquodque [10] *Sû* ſimiliter in denas minutiores partes ſubdiviſum, continet 10 *Ho'e*[11] ſeu partes omnium minimas.Hujuſmodi autem minutiſſimæ diviſiones ſunt tantum imaginariæ ad Fractiones commodis verbis concipiendas & exprimendas, potius quam ut in aliquo Inſtrumento ligneo aut æneo notari & deſignari poſſint.

Quibuſdam apud Sinenſes mos eſt, in denominando Pedis ſeu Cubiti partes, ſemper præmittere vocem *Che*, ut *Che çun*, *Che fuen*, &c. idque ut hoc modo ſignificetur *çun* aut *fuen* eſſe ſubdiviſiones τȣ

Che,

Che, non autem alterius cujuſvis menſuræ; cum aliæ pariter in *çun* & *fuen*, ſeu Denas & Subdenas Partes dividantur. Et ſic in denominando Partes majoris aut minoris Cubiti, dicitur *Ta che çun*, aut *Siao che çun*, &c. de quibus infra dicetur. In Mercatoris mei Vocabulario Sinico MS in vernacula Provinciæ *Fokien*, legitur *Chick ſoon*, & *Chit ſoon*, aut *Chid ſoon*, i.e. *unum ſoon*; & *Chid hoon*, i. e. *unum hoon*; pro quo in Dialecto Mandarinica (qua Aulici & Docti utuntur,) diceretur [12] *Ye çun*, & *Ye hoe*, &c. D. Semedo vocat *Huzun*, *Hufuen*, *Hucham*, &c.

Ut autem prædictum *Che* conferatur cum Pede Anglico Turris Londinenſis pedem Romanum $\frac{1}{4}$ unciæ ſuperante & excedente, notandum eſt D. Martinii *Che* ſeu *Cubitum* Sinicum ænea Regula in Atlante Sinico impreſſum, noſtro Anglicano Pede breviorem eſſe fere $\frac{1}{8}$ Unciæ, charta jam exiccata; quæ dum inter imprimendum madens & expanſior, forte differentiam $\frac{1}{16}$ ſuperantem vix dederit; ut hac ratione menſuræ ibi apparenti ali-

quid addendum ſit. Sed ut Practicorum potius quam Theoricorum dictis & regulis in hujuſmodi rebus plerumque credendum duxerim, ſic mihi jam videtur fidem tutius adhiberi poſſe Mercatoribus, quorum intereſt ſcire Menſuras per quas quotidie emunt & vendunt, potius quam Doctis & Studioſis, quibus ejuſmodi occaſiones rarius contingunt. Inde eſt quod miſſo D. Martinii Cubito ſeu Pede, tutius fidendum duxi dicto Libro MS Amici mei Viri Ampliſſimi D. Joh. Dacres ad Sinas Mercatoris, qui diſertis verbis ponit Sinicum Pedem eſſe duplicem, minorem & majorem: minorem, qui Aurifabrorum, eſſe Pede Anglicano breviorem $\frac{3}{4}$ Unciæ: majorem Pedem, qui Lignifabrorum, eſſe pede Anglicano breviorem tantum $\frac{1}{4}$ Unciæ. Et hic Pes ſeu Cubitus longior, is eſt qui apud Chinenſes in Geodæſiam venit, quemque tanquam authenticum in Menſuris deſignandis ſecuturi ſumus. Nihilominus tamen, dum in ſequentibus Milliaris ſpatium definimus, juxta omnes dictas Cubiti differentias

cum

cum noſtra menſura inſtituetur collatio.

Chinenſis meus triplicem mihi deſignavit Cubitum, quorum primus eſt [13] *Ta che*, id eſt, *Magna menſura.* Secundus, qui præcedente minor, eſt [14] *Quon che*, id eſt, *Mandarinorum menſura*, per quam Aulici Sericum & ejuſmodi merces, quæ ad Aulam Regiam advehuntur, emunt. Tertius eſt [15] *Siáo che*, id eſt, *Parva menſura*; de qua, ut & de prima, ſuperius diximus.

Obiter quoſque moneo, me in dicto Vocabulario reperiſſe Anglice an Ell, Sinice dictum *Baa*; ſcil. *Chid Baa* ſeu *Baa chid*, id eſt, *unum Baa.* Ego autem nec Vocem nec Menſuram Sinicam eſſe puto: ſed potius Arabicum باع *Baa*, quo *Orgyia*, (vulgo *Braſſa*) notatur, ab exoticis Mercatoribus introductum; & apud Sinenſes paulo aliter quam apud Arabes uſurpatum; cum certe Anglicum Ell ſit multo brevior quam *Orgyia*, quæ genuina Sinica voce vocatur [16] *To.*

Inſtrumentum ligneum Geodæticum ſeu Agrimenſorium apud Chinenſes for-

ma diducti Circini, vocatur " *Pu*, id eſt, *Paßus* Sinicus Geometricus, continens (ut D. Martinius & D. Semedo aſſerunt,) 6 *Che* ſeu *Cubitus* Sinicos, ut ſupra dictum. Chinenſis autem meus uno Pede ſeu Cubito breviorem (ſi forte recte) conſtituit. Sed ad Collationem cum menſuris Anglicis properandum eſt.

Cum itaque ſecundum D. Gunterum & accuratiores harum rerum ſcrutatores, *Milliare* Anglicum per Statuta Regni contineat 1056 *Paſſus* Geometricos 5 Pedum, vel 8 Stadia; tum hujus noſtri Milliaris ſingula Stadia habebunt 660 Pedes Anglicos. Et, ſi Cubitus Sinicus eſſet plane æqualis Pedi Anglico, tum ſecundum hunc cenſum, *Li* ſeu Milliare Sinicum habens 360 Paſſus Sinicos 6 Pedum Sinicorum, contineret Triſtadium Anglicum cum 180 Pedibus Anglicis. Et hæc ſit prima Collatio. Sed cum certum ſit eorum Cubitum eſſe noſtro Pede breviorem, oportet aliter numeremus, demendo (ut ſupra) à ſingulis Cubitis Sinicis $\frac{1}{16}$ Unciæ Anglicanæ; qua

ratione

ratione Sinicum *Li* contineret Triſtadium Angl. cum tantum 168 Pedibus Angl. & 9 Unciis. Et hæc ſit ſecunda Collatio. Poſito autem (ut ſupra) quod Cubitus Sinicus ſit Pede Angl. brevior $\frac{1}{4}$ Unciæ, tum Sinicum *Li* faciet Triſtadium Anglicum cum tantum 157$\frac{1}{2}$ Pedibus Anglicis. Et hæc ſit tertia Collatio.

Supradicta autem Authoritate ſatis liquet, Cubitum Sinicum revera eſſe $\frac{1}{4}$ Unciæ breviorem Pede Anglicano, qua in re convenit cum Pede Romano: & ſecundum hunc cenſum (quem veriorem eſſe judico,) Sinicum *Li* continebit Triſtadium Anglicanum cum tantum 135 Pedibus noſtris Anglicis. Et hæc ſit quarta Collatio, ſecundum iſtum Cubitum Sinicum majorem, qui in Geodæſiam venit, in qua nulla Cubiti minoris ratio habenda eſt; ideoque nec hic Collatione ejus ad Milliare Sinicum metiendum aut cum noſtro conferendum opus eſt. Si autem ſecundum Chinenſis mei Paſſum 5 Pedum ſeu Cubitorum, numeraveris Paſſus 360; (nempe dempto ex ſin-

gulis Paſſibus uno Cubito Sinico, in toto 360 Cubitis, qui faciunt Pedes Angl. 352 $\frac{1}{2}$ cum 6 Unciis,) tum ſecundum hunc cenſum, Sinicum *Li* erit tantum Biſtadium Angl. cum Pedibus Angl. 442$\frac{1}{2}$. At ex hac ultima Collatione, Sinicum *Li* eſſet multo brevius quam deſignavit D. Mart. cum (ut ſupra) ponat dictum *Li* continere 360 Paſſus Sinicos 6 Cubitorum, qui faciunt Cubitos Sinicos 2160, Pedes Anglicos 2115. Dictus autem Vir Doctus hallucinari videtur, dum uni Gradui Æquatoris aſſignat Milliaria Sinica 250. Hæc vero tam enormis computatio oritur ex male fundata Hypotheſi, quod ſcil. *Li* ſit tantum 2 Stadia; qua quidem ratione, Sinica *Li* 250 facerent Milliaria Europæa 62$\frac{1}{2}$, quæ ſumma ad unum Gradum prope accedit: & hinc ponit 15 Leucas Germanicas (quæ continent 60 Milliaria,) uni Æquatoris Gradui reſpondere. Sed cum is in eodem Atlante poſuerit *Li* continere 360 Paſſus 6 Cubitorum ſeu Pedum ſingulos, inde peti poſſit contra ipſum Demonſtratio, quod

Sinica *Li* 250 (ſec. noſtram ſuperiorem Collationem quartam,) revera continent Paſſus Sinicos 90000, aut Cubitos Sinicos 540000; Pedes vero Anglicanos 528750, qui faciunt Milliaria Angl. 100, cum uno Stadio & 90 Pedibus Anglicis, quod nimium eſt; cum Europæi nunquam ſolerent uni Gradui tribuere ultra 60 Milliaria, quæ ſi Anglicana eſſe putes, faciunt tantum Milliaria Sinica 149$\frac{3}{4}$ cum 90 Pedibus Sinicis. Moderni autem in hac parte accuratiores, uni Gradui cœleſti dant in terra 69 Milliaria p. m. quæ ſi Anglica eſſe velis, faciunt Milliaria Sinica 172$\frac{1}{4}$ cum Pedibus Sinicis 22$\frac{1}{2}$.

D. Semedo paulo aliter procedens, abbreviat Sinicum *Li*, demendo 60 Paſſus Sinicos ſeu Pedes Sinicos 360, qui faciunt Pedes Anglicos 352$\frac{1}{2}$, i. e. Semiſtadium Anglicum cum 22$\frac{1}{2}$ Pedibus Anglicis. Et hac ratione conſtituit Sinicum *Li* habere tantum Sinicos Paſſus 300, ſeu Pedes Sinicos 1800; qui faciunt Anglicos Pedes 1762$\frac{1}{2}$, ſeu Anglica Stadia 2

cum

cum Pedibus $442\frac{1}{2}$, i.e. Semiſtadium plus Pedibus $12\frac{1}{2}$; adeoque 15 ejuſmodi *Li* facere 4 Milliaria ſeu Leucam: (cui tamen D. Mart. in Hiſt. Sinica tribuit 16 *Li*, i. e. 16 ſua Biſtadia.) Et ſeptendecies ejuſmodi 15 *Li*, faciunt numerum τῶν *Li* 255; unde ferme emergerent ejus 17 Leucæ, ſeu 68 Milliaria Europæa. Sed cum ejus *Li* abbreviatum contineat tantum Stadia duo cum pedibus $442\frac{1}{2}$, hæc ſumma quindecies multiplicata, revera dat Anglica Milliaria 4 cum Stadiis 5 & Pedibus $517\frac{1}{2}$. Et iſta ſumma ſeptendecies multiplicata, (ſc. Milliaria Sinica 255,) facit Anglica Milliaria 84 cum Stadiis 7 & pedibus $297\frac{1}{2}$. Ejuſque 100 *Li* ſuo modo abbreviata pro itinere diurno, continent tantum Milliaria Anglica 33 cum Stadiis 3 & Pedibus 30. Sed ſi cum D. Martinio, ponatur *Li* continere 360 Paſſus 6 Pedum, tum dictæ ſummæ adhuc multo magis excedent: nam ſi Sinica *Li* $2\frac{1}{2}$ faciant unum Milliare Angl. cum Pedibus $7\frac{1}{2}$, tum 10 Sinica *Li* facient 4 Milliaria Anglica cum Pedibus 30, quæ fere reſpondent

Leucæ

Leucæ Germanicæ: & 15 ejuſmodi *Li* facerent Anglica Milliaria 6 cum Pedibus 45: & hæc ſumma multiplicata ſeptendecies, produceret Anglica Milliaria 102 cum Stadio uno & Pedibus 105. Iter vero diurnum ſec. Martinii 80 *Li*, haberet Milliaria Anglica tantum 32 cum Pedibus 240. D. Semed. verba audi, ubi viarum Menſuras exponit, ſtatuens *unum* Li *continere* 300 *Paſſus*; *&* 100 Li *facere* Stadium *ſeu* Curſum, *ſc. iter unius diei: & quod verſus Boream aut Auſtrum* 255 Li *faciant unum Gradum, dando* 15 Li *unicuique Leucæ, &* 17 *Leucas uni Gradui.* Alibi ait, 30 Li *faciunt* 6 *Milliaria.*

Iſtis autem Viris alias ſane Magnis venia in hac parte indulgeri poſſit, dum aliis majoris momenti rebus vacaverint; ſatiſque duxerint innuiſſe quales eſſent Menſuræ Sinicæ, potius quam accurate eas definiviſſe; nec forte habuerint ſecum Computiſtam, qui Operationes Arithmeticas præſtare & omnibus numeris abſolutas exhibere potuiſſet.

Habent adhuc Chinenſes ad Agrimen-

ſoriam magis proprie pertinentes Menſuras Geodæticas; ad quas melius explorandas, pro Fundamento primo explicabitur quantum terræ ſpatium ſit [18] *Meu*, quod Sinice definitur eſſe [19]*Chang ſhe lo pu*, id eſt, *Longum* 16 *Paſſus*, et [20] *Que ſhe u pu*, id eſt, *Latum* 15 *Paſſus* Sinicos, qui dant quadratos Pedes Sinicos 8640, quadratos Pedes Anglicos 8460, qui faciunt Jugeri Anglici $\frac{1}{5}$ cum 1260 Pedibus: nam totum Jugerum Angl. conſtat Quadratis Pedibus 43560. Hujus Menſuræ *Meu* ſubdiviſiones eiſdem gaudent Nominibus Sinicis cum illis Cubiti, & eiſdem Characteribus exprimuntur; quæ itaque rurſus ſculpere opus non erit. Namque *Meu* continet 10 *Fuen*: & hoc continet 10 *Li*: & iſtud continet 10 *Háo*: & hoc continet 10 *Su*: & iſtud continet 10 *Hoe*, quæ eſt Diviſio ſeu Menſura omnium minima. Deinde habent aliam terræ Menſuram decuplo majorem, dictam [21] *King*, quorum unum continet 100 *Meu*, ſeu Jugera Anglica 19$\frac{1}{4}$ cum Quadratis Pedibus Angl. 7470. Hæ (ut vides) Menſuræ faciunt Quadrangula oblonga:

oblonga: in quales olim Quadraturas totam Chinam diviſerunt, ut hac ratione Tributa & Vectigalia faciliori negotio colligere poſſent. Hactenus de Menſuris Superficierum, ſeu Longitudinis & Diſtantiarum. Jam proxime ventum eſt ad Menſuras Contentorum ſeu Capacitatis.

In hiſce Menſuris explicandis, Chinenſium more incipiam à minoribus per Grana Tritici, Oryzæ, &c. Et quidem minima Menſura Sinice dicta [22] *So*, continet 3 Grana. Huic proxima, ordine alteri ſuccedens Sinice vocata [23] *Quei*, continet circiter 10 Grana. Deinde creſcendo ſequitur decuplo major Menſura [24] *Ço* ſeu Pugillus (ut vocat Chinenſis meus,) continens circiter 100 Grana. Poſtea veniens *Chao*, cont. circiter 1000 Grana. Deinde hanc menſuram creſcendi ordine ſequitur [26] *Cho*, continens circiter 10000 Grana. Poſtea per Decies Denas auctum ſequitur [27] *Ho*, ſua capacitate continens circiter 100000 Grana. Deinde (decuplo multiplicatum, ut puto,) [28] *Shing* eſt Oryzæ una Libra & amplius, ſeu

menſura diurna unius Mercenarii. Tunc ſuccedit [29] *Teu* decuplo amplior menſura, continens 10 *Shing*. Dein quintuplo major [30] *Ho* continet 5 *Teu*. Tunc ſequitur adhuc major menſura dicta [31] *Fu*, continens 6 *Teu* et 4 *Shing*. Quæ hanc ſequitur magnitudine ſeu capacitate ei proxima, eſt [32] *She*, continens 10 *Teu*, vel 100 Libras, ſc. onus unius Bajuli. Deinde veniens [33] *Tu* continet 16 *Teu*. Tum poſtea iſtam ſequitur [34] *Chung* continens 3 *She* & 4 *Teu*. Poſtremo agmen claudit [35] *Ping* continens 8 *She*.

Sciendum eſt, ſupradictam menſuram *Shing*, eſſe Chinenſium Libram ordinariam & communiſſimam, continentem 16 uncias: & *Pataconem* Hiſpanicum ad ſtateram ſeu Libram Sinicam ponderatum, continere 7 Scrupulos & 3 Minuta ſeu Grana, ut ſit præciſe Uncia Sinica. Sed præter ordinariam Libram 16 unciarum, habent varias alias Libras majores ad res groſſiores ponderandas: habent enim Libram 18 unciarum, & aliam 20 unciarum, & adhuc aliam 24 unciarum. Hactenus Chinenſis meus.

Ea

Ea quæ ex aliis Authoribus exhibeo, eorum verbis tradam. D. Semedo p.68, menſuras capacitatis ſic exponit; *Magna Menſura Granorum, ut Oryzæ, Leguminum, &c. Luſitanice dicta* Pico, *Sinice* Tan, *componitur ex minoribus, quarum minima eſt quantum contineri poſſit in una Palma ſeu Concavo manus. Horum* 10 *faciunt unum* Xim, [*pron.*Shing ;] *quantum ſc. Oryzæ homo ordinarie edit uno die* : & 10 Xim *faciunt unum* Teu: & 10 Teu *faciunt unum* Tan, *quod pondere continet* 100 Cattes, *quæ faciunt* 125 *Libras Luſitanicas* 16 *unciarum ſingulas.* Deinde ad Pondera procedit, *incipiendo à* Hao, *quæ eſt decima pars Luſitanicæ unius* Caxæ; *nam* 10 Hao *faciunt unam* Caxam: & *unum* Li *correſpondet uni dimidio Julio*: 10 Li *faciunt unum* Condrinum: & 10 Condrin *faciunt unum* Mas: 10 Mas *unum* Tael: 16 Tael *unum* Catte, *qualis eſt eorum Libra; quæ tamen major quam noſtra,* inquit D. Semedo: *nam eorum* 16 Tael *faciunt è Libris noſtris* 20. *Et* 100 Cattes *faciunt unum* Pico, *illis*

dictum

dictum Tan. In rebus autem ponderandis, utuntur Statera Romana, longa trabe metallica conſtans, qua etiam groſſiori forma utuntur Laniones Angli.

Ex Legatione Batavica, p. 165, *Pondus* Catte *valet* 5 Quadrantes. Teila *Sinica valet* 10 Maas: *ſingula* Maas *Drachmam unam & ſemis.* Condrinus *eſt decimum pars unius* Maas. *Unum* Picol *ſeu* Pecull *eſt pondus* 125 *Librarum lignorum ad ſtruendum focum, vel aliarum rerum.* Ligna enim pondere emuntur & venduntur.

Ex Purchaſii prima parte pag. 390, Saccus *continet* Cattes 49½ *Sinicas.* Catte *facit* Reales 21½ *Anglicas.* Saccus *vocatur* Timbang. Timbang 2 *faciunt unum* Peecull. Peeculia 3 *faciunt unum parvum* Bahar. Peeculia 4½ *faciunt unum magnum* Bahar, *quod eſt* Cattes 445½. *Japonenſium* Coulack *continet* Cattes 7¼. Coulacki 7 *faciunt unum* Timbang *menſuræ aquariæ. Ad ponderandum res pretioſiſſimas,* Taile *æquat* Reales 2¼, *aut uncias duas Anglicanas.* Taile *Malayca ſeu Malaccana æquivalet* Reali 1½, *aut unciæ*

Anglicæ-

Anglicanæ $1\frac{1}{3}$. Taile *Sinica æquiponderat* Reali $1\frac{7}{20}$, *aut unciæ Anglicanæ* $1\frac{1}{5}$. Sic ille, aut Mercator à quo didicerit.

In ſupradicto Vocabulario Sinico hæc Vernacule ſic leguntur: unum Condreen eſt Chid hoon: unum Maſs eſt Chid thee: unum Tayle eſt Chid neo, unum Pecull eſt chid Taa. Unum Catte eſt chid kin.

Cum vero jam inter menſuras verſemur, priuſquam manum de Tabula tollam, haud abs re erit pauca de egregio Chinenſium muro delibare, tam propter rei celebritatem, quam quod menſurandi haud contemnendum exemplar nobis exhibeat. Magnus et ſtupendus ille Chinenſium murus (quem D. Verbieſt oculatus teſtis inter 7 Orbis miracula numerari poſſe non dubitat,) contra Tatarorum incurſiones extructus, Chinam Borealem à Tataria dirimit circa Latitudinis Gradum 42. Hic murus in Occidente incipit in Provincia [36] *Xenſi*, [pron. *Shenſi*,] circa Latitudinis gradum 38; haud procul à litore [37] *Hoang Ho*, id eſt, *Flavi Fluvii*, (vulgo *Crocei Fluvii*,) qui

circa

circa Lat. 31, oritur ex Lacubus, qui in meridionali parte laciniæ montis [38] *Quen len* : & inde Occidentem Chinæ alluens, & muri extremitatem præterfluens, Tatariam ingreditur vergendo ad Borrapelioten: & inde in Auſtrum rediens ſub arcum Muri circa Longitudinis Gradum 138 (ad occaſum alluens intra murum τὴν *Ning* [39] *hia hoi*, id eſt, *Pacis* ≑ *Hia fortalitium*, ſeu *civitatem munitam*, pro tuenda Familia *Hia*,) revertitur in Chinam, quam tranſverſim ſecat Auſtrorientaliter donec in mare Orientale exoneretur circa Lat. 34. Ad Occidentalem hujus muri extremitatem (in Regni Chinenſis Mappa quam ab Ampliſſimo Viro D. Georgio White Mercatore Anglo accepi,) Sinicis characteribus notatum legitur, [40] *Cho chang ching ki çu, chi Liao-tung chi*, id eſt, *Fabricatio longi muri incipit hic, apud Liao-tung deſinit*. Hinc in Orientem tendens totam Septentrionalem Chinæ partem à [41] *Mo cu Ta çu* ſeu *Mogolo-Tataris* dirimit, donec tandem dictam *Provinciam Liao-tung* prætergreſſus immediate ingrediatur

tur

tur maris Sinum dictum [42] *Ya lo kiang*, ſeu & *Ya lo Lacum*; ſc. illum Sinum in quem ex Tataria infunditur Fluvius *Ya lo*, qui à Septentrione deſcendit ex illis partibus ubi eſt Mogolo-Tatarice dictus چغان ناور *Changàn-näur*, id eſt, *Albus Lacus*; idem ſc. qui in Globis & Chartis fere ad eundem ſonum Italico more ſcribitur *Cianganor*; Sinice dictus [43] *Ngan ςung kiang*, id eſt, *Pacificus bonus Lacus*. Fluvius inquam *Yalo* ex ſupradictis partibus labens, tandem exoneratur in dictum maris Sinum, qui Boreales Sinas ad ortum dirimit à [44] *Chiao ſian* (Martinio *Chao ſien*,) Peninſula in Globis *Corea* dicta, (Mogolice كري *Cori*, id eſt, *Petræa* ſeu *Saxoſa*, ſi vim vocis ſpectes,) quæ Sinas interjacet & [45] *Ge-pen*, id eſt, *Solis originem*, Inſulam nempe totius Orbis ultimam, vulgo *Japan*. Ibique juxta muri extremitatem Orientalem in dicta Mappa Sinice ſcriptum notatur, [46] *C'in chu chang ching ge hai ſu li ςai tie ki hia ςo ti*, id eſt, *Chin* [familia Imperatoria] *fabricavit longum murum intra mare*

 circiter

circiter-decem Li;poſuit ferrum iſtum infra, faciendo fundamentum. Sic ad ordinem & ſitum vocum reddo: ſenſus eſt *infra iſtum.* Nempe iſtum murum fabricari curavit Imperator *Ching*, al. dictus *Xi*, [pron. *Shi*,] Author Familiæ *C'in*, unde totum Regnum tunc denominatum eſt *China.* Murus inchoatus eſt annis ante Chriſtum 215, & multorum manibus quinquennio abſolutus: nam ex ſingulis denis hominibus, tres ad iſtud opus adegerunt. Orientalis muri extremitas in ipſum mare protenditur, & aquas ſubiens per medias undas ducitur per 10 *Li*, ſeu 4 milliaria Anglica cum pluſculo; ad cujus Fundamentum jaciendum grandioribus crudi ferri maſſis onuſtas naves ad fundum ſubmerſerunt, una cum ſabulo & ingentibus Saxis, donec eum cum aquæ ſuperficie æquaſſent,adeo ut quadratis lapidibus murum ſuperſtruere liceret.

Ejus Altitudo (dicente D. Martinio, qui fatetur ſe Murum non vidiſſe,) eſt 30 Cubitorum Sinicorum; ſive ut ſupra,Cubitus ſit Pede Anglico minor;ſive ut infra,

dicto

dicto Pede ſit major. Latitudinem dicit eſſe 12, & alicubi 15 Cubitorum Sinicorum. Paſſim ad commodas diſtantias defenſionis cauſa ſupra Murum exſurgunt quadratæ Turres munitiſſimæ, unde ad longinquum hoſtes telis petere norunt. Et ita firmiter omnes Saxorum commiſſuræ compaginatæ ſunt, ut nullibi per totum murum clavum ferreum, ut inter juncturas penetret, adigere liceat: id quod Structoribus & Fabris murariis ſub capitali pœna injunctum eſt. Cum autem anxie ab omnibus de hujus muri longitudine diſquiratur, in hoc loco de ea re pauca addere, fortaſſis operæ pretium æſtimabitur. Præmittam vero, juſtam ejus longitudinem accurate definiri non poſſe, utpote quæ hodie ignoretur, nemini niſi Deo nota. Chinenſibus vocatur [41] *Van-li-ching*, id eſt, *myriadis milliarium murus*, viz. intelliguntur tot *Li* ſeu milliaria Sinica, quæ facerent milliaria Anglica 4004 cum Pedibus Angl. 421½. Sed (dicente Martinio) nomen *Van-li-ching* non veram, ſed prodigioſam ejuſdem

longitudinem notat. Nec quidem D. Martinius (qui multos annos ibi vixit,) prætendit ſe juſtam & exactam ejuſdem longitudinem determinare poſſe. In ejus Mappa Sinica, dictus Murus extenditur per 19 Gradus, ſc. ab 133 ad 153 utrinque excluſive: & in Deſcriptione dicit, *Murum non excedere 300 Leucas Germanicas, quorum 15 Gradum conficiunt: & totam longitudinem non excedere Gradus* 20; *licet id quod deeſſe ob Parallelorum coarctationem videtur, abunde ſua inflexione & curvitate compenſet. Nam cum* 250 *Li unum Æquatoris Gradum conſtituant, extenderetur ad Gradus* 40, *quod eſt plus quam tota hæc extrema Aſia in longitudinem excurrit. Et Orientalis ejus extremitas ſubit aquas per aliquot Li*, &c. Quod 250 *Li* ſaltem 30 aut 40 milliaribus Anglicis unum Gradum ſuperent, ſupra monſtravimus. Ideoque hic procedemus ſecundum alteram D. Martinii notitiam quam nobis dedit, quod nempe Murus extendatur per 300 Leucas, ſeu 20 Gradus: & quidem 300 Leucæ Germ. faciunt

ciunt milliaria Angl. 1200, p. m. Suppo-nendo igitur milliaria Anglica, quorum menſuram bene novimus, ſequente modo inſtituemus Collationem, ut inveniamus quot *Li* ſeu milliaria dicto numero re-ſpondeant. Si ſc. uni Gradui numeramus 60 milliaria Anglica, tum huic ſummæ re-ſpondent Sinica *Li* $149\frac{3}{4}$ cum 90 Pedibus Sinicis. Et dato quod murus per 20 Gra-dus extendatur, exurget dicta ſumma vi-geſies; nempe 20 Gradibus 60 millia-rium Anglicorum, (id eſt 1200 milliari-bus Anglicis) reſpondent Sinica *Li* 2996 cum Cubitis Sinicis 360. Et hæc eſt muri longitudo quam D. Martinius de-ſignare voluit. Si autem ſecundum mo-dernos, uni Gradui numeremus mil-liaria 69, res paulo aliter ſe habebit: nempe uni ejuſmodi Gradui 69 millia-rium Anglicorum, reſpondebunt Sinica *Li* $172\frac{1}{4}$ cum Pedibus Sinicis $22\frac{1}{2}$. Et ſe-cundum hunc cenſum, 20 ejuſmodi Gra-dibus erunt milliaria Anglica 1380, qui-bus reſpondent Sinica *Li* 3445 cum Pe-dibus Sinicis 450. Sed ex ſupradictis

con-

conſtat, D. Martinium muri longitudinem dediſſe ſec. lineam rectam per viam cœlorum, minime computatis curvaturis, quæ adeo magnæ ſunt, ut αὐτόπτης quidam Obſervator Gallus afferat, dictum murum aliquibus locis apparere tanquam tres muros, tantas eſſe ejus circuitiones & flexuras per ambitus montium. Philoſophiæ *Cung Fu-çu* (vulgo Confucii) Editores Doctiſſimi, ad calcem Libri notarunt *muri longitudinem complecti* 400 *Leucas Luſitanicas. Si vero muri flexus & montium circuitus conſiderentur, exurget ad Leucas fere* 500. D. Semedo dicit 900 milliaria, re non ſatis perpenſa.

Celeberrimus iſte murus, is eſt qui in Arabicis libris toties celebratur ſub Nomine سد ياجوج وماجوج *Sud* τοῦ *Yagog &* *Magog*, id eſt, *Agger* τοῦ *Gog & Magog*. De eo autem (ut & de aliis rebus longinquis) fabuloſa narrant, ejuſque extructionem (ut & pleraque magnalia) tribuunt Alexandro Bicorni.

Reſtat ut curioſitatis gratia (quia nemo hactenus hæc ſcripto prodidit,) pro Colophone

lophone addam, apud Chinenſes Primum novi anni diem ſemper eſſe in Novilunio ante vel poſt Quintum diem Februarii. Ex. gr. anno 1673, novus annus inchoatus eſt ſeptimo die Februarii. Et in collectione Foliorum herbæ [48]*Cha*, (quæ vulgo dicitur *Tea* ſeu *The*,) adeo ſunt ſuperſtitioſi, ut duos tantum in toto anno Dies ejus collectioni aptos fauſtoſque judicent: nempe tertii Menſis tertius Dies, eſt tempus primum & præcipuum: deinde quinti Menſis quintus Dies. Hæcque Foliorum collectio inchoanda eſt Meridiano tempore præciſe hora duodecima; qua quidem hora dictis Diebus multa millia & myriades hominum ad dictorum Foliorum collectionem turmatim prodire ſolent.

Herbæ چا *Cha* Icon & Hiſtoria videri poſſunt in D. Kircheri *China illuſtrata*, & in *Atlante*. Qui plura vult de Forma Sinici Anni, qui Aſtronomis سنة خطاء وايغور *Annus Chataiæ & Oighur*, adeat D. Gravii *Epochas celebriores*, & D. Golii *Additamentum de Chataia*, quod Atlanti ſubjungitur.

Rectio-

Rectioris pronuntiationis gratia, Lector monendus eſt, in lingua Sinica τὸ ch *ſonare ſemper molliter, ut ſolet in vocibus Anglicis:* g *in initio ſemper eſſe molle, in fine ſemper durum: omnem vocem Sinicam, quamvis plures Vocales habeat, eſſe monoſyllabam: deinde vocum Sinicarum Sonos, qui apud alios more Luſitanico ſcribuntur, heic ſcriptioni Anglicæ plerumque conformatos eſſe; ne forte noſtrates hæc Nomina legentes, verorum loco monſtroſa & incondita quædam proferre viderentur. Quæ enim Luſitanice ſcriberentur* Xe, Xim, *&c. ego ſcripſi* She, Shing, *&c. Quia vero Luſitanorum* Ho *ſeu* Hu *fere accedat ad ſonum noſtri* wh, *id non mutavi, ut quantum poſſibile eſſet, hæc noſtra cum eis aliorum Scriptorum conſonare poſſent. Ideoque pro eorum* Hoam, *ſcriptum reliqui* Hoang, *quia non multum abludit ab eo quod quivis Anglus potius ſcriberet & ſonaret* whang. *Ulugh-Begh ex Ditione* Samalhan *prope Sinas Tatarus, de Epocha Sinica (quam Chataicam vocat,) Perſice ſcribens, recte legit* حونگ Huangh; *quod*

tamen

tamen Lat. ejus Interpres male ſonat Chunec, *non ſatis dextre tractans hoc & plurima alia Nomina quæ ex Scientia Sinica facile reſtitui & emendari poſſint. Hæcce Monitio utilis eſſe poſſit legentibus Atlantem Sinicum alioſve Libros de Sinis agentes. In illis enim omnia ſcribuntur more Luſitanicæ linguæ, quam quidem addiſcere & callere tenentur ex quavis Gente omnes Patres Miſſionarii, qui ad Sinas ablegantur. Inſuper addo, ad morem illorum qui de rebus Sinicis agunt, Leucam hic accipi pro 4 milliaribus Europæis: Cubitum pro juſto Pede, non autem Seſquipede, ut aliter accipi ſolet: his enim promiſcue utor.*

Cumque teneras curioſi & periti Lectoris aures nihil magis radat eique nauſeam creet, quam prava Vocum pronuntiatio, optandum eſſet ut omnes qui Libros ex una Lingua in aliam transfundunt, eodem nobiſcum utentes conſilio, ſatagerent genuinos exoticorum Nominum Sonos recte formare & accurate exprimere; cum certe boni Interpretis ſit, non tantum rectum

& communem Appellativorum Senſum, ſed & Propriorum Nominum verum Sonum eadem opera traducere & ad Lectorem tranſmittere; ne forte corrupta & vitioſa genuinorum loco exhibendo, eum non tam ducere quam ſeducere videatur. Nam omnia Nomina ſeu rerum Vocabula quibus utimur, ſunt tot Soni: & diverſus Sonus diverſum efficit Nomen, & aliarum quarumvis Vocum appellativam ſignificationem facit diverſam. Si itaque Nomen (ſive Loci, ſive Perſonæ, ſive cujuſvis Rei,) de quo agitur, ſit falſum, tum Quis ſit aut Quid ſit de quo tota narratur hiſtoria, ignoratur. Exempla de eis quæ ex Lingua Luſitanica traducuntur, exhibet tota noſtra Epiſtola. Infinitum eſſet in medium adducere ejuſmodi omnia, quæ in Traductionibus ex Lingua Gallica occurrunt: unum aut alterum Speciminis cauſa adjiciam. Ex. gr. id quod in Anglica Traductione legitur Erzerom, (cum Galli ſuum e ut a, & o ante m aut n ut ȣ, ſonent) reſcribendum eſſet Arzeroum. Sic Chaoux pro چاوش Chaouſh. Sed maxime me movet, in Anglicis ex Lingua Gallica Tra-

ductionibus

ductionibus videre ſcriptum Pachi, *&* Pacha, *&* Paſſa. *Qui enim ejuſmodi Voces ex Gallico in Anglicum tranſcribit, debuerat reſcripſiſſe* باشي Baſhi, *&* باشا Baſha, *cum Gallorum* ch *plane ſonet ut Angl.* ſh. *Quod autem ſcribantur per* P *loco* τȣ̃ B, *ea errandi anſa petita eſt ex converſatione cum Græcis, quorum Hiſtoricas Relationes avide captant alii Scriptitores Europæi. Nam cum Græci Sonos* τȣ̃ b *&* ſh *tam voce formare quam ſuis Literis exprimere neſciant, coguntur pronuntiare* Paſſa, *&c. ex horum itaque corrupto fonte alii ſuas in hiſce rebus corruptelas hauriunt. Et cum Græcum Alphabetum omnes Sonos Orientales recte exprimere non valeat, id partim in cauſa eſt cur apud eorum Hiſtoricos in Perſicis & Arabicis Virorum & Locorum Nominibus erretur; adeo ut ſi ipſi quorum mentio ſit, forte reviviſcerent, ſuum quiſque Nomen ex tali ſcriptione agnoſcere non poſſet.* Vale.

POSTSCRIPTUM.

POſtquam hanc Epiſtolam majori ex parte Typis mandaveram, & videbar mihi eam plane ſcribendo abſolviſſe, Chartas & Mappas Sinicas revolvendo, poſtliminio deprehendi alium adhuc eſſe Cubitum ſeu Pedem ſuperioribus majorem, qui merito pro *Ta che*, ſeu *Magna menſura* haberi, & in Agrimenſoria pro Pede Geodætico adhiberi debuit. Nuper quidem Cubitum Sinicum ¼ Unciæ noſtro Pede breviorem, in Geodæſiam veniſſe exiſtimaveram, ut ſuperius ſcripſi: ſed dictam noſtram in hac parte ſententiam jam revocandam cenſeo, ſtatuens Cubitum ſeu Pedem apud Sinenſes eſſe quadruplicem. Primo, Aurifabrorum, qui (quippe in rebus pretioſioribus adhiberi ſolitus) eſt omnium breviſſimus, ſc. Unciæ ¾ brevior Pede Anglico. Secundo, Lignifabrorum, (quo etiam in Sinenſium Emporiis maritimis utuntur Mercatores) qui eſt Unciæ ¼ brevior Pede Anglico. Tertio,

Pes

Poſtſcriptum.

Pes ſeu Cubitus D. Martinii in Atlante, (qui eſt *Quon Che* ſeu *Mandarinorum menſura*) duobus præcedentibus longior, fere æquans Pedem Anglicum. Iſtud enim genus hominum qui apud Sinas rerum potiuntur, melius ſibi proſpicere ſatagentes, Cubitum longiuſculum in ſuum uſum aſſumendum curant; cum illorum ſit habere præemptionem omnium mercium exoticarum, quæ per Caravanas in mediterraneas partes advehuntur, & primo adventu ad Aulam Regiam deferri ſolent & debent, ut iſti Aulici omnia quæ volunt præemere poſſint. Cumque Mandarini (quibuſcum D. Martinius in Aula potiſſimum converſatus eſt,) ſupradictum Cubitum tanquam authenticum ei darent, is eorum authoritate fretus, ulterius de tali menſura inquirere ſuperſedit. Nos autem rem paulo altius ſcrutando, jam tandem in Sinenſium Charta Geographica invenimus, præter dictos Cubitos, ſupereſſe adhuc alium Cubitum, qui etiam ex Chinenſis mei authoritate repetita aſſertione, ſolus Cubitus Geodæticus habendus

bendus eſt: quem itaque ad milliaria jam denuo metienda, cum noſtro Pede collatum ibo.

Iſte igitur magnus Cubitus dividitur itidem in 10 *çun*, ſed majores: & in hiſce *çun* Subdiviſio decimalis (ut in reliquis) obſervatur. Adeo ut iſte quartus Cubitus omnium maximus, æquet Anglicum Pedem $1\frac{1}{4}$, id eſt, 15 Uncias Anglicas. Et Chinenſis noſter fidenter & conſtanter affirmat, hujuſmodi Cubitos 5 (non vero 6,) facere Paſſum Sinicum Geometricum; & tales Paſſus 360 facere unum *Li* Sinicum. Secundum hunc itaque Cubitum procedendo, varias menſuræ Sinicæ collationes cum Anglicis inſtituam, & in ſequenti pagella tanquam in Tabula ſubjiciam, ut ſtatim cuivis conferenti, quantum à ſuperioribus diſcrepent, facile comparere poſſit.

Cubitus Sinicus Geodæticus facit Anglicum Pedem $1\frac{1}{4}$ ſeu Uncias 15.

Cubiti 5 dant Paſſum Sinicum, ſeu Anglicos Pedes 6 cum Unciis 3.

Paſſus 360 dant *Li* Sinicum, ſeu Cubitos Sinicos 1800, id eſt, Anglicos Pedes 2250, nempe, Triſtadium Anglicum cum Pedibus Anglicis 270, ſeu 16 Perticas cum 6 Pedibus.

Poſtſcriptum.

P'u dat 10 *Li*, ſeu Anglicos Pedes 22500, id eſt, milliaria Anglica 4 cum Stadiis 2 & Pedibus 60.

Octo *P'u* ſeu 80 *Li* pro itinere diurno, faciunt Anglica milliaria 34 cum Pedibus 480.

Decem *P'u* ſeu 100 *Li* pro itinere diurno, faciunt Anglica milliaria 42½ cum Pedibus 600.

Li 15, dant Angl. mill. 6 cum Stadiis 3, & Pedib. 90.

Li 16, dant Angl. mill. 6 cum Stadiis 6, & Pedib. 360.

Septendecies 15 *Li* dant Angl. mill. 108 cum Stadiis 5, & Pedibus 210.

Li 250, dant Angl. mill. 105 cum Stadiis 6, & Ped. 186.

Li 255, dant Angl. mill. 107 cum Stadiis 7, & Ped. 216.

Li 1000, dant Angl. mill. 430 cum Stadio 1, & Ped. 60.

Li 10000, dant Angl. mill. 4301 cum Stadiis 2, & Ped. 600: quæ eſt magni Muri Longit. prædicata, ſed non vera.

Anglicum milliare unum habens Angl. Pedes 5280, æquat Sinicos Cubitos 3960, ſeu Paſſus Sin. 792, id eſt, *Li* Sinica 2 cum Paſſibus Sinicis 72, ſeu Cubitis Sinicis 360.

Anglica milliaria 9, æquant Sinica *Li* 19, cum Paſſibus Sinicis 288, ſeu Cubitis Sin. 1440.

Angl. mill. 10, æquant Sinica *Li* 22.

Angl. milliaria 60, æquant Sinica *Li* 132.

Angl. mill. 69, æquant Sin. *Li* 151 cum Paſsib. Sin. 288.

Angl. mill. 100 dant Sinica *Li* 220. Angl. mill. 1200 dant Sinica *Li* 2640.

In Dimetiendo terræ Jugera, res ſic ſe habet: viz.

Sinicum *Meu* continet Longit. 16 Paſſus Sinicos, Latit. 15 Paſſus Sinicos.

Sinici Paſſus 16 longitudine æquant Angl. Pedes 100.

Sinici Paſſus 15 latit. æquant Angl. Pedes 93 cum Unc. 9.

Sinici Paſſus 16 & 15 in ſe multiplicati, dant quadratos Cubitos Sinicos 6000, ſeu terræ ſpatium dictum *Meu*.

Sinici quadrati Cubiti 6000, conficiunt quadratos Pedes Angl. 9375, qui non accedunt ad Jugeri Angl. ¼.

Sinicum

Poſtſcriptum.

Sinicum *King* continet decies dena *Meu*, ſc. 100 *Meu.*

Sinicum *King* in Longitudine habet Sinicos Paſſus 1600, qui æquant Cubitos Sin. 8000, Pedes Anglicos 10000.

Sinicum *King* in Latit. habet Sinicos Paſſus 15, qui æquant Cubitos Sin. 75, Pedes Anglicos $93\frac{3}{4}$.

Sinici Paſſus 16 & 1500 in ſe multiplicati, dant quadratos Paſſus Sinicos 24000.

Anglici Pedes 100 & 9375 in ſe multiplicati, dant quadratos Pedes Anglicos 937500, quæ quidem Area continet terræ Jugera Anglica $21\frac{1}{4}$ cum quadratis Pedibus Anglicis 1850.

Et in hujuſmodi Quadraturas China tota olim diviſa fuit, ad Tributa & Vectigalia facilius colligenda.

Superiores Cubiti minoris Collationes, non ſunt rejiciendæ: nam quamvis non ad terram metiendam, tamen ad varios alios uſus inſervire poterint.

Inſuper Notandum eſt, quod quamvis apud D. Mart. Cubitus ſit multo brevior quam Sinenſis mei Cubitus Geodæticus, utriuſque tamen Paſſum non adeo multum differre, cum hujus 5 Cubiti illius 6 Cubitos (ex quibus utriſve ſit Paſſus) non tantum æquent, ſed & ſuperent 3 Unciis Anglicis cum pluſculo. *Rurſus Vale.*

DeLagniau

3